

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGAL KETIGA
MESYUARAT KETIGA**

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

(Halaman 1)

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH P.M 18(1):

■ Suruhanjaya Diraja Menyiasat Punca Kemalangan

Bas Ekspres

- *Y.B. Tuan Er. Teck Hwa (Bakri)*

(Halaman 19)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 2011

(Halaman 20)

USUL-USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan

Daripada Peraturan Mesyuarat

(Halaman 20)

Usul Anggaran Pembangunan 2011

(Halaman 20)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia, S.U.M.W., P.G.D.K., P.S.M., J.S.M., J.P.
2. Yang Berhormat Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S. J.B.S., J.S.M. (Santubong) – PBB
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Ronald Kiandee, A.S.D.K., P.G.D.K. (Beluran) – UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, D.U.P.N., S.S.A.P, S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, Tan Sri Dato' Haji Muhyiddin bin Mohd. Yassin, S.P.M.P., S.P.M.J., P.S.M., S.M.J., P.I.S., B.S.I. (Pagoh) – UMNO
3. Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon – *Senator*
4. “ Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi, Tan Sri Bernard Giluk Dompok, P.S.M., S.P.D.K. (Penampang) – UPKO
5. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Padang Rengas) – UMNO
6. “ Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.J. (Sembrong) – UMNO
7. “ Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, Dato' Seri Utama Dr. Rais Yatim, S.J.M.K., S.S.A.P., S.P.N.S., D.S.N.S. (Jelebu) – UMNO
8. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Nor Mohamed bin Yakcop, (Tasik Gelugor) – UMNO
9. “ Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato' Sri Peter Chin Fah Kui, S.S.A.P., P.G.B.K., P.B.S., A.B.S. (Miri) – SUPP
10. “ Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Dato' Seri Haji Mohd. Shafie bin Haji Apdal, D.S.A.P., P.G.D.K., D.M.S.M. (Semporna) – UMNO
11. “ Menteri Pengajian Tinggi, Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin, D.S.P.N., S.M.J., P.I.S. (Pasir Gudang) – UMNO
12. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Sri Mustapa bin Mohamed (Jeli) – UMNO
13. “ Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Seri Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Kota Marudu) – PBS
14. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Dato' Seri Douglas Uggah Embas (Betong) – PBB
15. “ Menteri Pelancongan, Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen, D.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.K., D.P.M.P., P.J.K. (Raub) – MCA

16. Yang Berhormat Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Datuk Seri Noh bin Haji Omar, D.G.S.M., D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang) – UMNO
17. “ Menteri Pertahanan, Dato’ Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., S.S.A.P., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datok) – UMNO
18. “ Menteri Kerja Raya, Dato’ Shaziman bin Abu Mansor, D.S.N.S., D.S.A.P., A.N.S., J.P. (Tampin) – UMNO
19. “ Menteri Kesihatan, Dato’ Seri Liow Tiong Lai, D.G.S.M., S.S.A.P., D.I.M.P., S.M.P., (Bentong) – MCA
20. “ Menteri Belia dan Sukan, Dato’ Sri Ahmad Shabery Cheek (Kemaman) – UMNO
21. “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Dr. S. Subramaniam (Segamat) – MIC
22. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato’ Sri Ismail Sabri bin Yaakob, D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. (Bera) – UMNO
23. “ Menteri Kewangan II, Dato’ Seri Haji Ahmad Husni Mohamad Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun) – UMNO
24. “ Menteri Pengangkutan, Dato’ Seri Kong Cho Ha (Lumut) – MCA
25. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato’ Sri Shahrizat binti Abdul Jalil, S.S.A.P., D.G.P.N., D.I.M.P. – *Senator*
26. “ Menteri Luar Negeri, Dato’ Sri Anifah bin Aman, S.S.A.P. (Kimanis) – UMNO
27. “ Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Dato’ Raja Nong Chik bin Raja Zainal Abidin, D.P.T.J. – *Senator*
28. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Mejar Jeneral (B) Dato’ Seri Jamil Khir Baharum, P.S.A.T., D.I.M.P., D.S.N.S., D.S.D.K., P.A.T., J.S.M., K.A.T., K.M.N., A.M.K., P.J.M. – *Senator*
29. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Sri Idris Jala – *Senator*
30. “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato’ Wira Chor Chee Heung (Alor Setar) – MCA

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup (Pensiangan) – PBRS
2. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Liew Vui Keong, P.G.D.K., A.D.K., J.P. (Sandakan) – LDP
3. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad (Mersing) – UMNO
4. “ Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I, Dato’ Joseph Salang anak Gandum (Julau) – PRS
5. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II, Datuk Joseph Entulu anak Belaun (Selangau) – PRS
6. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani I, Dato’ Wira Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K., J.P. (Kubang Pasu) – UMNO
7. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri I, Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., J.P. (Masjid Tanah) – UMNO

8. Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Dr. Mashitah binti Ibrahim – *Senator*
9. “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Dato' Yong Khoon Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin) – SUPP
10. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan II, Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim (Batang Lupa) – PBB
11. “ Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Puan Noriah binti Kasnon, S.M.S., P.J.K. (Sungai Besar) – UMNO
12. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Dato' Jacob Dungau Sagan, P.S.B.S., J.B.S., K.M.N., P.P.B., P.P.N. (Baram) – SPDP
13. “ Timbalan Menteri Pelajaran I, Datuk Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M. (Ayer Hitam) – MCA
14. “ Timbalan Menteri Pengangkutan II, Tuan Jelaing anak Mersat (Saratok) – SPDP
15. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Tuan Haji Fadillah bin Yusof (Petra Jaya) – PBB
16. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan I, Dato' Tan Lian Hoe, D.P.M.P. (Gerik) – GERAKAN
17. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Devamany a/l S. Krishnasamy, S.M.P., P.P.T. (Cameron Highlands) – MIC
18. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Datuk Saravanan a/l Murugan (Tapah) – MIC
19. “ Timbalan Menteri Luar Negeri I, Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu – *Senator*
20. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi I, Dr. Hou Kok Chung (Kluang) – MCA
21. “ Timbalan Menteri Perusahaan, Perlindungan dan Komoditi I, Dato' Hamzah bin Zainudin, D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. (Larut) – UMNO
22. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II, Dato' Saifuddin bin Abdullah, D.S.A.P., D.P.M.P., D.S.M. (Temerloh) – UMNO
23. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah I, Dato' Haji Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C., (Kuala Pilah) – UMNO
24. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato' Maznah binti Mazlan – *Senator*
25. “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin, P.G.D.K., S.P.D.K., J.M.N., J.P. (Beaufort) – UMNO
26. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Murugiah a/l Thopasamy – *Senator*
27. “ Timbalan Menteri Pengangkutan I, Datuk Abdul Rahim bin Bakri (Kudat) – UMNO
28. “ Timbalan Menteri Kewangan I, Datuk Dr. Awang Adek Hussein, D.M.S.M., D.J.M.K., S.I.M.P., D.P.M.K., D.C.S.M., J.S.M. – *Senator*
29. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Puan Heng Seai Kie – *Senator*

30. Yang Berhormat Timbalan Menteri Kesihatan, Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin, P.G.D.K., A.D.K. (Papar) – UMNO
31. “ Timbalan Menteri Pelajaran II, Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi, P.I.S. (Batu Pahat) – UMNO
32. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan I, Dato’ Razali bin Haji Ibrahim (Muar) – UMNO
33. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I, Dato’ Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir (Jerlun) – UMNO
34. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M. (Pontian) – UMNO
35. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri II, Dato’ Lee Chee Leong, D.P.M.P., A.M.P. (Kampar) – MCA
36. “ Timbalan Menteri Pelancongan, Dato’ Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. (Mambong) – PBB
37. “ Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi II, Dato’ G. Palanivel – *Senator*
38. “ Timbalan Menteri Kewangan II, Dato’ Donald Lim Siang Chai – *Senator*
39. “ Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan II, Datuk Maglin Dennis D’Cruz – *Senator*
40. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan II, Tuan Gan Ping Sieu – *Senator*
41. “ Timbalan Menteri Luar Negeri II, Datuk Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. (Serian) – SUPP
42. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani II, Tuan Chua Tee Yong (Labis) – MCA

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago anak Dagang (Kanowit) – PRS
2. “ Datuk Abd. Rahman Bakri, A.S.A. (Sabak Bernam) – UMNO
3. “ Datuk Abd. Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. (Kota Belud) – UMNO
4. “ Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur Salleh (Kalabakan) – UMNO
5. “ Tun Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, S.U.M.Z., D.K.1 (Johor), S.P.M.S., S.S.S.J., S.P.S.A., S.S.A.P., S.P.D.K., D.U.N.M., D.P., S.P.N.S., D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N. (Kepala Batas) – UMNO
6. “ Dato’ Seri Dr. Abdullah Md. Zin, D.P.M.T. (Besut) – UMNO
7. “ Dato’ Abdul Manan Ismail, D.I.M.P., P.K.C. (Paya Besar) – UMNO
8. “ Datuk Abdul Wahab Dolah (Igan) – PBB
9. “ Dato’ Paduka Abu Bakar bin Taib, D.H.M.S., D.S.D.K., S.D.K., K.M.N., B.C.K., P.J.K., (Langkawi) – UMNO
10. “ Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K. (Jasin) – UMNO
11. “ Tuan Haji Ahmad Lai Bujang, A.B.S. (Sibuti) – PBB
12. “ Datuk Alexander Nanta Linggi (Kapit) – PBB
13. “ Dato’ Sri Azalina Dato’ Othman Said, S.P.M.P. (Pengerang) – UMNO

14. Yang Berhormat Yang Berhormat Dato' Seri Haji Azmi Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar) – UMNO
15. " Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed, D.M.S.M., A.M.N., P.I.S. (Sekijang) – UMNO
16. " Datuk Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang) – PRS
17. " Datuk Bung Moktar bin Radin (Kinabatangan) – UMNO
18. " Tuan Ding Kuong Hiing (Sarikei) – SUPP
19. " Tan Sri Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn, D.G.S.M., D.M.S.M. (Alor Gajah) – MCA
20. " Datuk Halimah binti Mohd. Sadique, P.J.N., P.I.S. (Tenggara) – UMNO
21. " Ir. Haji Hamim bin Samuri (Ledang) – UMNO
22. " Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah (Limbang) – PBB
23. " Dato' Henry Sum Agong (Lawas) – PBB
24. " Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron, D.M.S.M., D.S.M. (Tangga Batu) – UMNO
25. " Dato' Ismail bin Abd. Muttalib, D.I.M.P., S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C. (Maran) – UMNO
26. " Datuk Ismail Kasim, D.P.M.P., S.M.P., A.M.P. (Arau) – UMNO
27. " Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said (Kuala Krau) – UMNO
28. " Dato' Seri Dr. Jamaluddin Mohd. Jarjis, S.I.M.P., D.I.M.P., S.A.P. (Rompin) – UMNO
29. " Tan Sri Datuk Seri Joseph Pairin Kitingan (Keningau) – PBS
30. " Datuk Juslie Ajirol (Libaran) – UMNO
31. " Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan (Hulu Selangor) - MIC
32. " Tuan Khairy Jamaluddin (Rembau) – UMNO
33. " Tuan Liang Teck Meng (Simpang Renggam) – GERAKAN
34. " Dato' Lilah bin Yasin, D.S.N.S. (Jempol) – UMNO
35. " Datuk Dr. Marcus Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. (Putatan) – UPKO
36. " Tuan Masir Kujat, P.P.B. (Sri Aman) – PRS
37. " Tuan Matulidi Jusoh, P.P.N., P.J.K. (Dungun) – UMNO
38. " Datuk Md. Sirat Abu, D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., P.J.K., J.P. (Bukit Katil) – UMNO
39. " Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz (Sri Gading) – UMNO
40. " Dato' Dr. Mohamad Shahrudin Osman, D.I.M.P., A.M.P. (Lipis) – UMNO
41. " Dato' Mohd. Jidin Shafee, D.P.M.T., D.M.S.M., K.M.N., A.M.N. (Setiu) – UMNO
42. " Datuk Mohd. Nasir Ibrahim Fikri, D.M.P.T. (Kuala Nerus) – UMNO
43. " Tuan Haji Mohd. Nor Othman, A.M.N., P.J.C., P.J.K. (Hulu Terengganu) – UMNO
44. " Tuan Mohd. Nizar Haji Zakaria, A.M.P. (Parit) – UMNO
45. " Dato' Seri Mohd. Radzi Sheikh Ahmad (Kangar) – UMNO

46. Yang Berhormat Dato' Sri Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.M.S., D.P.T.J., S.S.A.P., J.P. (Sepang) – UMNO
47. “ Dato' Sri Dr. Muhammad Leo Michael Toyad Abdullah, P.N.B.S., P.G.B.K., J.B.S. (Mukah) – PBB
48. “ Puan Hajah Nancy Shukri (Batang Sadong) – PBB
49. “ Datuk Hajah Norah Abd. Rahman (Tanjong Manis), P.J.N. – PBB
50. “ Dato' Noraini binti Ahmad (Parit Sulong) – UMNO
51. “ Datuk Nur Jazlan Mohamed (Pulai) – UMNO
52. “ Dato' Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. (Tanjong Malim) – MCA
53. “ Tan Sri Dato' Seri Ong Ka Ting, P.M.N., S.P.M.P., D.P.M.S., D.P.M.P. (Kulai) – MCA
54. “ Dato' Sri Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Pandan) – MCA
55. “ Tan Sri Rafidah Aziz, S.M.P.T., S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar) – UMNO
56. “ Datuk Raime Unggi (Tenom) – UMNO
57. “ Tuan Haji Salleh Kalbi, A.D.K., B.K.M., P.J.K. (Silam) – UMNO
58. “ Datuk Sapawi Ahmad Wasali (Sipitang) – UMNO
59. ” Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad (Johor Bahru) – UMNO
60. “ Dato' Shamsul Anuar Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. (Lenggong) – UMNO
61. “ Datuk Siringan Gubat (Ranau) – UPKO
62. “ Dato' Sri Sulaiman Abdul Rahman bin Abdul Taib (Kota Samarahan) – PBB
63. “ Tan Sri Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, P.M.N., S.P.M.K., S.P.M.J., D.P.P.N., D.G.S.M., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi) – UMNO
64. “ Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. (Pasir Salak) – UMNO
65. “ Puan Tan Ah Eng (Gelang Patah) – MCA
66. “ Tuan Teng Boon Soon (Tebrau) – MCA
67. “ Datuk Seri Tengku Adnan Tengku Mansor, S.S.A.P. (Putrajaya) – UMNO
68. “ Dato' Seri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut) – UMNO
69. “ Tengku Razaleigh Hamzah (Gua Musang) – UMNO
70. “ Dato' Seri Tiong King Sing (Bintulu) – SPDP
71. “ Datuk Tiong Thai King, P.G.B.K. (Lanang) – SUPP
72. “ Datuk Dr. Tekhee @ Tiki anak Lafe, D.M.S.M. (Mas Gading) – SPDP
73. “ Datuk Wee Jeck Seng (Tanjong Piai) – MCA
74. “ Datuk Seri Panglima Wilfred Mojilip Bumburing, S.P.D.K., P.G.D.K., P.J.N., J.S.M., J.P. (Tuaran) – UPKO
75. “ Tuan William @ Nyallau anak Badak, P.B.B., P.P.S. (Lubok Antu) – PRS

76. Yang Berhormat Datuk Haji Yusof Haji Mahal, D.M.S.M. (Labuan) – UMNO
77. “ Dato’ Sri Haji Zulhasnan bin Rafique, D.I.M.P., A.M.N., (Setiawangsa) – UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Tuan Haji Ab. Aziz Ab. Kadir (Ketereh)
2. “ Tan Sri Dato’ Seri Abdul Khalid bin Ibrahim, D.P.M.S., D.S.A.P., P.S.M. (Bandar Tun Razak)
3. “ Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid (Kuala Langat)
4. “ Tuan Ahmad Kasim (Kuala Kedah)
5. “ Tuan Amran bin Ab. Ghani (Tanah Merah)
6. “ Dato’ Seri Anwar Ibrahim (Permatang Pauh)
7. “ Tuan Azan Ismail (Indera Mahkota)
8. “ Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua (Batu)
9. “ Puan Fuziah Salleh (Kuantan)
10. “ Tuan Gwo Burne Loh (Kelana Jaya)
11. “ Tuan Hee Loy Sian (Petaling Jaya Selatan)
12. “ Dato’ Johari Abdul, D.S.D.K., (Sungai Petani)
13. “ Dato’ Kamarul Baharin Abbas, D.S.S.A. (Telok Kemang)
14. “ Dr. Lee Boon Chye (Gopeng)
15. “ Tuan Mohamed Azmin Ali (Gombak)
16. “ Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff (Balik Pulau)
17. “ Tuan N. Gobalakrishnan (Padang Serai)
18. “ Puan Nurul Izzah Anwar (Lembah Pantai)
19. “ Dato’ Rashid Din, S.M.K., D.I.M.P. (Merbok)
20. “ Tuan R. Sivarasa (Subang)
21. “ Tuan Saifuddin Nasution Ismail (Machang)
22. “ Tuan S. Manickavasagam (Kapar)
23. “ Tuan William Leong Jee Keen (Selayang)
24. “ Puan Hajah Zuraida Kamaruddin (Ampang)

AHLI-AHLI (DAP)

1. Yang Berhormat Tuan Charles Anthony Santiago (Klang)
2. “ Tuan Chong Chieng Jen (Bandar Kuching)
3. “ Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
4. “ Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
5. “ Tuan Er Teck Hwa (Bakri)
6. “ Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
7. “ Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)

8. Yang Berhormat Tuan Gobind Singh Deo (Puchong)
9. “ Tuan Hiew King Cheu (Kota Kinabalu)
10. “ Tuan Jeff Ooi Chuan Aun (Jelutong)
11. “ Tuan John Fernandez (Seremban)
12. “ Tuan Liew Chin Tong (Bukit Bendera)
13. “ Tuan Lim Guan Eng (Bagan)
14. “ Tuan Lim Kit Siang (Ipoh Timur)
15. “ Tuan Lim Lip Eng (Segambut)
16. “ Tuan Loke Siew Fook (Rasah)
17. “ Tuan M. Kulasegaran (Ipoh Barat)
18. “ Tuan M. Manogaran (Telok Intan)
19. “ Tuan Nga Kor Ming (Taiping)
20. “ Dato’ Ngeh Koo Ham (Beruas)
21. “ Prof. Dr. P. Ramasamy (Batu Kawan)
22. “ Tuan Tony Pua Kiam Wee (Petaling Jaya Utara)
23. “ Tuan Karpal Singh (Bukit Gelugor)
24. “ Tuan Sim Tong Him (Kota Melaka)
25. “ Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
26. “ Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
27. “ Puan Teo Nie Ching (Serdang)
28. “ Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)
29. “ Tuan Wong Ho Leng (Sibu)

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato’ Seri Haji Abdul Hadi Awang (Marang)
2. “ Dato’ Ab. Halim bin Ab. Rahman, D.P.M.K. (Pengkalan Chepa)
3. “ Tuan Che Uda bin Che Nik, B.C.K., A.M.N. (Sik)
4. “ Dr. Che Rosli Che Mat (Hulu Langat)
5. “ Dr. Dzulkefly Ahmad (Kuala Selangor)
6. “ Dato’ Kamaruddin Jaffar, B.C.M., D.S.N.S. (Tumpat)
7. “ Tuan Khalid Abd. Samad (Shah Alam)
8. “ Dr. Lo’ Lo’ Haji Mohamad Ghazali (Titiwangsa)
9. “ Dato’ Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K., (Pokok Sena)
10. “ Dato’ Seri Ir. Mohammad Nizar bin Jamaluddin (Bukit Gantang)
11. “ Tuan Haji Mohd. Abdul Wahid bin Endut (Kuala Terengganu)
12. “ Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar (Jerai)
13. “ Dr. Mohd. Hatta Md. Ramli (Kuala Krai)
14. “ Dato’ Dr. Mohd. Hayati bin Othman (Pendang)

15. Yang Berhormat Tuan Mohd. Nasir bin Zakaria (Padang Terap)
16. “ Tuan Muhammad bin Husin (Pasir Puteh)
17. “ Dr. Mujahid Yusof Rawa (Parit Buntar)
18. “ Tuan Haji Nasharuddin Mat Isa (Bachok)
19. “ Tuan Salahuddin Haji Ayub (Kubang Kerian)
20. “ Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud (Kota Raja)
21. “ Puan Siti Zailah Mohd. Yusoff (Rantau Panjang)
22. “ Tuan Haji Taib Azamudden Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
23. “ Dato' Haji Wan Abd. Rahim Wan Abdullah, D.J.M.K. (Kota Bharu)

AHLI (PSM)

1. Yang Berhormat Dr. M. Jeyakumar Devaraj (Sungai Siput)

AHLI (Bebas)

1. Yang Berhormat Datuk Chua Soon Bui, P.G.D.K. (Tawau) – SAPP
2. “ Datuk Eric E. Majimbun, P.G.D.K. (Sepanggar) – SAPP
3. “ Dato' Ibrahim Ali, D.J.M.K., D.P.M.S., D.M.S.M. (Pasir Mas)
4. “ Tuan Mohsin Fadzli Samuri (Bagan Serai)
5. “ Tuan Tan Tee Beng (Nibong Tebal)
6. “ Tuan Wee Choo Keong, S.M.K. (Wangsa Maju)
7. “ Dato' Seri Zahrain Mohamed Hashim, D.S.P.N., P.J.K. (Bayan Baru)
8. “ Tuan Zulkifli bin Noordin (Kulim Bandar Baharu)

DEWAN RAKYAT

Ketua Pentadbir Parlimen
Dato' Ngah Senik

Setiausaha Dewan Rakyat
Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)
Encik Ikmalrudin bin Ishak

PETUGAS-PETUGAS
CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd Hassan
Rosna binti Bujairomi

Hajah Supiah binti Dewak
Sarimah binti Haji Amran
Nurziana binti Ismail
Suriyani binti Mohd. Noh
Aisyah binti Razki
Yoogeswari a/p Muniandy
Nor Liyana binti Ahmad
Zatul Hijanah binti Yahya
Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir
Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan
Hafilah binti Hamid
Siti Norhazarina binti Ali
Mohd. Shahrul Hafiz bin Yahaya
Mulyati binti Kamarudin
Ganesan a/l Nanthan

Nor Hamizah binti Haji Hassan
Azmir bin Mohd Salleh
Nur Nazihah binti Mohd. Nazir
Noraidah binti Manaf
Mohd. Fairus bin Mohd. Padzil
Mohd. Zaidi bin Mahmood
Mohd. Izwan bin Mohd. Esa
Hazrul bin Sharif
Nurul Aishah binti Sha'arin
Nor Kamsiah binti Asmad
Siti Zubaidah binti Karim
Aifarina binti Azaman
Noorfazilah binti Talib
Farah Asyraf binti Khairul Anuar
Julia binti Mohd. Johari
Ainuddin bin Ahmad Tajuddin

MALAYSIA**DEWAN RAKYAT****Rabu, 3 November 2010****Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi****DOA**

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee)
mempengerusikan Mesyuarat]*

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. Puan Hajah Nancy Shukri [Batang Sadong] minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan apakah semangat patriotik dalam sukan yang ditunjukkan oleh rakyat Malaysia dahulu dapat dipupuk kembali dengan memperbanyakkan penyertaan mewakili negara di peringkat antarabangsa.

Menteri Belia dan Sukan [Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek]: Tuan Yang di-Pertua, pertama saya ingin ucapkan ribuan terima kasih kepada Yang Berhormat Batang Sadong di atas soalan yang dikemukakan.

Sebelum itu saya ingin memaklumkan, pada hari ini ada satu majlis bagi menyatakan penghargaan negara kepada atlet-atlet yang telah berjaya menunjukkan prestasi yang sangat baik di Sukan Komanwel baru-baru ini dan menyerah bendera untuk kontinjen kita yang akan ke Guangzhou bagi Sukan Asia pada minggu hadapan. Kesemua ini kita lakukan sebagai penghargaan di atas semangat patriotisme yang telah ditunjukkan oleh para atlet kita sesuai dengan soalan yang dikemukakan.

Saya percaya bahawa contoh yang telah ditunjukkan oleh para atlet kita dengan kejayaan yang begitu cemerlang tidak akan dapat diperolehi tanpa semangat patriotisme ataupun patriotik di kalangan ahli-ahli sukan kita. Jadi soal kenapa ahli-ahli sukan kita kurang patriotik kalau berbanding dengan dahulu tidak timbul. Ini kerana mereka telah menunjukkan prestasi yang baik, memberikan keseluruhan jiwa dan raga, menunjukkan kualiti yang terbaik. Sehingga negara berada di *ranking* antara yang ketujuh antara 71 buah negara yang mengambil bahagian dalam Sukan Komanwel baru-baru ini. Malahan lebih baik daripada negara-negara yang dianggap merupakan sebagai *sporting nations* dengan izin, seperti New Zealand, Scotland dan sebagainya.

Patriotisme juga dimaksudkan dengan kecintaan dan pengabdian kepada negara. Yang perlu dilihat bukan sekadar di kalangan ahli-ahli sukan, tetapi juga penyokong-penyokong kita. Itu adalah perkara-perkara yang perlu kita lihat dan saya percaya bahawa dalam negara kita keadaan ini lebih baik kalau berbanding dahulu dan sentiasa bertambah baik dari semasa ke semasa. Terima kasih.

Puan Hajah Nancy binti Shukri [Batang Sadong]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya mengambil peluang ini untuk mengucapkan tahniah kepada Kementerian dan juga kepada mereka yang telah terlibat mengharumkan nama negara kita, Malaysia ini. Soalan saya, kalau kita perhatikan dari segi sukan beberapa minggu yang lepas, ini berlaku di Malaysia sendiri melalui sukan perlawanan bola sepak, terdapat pergaduhan di antara dua buah negeri di dalam Malaysia. Jadi kalau sayalah menjadi ibu bapa kepada mereka yang terlibat dalam sukan ini, mungkin ramai ibu bapa yang tidak berani menggalakkan anak-anak mereka melibatkan diri dalam sukan.

Jadi apakah jaminan yang diberi oleh kementerian untuk memastikan bahawa sesiapa yang terlibat dalam sukan ini - sebelum kita mengharumkan nama kita di luar negara, untuk melibatkan diri dalam sukan ini sahaja? Apakah jaminan kita dari segi kebajikan mereka? Jadi mungkin ini perlu diambil perhatian untuk menggalakkan pelajar-pelajar ataupun rakyat kita untuk melibatkan diri dalam bidang sukan, terutama sekali di kalangan remaja. Terima kasih.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih di atas soalan tambahan yang dikemukakan. Pihak kami sedar ada sukan yang tertentu, terutama sekali bola sepak yang sentiasa menjadi hangat kalau ia melibatkan pasukan-pasukan yang tertentu. Sehubungan dengan itu, saya difahamkan pihak polis sentiasa berjaga-jaga. Pihak stadium dan sebagainya sentiasa berusaha untuk mengambil langkah-langkah yang sesuai bagi membendung berlakunya keganasan dan perkara-perkara yang tidak diinginkan.

Namun begitu, saya kira di antara sebab mengapa berlaku demikian - pertama, tidak dinafikan satunya kalau di peringkat negara ada semangat patriotisme tetapi di peringkat negeri ada semangat kenegerian yang begitu kuat sekali yang mendorong kepada semangat ingin menang secara yang kemungkinan menjadi keterlaluan. Yang kedua, ia menjadi mungkin tidak baik kerana dikaitkan dengan semangat kenegerian itu sekiranya ada pihak yang mengambil kesempatan untuk menonjolkan parti-parti politik yang tertentu.

Kini kita dapati bahawa misalnya dalam pertandingan akhir dan sebagainya, baru-baru ini ada pihak yang tertentu menunjukkan sesuatu yang lain daripada yang lain. Menonjolkan dengan bendera-bendera, simbol parti politik dan sebagainya. Walaupun kerajaan negeri itu tidak banyak untuk membantu dari segi perkembangan bola sepak negeri itu dan mereka pun mengenakan caj yang mahal untuk pasukan tersebut menggunakan stadium mereka sendiri. Akan tetapi mereka mengambil kesempatan daripada kemenangan pasukan negeri berkenaan, seolah-olah merekalah yang bertanggungjawab. Jadi unsur-unsur politik begini antara yang dirasakan menjadi punca kepada soal kehairahan yang melampau.

■1010

Saya rasa perkara ini sepatutnya tidak timbul. Negeri-negeri yang dikuasai oleh Barisan Nasional tidak mencampuradukkan antara semangat kenegerian dengan parti politik. Tidak ada bendera Barisan Nasional dan sebagainya digunakan pada waktu demikian. Hanya parti yang tertentu sahaja yang cuba mengambil kesempatan dan ini mungkin ini menjadi sebahagian punca kenapa perkara-perkara yang dikaitkan dengan soal keterlaluan di kalangan penyokong dan sebagainya.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri, memandangkan pembangunan sukan di Malaysia kita boleh ukur, secara fakta terutamanya dalam sukan-sukan tertentu prestasi yang membanggakan seperti tadi, tahniah. Akan tetapi ada juga yang turun. Saya ingin memohon penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri kerana baru-baru ini di *United Nation General Assembly* (UNGA) satu agenda dipanggil *Sport for Development and Peace* telah dicadangkan dan agenda itu satu agenda yang besar. Saya meluahkan rasa kekecewaan saya kerana Malaysia tidak mengambil bahagian pun dengan izin, sebagai *sponsoring state*. Akan tetapi negara jiran, Filipina, Indonesia ke hadapan.

Di sini ingin saya cadangkan dan mohon penjelasan Yang Berhormat Menteri mengenai pandangan ini kerana di Malaysia sukan terutamanya bola sepak itu mungkin dari segi pencapaian kita agak ketinggalan dengan Jepun dan sebagainya. Akan tetapi kita ada elemen lain yang lebih hebat dari mereka iaitu kita bermain dengan kepelbagaian bangsa. Ada orang India, orang Cina dan sebagainya di mana kita boleh bersatu. *The very team spirit* itu saya rasa merupakan satu yang boleh kita tonjolkan. Bukan menang piala tetapi membawa dasar luar negara melalui sukan yang mana Malaysia mempunyai kekuatan untuk ditonjolkan.

Saya rasa Yang Berhormat Menteri perlu memberi perhatian terutamanya dasar luar dan sukan yang mempunyai kaitan. Saya rasa Malaysia punya kelebihan untuk ditonjolkan. Mohon penjelasan dari Yang Berhormat Menteri mengenai cadangan tersebut.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Balik Pulau. Pertama saya setuju bahawa peranan sukan itu besar dari segi pembangunan dan penyatuan rakyat. Selama ini pun kita telah tonjolkan. Kita terima kasih boleh melihat sekadar sejauh manakah pasukan bola sepak kita misalnya mencerminkan pelbagai kaum. Tidak semestinya kita katakan pasukan bola keranjang kita pelbagai kaum. Akan tetapi kalau kita lihat secara keseluruhannya, misalnya di Sukan Komanwel baru-baru ini kalau dilihat seluruh *team* nya misalnya Amirul, pemenang pingat emas yang pertama, angkat berat.

Dia memberi inspirasi kepada seluruh atlet kita tanpa mengira kaum. Badminton ada kaum yang tertentu tetapi ia telah memberikan satu impak yang besar apabila lagu Negaraku misalnya dimainkan berkali-kali. Saya ingat pada hari yang terakhir apabila lagu Negaraku dimainkan empat kali sehingga orang India pun sudah tahu menyanyikan lagu Negaraku, lagunya mudah, lagunya sedap dan sebagainya kerana ianya memberikan impak yang besar kepada semangat apabila orang Melayu, orang Cina dan orang India sama-sama bangun menyanyikan lagu Negaraku.

Jadi ini saya setuju, sukan telah dilihat memberikan impak yang besar. Sebagai contoh lagi, dikatakan misalnya apabila pasukan dari Pakistan misalnya berarak masuk ke stadium di New Delhi, mereka mendapat sokongan yang begitu padu daripada orang India. Sedangkan di perbatasan kita dengar masalah perbatasan berperang dan sebagainya. Akan tetapi di kalangan orang muda, dia sudah melihat bahawa mereka tidak mahu berperang kerana perbatasan, kerana sempadan dan sebagainya. Walaupun ada isu di *borders* yang menanam rasa benci di antara satu sama lain tetapi apabila satu pasangan iaitu Rohan Bopanna dan Aisam-Ul-Haq Qureshi berpasang untuk bermain tenis di dalam Kejohanan *US Open* baru-baru ini, ia begitu memberi satu semangat yang luar biasa, kedua-dua negara mengatakan kita boleh bersatu melalui sukan.

Jadi saya setuju dan saya percaya bahawa dalam konteks kepartian, konteks kenegaraan kita boleh lupakan untuk sama-sama memberikan sokongan kepada atlet kita kerana mereka membawa nama negara yang begitu besar impaknya. Sekali lagi saya mengundang untuk kita memberikan penghargaan kepada atlet kita yang kita adakan di Parlimen pada tengah hari ini dan saya ucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Parlimen untuk turut hadir bagi menyanjung dan memberikan penghargaan. Mereka telah memberikan jiwa, raga dan pemikiran mereka untuk menyanyikan, lagu Negaraku dinyanyikan berkali-kali, bukan sahaja di New Delhi, *insya-Allah* di Guangzhou nanti, terima kasih.

2. Dato' Seri Zahrain Mohamed Hashim [Bayan Baru] minta Perdana Menteri menyatakan sama ada kerajaan bercadang untuk menubuhkan Suruhanjaya Diraja yang tempoh khidmatnya sepanjang tempoh RMKe-10 bagi memantau dan memastikan perancangan RMKe-10 berjaya.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Tan Sri Nor Mohamed bin Yakcop]: Tuan Yang di-Pertua, Rancangan Malaysia Kesepuluh merupakan antara asas utama bagi mencapai matlamat negara maju dan berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020. Dalam hal ini rancangan ini akan saling menyokong dengan Program Transformasi Ekonomi (ETP) dan Program Transformasi Kerajaan (GTP) sebagai langkah menyeluruh kerajaan untuk mencapai Wawasan 2020. Ke arah pelaksanaan yang fokus, yang cekap dan berkesan, Rancangan Malaysia Kesepuluh telah mengenal pasti sebanyak 85 inisiatif. Sebagai contoh antara inisiatif tersebut termasuklah Program Pembangunan Modal Insan seperti mengarusperdanakan dan memperluas akses kepada penyelidikan teknikal dan latihan vokasional yang berkualiti. Meningkatkan kemahiran dan keupayaan tenaga kerja yang sedia ada, meningkatkan kemahiran siswazah untuk menyediakan mereka memasuki pasaran pekerjaan, menjadikan pasaran pekerjaan lebih fleksibel serta menarik dan mengekalkan modal insan berkepakaran.

Bagi memastikan inisiatif-inisiatif ini dapat dilaksanakan dengan baik, Unit Perancang Ekonomi (EPU) dengan kerjasama semua kementerian dan agensi kerajaan sedang menyediakan pelan tindakan bagi melaksanakan program serta projek yang telah dirangka. Dalam hal ini pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesepuluh akan dipantau,

diselaraskan, akan dinilai impaknya oleh Unit Penyelaras Pelaksanaan (ICU), Jabatan Perdana Menteri. Manakala Inisiatif strategik akan dipantau oleh Unit Pengurusan Projek (MPU) Kementerian Kewangan Malaysia. Di samping itu PEMANDU akan juga memantau pelaksanaan projek di bawah ETP.

Tuan Yang di-Pertua, pemantauan ini adalah penting bagi memastikan pelaksanaan inisiatif berkenaan berjalan lancar ke arah meningkatkan kesejahteraan rakyat dan menyokong agenda pertumbuhan ekonomi negara yang lebih kukuh dan yang lebih mapan. Bagi inisiatif yang lambat dilaksanakan, ICU akan mengenal pasti isu-isu yang mengekang pelaksanaannya dan mencari jalan penyelesaian dengan segera. Laporan berkala akan dibentangkan kepada Majlis Ekonomi yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, memandangkan mekanisme pemantauan, pelarasan dan penilaian impak yang sedia ada ini, maka kerajaan tidak berhasrat untuk menubuhkan Suruhanjaya Diraja bagi menjalankan fungsi yang sama, terima kasih.

Dato' Seri Zahrain Mohamed Hashim [Bayan Baru]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya dengar apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri. Saya rasa kecewa sedikitlah kerana Suruhanjaya Diraja tidak ditubuhkan. Kita sama-sama sedar betapa pentingnya RMKe-10. Keghairahan kerajaan untuk membawa Malaysia ke arah kemajuan, negara maju 2020. Akan tetapi yang membimbangkan khususnya kami, rakyat dan saya percaya juga rakan-rakan di Parlimen ini, keseriusan kerajaan untuk menentukan RMKe-10 ini berjaya.

Saya bimbang sebab apa, kalau kita bimbang baru-baru ini laporan daripada Ketua Audit Negara yang menonjolkan dan mendedahkan banyak kelemahan dari segi pentadbiran kerajaan dan saya bimbang kalau tidak ada satu badan bebas untuk memantau atau sekurang-kurangnya bagi perhatian. Saya bimbang, takut RMKe-10 ini, impian ini tidak ada tercapai. Ini satu agenda besar kerajaan yang diminta oleh kerajaan untuk rakyat dan keseluruhannya masyarakat Malaysia untuk menyokong RMKe-10 ini.

■1020

Ini perancangan yang baik. Apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri itu memang kami sokong, kami bangga dengan impian kerajaan untuk memajukan negara tetapi hanya saya ada kebimbangan tidak akan tercapai. Walaupun satu Suruhanjaya Diraja mungkin tidak kena, tetapi saya rasa satu badan yang bebas, bukan bebas macam sayalah, bebas untuk memantau dan menentukan sebagai satu *pre-emptive measure* supaya RMKe-10 ini tidak gagal. Saya minat pandangan Yang Berhormat Menteri apakah pandangan Yang Berhormat Menteri kalau kita ada satu badan bebas seperti begini, terima kasih.

Tan Sri Nor Mohamed Yakcop: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Bayan Baru tentang soalan dan komen tersebut. Isu yang dibangkitkan adalah satu isu yang penting. Itu memang kita setuju dan kita mengakui isu yang penting. Isu yang dibangkitkan ialah kita mempunyai satu pelan Rancangan Malaysia Kesepuluh juga bersama-sama dengan GTP, dengan ETP, dengan bajet, dengan *stimulus* pakej. Nampaknya begitu lengkap dan sungguhpun kita ada di kalangan Ahli-ahli Parlimen mungkin tidak bersetuju sedikit tentang beberapa aspek, tetapi pada keseluruhannya dianggap sebagai satu program, satu *road map* yang mempunyai yang berasaskan kepada inovator yang ikhlas untuk kita menjurus kepada tarikh keramat 1 Januari 2020. *Insya-Allah* kita akan hidup sebagai sebuah negara dalam kategori negara berpendapatan tinggi, negara maju dan hidup dalam suasana selesa untuk semua rakyat. Itu pelan kita semua setuju.

Isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bayan Baru adalah tentang sistem pelaksanaan sama ada kita mempunyai satu prasarana, satu infrastruktur untuk melaksanakan pelan yang begitu penting itu. Saya setuju, tanpa pelaksanaan yang sempurna serta lengkap, mana-mana pelan pun hanya menjadi retorik. Itu penting. Jadi isu yang kita hadapi hari ini adalah sama ada mekanisme yang sudah pun wujud dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh sudah mencukupi untuk memastikan pelaksanaan yang lancar, lengkap, sempurna dan berkesan. Kerajaan berpendapat pada masa ini adalah

mencukupi sebab sungguhpun sebelum ini kita mendapati beberapa kelemahan dalam merangka pelan baru kita telah mengambil kira kelemahan-kelemahan ini dan oleh kerana itulah kerajaan telah menubuhkan PEMANDU, telah minta ICU yang pada satu masa dahulu dalam tahun 60-an juga menjadi *trouble shooter*, tetapi kemudian hanya menjadi satu badan untuk monitor pelaksanaan projek-projek program-program. Akan tetapi kini diberi balik tugas-tugas untuk menjadi *trouble shooter* dan juga satu unit di Kementerian Kewangan satu unit yang melaporkan terus kepada Perdana Menteri, PMU *monitoring* unit juga diwujudkan.

Jadi kita tengok dahulu. Saya yakin dan percaya bahawa dengan wujudnya sistem *monitoring* yang lebih sempurna, lebih lengkap, lebih berkesan kita akan mencapai hasrat pelaksanaan yang berkesan yang dihasratkan oleh Yang Berhormat Bayan Baru dan kalau tidak kita akan lihat balik perkara ini, terima kasih.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk memantau pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesepuluh, bukannya Parlimen perlu memainkan satu peranan yang penting dan kalau begitu kenapa sampai sekarang ATP belum dibentangkan dalam Dewan yang mulia ini. Adakah ATP akan dibentangkan dalam Parlimen supaya Ahli-ahli Parlimen tahu apa itu ATP dan kenapa GTP *Government Transformation Program* ada dibentang tetapi ETP tidak dibentang.

Kedua, bukannya Rancangan Malaysia Kesepuluh dan ETP patut menjadi bahagian kedua *New Economic Model* yang disebut-sebutkan pada masa itu. Akan tetapi nampaknya Model Ekonomi Baru telah digugurkan sehingga Rancangan Malaysia Kesepuluh atau ETP tidak ada unsur *New Economic Model* yang dikemukakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada 30 Mac tahun ini dan bolehkah kita tahu sama ada kerajaan akan menghormati suara rakyat dalam pelaksanaan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh tahu ATP semacam kes Menara Warisan Merdeka. Baru-baru ini kita dapati bahawa sudah sampai 225 ribu orang dalam *facebook* kempen yang menentang menara dengan ketinggian 100 sekurang-kurangnya dalam masa tiga minggu. Adakah ini menjadi satu kes untuk mengkaji secara mendalam. Yang Berhormat Menteri ada berkata bahawa ini bukan wang rakyat. Bukankah ini juga apa yang dikatakan seperti PKFZ, wang rakyat. Tetapi akhirnya perlu RM2.5 bilion untuk *bailout* PKFZ skandal sehingga bekas Menteri perlu heret ke mahkamah atas tuduhan-tuduhan korupsi.

Tan Sri Nor Mohamed Yakcop: Tuan Yang di-Pertua, memang kerajaan sejak dahulu lagi telah membawa perkara-perkara penting termasuk Rancangan Malaysia Kesepuluh dan isu-isu penting untuk dibahaskan di Parlimen. Hari ini menjadi satu lagi bukti Yang Berhormat Ipoh Timur bangun dan dapat bahas perkara-perkara yang bersangkutan dengan kepentingan rakyat. ETP juga telah dilancarkan dalam satu majlis terbuka dan dokumen-dokumen telah diedarkan dan semua kita telah membaca dokumen-dokumen ETP...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Akan dibentang di Parlimen?

Tan Sri Nor Mohamed Yakcop: Tidak dibentang, tetapi ada dikeluarkan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tidak akan dibentangkan di Parlimen?
[Dewan riuh]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat...

Tan Sri Nor Mohamed Yakcop: Akan tetapi ada dikeluarkan dan banyak....

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ipoh Timur.
[Dewan riuh]

Tan Sri Nor Mohamed Yakcop: Itu tidak penting, yang penting ialah ada dikeluarkan, bukan disembunyikan. Buku itu dikeluarkan dan banyak juga sudah dapat buku itu boleh baca, boleh membawa perkara ini...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Membazir wang tidak dibentang dalam Parlimen...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tan Sri Nor Mohamed Yakcop: Sudah ada di pasaran, sudah ada di mana-mana dan sudah dibacakan. Isu tentang kita tidak mendengar suara rakyat tidak timbul. Ini kerana Kerajaan Barisan Nasional diberi mandat oleh rakyat dan kita perlulah dengar suara rakyat, kalau tidak kita akan menghadapi masalah dalam pilihan raya akan datang. Kita memang percaya kepada *loop* dari kerajaan ke masyarakat dan datang balik. *Information loop*, *loop* maklumat. Kita sentiasa berbuat begitu dan Perdana Menteri sendiri turun padang dan Perdana Menteri sendiri telah umumkan bahawa beliau akan pergi sendiri merata tempat dalam satu tahun yang akan datang untuk memberi taklimat dan juga mendapat balik makluman. Jadi isu tentang kita menyorok, tidak dengar suara rakyat, tidak dapat makluman memang tidak timbul langsung. Kerajaan dari dahulu lagi sehingga sekarang dan pada masa hadapan akan senantiasa melakukan apa-apa yang penting untuk rakyat dengan nawaitu yang ikhlas dan pada masa yang sama sentiasa menggunakan seluruh saluran termasuk di Parlimen untuk mendapat maklum balas. Terima kasih.

■1030

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Itu menara, tidak jawab menara, *tower*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Jempol.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Adakah kerajaan tidak mampu untuk bentang laporan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ipoh Timur, bukan ini caranya Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Menghadapi *bankruptcy* kah?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Jempol.

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dalam melaksanakan Rancangan Malaysia Kesepuluh, satu cabaran baru kepada kerajaan Barisan Nasional yang saya nampak ialah kegagalan dan juga kelemahan kerajaan-kerajaan negeri di bawah pakatan pembangkang yang tidak dapat membantu dalam menyelesaikan isu tanah. Macam mana banyak duit pun, macam mana baik perancangan pun, bila hendak dilaksanakan projek-projek ini mestilah di atas tanah dan kuasa tanah ini adalah terletak kepada kerajaan-kerajaan negeri. Ini ditambah pula dengan sikap pembangkang yang mengelirukan rakyat dan tidak mahu menyokong perancangan kerajaan. Ini satu cabaran yang lebih besar kepada kerajaan.

Yang kedua berkaitan dengan itu juga ialah tentang pengalaman kerajaan. Peruntukan yang kita belanjakan selalunya tidak habis kerana lewat dibelanjakan. Apakah kerajaan akan mengubah supaya peruntukan ini dapat diberikan awal tahun, jangan dilonggokkan di hujung tahun atau di akhir rancangan yang akan menyebabkan peruntukan ini tidak akan dapat dibelanjakan. Ianya juga berkaitan dengan soal pemantauan rapi projek-projek yang dilaksanakan oleh kerajaan.

Kalau kita dapati mana-mana syarikat yang gagal melaksanakan mengikut jadual, cepat-cepat kita ambil tindakan. Jangan kita habiskan Rancangan Malaysia tanpa mengambil tindakan, akhirnya peruntukan tidak dapat dibelanjakan. Apakah kerajaan melalui jawatankuasa yang baru ini dapat mengambil kira pengalaman dan juga cabaran baru kepada kerajaan Barisan Nasional.

Tan Sri Nor Mohamed bin Yakcop: Terima kasih Yang Berhormat Jempol. Tentang cara pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesepuluh dan juga tentang isu berhubung dengan masa pelaksanaan, lebih baik kita melaksanakan pada peringkat awal berbanding dengan peringkat hujung memang benar sebab RM1 yang dibelanjakan pada tahun 2011 akan memberi impak yang lebih tinggi berbanding dengan RM1 yang

dibelanjakan pada tahun 2015. Kita lihat pada Rancangan Malaysia sebelum ini, satu isu yang kita hadapi ialah kita buat rancangan untuk lima tahun dan kebanyakan kementerian dan agensi membawa macam-macam projek dan program untuk dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia itu kerana mereka takut, mereka risau kalau tidak dapat masukkan projek dalam tempoh yang hanya beberapa bulan, mereka kena tunggu lima tahun untuk kembali minta projek.

Jadi macam-macam projek yang mereka minta dan juga diluluskan. Akan tetapi setelah diluluskan, kita menghadapi banyak masalah termasuk masalah tanah. Sekolah diminta, sekolah diluluskan tetapi tanah belum dikenal pasti. Jadi Yang Berhormat, soalan Yang Berhormat Jempol tadi itu begitu relevan. Dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, kita sudah merubah sistem pelaksanaan projek untuk memastikan bahawa perkara ini tidak berlaku. Dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, kita membuat secara *two year rolling plan*. Jadi hanya projek-projek yang boleh dilaksanakan dengan segera atau yang dipanggil cangkul *ready*, kita tekan butang, dia boleh *start*, cangkul *ready*. Hanya projek-projek itu dimasukkan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh untuk tempoh dua tahun pertama.

Jadi kalau ada projek-projek yang memang baik, memang patut dilaksanakan, memang strategik tetapi belum lengkap, belum ada tanah, isu-isu belum selesai, mereka tidak akan dipinggirkan tetapi tidak akan diluluskan dalam Rancangan Malaysia Kedua. Akan tetapi kalau mereka minta tanah, kita ada tanah, kita akan bagi peruntukan untuk tanah sahaja dalam *rolling plan*. Mereka beli tanah dan isu tanah selesai, dalam *rolling plan* yang kedua, mereka akan diberi peruntukan untuk bina sekolah, hospital dan lain-lain. Dengan cara ini, isu tentang projek-projek dilaksanakan pada hujung Rancangan Malaysia Kesepuluh tidak wujud sebab hanya projek-projek yang cangkul *ready*, yang bersedia untuk dilaksanakan akan dilaksanakan dalam tempoh dua tahun.

Kerajaan telah membuat keputusan bahawa kajian dan pelaksanaan dan *monitoring* sistem akan dikuatkuasakan, meningkatkan sistem itu untuk memastikan bahawa kontraktor-kontraktor yang tidak menjalankan urusan dengan baik, projek-projek sakit, projek-projek terbengkalai akan disenaraihitamkan dan kita ada cara dengan kaedah yang cepat melantik kontraktor yang lain.

Isu dengan tanah itu memang penting dan kita juga lihat di negeri-negeri di mana tanah dikuasai oleh parti lawan, tanah juga menjadi isu. Di Pulau Pinang sendiri, saya tahu dan sahabat-sahabat dari Pulau Pinang juga tahu bahawa kaum bumiputera sendiri menghadapi begitu banyak masalah dan halangan untuk memiliki rumah di sebelah pulau di Pulau Pinang. Akan tetapi sungguhpun ini suatu isu yang patut diselesaikan oleh kerajaan negeri, dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, Kerajaan Pusat memberi sedikit peruntukan untuk membantu bumiputera di Pulau Pinang untuk memiliki tanah dan rumah. Terima kasih.

3. Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil] minta Menteri Dalam Negeri menyatakan apakah kerajaan bercadang untuk menghentikan aktiviti saman ekor terhadap pengguna kenderaan di negara ini. Apakah benar tindakan saman ekor tidak disenangi oleh orang ramai dan sejauh mana saman ekor dapat mengurangkan kemalangan jalan raya.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Bukit Katil yang telah mengemukakan soalan hari ini. Izinkan saya juga menjawab pertanyaan ini bersama-sama dengan pertanyaan oleh Yang Berhormat Bukit Gantang pada 24 November 2010, soalan nombor 2 kerana pertanyaan ini adalah berkenaan perkara yang sama.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik.

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat dan Dewan yang mulia ini, saman ekor yang difahami umum adalah sebenarnya saman yang dikeluarkan oleh mahkamah berikutan daripada satu notis yang

dikeluarkan oleh pihak PDRM melalui borang polis yang dikenali sebagai borang POL 170A. Borang notis POL 170A ini dikeluarkan kepada pemilik kenderaan berdaftar menurut seksyen 115 Akta Pengangkutan Jalan 1987 adalah untuk mendapatkan maklumat mengenai identiti dan alamat pemandu yang telah dikesan secara menggunakan kamera perakam elektronik melakukan sesuatu kesalahan trafik yang kebiasaannya berkaitan dengan had laju.

Bagi pemilik kenderaan berkaitan yang gagal memberi respons terhadap notis POL 170A ini dalam tempoh yang ditetapkan, maka pemilik itu adalah dikenakan saman kerana melakukan satu kesalahan di bawah seksyen yang sama. Oleh yang demikian, kementerian ini ingin memperbetulkan persepsi masyarakat bahawa mentakrifkan notis saman yang dikeluarkan itu sebagai saman ekor adalah satu *misnomer* dengan izin dan merupakan satu tanggapan yang salah. Sebenarnya ia adalah saman berikutan atas kegagalan mematuhi notis POL 170A yang dikeluarkan oleh pihak PDRM. Oleh sebab tindakan ini adalah berlandaskan undang-undang, pihak kerajaan tidak bercadang untuk memberhentikan proses tindakan sama ini.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan dengan persoalan sama ada tindakan saman notis POL 170A ini disenangi orang ramai dan juga dapat mengurangkan kemalangan jalan raya, pihak PDRM berpandangan bahawa apa jua bentuk saman yang dikeluarkan oleh pihak PDRM, ianya merupakan perkara yang tidak disenangi oleh masyarakat.

■1040

Walaupun bagaimanapun, dengan pelaksanaan tindakan saman notis POL170A ini, pemandu akan lebih berhati-hati memandu dengan mempunyai *perception of being caught* dengan izin dan seterusnya mematuhi peraturan semasa memandu bagi mengelakkan mereka daripada disaman. Melalui usaha-usaha yang dijalankan ini, pihak PDRM yakin dan percaya tahap kesedaran masyarakat telah dapat dipertingkatkan yang mana ianya memberi impak dalam jangka masa yang panjang mengurangkan kemalangan jalan raya. Terima kasih.

Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Tuan Yang di-Pertua, dalam operasi menjalankan saman ekor ini tentu menggunakan beberapa peralatan seperti kamera dan sebagainya. Mungkin Yang Berhormat Menteri boleh memberi angka dalam tempoh tiga tahun lalu berapa banyak kamera yang dibeli dan lain-lain peralatan dan berapa kos yang terlibat termasuk berapa ramai anggota polis yang digunakan dan kos gaji yang dibayar. Berapa pula kutipan yang dapat dikutip daripada saman ekor ini bagi tempoh tiga tahun dan adakah ianya dapat mengatasi kos pembelian peralatan tersebut. Terima kasih.

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Daripada apa yang dipertanyakan oleh Yang Berhormat Bukit Katil, nampaknya isu-isu adalah merupakan isu-isu yang spesifik. Jadi saya akan menjawab yang mana saya ada maklumat dengan saya. Pertama, berkaitan dengan isu penglibatan anggota PDRM semasa melaksanakan operasi lalu lintas ini. Apa yang dilihat bahawa bagi setiap operasi yang dilaksanakan oleh pihak PDRM setiap hari bahawa sebanyak lebih kurang 1,000 pegawai dan anggota lain-lain pangkat telah digunakan untuk menjalankan operasi lalu lintas ini di seluruh negara. Sehubungan dengan kutipan hasil yang diperolehi pula, hasil daripada saman yang dikeluarkan di bawah notis POL17A ini dan juga melalui notis POL257 iaitu secara bersemuka, didapati bahawa bagi tempoh setahun, puratanya adalah berjumlah sebanyak RM250 juta. Bagi kos yang dikeluarkan oleh PDRM dalam menjalankan operasi ini, sebenarnya pihak PDRM tidak ada buat perbandingan kerana apa yang lebih penting, yang PDRM melihat bahawa matlamat operasi itu adalah satu matlamat yang mana kita melihat supaya pengguna jalan raya sentiasa berada dalam keadaan yang selamat dan sejahtera dan dapat kita mengelakkan daripada berlakunya kemalangan terhadap pengguna.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya sangat keliru dengan jawapan yang diberikan tadi sebab saya anggap bahawa jawapan itu satu jawapan yang tidak tepat kerana apa yang berlaku hari ini ialah langsung tidak dibawa mereka-mereka yang menerima notis itu ke mahkamah. Walaupun Yang Berhormat mengatakan tadi bahawa

saman itu, yang diterima ini ialah notis daripada 170A di bawah Akta Pengangkutan Jalan. Bila Yang Berhormat kata saman itu ialah saman yang dikeluarkan untuk hadir ke mahkamah kerana kegagalan memenuhi notis ini, sedangkan di dalam seksyen 115 Akta Pengangkutan Jalan ini menyebut bahawa jika dia gagal berbuat demikian iaitu dalam memenuhi notis pemberitahuan tentang kelajuan yang melebihi had laju itu, jika dia gagal berbuat demikian dalam tempoh tujuh hari daripada tarikh maklumat itu dikehendaki daripada ia, adalah melakukan satu kesalahan melainkan dia membuktikan dan memuaskan hati mahkamah.

Maknanya, untuk kegagalan memenuhi notis ini pun mesti saman ke mahkamah tetapi persoalannya hari ini ialah 17 juta notis yang dikeluarkan ini tidak pernah pun dibawa mereka ke mahkamah sama ada kegagalan mereka memenuhi notis ini ataupun hal-hal yang berkaitan dengan isu kelajuan yang melebihi daripada had laju. Jadi sebab itu saya minta bahawa polis harus mematuhi prosedur ini sebab saya berjumpa dengan semua mereka yang menerima notis pemberitahuan, mereka tidak pernah pun dipanggil ke mahkamah sebab kalau mereka itu dipanggil ke mahkamah, kalau mereka tidak hadir ke mahkamah, mahkamah boleh perintah untuk mereka ditangkap, mereka tidak pernah ditangkap, itu satu.

Yang satu lagi ialah saya ingin minta supaya oleh kerana kerajaan telah...

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Apa soalnya, soalan.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Membentangkan bacaan kali kedua, Akta Pengangkutan Jalan...

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Yang Berhormat Pokok Sena, banjir dekat Kedah. Balik cepat sikit.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Bacaan kali kedua. Yang Berhormat mengatakan tadi...

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Ini bukan ceramah.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Ini persoalan rakyat, saya rasa ini ada kepentingan untuk kawan-kawan. Oleh kerana dalam bacaan kali kedua rang undang-undang yang dibentangkan ini mengatakan bahawa dimasukkan takrif iaitu tiga takrif. Takrif berkaitan dengan soal imej, imej rakaman dan sebagainya. Bermakna bahawa selama ini polis membuat saman itu, mengeluarkan notis itu, rakaman itu rakaman yang tidak sah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, ringkaskan Yang Berhormat.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Rakaman yang tidak sah kerana tidak terkandung dalam akta, baru nak masuk dalam akta. Jadi oleh sebab itu tindakan itu tindakan yang menyalahi undang-undang sebab baru nak dimasukkan di dalam akta.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik, baik.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Jadi saya minta bahawa 17 juta saman yang telah dikeluarkan yang membabitkan kalau anggaran kos kewangannya RM1.8 bilion ini mesti diputihkan, dimansuhkan terlebih dahulu. Selepas ini baru kita guna kepada peruntukan baru iaitu memasang 500, 700 kamera di kawasan-kawasan *hotspots* ini untuk memastikan supaya pendidikan kepada pengguna jalan raya itu lebih berkesan.

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Pokok Sena yang mengemukakan soalan. Pertamanya, saya ingin menyatakan bahawa mungkin Yang Berhormat Pokok Sena tidak memahami prosedur berkaitan dengan pengeluaran notis POL170A yang mana adalah merupakan notis ini meminta pemilik kenderaan yang dikesan melanggar ataupun melakukan kesalahan trafik seperti had laju, yang mana pemilik kenderaan ini adalah dikehendaki untuk memberi maklumat mengenai identiti dan alamat pemandu untuk...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: [Menyampuk]

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Tunggulah dulu, kena sabar Yang Berhormat Pokok Sena. Untuk memaklumkan identiti dan pemilik kereta atau pemandu yang dianggap atau didapati melakukan kesalahan trafik. Jadi kalau mereka tidak memberi jawapan dalam tempoh tujuh hari, maka saman akan dikeluarkan kepada mereka kerana kegagalan memberi maklumat. Jika pemandu ini memberi maklumat identiti dan alamat pemandu yang memandu kenderaan tersebut, maka orang yang memandu itu akan dikeluarkan saman oleh mahkamah berikutan daripada notis yang dikeluarkan, 170 tadi, maka orang tersebut akan didakwa di mahkamah.

Bagaimanapun dalam proses kita mendapatkan saman, kita terlebih dahulu mengikut undang-undang boleh memberi tawaran kompaun kepada mereka. Jadi oleh kerana apabila mereka mendapat tawaran ini, maka mereka tidak mahu kes ini dibawa ke mahkamah, maka kompaun dikenakan di atas pemandu yang melakukan kesalahan.

■1050

Jadi tidak ada keperluan tindakan untuk dikemukakan di mahkamah kerana mereka telah dikompaun atas kesalahannya yang mereka mengaku sebelum dibawa ke mahkamah. Jadi tidak ada salah dari segi undang-undang kerana mereka...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Mereka di sini tidak bayar kompaun.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah Yang Berhormat.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Apabila mereka tidak dibayar kompaun, mereka kena dibawa ke mahkamah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pokok Sena.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Akan tetapi sekarang ini, polis minta JPJ menyenaraihitamkan kenderaan-kenderaan ini. Ini yang salah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, kita dalam soal jawab Yang Berhormat. Yang Berhormat Pokok Sena.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri, cukuplah.

Datuk Wira Abu bin Haji Seman Yusop: Masalahnya dia tidak faham. Apabila kompaun telah dilaksanakan, maka...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: *No*, kompaun tidak dibayar. Mereka ditawarkan kompaun dan mereka tidak bayar kompaun, polis berhak saman mereka ke mahkamah. Polis tidak saman mereka ke mahkamah. *[Dewan riuh]*

Beberapa Ahli: Banjir, banjir.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pokok Sena, sila duduk Yang Berhormat. Duduklah Yang Berhormat. *[Dewan riuh]*

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Bawalah ke mahkamah dahulu. Itu barulah betul. Ini menyenarai hitam – ini yang tak betul.

Seorang Ahli: Setuju Yang Berhormat Pokok Sena, setuju.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Pokok Sena nak tunjuk presiden di depan itu. Sabar.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Jadi saya minta kaji balik sebelum daripada bacaan kali kedua Akta Pengangkutan Jalan. Kalau tidak, kita telah menyalahi...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pokok Sena, apa ini Yang Berhormat?

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Maknanya, menghina Dewan. [Dewan riuh]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat. Ya, Ahli-ahli Yang Berhormat, saya harap Yang Berhormat tidaklah berperangai sedemikian Yang Berhormat. Dalam kita hendak menyampaikan hasrat dan juga pendapat kita, *you must always remember* kita ada peraturan mesyuarat, *please*.

4. Dato' Kamarudin Jaffar [Tumpat] minta Menteri Pelajaran menyatakan kenapakah Jabatan Sastera Dewan Bahasa dan Pustaka ditutup.

Timbalan Menteri Pelajaran II [Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi]: Saya pun hendak cepat tetapi Yang Berhormat Pokok Sena ini *third class* sangat. Tuan Yang di-Pertua, adalah ditegaskan bahawa Jabatan Sastera Dewan Bahasa dan Pustaka tidak ditutup tetapi diperkukuhkan melalui proses penstrukturan semula Dewan Bahasa dan Pustaka. Sebelum penyusunan semula struktur organisasi (PSSO) dan pengukuhan perjawatan Dewan Bahasa dan Pustaka diluluskan oleh kerajaan pada awal Januari 2010, struktur organisasi Dewan Bahasa dan Pustaka dibahagikan kepada dua buah jabatan yang mendukung fungsi teras iaitu Jabatan Bahasa dan Jabatan Sastera selain daripada Jabatan Penerbitan.

Namun, dalam pelaksanaan PSSO berkuat kuasa 1 Ogos 2010, Jabatan Bahasa dan Jabatan Sastera di struktur semula dan dimantapkan daripada dua jabatan kepada tiga jabatan seperti berikut:-

- (i) Jabatan Dasar dan Penyelidikan Bahasa dan Sastera;
- (ii) Jabatan Pembinaan Bahasa dan Sastera; dan
- (iii) Jabatan Pengembangan Bahasa dan Sastera.

Maksudnya bahasa dan sastera ini ada di mana-mana di tiga bahagian yang baru ini.

Fungsi Jabatan Dasar dan Penyelidikan Bahasa dan Sastera ialah melaksanakan program penyelidikan bahasa, sastera, penerbitan dan korporat, di samping melaksanakan penyelidikan sejarah, teks dan tokoh karya sastera Melayu tradisional dan karya sastera berbahasa Melayu sebagai asas kepada pemerkasaan sastera kebangsaan. Jabatan Pembinaan Bahasa dan Sastera pula melaksanakan pengumpulan, penelitian dan penghuraian kata-kata kesusasteraan Melayu moden dan kesusasteraan kata Melayu lama. Manakala Jabatan Pengembangan Bahasa dan Sastera pula memperteguh sikap, membentuk kefahaman dan memupuk kecintaan masyarakat terhadap bahasa dan kesusasteraan kebangsaan melalui pelbagai aktiviti promosi penggalakan dan pengiktirafan.

Ini bermakna, Jabatan Bahasa, Jabatan Sastera dan Jabatan Penerbitan tidak lagi wujud sebagai entiti yang berasingan tetapi diperkukuh dan saling menyokong di antara satu sama lain. Terima kasih.

Dato' Kamarudin Jaffar [Tumpat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya rasa sudah tentu Yang Berhormat Timbalan Menteri lebih banyak lagi menerima surat-surat secara keseluruhannya merungut tentang prestasi Dewan Bahasa yang datang sudah tentunya kebanyakannya daripada kakitangan-kakitangan Dewan Bahasa itu sendiri.

Secara keseluruhannya, mereka menganggap bahawa prestasi DBP ini menurun semenjak tahun 2008. Jadi, isu penutupan ataupun mengikut istilah rasminya penstrukturan semula struktur organisasi (PSSO) 2010 ini tidak dilihat sebagai menambahbaikkan atau meningkatkan prestasi DBP, malah dikatakan berterusan membawa penurunan prestasi Dewan Bahasa dan Pustaka. Malah, mereka mengatakan dalam bidang keilmuan bahasa Melayu, DBP tidak lagi dijadikan pusat rujukan kerana penerbitan-penerbitan buku di DBP jauh ketinggalan ke belakang.

Demikian juga buku-buku terjemahan, DBP tidak lagi ada peranan langsung. Dalam penerbitan genre kreatif, imaginatif, DBP jauh ketinggalan dibandingkan penerbitan *Utusan Melayu*, *Alaf 21*, *PTS* dan lain-lain.

Kebanyakan kritikan ini merujuk kepada kepimpinan Dewan Bahasa – Pengerusinya, Ketua Pengarahnya dan sebagainya. Jadi harapan saya supaya Yang Berhormat Timbalan Menteri dapat menjelaskan lagi apakah langkah-langkah yang seterusnya untuk menambahbaikkan prestasi Dewan Bahasa supaya – Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri menyebut tentang pentingnya bahasa Melayu, Yang Berhormat Menteri Penerangan tentunya begitu dan Yang Berhormat Timbalan Menteri sendiri adalah pejuang yang terkenal dalam bidang kedudukan bahasa Melayu, sastera Melayu dan sebagainya. Jadi apakah tindakan yang kementerian berhasrat untuk lakukan supaya kedudukan Dewan Bahasa ini muncul sebagai suatu institusi yang masyhur, yang penting, yang berperanan besar dalam negara kita? Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat Tumpat di atas keprihatinan Yang Berhormat terhadap peranan Dewan Bahasa dan Pustaka dan juga masa hadapan pembangunan bahasa dan kesusasteraan di negara kita.

Sebenarnya, penstrukturan semula di Dewan Bahasa dan Pustaka yang kita lakukan ini juga berasaskan kepada kajian yang dibuat oleh Pricewaterhouse pada tahun 2002. Oleh sebab itulah kita merasakan bahawa kita tidak boleh melakukan *compartmentalization* antara bahasa dan juga sastera. Ia tidak boleh menjadi entiti yang berasingan, ia mesti digabungkan. Oleh sebab itulah kita mewujudkan apa yang disebut sebagai Bahagian Dasar, Bahagian Pembinaan dan Bahagian Pengembangan.

Ketiga-tiga ini ada dua perkara yang menjadi *core business* kepada Dewan Bahasa dan Pustaka iaitu bahasa dan sastera. Bahkan, kerana itulah barangkali di satu peringkat dahulu pernah dicadangkan supaya Dewan Bahasa dan Pustaka ini tidak lagi banyak tertumpu pada soal penerbitan – kerja-kerja pengedaran dan sebagainya. Oleh sebab itu dilantik satu pihak yang lain sebab hendak ditumpukan kepada *core business* bahasa dan sastera ini.

Mengenai dengan perjawatan yang disebut oleh Yang Berhormat, walau apa pun, kita perlu faham bahawa soal pengurusan juga penting. Akan tetapi di peringkat Timbalan Ketua Pengarah terutamanya dasar, memang kita akan mengutamakan dan meletakkan orang-orang yang berlatarbelakangkan bahasa dan sastera. Mereka yang memegang jawatan penting di peringkat Timbalan Ketua Pengarah ini adalah mereka-mereka yang pakar. Akan tetapi dalam masa yang sama, kita tidak boleh menafikan bahawa perlunya juga Dewan Bahasa secara keseluruhannya ditadbir oleh mereka yang mahir dalam soal pengurusan. Komitmen kita ialah bahawa Dewan Bahasa dan Pustaka akan terus berperanan sebagai satu institusi yang penting untuk memastikan bahawa perjuangan bahasa dan sastera di negara kita akan terus berjaya. Terima kasih Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Happy Deepavali. [Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, esok Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Baik sastera ataupun bahasa, peranan Dewan Bahasa dan Pustaka – apa peranan Dewan Bahasa dan Pustaka kerana baik sastera mahupun bahasa, ada penulisnya. Ada penulisnya Yang Berhormat Tumpat.

■1100

Apa peranan Dewan Bahasa dan Pustaka kepada pejuang-pejuang pena, penulis-penulis yang berjasa kepada negara dan bangsa yang menyemai dan menabur ilmu. Bagi kesinambungan tamadun, yang memberikan ilmu bagi pembentukan generasi yang akan datang. Mereka menulis dan diterbitkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka. Apa nasib penulis ini yang diperjuangkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka? Sebagai contoh seorang penulis bernama Baharom Kahar yang menulis buku dari segi yang diterbitkan Dewan Bahasa dan Pustaka yang menjadi buku teks yang hidup dalam keadaan yang amat daif dan miskin. Kita tidak tahu ramai lagi agaknya penulis-penulis yang berjasa kepada bangsa dan negara ini, mungkin agaknya hidupnya tidak diberikan perhatian oleh orang yang

berkuasa, orang yang punyai kuasa, orang yang memerah segala kebolehan mereka. Pihak Kementerian Pelajaran umpamanya, apakah mereka ini dibiarkan begitu sahaja?

Sebagai contoh dia menulis buku bertajuk *Senja Kala*, teks Sastera. Hebat tulisan tetapi penulis ini hidup daif dan miskin. Ini satu daripada contoh yang saya tahu sebenarnya banyak lagi. Apakah Dewan Bahasa dan Pustaka mengumpulkan maklumat, nasib mereka, bagaimana mereka? Ini betul-betul macam lilin yang membakar diri. Saya tidak penting kepada jawapan tetapi yang penting bagaimana tindakan susulannya bagi membela penulis-penulis yang kita katakan pejuang-pejuang pena yang dari dahulu membina bangsa dan tamadun. Apakah kita lupa jasa mereka? Kita orang politik konon berjasa mereka juga orang yang berjasa. Banyak golongan yang berjasa dalam negara ini yang kadang-kadang kita biarkan nasib mereka.

Seorang Ahli: Setuju.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Saya sekali lagi saya kata jawapan bagi tidak penting tetapi apa tindakan yang benar-benar boleh membantu kehidupan mereka. Kalau rumah daif macam reban ayam macam mana?

Seorang Ahli: Kita bina rumah baru!

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Penulis Cina, penulis India apa sahalalah kerana sastera bahasa berasal dari pena-pena yang ditulis di waktu senja, yang ditulis di waktu subuh, yang...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat sudah cukup Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua [*Tepuk*]

Seorang Ahli: Hebat Yang Berhormat Sri Gading, hebat. Luar biasa hebatnya.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat Sri Gading di atas pembelaan beliau terhadap penulis-penulis di negara kita ini. Ini kerana penulis memang memberikan sumbangan yang besar kepada negara kerana pena yang mereka gunakan itu sebenarnya amat tajam. Baik dari segi untuk memberikan kesedaran, kritikan masyarakat dan sebagainya. Bahkan kita tahu sumbangan penulis dalam memperjuangkan kemerdekaan di negara kita adalah cukup besar. Saya Yang Berhormat pertama saya hendak menyatakan di sini sebab itulah apabila kita memilih tokoh sasterawan negara baru-baru ini, kita pun sudah mengubah keputusan sebelumnya iaitu kita telah pun menaikkan hadiah sastera itu daripada RM30,000 kepada RM60,000. Kita memberikan peluang yang lebih banyak kepada penulis-penulis yang berjasa ini untuk menjadi penulis-penulis tamu di Dewan Bahasa dan Pustaka.

Akan tetapi apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tentang seorang penulis yang bernama Baharom Kahar ini. Saya sebenarnya juga amat prihatin dengan apa yang dibangkit oleh Yang Berhormat dan saya memberi jaminan dan bila saya ini bila beri jaminan saya akan buatlah. Iaitu bahawa bukan macam cakap kosong macam...

Beberapa Ahli: Macam siapa, macam siapa? Tindakanlah penting.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi [Batu Pahat]: Okey *insya-Allah* kita akan ambil tindakan dan saya akan pastikan Yang Berhormat. Ini kerana Yang Berhormat pun kata jawapan tidak penting, yang penting ialah tindakan.

Seorang Ahli: Setuju.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi [Batu Pahat]: Yang Berhormat sebelah sana pun setuju dan *insya-Allah* perkara ini kita akan lakukan. Terima kasih Yang Berhormat.

5. Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara] minta Menteri Kesihatan menyatakan apakah tindakan yang telah diambil ke atas lebih 50 produk makanan dan minuman kesihatan tambahan serta ubat-ubatan tradisional yang mengandungi racun berjadual termasuk kepada pengusaha terbabit.

Menteri Kesihatan [Dato' Seri Liow Tiong Lai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, rampasan terbaru yang melibatkan lebih kurang 23 produk makanan dan minuman kesihatan tambahan serta ubat tradisional yang jumlah nilai pasarannya mencecah RM4.9 juta telah dirampas oleh Bahagian Penguatkuasa Farmasi, Kementerian Kesihatan Malaysia kerana disahkan mengandungi racun berjadual. Produk-produk berkenaan telah dirampas dan akan dijadikan barang kes utama dan pihak Kementerian Kesihatan Malaysia sedang menjalankan siasatan lanjut untuk mendakwa pihak pengilang, pengedar dan penjual yang terbabit di mahkamah. Produk-produk tradisional berdaftar yang di campur racun berjadual akan dibatalkan pendaftarannya dan lesen pengilang amalan pengilangan baik GMP yang terlibat akan dibatalkan dan seterusnya akan didakwa di mahkamah.

Produk farmaseutikal dan produk makanan dan minuman yang dicampuradukkan dengan bahan racun berjadual adalah di kawal di bawah Akta Jualan Dadah 1952. Sabit kesalahan ialah denda RM25,000 atau penjara tiga tahun atau kedua-duanya sekali bagi individu dan denda RM50,000 bagi sesebuah syarikat. Dari tempoh Januari sehingga Ogos 2010 sebanyak 471 kes baru telah didakwa di mahkamah dan sebanyak 429 kes telah didapati bersalah dalam tempoh yang sama dengan jumlah denda sebanyak RM1.3 juta.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri di atas jawapan yang telah pun diberikan. Yang Berhormat Menteri, penjualan ubat-ubatan, makanan dan minuman kesihatan serta kosmetik tidak berdaftar ini, berselindung di sebalik nama herba atau bahan asli serta menggunakan selebriti-selebriti terkenal untuk mempromosikan produk berkenaan amat membimbangkan pada masa kini. Jadi jumlah dan nilai rampasan meningkat setiap tahun umpamanya 4,617 produk pada tahun 2007 dan 6,632 Januari sehingga Jun 2010.

Soalan tambahan saya ialah apakah mekanisme yang lebih meyakinkan, yang lebih cekap bagi menangani tindakan yang kadang-kadang lewat diambil oleh kerajaan, sehingga ada produk telah berada di pasaran lebih daripada dua tahun.

Berapa jumlah kematian akibat daripada pengambilan produk beracun ini? Adakah kerajaan bercadang untuk menyemak akta-akta lapuk yang sudah lama tahun 1952, tahun 1956 untuk disesuaikan dengan kesedaran dan juga gaya hidup yang ada pada masa kini. Seperti Akta Racun 1952, seperti Akta Dadah Merbahaya 1952, Akta Ubat 1956 berkaitan dengan iklan penjualan dan sebagainya supaya hukuman lebih berat dapat dikenakan kepada individu dan syarikat yang tidak bertanggungjawab untuk menjamin keselamatan pengguna dan tidak menjejaskan hasrat kerajaan dan negara untuk menjadi hab produk herba. Terima kasih banyak.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Tenggara. Memang menunjukan satu soalan yang penting di sini. Saya setuju bahawa pihak syarikat yang tidak bertanggungjawab ini dia amat licik. Kita sudah buat serbuan dan kita buat tangkapan. Selepas kita hentikan produk tersebut pihak syarikat dia akan tukar nama bahan itu dan dia buat jualan lagi dengan nama yang lain.

■1110

Kita sering kali memberikan kesedaran kepada orang ramai hendak beli sesuatu bahan makanan, kosmetik ataupun minuman - yang berkesan dan ajaib itulah terutamanya yang ada kandungan '*texture stimulant*' kena berhati-hati. Kalau boleh masuk ke *website* farmasi kita dan hanya taip dengan nama '*food with sex stimulant*, *food with slimming*' memang kandungan racun itu kita akan dapati tidak boleh dijual di pasaran. Kita sebagai orang ramai jangan membeli barang-barang tersebut.

Keduanya, kita buat tindakan bukan lambat. Kita ada buat *surveillance* dan kita dapati ada racun dalam bahan makanan dan minuman tersebut. Sebelum kita saman ke mahkamah kita perlu hantar bahan itu ke Jabatan Kimia dahulu dan Jabatan Kimia sahkan kadang-kadang mengambil masa sampai dua bulan. Setelah disahkan baru kita caj ke mahkamah. Itu yang mengambil sedikit masa tetapi dari segi jabatan kita, kita ada *surveillance team* kita dan kita ada makmal kita. Kita boleh mengesahkan dengan cepat sehari atau dua hari kita boleh terus sahkan bahawa bahan minuman atau makanan itu ada racun. Akan tetapi hendak membawa ke mahkamah itu yang mengambil sedikit masa.

Ketiganya, mahkamah pula kalau menjatuhkan hukuman penaltinya kurang. Kalau kita lihat kadang-kadang penaltinya hanya RM3,000; RM5,000 atau RM10,000. Ia tidak lagi menakutkan syarikat-syarikat itu. Oleh itu saya setuju dengan cadangan Yang Berhormat tadi bahawa kita perlu lihat semula akta kita, kalau boleh kita hendak tingkatkan. Kalau kita lihat akta memang membolehkan penalti sehingga RM50,000 tetapi selalu kita bawa ke Mahkamah Majistret, majistret hanya boleh sampai maksimum RM3,000 atau RM5,000. Oleh itu kita kena buat pindaan akta kita agar membolehkan *Magistrate Court go to the maximum* untuk penalti bahan-bahan beracun ini. Sekian, terima kasih.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua soalan tambahan. Saya memang...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Kepong makan ubat kuatkah? *[Ketawa]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Saya memang mengambil perhatian mengenai kenyataan Yang Berhormat Menteri tadi. Beliau memang mengambil tindakan, tetapi bolehkah Yang Berhormat terangkan kepada Dewan yang mulia ini tahap dan keberkesanan penguatkuasaan serta pasukan yang mengawal keadaannya kerana ini memang berleluasa. Siapa sahaja boleh pergi ke farmasi dan membeli ubat yang tidak halal.

Memang kita sekarang boleh pergi dan ada sesetengah yang menjadi doktor pula. Ya, memang. Saya sering kali dengar daripada pesakit-pesakit saya, mereka pergi ke farmasi dan di situ ada ahli yang menjadi doktor serta membeli ubat yang tidak boleh dijual tetapi dia beli. Di Sarawak dan Sabah lebih teruk! Kadangkala saya ada nampak di dalam farmasi itu sudah *expired* atau luput tetapi ada di situ juga. Ini bukan kerana Yang Berhormat tidak mengambil tindakan, tetapi pasukan yang mengawal atau penguatkuasaan itu tidak cukup. Bolehkah kita mempertingkatkan ini kerana masalah ini berleluasa.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Kepong. Memang kita mempunyai pasukan penguat kuasa di seluruh negara. Setiap negeri kita ada pasukan farmasi kita yang membuat tindakan penguatkuasaan. Bagi penguatkuasaan di farmasi ia ada *scheduled poison – group B, group C over the counter* dan *group B* yang memerlukan *prescription*. Sekiranya farmasi itu tidak mengikut peraturan ia boleh didakwa. Kita boleh menyamar sebagai pembeli dan kita juga ada mengambil tindakan terhadap farmasi-farmasi tersebut. Ini kerana farmasi tidak boleh berlagak sebagai doktor. Kita tahu *prescription* daripada doktor, *dispensing rights* di bawah farmasi dan kita sentiasa menguatkuasakan ini. Kita juga sentiasa berdialog dengan Persatuan-persatuan Farmasi dan MMA untuk memastikan bahawa kedua-dua pertubuhan profesional ini mengambil tindakan yang bertanggungjawab dan tidak menyalahgunakan kuasa masing-masing.

Saya hendak menjelaskan di sini bahawa nilai rampasan yang kita buat pun juga besar. Bagi tahun 2010 sahaja daripada Januari sehingga September lebih kurang RM22.4 juta telah pun kita rampas produk dan lebih kurang 25,000 produk dari pasaran telah pun dirampas daripada 876 premis. Ini menunjukkan tindakan penguat kuasa memang masuk ke premis-premis untuk mengambil tindakan yang tegas. Kita akan terus memantau dan meningkatkan tindakan kita. Apa yang penting kita hendak sedarkan orang ramai. Orang ramai perlu memberi maklumat kepada kita dan sedar bahawa mereka tidak membeli bahan-bahan yang bercampur aduk dengan racun ini. Terima kasih.

6. Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka] minta Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani menyatakan skim bantuan dan subsidi untuk ternakan ikan air tawar:-

- (i) adakah skim bantuan ini masih berterusan dan jumlah subsidi telah dibayar kepada penternak untuk tahun 2008 hingga 2010; dan
- (ii) jumlah keluaran ikan air tawar sebulan. Adakah mencukupi untuk keperluan pasaran tempatan.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Seri Noh bin Haji Omar]:

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani akan meneruskan pemberian bantuan tetapi kerajaan tidak ada memberi subsidi kepada penternak ikan air tawar. Skim bantuan yang disediakan oleh Jabatan Perikanan untuk ternakan ikan air tawar di antaranya ialah:-

- (i) khidmat sokongan berbentuk input penternakan seperti benih, makanan dan peralatan yang tertakluk kepada keluasan kawasan ternakan dan juga memberikan latihan dan khidmat sokongan teknikal;
- (ii) setakat ini jumlah pengeluaran ikan air tawar masih belum memenuhi keperluan tempatan kerana penggunaan keperluan tempatan ialah per kapitanya 56 kilogram setahun. Keseluruhan keluaran *aquaculture* bagi tahun 2010 sehingga bulan Jun adalah sebanyak 292,454 tan metrik bernilai RM1.3 bilion. Ini bermakna pengeluaran ikan air tawar hanya mampu kita capai sebanyak 52 kilogram per kapita setahun. Terima kasih.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Yang Berhormat Menteri, mungkin soalan saya, saya salah gunakan perkataan "subsidi". Saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri tentang insentif. Pada bulan Jun ini satu taklimat oleh Jabatan Perikanan Malaysia tentang insentif yang akan diberi kepada penternak-penternak ikan air tawar. Sungguhpun dikaji semula tentang insentif itu ada terdapat kekurangan, tetapi saya difahamkan bahawa pada setiap awal bulan biasanya insentif mereka dikreditkan ke dalam akaun Agro Bank mereka. Akan tetapi ada tunggakan sampai sembilan bulan dan sehingga hari ini mereka masih tidak dapat untuk tahun ini.

Adakah pihak kementerian akan mengkreditkan tunggakan ini kepada akaun penternak dan bila ia akan dikreditkan? Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Itu ialah insentif bukannya subsidi. Insentif keluaran makanan ini sebenarnya telah diperkenalkan oleh kerajaan di bawah Program Dasar Jaminan Bekalan Makanan yang mana kita hendak memberikan insentif bukan sahaja kepada ikan air tawar tetapi sayur-sayuran, ternakan dan sebagainya.

■1120

Untuk khusus ikan air tawar ini, kita telah pun mengeluarkan sebanyak RM142.73 juta, telah kita bayar kepada mereka yang terlibat dalam ikan air tawar yang melibatkan lebih seramai 9,769 tuntutan. Walau bagaimanapun mulai 1 Januari 2010, semua insentif ini kecuali insentif pendaratan ikan, kementerian sedang mengkajinya semula kerana kita dapati cara agihan dan juga kuota-kuota yang ditentukan dapat rungutan daripada rakyat kerana ada pihak-pihak tertentu mendapat untung yang cukup banyak insentif. Ada satu syarikat RM400,000 sebulan insentif, ada orang kampung langsung tidak dapat apa.

Jadi kerana itu kita sedang mengkaji. Jadi walau bagaimanapun pihak kementerian telah pun meminta semua agensi untuk menerima semua tuntutan dan proses untuk pembayaran ini kita sedang buat dan apabila kita telah dapat satu formula yang baru dan kita akan mohon tambahan daripada pihak kerajaan. Ini kita akan bayar. Mungkin Yang Berhormat akan bertanya mengapa ada yang baru dapat baru-baru ini? Mereka yang dapat dalam tahun 2010 ini, itu ialah bayaran yang dibuat kepada mereka yang membuat tuntutan pada tahun 2009. Terima kasih.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Usaha kerajaan untuk menggalakkan penternakan ikan air tawar ini seharusnya diberikan pujian. Selain daripada khidmat bimbingan, berbagai-bagai bantuan sebagai galakan diberikan bagi menambah jumlah protein dan juga keperluan ikan pada ketika ini.

Jadi soalan saya setakat manakah aspek pemasaran yang diberikan perhatian oleh kerajaan kerana kita hendak mengelak kalau boleh yang pertamanya kita dapat menarik minat penternak-penternak ini dan tidak ada kes-kes lambakan. Keduanya, selain daripada penternakan ikan air tawar, penternakan ikan hiasan seharusnya juga diberikan perhatian kerana ini mendapat permintaan yang cukup tinggi daripada luar negara dan boleh memberikan pulangan yang paling lumayan sekali kepada penternak-penternak. Jadi apakah sebenarnya usaha-usaha kerajaan ke arah ini? Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat Jasin. Memang benar apa Yang Berhormat nyatakan bahawa ikan air tawar ini kalau kita usahakan dengan cara yang teratur, ia boleh mendatangkan hasil bukan sahaja kepada pendapatan negara tetapi juga kepada mereka yang tinggal di luar bandar terutamanya.

Mengenai pemasaran salah satu yang kementerian telah ambil tindakan ialah kita telah pun mewajibkan pada semua agensi-agensi di bawah kerajaan untuk menggunakan ikan air tawar sebagai menu di asrama-asrama. Kalau saya tidak silap, setiap minggu mesti ada satu atau sekali menu ikan air tawar di sekolah-sekolah termasuklah di pusat latihan belia, tentera dan sebagainya. Dengan adanya mewajibkan penggunaan menu menggunakan ikan air tawar ini kita dapati permintaan kepada ikan air tawar ini telah pun bertambah.

Kedua, kita juga hari ini membuat projek-projek hiliran dengan memperkenalkan sistem *fillet* seperti ikan tilapia. Kita telah pun berjaya mengeksport *fillet* ikan tilapia ini ke luar negara yang hari ini kita lihat bahawa permintaan untuk ikan-ikan tilapia dan ikan-ikan yang kita buat *fillet* ini semakin bertambah lebih-lebih lagi permintaan daripada Timur Tengah.

Mengenai ikan hiasan, hari ini ikan hiasan kita ada dua jenis ikan hiasan - ikan emas dan ikan koi. Kita tidak dapat mengeksport ke EU, kerana di EU mereka mewajibkan bahawa ikan hiasan ini - ikan emas dan ikan koi terutamanya mesti dibuat secara *bio-security*. Kalau penternak-penternak kita masih menggunakan secara lama, iaitu secara kolam terbuka maka ikan hiasan ini yang merupakan salah satu projek berimpak tinggi di bawah kementerian yang kita lihat satu program yang boleh menjana pendapatan yang cukup baik dan permintaan yang cukup tinggi di luar negara maka kita mesti memenuhi syarat-syarat yang dikehendaki oleh pihak antarabangsa.

Kerana itu kita dapati untuk mengatasi masalah ini, kementerian sedang di bawah perikanan kita sedang berusaha untuk memperkenalkan dan memperbanyakkan sistem ternakan ikan secara *bio-security* dan juga untuk sementara ini kita buat sistem kuarantin sebelum kita eksport ikan emas ke luar negara. Terima kasih.

7. Datuk Alexande Nanta Linggi [Kapit] minta Menteri Pelancongan menyatakan strategi yang terbaru untuk meningkatkan tahap industri pelancongan negeri Sarawak.

Timbalan Menteri Pelancongan [Dato' Dr. James Dawos Mamit]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman Yang Berhormat Kapit, sebarang strategi baru untuk meningkatkan tahap industri pelancongan di Sarawak adalah dirancang melalui Kementerian Pelancongan dan Warisan Sarawak dan Lembaga Pelancongan Negeri Sarawak iaitu *Sarawak Tourism Board*.

Selain itu usaha untuk memantapkan lagi pembangunan industri pelancongan Sarawak juga digariskan dalam Pelan Koridor Tenaga Diperbaharui Sarawak dengan izin *Sarawak Corridor of Renewable Energy (SCORE)* di mana industri pelancongan merupakan salah satu daripada 10 industri yang diberikan keutamaan dalam pelan pembangunan SCORE.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian bersedia untuk menimbang sebarang permohonan bagi program pembangunan pelancongan daripada Kerajaan Negeri Sarawak. Seperti di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, Kerajaan Persekutuan telah memperuntukkan RM173 juta bagi 102 projek bagi negeri Sarawak di bawah program pembangunan. Projek-projek tersebut adalah:

- (i) program penginapan murah sederhana dengan peruntukan sebanyak RM30 juta;
- (ii) program penyediaan atau peningkatan kemudahan pelancongan dengan peruntukan sebanyak RM65.7 juta;
- (iii) program ekopelancongan dengan peruntukan sebanyak RM57.4 juta;
- (iv) program penyelenggaraan atau naik taraf projek melalui peruntukan sebanyak RM10.3 juta; dan
- (v) program *homestay* dengan peruntukan sebanyak RM4.3 juta.

Datuk Alexande Nanta Linggi [Kapit]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Soalan tambahan saya - memang kita bangga oleh kerana seperti mana yang digariskan tadi nampaknya ada rancangan untuk kita meningkatkan industri pelancongan di Sarawak. Buat masa sekarang, tiada penerbangan atau *flight* yang datang langsung dari negara-negara atau rantau di mana lebih ramai pelancong-pelancong boleh sampai ke negeri Sarawak.

Adakah Kementerian Pelancongan akan mengesyorkan kepada syarikat-syarikat penerbangan baik MAS atau AirAsia untuk menambahkan ataupun membuat penerbangan secara langsung ke lapangan terbang di Sarawak seperti Kuching, Sibu ataupun di Miri? Oleh kerana dengan kaedah ini kita boleh dapat yang lebih ramai kemungkinan pelancong yang hanya hendak melawat ke Sarawak. Jadi kaedah ini memang sepatutnya kita cubalah buat.

■1130

Jadi yang satu lagi, kita ada Pandaw Cruise di Sungai Rajang. Nampaknya program ini tidak memberi manfaat yang sepatutnya kepada penduduk-penduduk di sepanjang Batang Rajang di mana Pandaw Cruise ini dijalankan kerana pelancong-pelancong yang datang itu tidak berbelanja sangat di mana-mana mereka lawati di kawasan itu. Mereka hanya duduk di dalam bot itu, pergi melawat tetapi tidak berbelanja. Jadi orang tempatan sekarang merasa agak boleh dikatakan marah sedikit kerana yang diharapkan tidak dapat. Jadi apakah pandangan Yang Berhormat Timbalan Menteri ataupun apakah sepatutnya kementerian ini berbincang dengan pengusaha Pandaw Cruise ini supaya orang kita dapat manfaat daripada program ini. Sekian, terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat Kapit atas soalan tambahan. Yang pertamanya tentang *flight*. Saya memang amat bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat Kapit tentang penerbangan *direct* daripada negara-negara luar ke Kuching ataupun ke Miri supaya lebih ramai lagi pelancong datang ke negeri Sarawak. Namun demikian, tentang penerbangan ini adalah di bawah kementerian yang lain. Walaupun demikian, kementerian saya boleh berbincang dengan Kementerian Pengangkutan dan juga dengan syarikat penerbangan yang ada di negara kita ini supaya mereka mengambil kira tentang *direct flight* dengan izin ke Sarawak.

Yang keduanya tentang Pandaw Cruise. Saya juga dengar tentang Pandaw Cruise ini yang sememangnya belayar daripada Tanjong Manis hingga ke Kapit tetapi Pandaw Cruise ini tidak berhenti di rumah panjang yang ada di sepanjang perjalanan tersebut iaitu di Batang Rajang. Kalau Pandaw Cruise boleh berhenti di rumah-rumah panjang maka orang-orang tempatan yang diam di rumah panjang boleh juga mendapat manfaat daripada *cruise* tersebut. Oleh yang demikian, pihak kementerian saya boleh berbincang dengan operator Pandaw Cruise dan juga boleh mengesyorkan kepada Sarawak Tourism Board agar mengarah Pandaw Cruise untuk membuat satu aktiviti di mana boleh memberi manfaat kepada orang-orang tempatan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli Yang Berhormat, setakat itulah pertanyaan-pertanyaan bagi jawapan lisan untuk pagi ini.

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan telah tamat]

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT
DI BAWAH P.M. 18(1)

SURUHANJAYA DIRAJA
MENYIASAT PUNCA KEMALANGAN BAS EKSAPRES

11.33 pg.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dengan segala hormatnya saya ingin memberikan notis pemberitahuan di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) untuk mengemukakan usul seperti berikut.

Pada malam 29 Oktober 2010, sebuah bas yang membawa 44 orang pelajar dan dua orang pemandu telah hilang kawalan dan terbabas di Genting Sempah. Hal ini menyebabkan tujuh orang penumpang mati dan 39 orang lagi mengalami kecederaan. Saya telah mengemukakan Usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18 pada 14 Oktober 2010 supaya membincangkan kemalangan melibatkan bas ekspres yang sering kali berlaku. Saya juga mencadangkan supaya satu Suruhanjaya Diraja ditubuhkan untuk menyiasat dan menyelidik perkara ini. Dalam usul tersebut penjelasan telah diberi supaya penyiasatan dan penyelidikan yang dijalankan oleh kerajaan terhadap kemalangan bas ekspres yang berlaku ternyata gagal dalam menghalang tragedi ini daripada terus berlaku.

Malangnya dalam masa kurang dari dua minggu selepas usul saya ditolak kemalangan yang melibatkan bas ekspres telah berlaku sekali lagi dan kali ini telah mengorbankan tujuh orang pemuda. Penjelasan yang diberikan oleh kerajaan telah gagal untuk meredakan kegelisahan rakyat kerana kemalangan bas ekspres kerap berlaku. Maka saya mencadangkan kerajaan harus menubuhkan sebuah Suruhanjaya Diraja yang natural untuk menjalankan siasatan ke atas dua kemalangan yang disebut di atas untuk mengutamakan dan menghayati keselamatan rakyat. Memandangkan semua pihak serius dalam usaha menghindari keselamatan rakyat daripada ancaman sebegini maka saya berharap agar usul ini dapat dibahaskan oleh semua Ahli Dewan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima satu pemberitahu usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) daripada Ahli Yang Berhormat kawasan Bakri pada hari Isnin, 1 November 2010. Teks usul itu adalah seperti yang dibacakan oleh Ahli Yang Berhormat itu sebentar tadi.

Bagi membolehkan perkara ini ditimbang oleh Majlis Mesyuarat hari ini, saya sebagai Tuan Yang di-Pertua hendaklah berpuas hati bahawa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu memenuhi tiga syarat iaitu:

- (i) bahawa perkara itu tertentu;
- (ii) bagi kepentingan orang ramai; dan
- (iii) ia berkehendak disegerakan.

Saya telah meneliti perkara ini dan saya dapati bahawa perkara ini adalah perkara tertentu. Kedua, kepentingan orang ramai. Ia adalah kepentingan orang ramai. Ketiga, berkehendak disegerakan. Perkara ini juga perlu disegerakan. Oleh yang demikian, saya membenarkan usul ini dibahaskan.

Mengikut Peraturan Mesyuarat 18(3)(b), "*Usul ini hendaklah dtempohkan sehingga pukul 4.30 petang hari ini...*" dan hendaklah ditangguhkan pada pukul 5.30 petang. Saya akan membenarkan pihak pencadang membahaskan selama 30 minit dan selepas itu pihak kerajaan menjawab selama 30 minit.

Saya jemput Yang Berhormat Menteri untuk membacakan usul.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

11.38 pg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz]:
Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1) Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga pukul 10.30 malam dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga pukul 10.00 pagi, hari Isnin, 8 November 2010.”

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Seri Noh bin Haji Omar]:
Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan. Masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujui.

[Usul dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui]

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 2011

Bacaan Kali Yang Kedua

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 2011

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah “Bahawa Rang Undang-undang Perbekalan 2011 dibacakan kali yang kedua sekarang” dan “Bahawa Usul yang berikut ini dirujuk kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.”

“Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak tidak lebih daripada lima puluh satu bilion satu ratus lapan puluh satu juta lapan ratus sembilan puluh empat ribu ringgit (RM51,181,894,000) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2011, dan bagi tujuan-tujuan dan butiran-butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau (“P”) dalam senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2011, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 14 Tahun 2010, adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersetentangan dengan butiran-butiran itu di ruangan tujuh dan lapan senarai tersebut.” *[2 November 2010]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani.

11.39 pg.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Seri Noh bin Haji Omar]:
Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Pertama sekali saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membahaskan isu-isu berkaitan kementerian. Ahli-ahli Yang Berhormat tersebut di antaranya ialah Yang Berhormat Marang, Yang Berhormat Indera Mahkota, Yang Berhormat Sepanggar, Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Sabak Bernam, Yang Berhormat Jempol, Yang Berhormat Bagan Serai, Yang Berhormat Simpang Renggam, Yang Berhormat Tanjong Piai, Yang Berhormat Gelang Patah, Yang Berhormat Sri Gading, Yang Berhormat Limbang, Yang Berhormat Lenggong, Yang Berhormat Hulu Terengganu, Yang Berhormat Sekijang, Yang Berhormat Tuaran, Yang Berhormat Kota Melaka, Yang Berhormat Pendang, Yang Berhormat Parit, Yang Berhormat Lubok Antu, Yang Berhormat Setiu, Yang Berhormat Pasir Puteh dan Yang Berhormat Dungun.

■1140

Pada dasarnya lapan isu telah disentuh mengenai Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani iaitu:

- (i) Dasar Pertanian Negara;
- (ii) Industri Padi Beras;
- (iii) Pemasaran hasil tanaman;
- (iv) Projek-projek sakit;
- (v) Sektor perikanan;
- (vi) Industri burung walet;
- (vii) Pembangunan kawasan pengairan dan sistem saliran; serta
- (viii) Program untuk menarik pelaburan swasta dalam sektor pertanian.

Izinkan saya menjawab isu-isu yang ditimbulkan ini mengikut dasar-dasar yang telah dibangkit yang saya terangkan sebentar tadi. Tuan Yang di-Pertua, mengenai Dasar Pertanian Negara seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Indera Mahkota berkenaan Dasar Pertanian Negara, kerajaan tidak pernah mengabaikan sektor pertanian kerana ia juga sebagai salah satu penyumbang kepada KDNK negara dalam Bajet 2011. MOA telah diperuntukkan sebanyak RM3.379 bilion di mana RM2.772 bilion untuk perbelanjaan mengurus dan RM600 juta untuk perbelanjaan pembangunan. NKEA pertanian pula akan menerima sebanyak RM821.4 juta bagi tujuan membangunkan sektor pertanian. Di dalam NKEA, sektor pertanian adalah salah satu daripada 12 bidang yang telah dikenal pasti di mana ia menumpukan kepada 16 EPP dan sebelas peluang perniagaan yang ditumpukan kepada pertanian bernilai tinggi sebagai pemangkin untuk menjadi industri berkaitan pertanian yang berskala besar. Sasaran NKEA adalah untuk meningkatkan pendapatan negara dari RM28.9 bilion pada tahun 2010 kepada 49.1 bilion kepada tahun 2020.

Di samping itu, NKEA pertanian juga akan menyediakan 74,600 peluang-peluang pekerjaan yang kebanyakannya diwujudkan di kawasan luar bandar. Sasaran NKEA adalah untuk meningkatkan pendapatan penduduk luar bandar terutama para petani antara dua hingga empat kali ganda. Pendekatan NKEA juga menekankan kepada perubahan struktur kerajaan luar bandar. Daripada berorientasikan buruh kepada berintensif mekanisasi dan juga automasi.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai industri padi beras Yang berhormat Arau dan Yang Berhormat Pasir Puteh telah membangkitkan tentang isu kesesuaian benih padi sah. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, prestasi pengeluaran padi bergantung pada banyak faktor seperti sistem dan pengurusan pengairan, kesuburan tanah, keadaan cuaca, kaedah penanaman serta kaedah penggunaan input-input pertanian seperti benih, baja, kapur dan racun. Dakwaan kemerosotan hasil padi, disebabkan benih padi sah perlu dibuktikan dengan fakta-fakta kajian. Pemberian kuota pengeluaran kepada syarikat-syarikat swasta...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Bergantung kepada - Beri saya habis dahulu. Boleh saya habis? Duduk. Saya beri habis dahulu. Pemberian kuota kepada syarikat-syarikat swasta bergantung pada beberapa kriteria seperti berikut seperti berikut:

- (i) Mempunyai kemampuan kewangan;
- (ii) mempunyai kapasiti loji dan peralatan yang mampu memenuhi kuota yang ditetapkan;
- (iii) mempunyai kakitangan yang cukup untuk operasi syarikat; dan
- (iv) mempunyai kakitangan teknikal yang cukup mahir dan berstatus bumiputera.

Bekalan benih padi sah di Kedah atau mana-mana negeri di Semenanjung bukan hanya bergantung pada syarikat di negeri-negeri tertentu sahaja malah ianya boleh diperoleh oleh petani dari mana-mana syarikat yang telah dilantik bergantung kepada permintaan petani tersebut. Program Pengeluaran Benih Padi Sah yang dikendalikan pengeluarannya oleh syarikat swasta telah bermula pada tahun 2007. Program ini telah mencapai prestasi pengeluaran sebanyak 117% berbanding sasaran pengeluaran tahun 2008 dan 148% berbanding sasaran pengeluaran tahun 2009. Yang Berhormat Pasir Puteh juga telah membangkitkan tentang penggunaan logo daging yang telah digunakan pada beg baja subsidi baja padi Kerajaan Persekutuan. Logo tersebut telah pun diluluskan dan digunakan sejak tahun 1990-an dan setakat ini ia tidak menjadi masalah kepada pembekal dan penerima subsidi tersebut. Sila Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri, baru sekejap tadi Yang Berhormat memberi penjelasan bahawa bidang keberhasilan utama negara juga menggariskan salah satu daripada dua belas atau 1/12 maknanya yang menumpukan kepada sektor pertanian. Saya faham Yang Berhormat Menteri tentu menyedari bahawa untuk menjayakan Program Transformasi Ekonomi ini kerajaan telah menggariskan bahawa 78% peranan akan dipikul oleh sektor swasta.

Maka, bakinya 225 oleh peranan sektor kerajaan atau pun kerajaan. Saya mahu tahu secara sepintas lalu untuk permulaan ini. Daripada 78% yang akan dimainkan oleh sektor swasta ini, berapa banyakkah dari segi peratusan lebih kurang pun tidak mengapa permulaan ini Yang Berhormat menjangkakan akan dimainkan oleh sektor swasta menjurus kepada sektor pertanian.

Saya bangkitkan isu ini semasa perbahasaan dua minggu yang lalu kerana secara kebetulannya yang mantan Perdana Menteri pada hari itu menyuarakan hasrat untuk melihat bahawa sektor pertanian ini tidak diabaikan dalam kita mengangkat semula bidang-bidang yang dikatakan keberhasilan utama kepada negara kerana tidak ada satu penilaian khusus dibuat terutama kepada sektor-sektor koridor yang telah diumumkan terdahulu yang majoriti atau pun sebahagian besarnya menyentuh kepada pembangunan pertanian. Peringkat permulaan ini saya minta penjelasan Yang Berhormat Menteri, lebih kurang berapa peratusan daripada 78 sektor swasta yang kita minta mereka ini pikul hasrat untuk menjayakan ETP. Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Soalan Yang Berhormat bangkit ini saya boleh gulungkan sekali dengan Yang Berhormat Lenggong bangkit mengenai penglibatan pelaburan swasta dalam sektor pertanian.

Tuan Muhammad bin Husin [Pasir Puteh]: *[Bangun]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Memang benar bahawa untuk kita - Beri saya jawab dahulu. Memang benar untuk kita menjayakan program-program pertanian, kita tidak boleh hanya bergantung pada kerajaan. Untuk itu, dasar kita mahu melibatkan pihak swasta dan penekanan mengenai penglibatan pihak swasta ini sebenarnya kita telah pun mulakan.

Oleh sebab itu di dalam salah satu ucapan bajet Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah pun menyebut bahawa insentif fiskal yang ditawarkan adalah kepada syarikat-syarikat swasta untuk diberikan pengecualian insentif permohonan galakan di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967 untuk Projek Pengeluaran Bahan Makanan yang diluluskan.

Pemberian insentif ini telah dilanjutkan sehingga 31 Disember 2012 sepertimana yang telah diumumkan baru-baru ini. Maksudnya ialah pengecualian cukai ini kita terus beri kepada syarikat-syarikat dan anak syarikat yang melibatkan diri dalam sektor pertanian, itu yang pertama. Dasar kita yang kedua, Kabinet telah pun meluluskan iaitu *reverse investment*, dasar *reverse investment* di mana kita sedia maklum bahawa di dalam negara kita, kita lihat tanahnya semakin kecil dan orang semakin ramai kerana itu kita mahu menggalakkan penglibatan sektor swasta ini melibatkan diri di luar negara.

Jadi polisi *reverse investment* ini kita mahu galakkan supaya syarikat swasta termasuk juga GLC untuk melabur di luar negara sama ada padi, ternakan, dan sebagainya. Maka, mereka ini akan diberikan berbagai-bagai kemudahan seperti seolah-olah mereka ini melabur di Malaysia.

Ketiga, kementerian hari ini sedang mengambil tindakan untuk kita mengenal pasti banyak syarikat swasta ini secara diam-diam mereka kadang-kadang tanpa melalui kementerian dan tanpa mendapat kementerian tetapi dari atas usaha mereka sendiri, mereka telah pun dapat mengeksport bahan-bahan mereka ke luar negara. Oleh itu, pihak kementerian akan mengenal pasti syarikat-syarikat ini.

■1150

Kita akan memanggil syarikat-syarikat ini untuk mereka terlibat secara langsung atau pun mereka akan diberikan bantuan dalam sistem. Maksudnya kita hendak kenalkan sistem *contract farming* supaya pasaran-pasaran pertanian ini bergantung kepada *market driven* bukan seperti sekarang ini kadang-kadang kita dapati, kita suruh petani tanam. Kemudian, apabila pasaran mengalami masalah dan sekarang kita hendak putar balik. Kita hendak pastikan ada pasaran dahulu. Apabila kita kena ada pasaran, syarikat-syarikat besar ini nanti ia akan bersama dengan kementerian untuk memilih mana-mana petani yang berminat dalam bidang tertentu dan pihak kementerian akan memberi bantuan kepada petani-petani yang terlibat di dalam projek kontrak ladang ini.

Jadi, kalau mengenai peratus yang Yang Berhormat nyatakan, sekarang ini untuk yang bersama-sama dengan pihak kerajaan, setakat ini kebanyakannya ialah agensi-agensi kerajaan seperti MAFC yang kita tubuhkan di bawah Kementerian Kewangan, FELDA dan FELCRA. Akan tetapi syarikat-syarikat swasta yang ada, saya tidak dapat memberikan *figure* yang tepat tetapi ke arah mencapai di bawah NKE ini, yang kita tahu ada KPI nya, mahu tidak mahu kementerian kena berusaha untuk mencapai ke arah 78%. Kalau tidak, Menteri kena bertanggungjawab dengan terus kepada Perdana Menteri mengapa KPI ini tidak dapat dicapai. Ya, sila Yang Berhormat.

Tuan Muhammad bin Husain [Pasir Puteh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri. Apa yang saya bangkitkan soal baja di Pasir Puteh itu ialah sudah banyak kali saya bangkitkan di sini mengenai tidak selesainya pembahagian baja di Pasir Puteh. Mengikut kajian yang dibuat oleh Pejabat Jajahan atau Pertanian Pasir Puteh sendiri, bermakna hampir 1,000 ekar tanah yang tidak dapat dilaksanakan, dibuat kerana masalah baja.

Jadi, kalau boleh lah, saya tidak kisah apa yang berlaku. Masalah sekarang ini ialah mengapa bajet itu tidak diberikan seadilnya kepada petani? Ini kerana saya rasa sepatutnya di kawasan Pasir Puteh, kawasan yang ada peladang dan sebagainya, macam-macam ada. Sepatutnya bajet ini disalurkan melalui jabatan-jabatan yang ada kena mengena dengan pertanian, unit peladang dan sebagainya.

Akan tetapi seperti yang saya sebutkan dahulu apabila kita masuk dalam penglibatan dalam politik, ia akan menjadikan ada orang merasakan bahawa baja ini hak dia. Akhirnya tidak dapat diberikan kepada penanam padi. Kalau ini yang berlaku, satu masalah masyarakat yang akan berlaku tidak begitu baik. Akhirnya ialah hasrat kita untuk membanyakkan atau pun pengeluaran negara tidak dapat dilaksanakan.

Jadi, kalau boleh lah bagi saya unit peladang yang ada sepatutnya digunakan dengan betul oleh saluran-saluran untuk pembahagian subsidi ini. Ini kerana Yang Berhormat Menteri bukan soal baja sahaja yang akan terlibat. Ia akan beri kepada soal subsidi kita tentang membajak, soal benih padi, soal racun. Itu semua akan kena kalau semuanya kita melibatkan politik dalam masalah ini. Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat Pasir Puteh. Saya hendak jelaskan bahawa dasar Barisan Nasional, kita tidak pilih fahaman politik. Semasa diberi baja itu, kita tidak tanya PAS kah, UMNO kah tetapi kita hendak mengagihkan peruntukan Kerajaan Persekutuan mesti menggunakan jentera kita. Jentera yang dibuat oleh pihak Kerajaan Persekutuan kerana kita sudah maklum bahawa di Kelantan juga ada kerajaan sendiri, ada jentera kerajaan sendiri, ada pegawai-pegawai yang dilantik oleh kerajaan negeri.

Kita juga di pihak persekutuan, kita ada agensi kita. Memang kita menggunakan Pertubuhan Peladang kawasan untuk mengendalikan agihan-agihan bantuan kerajaan dan kerana hendak memastikan bahawa semua rakyat mesti mendapat bantuan kerajaan ini. Namun demikian, saya difahamkan kalau Yang Berhormat boleh sahkan, tolong bantu saya. Saya difahamkan apa yang berlaku di Pasir Puteh khususnya Yang Berhormat bangkitkan ialah ada di antara petani-petani yang tidak dapat bantuan baja daripada Kerajaan Persekutuan bukan kerana mereka itu tidak layak, bukan kerana Kerajaan Persekutuan tidak beri. Kalau kita tidak beri, kita tidak bagi seluruh negeri Kelantan.

Mengapa hanya spesifik Yang Berhormat nyatakan tadi. Saya difahamkan bahawa Kerajaan Negeri Kelantan juga ada memberi bantuan baja ini. Apabila kerajaan PAS di Kelantan memberi bantuan baja ini, bantuannya sedikit. Apabila bantuannya sedikit, maka pegawai yang dilantik oleh kerajaan negeri dia terpaksa memilih bulu. Saya pun tidak salahkan pegawai, tidak salahkan Kerajaan Negeri Kelantan sebab peruntukannya terlalu sedikit. Apabila terlalu sedikit, maka dia pilihlah. Sudah tentulah mungkin dia pilih penyokong partinya dia beri.

Jadi, apabila agensi kita dapat kesan bahawa petani tersebut telah pun mendapat bantuan daripada kerajaan negeri, maka itulah sebabnya petani tersebut tidak diberi bantuan baja daripada Kerajaan Persekutuan kerana untuk mengelakkan pembaziran. Nanti, kalau Kerajaan Persekutuan pun beri, kerajaan negeri pun dia dapat, Kerajaan Persekutuan pun dia dapat. Dia sudah dapat *double* dan akan berlaku pembaziran.

Kedua, itu yang kadang-kadang kita dengar ada petani jual baja sebab dia dapat lebih baja. Ketiga, supaya lebih adil. Jadi, yang mana dapat kerajaan negeri, biarlah dia dapat hak kerajaan negeri. Yang mana tidak dapat, Kerajaan Persekutuan yang akan bantu. Jadi, itu yang saya faham. Kalau fakta ini tidak betul, Yang Berhormat kena beritahu saya dan saya akan siasat balik perkara ini.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Menteri besar beri duit itu, macam mana itu? *[Ketawa]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Yang Berhormat ...

Tuan Muhammad bin Husain [Pasir Puteh]: Tidak apa, tidak apa. Sedikit lagi.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Itu sedekah, sedekah itu.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Itu sedekah. Kalau Barisan Nasional beri, rasuah.

Tuan Muhammad bin Husain [Pasir Puteh]: Yang Berhormat Menteri, masalah kita, masalah di Pasir Puteh ialah saya sudah baca satu surat yang diberikan oleh Ketua Bahagian UMNO Pasir Puteh, mengarahkan JKKP supaya tidak *sign* orang-orang berkenaan - soal baja. Saya sudah baca dalam sesi dahulu.

Baik, persoalan saya sekarang ialah mengapa di Pasir Puteh sahaja yang berlaku, tidak berlaku di kawasan-kawasan yang lain? Itu satu. Ini kerana ada arahan-arahan khusus yang Dato' sendiri sebagai Menteri pergi ke Pasir Puteh sewaktu Penubuhan Majlis Pertanian Jajahan dahulu. Saya tertarik...

[Gangguan bekalan elektrik di dalam Dewan]

Tuan Yang di-Pertua: Mesyuarat Dewan ditangguhkan sehingga bekalan elektrik kembali pulih.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 11.59 pagi.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.34 petang.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar) mempengerusikan Mesyuarat]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, boleh dengar Yang Berhormat?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, tadi bunyi loceng tetapi luar tidak dengar ya? Dua kali pun tidak dengar bunyi loceng.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya sudah faham. Saya masuk pun tidak pakai loceng ini. Jadi jemputlah Yang Berhormat Menteri.

2.35 ptg.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Seri Noh bin Haji Omar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tadi waktu kita gangguan elektrik tadi saya sedang mendengar masalah yang dibangkitkan oleh Ahli Parlimen Pasir Puteh. Akan tetapi, ada Yang Berhormat Pasir Puteh ada masuk? Jadi saya tidak tahu sebab dia tiada.

Walau bagaimanapun saya memang faham apa yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat daripada Pasir Puteh tadi bahawa dakwaan yang mengatakan ada 1,000 ekar tanah tidak dapat diusahakan kerana tidak diberi baja, subsidi itu adalah tidak benar. Jadi kalau Yang Berhormat Pasir Puteh ada dia boleh memberi respons daripada jawapan saya. Ini kerana perkara ini telah pun dibangkitkan dahulu dan pihak kementerian telah meminta Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu ataupun KADA untuk menyiasat perkara ini.

Setelah kita siasat, sebenarnya perkara yang dibangkitkan ialah hanya melibatkan 15 orang petani daripada pertubuhan peladang kawasan Bukit Jawa yang tidak menerima baja padi Kerajaan Persekutuan yang melibatkan kawasan seluas 122 ekar sahaja. Tidak adalah sampai 1,000 ekar. Pembangkang ini dia suka besar-besarkan perkara yang kecil. Ini berlaku kerana petani-petani tersebut enggan berjumpa dengan penyelia pembangunan mukim sendiri.

Sebaliknya, yang 15 orang ini dia hantar wakil untuk menerima baja, kerana mengikut peraturan kita bahawa setiap petani yang menerima baja, mereka sendiri yang kena datang untuk tandatangan penerimaan baja. Dia tidak boleh hantar wakil. Soalnya hari ini ialah mengapa yang 15 orang ini begitu sukar untuk berjumpa dengan pihak Kerajaan Persekutuan. Jadi kalau hendak dipolitikkan, sebenarnya kita tidak bermain politik. Kalau kata hendak main politik ini, pihak yang 15 orang ini kerana mungkin dia segan kah, dia malu kah hendak jumpa dengan pihak daripada wakil kementerian.

Jadi itu yang hendak saya jelaskan kepada Yang Berhormat Pasir Puteh dan saya hendak nasihatkan kepada Ahli Parlimen Pasir Puteh supaya dapat menasihatkan mereka-mereka ini supaya datang sendiri untuk menandatangani penerimaan baja tersebut. Tuan Yang di-Pertua, saya pergi ke isu yang seterusnya iaitu hasil pengeluaran padi di Sungai Besar. Yang Berhormat Sabak Bernam ada membangkitkan tentang isu pengeluaran padi di Sungai Besar.

Untuk makluman Yang Berhormat, masalah bekalan air menyebabkan hasil pengeluaran padi di kawasan tersebut lebih rendah. Bekalan air tidak sampai pada waktu pertumbuhan kritikal pokok padi. Ini adalah disebabkan oleh infrastruktur pengairan dan bekalan air yang tidak mencukupi. Ini akan memberi kesan kepada pertumbuhan pokok padi serta kawalan perosak dan rumpai termasuk padi angin dan memberi kesan kepada hasil pengeluaran yang rendah.

Yang Berhormat Sabak Bernam juga meminta pihak kementerian untuk mengambil langkah untuk mempertingkatkan lagi hasil padi di Sungai Besar. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, antara langkah yang telah diambil oleh kerajaan untuk meningkatkan hasil pengeluaran padi di kawasan Sungai Besar khususnya, di Sabak Bernam amnya, adalah dengan meningkatkan kemudahan infrastruktur sistem pengairan yang terdapat di dalam kawasan tersebut supaya tanaman padi mendapat bekalan air yang secukupnya mengikut masa yang ditetapkan.

Sebagai contoh, pihak kementerian telah pun mengambil tindakan memperbaiki sistem pengairan di kawasan-kawasan kritikal melalui projek menaik taraf tali air sekunder dengan kos sebanyak RM5.5 juta.

■1440

Kedua, kita juga sedang membina sebuah kolam takungan di kawasan Panchang Bedena dengan kos sebanyak RM26 juta yang dijangka siap pada tahun 2012. Selain itu, terdapat juga penambahan pam yang disediakan oleh JPS Daerah Sabak Bernam bagi mengepam air keluar daripada tali air.

Walau bagaimana pun, saya hendak maklumkan kepada Ahli Yang Berhormat Sabak Bernam bahawa kemungkinan projek yang saya sebutkan tadi iaitu menaik taraf tali air sekunder yang bernilai RM5.5 juta dan juga kolam takungan yang melibatkan RM26 juta ini mungkin terganggu sedikit kerana pihak kerajaan negeri. Pihak kerajaan negeri telah pun menghalang projek ini dengan alasan bahawa kementerian memulakan projek tanpa mendapat persetujuan kerajaan negeri dan kerajaan negeri nampaknya dia ingin mengenakan saman dan denda kepada pihak kementerian.

Inilah masalah Tuan Yang di-Pertua, apabila Kerajaan Persekutuan diperintah Barisan Nasional dan kerajaan negeri diperintah oleh PKR, maka kalau ada kepentingan politik, yang ruginya adalah rakyat. Namun demikian, kementerian tetap akan terus menjalankan hingga selesai kedua-dua projek ini.

Yang Berhormat Sabak Bernam juga menanyakan tentang jaminan harga padi oleh pihak kerajaan. Saya ingin menjelaskan di sini bahawa kerajaan hanya menetapkan dan menjamin harga minimum iaitu sebanyak RM750 setiap tan metrik dan juga kerajaan akan memberikan subsidi sebanyak RM248.10 bagi setiap tan. Ini jaminan kerajaan. Bermakna, padi tidak akan dibeli di bawah harga RM750 setiap tan. Kalau harga pasaran dunia padi mungkin rendah daripada RM750 satu tan, kerajaan tetap akan membeli RM750 satu tan. Ini harga minimum.

Namun demikian, kerajaan tidak menetapkan harga maksimum. Oleh sebab itulah kita dapati pada hari ini harga maksimum padi ini ia berbeza-beza. Di Selangor pada tahun lepas dapat sampai RM1,250 satu tan tetapi musim ini RM1,150. Di negeri-negeri lain kita dapati ada juga di bawah RM1,000 satu tan. Ini bermakna, bahawa kerajaan tidak campur tangan mengenai harga maksimum padi tetapi kerajaan hanya memberikan jaminan harga minimum padi. Ini sebenarnya memberikan faedah kepada petani-petani apabila pihak BERNAS, pihak swasta ataupun pembeli-pembeli padi yang lain berlumba-lumba di antara mereka untuk membeli dengan harga yang mahal untuk mendapatkan bekalan padi dan akhirnya akan memberikan keuntungan kepada pihak petani.

Kedua ialah isu potongan padi. Isu potongan padi kotor dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sabak Bernam. Saya ingin memaklumkan bahawa potongan kotor padi adalah berdasarkan kualiti padi sebenar yang dikeluarkan oleh petani pada musim tersebut. Purata potongan padi yang ditetapkan ialah antara 15% hingga 17%. Namun demikian, kita tidak nafikan bahawa ada rungutan-rungutan yang kita terima daripada petani-petani bahawa pihak BERNAS memotong potongan ini sehingga 30% dan 36%. Akan tetapi sebenarnya, mereka yang dipotong sehingga ke 30% dan ada juga sehingga 36% ini, bilangannya tidak ramai. Baru-baru ini macam di kawasan Tanjong Karang, hanya ada seorang sahaja yang dipotong hingga 36% dan 30%, tetapi lebih daripada 80% petani-petani padinya dikenakan potongan di bawah 20%.

Tuan Yang di-Pertua, isu jelapang padi negeri Sarawak. Yang Berhormat Sri Gading membangkitkan isu jelapang padi di Sarawak. Bagi negeri Sarawak, kerajaan telah mengenal pasti kawasan penanaman padi yang sesuai untuk dikomersialkan seluas 8,080 hektar di kawasan Paloh bahagian Mukah. Kajian kemungkinan yang dijalankan telah memutuskan supaya satu projek perintis dilaksanakan terlebih dahulu di kawasan tersebut. Pelaksanaan projek ini melibatkan pembinaan pakej A1 di bawah Projek Jelapang Padi Paloh. Projek perintis yang dinyatakan di atas telah siap sepenuhnya.

Selain daripada itu, bagi melengkapkan usaha meningkatkan hasil pengeluaran padi Sarawak, Kerajaan Negeri Sarawak dan Kerajaan Pusat telah bersetuju untuk membangunkan Pusat Benih Padi Sah di kawasan Stumbin / Bijat yang melibatkan peruntukan sebanyak RM20 juta. Dengan pelaksanaan projek-projek ini, ia akan meningkatkan hasil pengeluaran padi di negeri Sarawak.

Yang Berhormat Parit pula telah mencadangkan supaya kawasan Parit dijadikan kawasan jelapang padi. Bagi mempertingkatkan sesuatu kawasan dijadikan kawasan jelapang, ianya tertakluk kepada keputusan dasar kementerian dan juga aspek teknikal yang merangkumi kesesuaian tanah, keperluan infrastruktur dan juga potensi produktiviti.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Dasar kerajaan mengenai tanaman padi adalah ditumpukan kepada kawasan jelapang sedia ada dan tidak menggalakkan pembukaan kawasan jelapang baru. Walau bagaimana pun, cadangan menjadikan kawasan tanaman padi di pinggir kawasan jelapang atau Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu (IADA) seperti di Parlimen Parit yang terletak berhampiran IADA Seberang Perak, boleh dipertimbangkan bergantung kepada keputusan kajian kementerian dari segi infrastruktur dan kandungan tanah.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Yang Berhormat Menteri, boleh?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Mengenai padi ya?

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Ya, mengenai padi.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Okey.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Apabila Yang Berhormat Menteri bercakap mengenai padi tadi, orang Malaysia makanan asasinya adalah padi. Suatu ketika dahulu kita telah bercadang untuk mewujudkan satu kawasan tanaman padi di Sarawak secara besar-besaran memandangkan pengeluaran kita tidak sampai 70% daripada apa yang kita perlu di Malaysia. Saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri, setakat manakah sebenarnya cadangan untuk mewujudkan satu kawasan padi yang paling besar di Sarawak pada suatu ketika dahulu itu diwujudkan atau tidak? Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Seperti yang saya nyatakan tadi, kita telah pun membuat kajian. Untuk Sarawak ini, kita telah lihat bahawa kalau kita hendak laksanakan projek seperti perancangan asal, ia menelan belanja yang cukup tinggi. Oleh kerana itu, kita buat *package by package*. Begitu juga di Sabah, kita juga telah kenal pasti kawasan Kota Belud untuk dijadikan kawasan jelapang padi yang juga hari ini sedang dilaksanakan dan ada juga menghadapi masalah dari segi membuat empangan yang saya akan sebut kemudian nanti.

Untuk mengatasi masalah itu, maka kementerian mengambil beberapa tindakan jangka pendek dan jangka panjang. Iaitu yang pertama, kita akan membuka semula sawah-sawah padi yang hari ini cukup banyak terbiar di seluruh negara. Daripada kajian yang dibuat, kalau kita boleh menghidupkan semula kawasan-kawasan padi yang terbiar ini, maka ianya boleh dan mencukupi untuk kita mencapai *self-sufficient* kita.

Kedua, kita juga seperti yang saya nyatakan tadi, bahawa kita akan perluaskan kawasan-kawasan jelapang padi yang terletak di bawah IADA ini seperti di Parit. Di Sabak Bernam pun ada lagi yang di luar kawasan IADA di MADA dan KADA. Ini kita akan perluaskan kerana bila ia masuk di kawasan IADA, maka kita lebih dapat menumpukan mengenai penghasilan padi.

Ketiga, kita sedang berusaha untuk menambahkan *yield* padi itu sendiri, kerana hari ini purata pencapaian kita agak rendah. Jadi, kita hendak cuba mencapai matlamat 10 tan. Ini kalau kita boleh capai, maka *self-sufficient* kita boleh capai. Keempat, kita juga hari ini sedang mengenalkan jenis-jenis padi yang baru supaya ia lebih tahan lama, tahan daripada serangan perosak dan juga masalah kemarau dan sebagainya.

■1450

Jadi terima kasih banyak Yang Berhormat cakap bagi pihak Sarawak, tetapi Tuan Yang di-Pertua senyum sahaja. Seterusnya pengeluaran padi negara berbanding dengan negara jiran. Yang Berhormat Pasir Puteh telah membangkitkan tentang isu pengeluaran padi negara yang dikatakan di tahap yang rendah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tahap sara diri dalam pengeluaran beras di Malaysia pada masa ini adalah masih pada tahap 70%. Bagi menampung ketidakcukupan 30% ini, kerajaan melalui BERNAS mengimport beras daripada luar negara untuk memenuhi pencapaian kita.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya Yang Berhormat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk sekejap Yang Berhormat, terima kasih. Ahli-ahli Yang Berhormat saya ingin memaklumkan kehadiran Honourable Dr. Joachim Pfeiffer, *Member of Parliament* dan Delegasi German *Parliamentary Committee Economic and Technology* ke Dewan yang mulia ini. Semoga kehadiran Dr. Joachim dengan delegasi ini akan mengukuhkan lagi hubungan baik yang telah sedia terjalin di antara Parlimen Malaysia dan Parlimen Jerman. *[Tepuk]* Sila Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ada juga tanggapan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang membandingkan di antara Malaysia dengan Thailand, mengapa Thailand mampu mengeksport berasnya ke luar. Saya ingin nyatakan di sini bahawa tanggapan tersebut berlaku kerana Thailand sebenarnya berupaya mengeksport beras kerana kuantiti beras yang dihasilkan di negara berkenaan adalah lebih besar dengan keluasan tanah yang boleh menanam padi yang luas dan bukannya kerana produktiviti yang lebih tinggi daripada Malaysia. Keluasan tanah penanaman padi di Thailand adalah sembilan juta hektar berbanding keluasan di Malaysia hanya sekitar 600,000 hektar sahaja. Purata hasil padi di peringkat nasional bagi Malaysia sekarang adalah 3.7 tan per hektar berbanding hanya 2.7 tan per hektar oleh petani di Thailand.

Sekiranya Malaysia mempunyai keluasan sawah yang luas seperti di Thailand, maka Malaysia sudah semestinya akan berupaya mengeksport beras sama seperti negara jiran. Ini bermakna pengeluaran padi Malaysia adalah lebih cekap dan tinggi berbanding dengan negara jiran.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai peranan MARDI dalam meningkatkan kualiti padi, saya telah nyatakan tadi bahawa MARDI telah pun memperkenalkan beberapa jenis padi yang di antaranya MRQ50, MRQ34 manakala yang sekarang berada pada peringkat akhir kajian ialah MRQ76. Dengan adanya penemuan-penemuan baru ini, maka jenis-jenis benih padi ini akan mampu untuk meneroka hasil yang baik dan lebih tahan daya tahannya untuk menghadapi serangan serangga-serangga dan bencana alam.

Mengenai pemasaran hasil pertanian, Yang Berhormat Lenggong dan Yang Berhormat Hulu Terengganu telah membangkitkan isu pemasaran hasil pertanian. Walaupun secara khususnya dana khas untuk membeli buah-buahan tempatan, terutamanya buah-buahan tempatan yang bermusim supaya dapat mengatasi masalah lambakan buah dan menambah pendapatan petani-petani belum diwujudkan, namun demikian melalui FAMA, sebenarnya telah mengambil langkah-langkah proaktif dalam menyelesaikan pemasaran lambakan buah-buahan bermusim dan memastikan pengguna-pengguna dapat menikmati buah-buahan bermusim pada harga yang berpatutan. Sementara pengeluar-pengeluar memperoleh pulangan yang munasabah melalui kemudahan akses pasaran yang disediakan oleh kerajaan. Pada tahun ini, kita telah pun mengadakan promosi durian, pati durian dan juga membawa buah durian ini ke sekolah-sekolah dan dalam masa yang sama kita pun telah mula mengeksport pes durian, iaitu satu projek hilir dari buah-buahan durian yang mungkin berlaku lambakan, dengan tindakan-tindakan ini maka kita yakin masalah lambakan buah-buahan tempatan akan dapat kita atasi.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya minta ringkaskan Yang Berhormat. Kita sudah kehilangan satu jam lapan minit pagi tadi.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: *Insyah-Allah*, saya memang mengakui hak FAMA mengambil inisiatif untuk memasarkan buah-buahan tempatan, tetapi kemampuan FAMA sangat-sangat terhad dan inilah gambaran yang diberikan oleh FAMA di peringkat bawah mengatakan dapat mengatasi masalah pemasaran.

Hakikat yang sebenarnya dalam mesyuarat M.P.3 pun, FAMA cuba mempertahankan bahawa mereka telah berjaya mengambil tindakan untuk pemasaran ini, tetapi hakikat yang berlaku di peringkat tempatan jelas bahawa sangat timbul kekecewaan kepada petani-petani yang mengharapkan sedikit tambahan daripada hasil tanaman mereka. Jadi sebab itulah saya mencadangkan supaya kerajaan harus bersungguh-sungguh mewujudkan satu dana khas yang membolehkan pihak kerajaan membeli hasil tanaman petani-petani supaya kekecewaan dan kehampaan petani terhadap hasil tanaman mereka itu dapat diatasi, sebab inilah harapan petani-petani.

Ini kerana apabila kita dapati kerajaan sanggup menghabiskan berbilion ringgit untuk projek-projek lain. Apa salahnya kita peruntukkan kepada pihak FAMA untuk membeli hasil-hasil tanaman mereka ini, supaya memberi keyakinan kepada mereka untuk mengusahakan pertanian. Oleh sebab itulah saya sekarang ini sedang serba salah untuk bercakap dengan petani untuk hal pertanian kerana apa kata mereka, suruh tanam tetapi ke mana kami hendak memasarkannya, kerajaan tidak bersungguh-sungguh untuk mengatasi masalah mereka ini, pohon penjelasan, Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat, memang kita sedar perkara ini berlaku, tadi sahabat kita daripada Sarawak pun membangkitkan perkara yang sama mengenai FAMA kerana masalah pemasaran. Oleh sebab itu tahun 2010 ini, kita telah pun mengambil beberapa langkah proaktif. Di antaranya kita mewujudkan sistem motor roda tiga, di mana sebanyak RM4 juta kita telah peruntukkan untuk memberi peluang kepada petani-petani yang berminat untuk menjadi peraih, bagi motor dan roda tiga dia boleh *round* satu kampung untuk mengutip hasil-hasil pengeluaran pertanian.

Kedua, kita juga memperkenalkan projek kedai rakyat, yang mana kedai rakyat ini juga dijadikan tempat sebagai pengumpulan penjualan barang-barang hasil-hasil pertanian. Ketiga, kita juga akan memperbanyakkan pusat-pusat pengumpulan, kalau boleh kita - saya sudah lupa berapa *target* kita, tetapi memang ada di dalam pertanian untuk kita memperbanyakkan pusat-pusat pengumpulan di seluruh negara, supaya petani-petani mudah untuk memasarkan barangan mereka.

Keempat seperti mana yang dinyatakan tadi, kita mengubah strategi kita daripada kita hendak menyuruh rakyat menanam apa yang rakyat hendak tanam tetapi hari ini kita mengubah strategi kita dengan menanam hasil-hasil pertanian yang ada pasaran di peringkat antarabangsa dengan kerjasama dengan syarikat-syarikat swasta. Jadi kalau ini kita dapat dalam Dasar Pertanian Negara yang keempat, ini kita akan jadikan satu rasa maka *insya-Allah* kita boleh dapat membantu petani-petani di dalam memasarkan hasil-hasil pertanian mereka. Ini kerana pada hari ini kita tengok banyak pasaran-pasaran berselerak tetapi kita mesti fokus, di bawah NKEA juga telah memfokuskan beberapa buah, beberapa jenis pasaran ataupun beberapa jenis tanaman yang kita lihat memang ada pasaran bukan sahaja dalam negeri tetapi juga di peringkat antarabangsa. Terima kasih Yang Berhormat Setiu.

Yang Berhormat Limbang membangkitkan isu pinjaman TEKUN yang mengambil masa terlalu lama untuk diproses. Saya hendak memaklumkan bahawa bagi kawasan Parlimen Limbang dari Januari sehingga September 2010, TEKUN telah menerima 84 permohonan, di mana 62 permohonan telah diluluskan, tidak ada permohonan yang ditolak atau di KIV. Manakala 22 permohonan sedang diproses, daripada 22 permohonan yang sedang diproses ini, sebelas permohonan telah diterima dalam bulan Oktober 2010 sedang diproses di Pejabat TEKUN kawasan Limbang, manakala sebelas permohonan yang sedang dipertimbangkan untuk kelulusan di peringkat ibu pejabat.

■1500

Namun demikian kita tidak nafikan bahawa rungutan rakyat mengenai pinjaman TEKUN ini masih lagi kedengaran, kerana pihak TEKUN akan memproses permohonan-permohonan TEKUN ini mengikut wilayah-wilayah tertentu supaya proses ini tidak terus pergi ke ibu pejabat sebaliknya pergi kepada satu jawatankuasa khas. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kita pernah memberikan kuasa kelulusan ini terus kepada pegawai-pegawai TEKUN di kawasan-kawasan. Akan tetapi apabila kita mendapat beberapa laporan yang negatif, maka betul prosesnya cepat tetapi ada juga berlaku penyelewengan, ada yang berlaku ketirisan, jadi dasar itu kita tarik balik dan hari ini kita tubuh pula jawatankuasa di peringkat wilayah. Kita harap dengan adanya jawatankuasa di peringkat wilayah ini akan dapat mengatasi masalah kelewatan pemohon-pemohon pinjaman TEKUN.

Yang Berhormat daripada Tanjong Piai telah membangkitkan persoalan mengenai isu bantuan kepada petani yang ditimpa bencana seperti banjir. Saya hendak maklumkan bahawa bantuan bencana alam ini adalah peruntukan daripada Majlis Keselamatan Negara. Peranan Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani melalui Jabatan Pertanian hanya untuk mentaksir nilai dan bentuk-bentuk kerugian akibat bencana tersebut dan kementerian hanya memberikan input-input pertanian untuk mengurangkan beban pada mangsa-mangsa bencana alam ini.

Yang Berhormat Arau telah menyatakan terdapat pertindihan projek antara NCER dan juga agensi lain termasuk pertanian. Untuk mengatasi masalah pertindihan ini memang dulunya pernah berlaku, maka hari ini lima jawatankuasa teknikal kerjasama telah pun diwujudkan di antara kementerian dan juga NCIA supaya apa yang dirancang oleh NCIA ialah selari dengan apa yang dirancang oleh pihak kementerian.

Yang Berhormat Setiu membangkitkan tentang pembinaan Pelabuhan Perikanan Chendering yang dirasakan amat strategik untuk ketiga-tiga negeri di Pantai Timur. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tidak dinafikan Pelabuhan Perikanan Chendering merupakan kawasan yang strategik untuk pendaratan perikanan utama Pantai Timur. Walau bagaimanapun dengan terbinanya beberapa buah kompleks-kompleks perikanan di negeri Kelantan, Terengganu dan Pahang maka aktiviti pendaratan ikan tidak berpusat di PPC sahaja. Kewujudan beberapa kompleks yang dibina di beberapa kawasan lain di tiga-tiga negeri tersebut memberi kemudahan kepada nelayan di samping menjimatkan kos, masa dan seterusnya menjamin kesegaran ikan.

Pada masa ini purata pendaratan ikan tahunan di PPC ialah 10,000 tan metrik dengan nilai hampir RM25 juta. Kuantiti pendaratan di PPC adalah yang tertinggi di Terengganu. Mengikut rekod PPC 50% daripada bilangan bot di daerah perikanan Kuala

Terengganu mendarat di PPC dan juga PPC dapat menarik 30 pemborong tempatan dari 140 peniaga yang berdaftar.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai isu perikanan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Marang, Yang Berhormat Sri Gading, Yang Berhormat Sekijang, Yang Berhormat Lubok Antu, Yang Berhormat Kota Melaka, Yang Berhormat Setiu, Yang Berhormat Langkawi dan juga Yang Berhormat Pasir Puteh yang telah mengutarakan beberapa isu yang berkisar sektor perikanan, industri akuakultur, nelayan serta insentif dan bantuan berkaitan. Yang Berhormat Langkawi menyatakan bahawa terdapatnya pertindihan fungsi di antara Jabatan Perikanan dan juga Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa mulai tahun 2011 kita telah pun mengasingkan tugas di antara Jabatan Perikanan dengan Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia. Di mana Jabatan Perikanan akan terlibat dalam aktiviti pengeluaran huluhan sementara semua aktiviti pemprosesan dan hiliran akan dijalankan oleh LKIM.

Yang Berhormat Marang membangkitkan isu pencerobohan sistem. Untuk mengatasi masalah ini sistem zon telah pun diperkenalkan bertujuan memelihara sumber perikanan dan agihan pendapatan yang lebih adil antara nelayan tradisi dan juga komersial. Mengikut Akta Perikanan 1985, hukuman yang tegas bagi mereka yang melanggar kesalahan, di mana sehingga kita boleh merampas bot tersebut, maka beberapa tindakan telah pun kita laksanakan. Dalam masa yang sama Jabatan Perikanan akan melancarkan *vessel monitoring system* yang akan berupaya mengesan dan merekodkan aktiviti *vessel* di laut dan untuk memastikan tidak ada berlaku pencerobohan zon di antara A, B dan C.

Yang Berhormat Sri Gading pula membangkitkan isu pindah milik bot. Proses permohonan pindah milik lesen *vessel* dan peralatan menangkap ikan adalah mudah sekiranya pemilik asal atau pemohon memenuhi dan menepati segala dasar dan syarat lesen yang ditetapkan oleh Jabatan Perikanan. Masalahnya hanya wujud apabila pemilik asal melakukan kesalahan, kebiasaannya kesalahan yang serius dan seperti mana yang saya nyatakan tadi, selalu bila kesalahan pertama ini kita boleh bayar kompaun. Apabila kesalahan yang keempat bawa ke mahkamah dan boleh dirampas bot tersebut.

Jadi kadang-kadang kita dapati ada di antara nelayan ini dia sudah tahu. Apabila dia sudah melakukan kesalahan pertama, kedua dan masuk kali ketiga, pada masa itu dia cuba hendak pindah milik kepada orang lain supaya kalau melakukan kesalahan, kesalahan dua, tiga itu tidak diambil kira. Jadi perkara-perkara seperti ini yang mesti kita lihat supaya tidak disalahgunakan dalam proses pindah milik. Akan tetapi kalau pindah milik itu melibatkan orang yang meninggal dunia, itu selalunya akan diberikan kelulusan dengan segera.

Yang Berhormat Sekijang mencadangkan agar projek akuakultur bersepadu diperluaskan ke negeri Johor. Untuk makluman Yang Berhormat, Jabatan Perikanan mempunyai perancangan bagi membangunkan projek akuakultur bersepadu, berskala besar di negeri Johor. Kajian kesesuaian bagi kawasan yang dicadangkan perlu dilaksanakan terlebih dahulu. Jabatan Perikanan telah membangunkan zon industri akuakultur di perairan Sungai Johor bagi ternakan ikan laut dalam sangkar. Yang Berhormat Sekijang juga membangkitkan isu pengagihan subsidi bagi golongan nelayan perlu diselaraskan. Kerajaan memberikan subsidi diesel dan petrol hanya kepada nelayan laut dalam dan pantai sahaja. Pada masa ini subsidi tersebut belum lagi diperluaskan kepada nelayan sungai.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai berkaitan projek Zon Industri Akuakultur (ZIA) di Batang Ai, Yang Berhormat Lubok Antu melahirkan kerisauannya terhadap nasib pengusaha-pengusaha kecil di kawasan tersebut. Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani melalui Jabatan Perikanan dengan kerjasama Kerajaan Negeri Sarawak telah mengenal pasti 840 hektar kawasan perairan Batang Ai untuk dizonkan sebagai Zon Industri Akuakultur (ZIA), untuk ternakan ikan air tawar dalam sangkar secara komersial dan merupakan salah satu projek NKEA di bawah RMKe-10.

Pihak kementerian bersama dengan Jabatan Pertanian Sarawak telah menyediakan perancangan makro dan pembinaan infrastruktur asas seperti jeti dan kemudahan pendaratan hasil bagi membangunkan sumber perairan ini secara terancang di masa depan. Pengusaha sedia ada, akuakultur di Batang Ai tidak perlu risau kerana

bantuan-bantuan sedia ada kepada mereka seperti bantuan input kecil, khidmat teknikal dan latihan akan tetap diteruskan. Malahan di bawah program ZIA, pembangunan infrastruktur sebagai contoh pembinaan jeti pendaratan oleh kerajaan tidak hanya dihadkan penggunaannya kepada syarikat besar sahaja, tetapi juga boleh digunakan oleh semua pengusaha akuakultur di kawasan tersebut.

Yang Berhormat Kota Melaka membangkitkan tentang isu insentif pengeluaran makanan, saya rasa saya sudah jawab semasa soal jawab lisan tadi.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ya.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Sebelum pindah ke tajuk lain, mengenai kes kultur ini dalam ucapan saya, saya memohon supaya Bakun juga dimasukkan. Bakun ini jika dibandingkan dengan Batang Ai lebih besar dan kita sudah memulakan satu siasatan mengenai kualiti air dan sebagainya. Kita membawa satu jururunding dari France dan didapati kualiti air dan besarnya tasik di Bakun nanti akan menggalakkan kegiatan kes kultur komersial secara *commercial scale* yang sangat sesuai.

■1510

Jadi dalam ucapan saya tempoh hari, saya memohon supaya ada peruntukan diberikan untuk *development key structure* di Bakun nanti. *It is bigger and the quality is better and* dekat lagi dengan *port - Bintulu Port*. Lebih dekat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat Lubok Antu. Pandangan Yang Berhormat, kita akan ambil kira kerana sekarang... *[Disampuk]* Oh! Yang Berhormat Hulu Rajang, minta maaf.

Kita akan ambil kira dan pihak kementerian akan turun untuk membuat penyiasatan sama ada cadangan Yang Berhormat itu boleh kita laksanakan. Kalau kita dapati ia boleh memang tidak ada masalah. Memang niat kita, hasrat kerajaan memang untuk memberikan pendapatan yang lebih kepada penduduk contohnya di luar bandar.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: *[Bangun]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ya, Yang Berhormat Kota Melaka.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Yang Berhormat Menteri, tadi dalam jawapan tentang insentif ini boleh saya bertanya sedikit lagi? Saya difahamkan insentif sekarang diberikan kepada penternak ikan air tawar ialah untuk macam usus ayam dan bukan untuk *pallet* lagi. Adakah ini benar? Kerana mutu ikan seperti ikan keli ini jika diberikan dengan makanan usus ayam dan jika dibandingkan dengan *pallet* ini, memang kualitinya ada berlainan dan daripada harga pasaran pun amat berlainan. Disebabkan itu, adakah masa insentif diberikan kepada penternak untuk menggunakan makanan *pallet*?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Insentif yang kita beri bukan berdasarkan jenis makanan yang dimakan oleh ternakan tetapi hasilnya. Saya tidak boleh hendak ingat tetapi ia ada formulanya. Setiap satu kilo ada insentif-insentif yang diberikan. Akan tetapi walau bagaimanapun sebagaimana yang saya nyatakan tadi, sekarang ini kita sedang kaji secara menyeluruh bagaimana cara insentif ini lebih berkesan. Kalau ada seperti Yang Berhormat nyatakan tadi yang mungkin di luar pengetahuan saya, perkara ini kita akan ambil perhatian. Terima kasih Yang Berhormat Kota Melaka.

Yang Berhormat Setiu membangkitkan isu bantuan kepada nelayan. Saya ingin nyatakan bantuan nelayan yang tidak dapat turun ke laut ketika musim tengkujuh pada hujung tahun. Seperti mana Yang Berhormat sedia maklum bahawa pada masa ini kita memberikan elaun RM200 kepada setiap orang nelayan, yang melibatkan lebih 68,000 orang nelayan di seluruh negara. Sama ada mereka ke laut ataupun tidak, mereka tetap dapat elaun RM200. Namun demikian, kita sedar, kalau setakat beri elaun sahaja sudah tentu tidak dapat menjamin modal insan dalam kalangan nelayan. Kerana itu pihak LKIM, mengadakan juga kursus-kursus keusahawanan supaya apabila usahawan-usahawan ini

tidak pergi ke laut, mereka boleh menjalankan aktiviti-aktiviti keusahawanan di kawasan masing-masing.

Juga seperti di Tok Bali, kita juga telah pun bukan sahaja menyediakan perumahan tetapi juga kita menyediakan seperti IKS. Kita hendak pastikan bahawa pekerja-pekerja yang akan bekerja di kilang pengeluaran *fish ball* dan sebagainya ini ialah terdiri daripada keluarga nelayan, dan mungkin juga nelayan yang mungkin tidak mampu untuk pergi ke laut. Jadi dengan adanya kursus-kursus seperti ini, maka kita harap bahawa nelayan akan dapat memperbaiki kehidupan mereka.

Yang Berhormat Setiu juga telah membangkitkan isu mengenai kemajuan pembinaan Kompleks LKIM Tok Bali. Ini dimaklumkan bahawa kompleks ini...

Tuan Tony Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]: Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Telah dibina...

Tuan Tony Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]: Nelayan. Sedikit sahaja.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Bagi saya habiskan dahulu mengenai nelayan. Selepas ini saya beri.

Isu mengenai kemajuan seperti Kompleks LKIM Tok Bali, saya ingin maklumkan bahawa kompleks ini dibina mengikut fasa-fasa tertentu. Keseluruhan projek telah dijadualkan siap pada 15 Ogos tahun 2010. Walau bagaimanapun, oleh kerana berlaku bencana ribut pada 29 September 2009 yang telah menyebabkan kerosakan serius pada struktur bumbung kompleks dan peralatan jeti di bawah Fasa 2. Maka tempoh siap Kompleks LKIM Tok Bali telah dijadualkan semula pada 16 November 2010 dan dijangkakan boleh siap pada akhir hujung tahun ini. Ya, Yang Berhormat Petaling Jaya Utara.

Tuan Tony Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Mengenai isu nelayan. Saya mendapat berita daripada pihak nelayan di Sungai Besar bahawa mereka menerima diesel subsidi yang kurang berkualiti yang menyebabkan bot-bot mereka rosak enjinnya dan banyak bot rosak. Jadi kita hendak tahu sama ada pihak kementerian sudah dimaklumkan mengenai perkara tersebut? Juga sama ada apakah tindakan yang boleh diambil ataupun yang akan diambil oleh pihak kementerian untuk memperbaiki situasi tersebut?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ini maklumat baru bagi saya sebab hari itu apabila saya turun ke Sungai Besar berdialog dengan nelayan-nelayan, mereka tidak bangkitkan masalah Yang Berhormat telah bangkitkan. Jadi ini mungkin berlaku selepas ini. Walau bagaimanapun, terima kasih banyak di atas maklumat yang diberikan dan saya akan minta pihak LKIM untuk menyiasat perkara ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Panjang lagi Yang Berhormat Menteri?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Sedikit lagi. Mengenai akhir sekali ini isu ternakan industri burung walet yang dibangkitkan oleh beberapa orang Ahli Yang Berhormat.

Saya ingin jelaskan di sini bahawa kerajaan telah pun bersetuju melantik Jabatan Perkhidmatan Veterinar sebagai agensi peneraju bagi aktiviti penternakan burung walet dan memproses sarang burung walet pada 1 April 2009. Sehubungan itu, kementerian telah menyediakan satu garis panduan yang lebih menyeluruh iaitu garis panduan pembangunan industri burung walet. Garis panduan ini boleh diguna pakai oleh semua pengusaha yang terlibat dalam industri sarang burung walet. IDP ini...

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: [Bangun]

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Menggariskan kriteria-kriteria yang perlu diikuti oleh penternak dan pengusaha yang terlibat dalam industri ini. Penternak perlu mengamalkan tatacara kaedah penternakan yang baik dengan mengamalkan amalan baik penternakan haiwan, dan juga pengusaha sarang burung walet perlu mengamalkan tatacara amalan baik pengilangan.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Yang Berhormat Menteri. Terima kasih. Saya ingin mencelah sedikit tentang industri burung walet ini. Apabila kita menyebut tentang penternakan burung walet ataupun tidak tahulah apa yang hendak dikatakan, sebab apabila kita sebut konsep industri burung walet, menyebabkan timbul masalah kepada kerajaan tempatan dan sebagainya. Ini disebabkan tapak pembinaan tersebut akan dikategorikan berlainan.

Jadi kita hendak tahu - kita hendak pastikan bahawa ternakan burung walet ini dikekalkan sebagai satu kawasan pertanian supaya tidak menimbulkan masalah kepada penternak. Sebab kalau dikategorikan sebagai industri, maka kategori tanah itu akan terpaksa ditukar syarat untuk membolehkan dibina sarang burung walet ini. Jadi ini menimbulkan masalah kepada kerajaan tempatan dan kita minta supaya kerajaan tempatan sendiri tidak menimbulkan banyak masalah, yang menimbulkan keresahan kepada mereka yang berminat untuk menternak burung walet ini. Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Dalam kawasan majlis perbandaran, maka ia perlu memenuhi syarat-syarat yang telah pun ditentukan. Dalam masa yang sama, kalau di luar bandar - Yang Berhormat mungkin cakap, maka aktiviti perladangan dibenarkan di kawasan luar bandar. Ia ada garis panduan yang saya tidak boleh hendak beri *detail*. Garis panduan ini telah pun diluluskan oleh Kabinet. Ada garis panduan dalam bandar, ada juga garis bandar di luar bandar. Akan tetapi, buat masa ini kita dapati kebanyakan sarang-sarang burung, bangunan-bangunan burung walet ini yang didirikan di luar-luar bandar mereka menggunakan status tanah pertanian. Tidak ada gangguan daripada pihak berkuasa.

Akhirnya, industri penternakan babi. Yang Berhormat Kota Melaka telah membangkitkan isu industri ternakan babi di dalam Malaysia. Kementerian Pertanian dan Asas Tani melalui Jabatan Perkhidmatan Veterinar (JPV) telah melaksanakan langkah-langkah pembangunan industri penternakan babi yang lestari. Setelah berlaku kejadian wabak virus Nipah pada tahun 1999, kerajaan telah menyusun semula kawasan-kawasan penternakan dengan melaksanakan pembangunan *Pig Farming Area* di Negeri Sembilan, Sarawak dan Sabah, dan *Modern Pig Farming*.

Pig Farming Area merupakan satu kawasan setempat yang khusus yang mana segala aktiviti penternakan babi termasuk penyembelihan dijalankan di tempat tersebut.

■1520

Hanya *carcass* babi yang telah dibantai sahaja dibenarkan dibawa keluar daripada kawasan PFA. Manakala pembangunan MPF pula, pembangunan ladang babi sedia ada dilaksanakan secara *in situ* ataupun setempat. Bagi memastikan aktiviti penternakan babi di negara ini dijalankan mengikut garis panduan yang disediakan oleh kementerian, JPV telah melaksanakan program pemantauan dan pengawalan di peringkat ladang.

Pembangunan kawasan pengairan dan sistem saliran, saya ingin menjelaskan isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sepanggar, yang telah membangkitkan tentang isu empangan Tambatuan di Kota Belud. Saya ingin memaklumkan bahawa isu empangan ini masih lagi di dalam kajian dan saya juga pernah turun di Kota Belud ini dan saya memberi jaminan bahawa sesuai dengan konsep '1Malaysia Rakyat Didahulukan' ini, maka pandangan-pandangan daripada rakyat akan kita ambil kira.

Dalam masa yang sama kita, kementerian juga telah berusaha mengambil beberapa langkah proaktif untuk membawa wakil-wakil penduduk ini ke Semenanjung untuk mereka melihat kebaikan-kebaikan yang akan diperolehi oleh rakyat apabila kita membuat sesuatu empangan. Kita tidak boleh nafikan setiap pembangunan yang akan dibuat tentu akan melibatkan pengorbanan daripada rakyat.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Berkenaan apa Yang Berhormat?

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Tentang industri penternakan babi.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya sudah pergi ke pengairan sudah ini.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Oh! Tadi sedikit, sebab saya ingat masih belum habis. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri dalam jawapan lisan yang bertulis ini kepada saya, saya difahamkan bahawa di negeri Melaka sungguhpun ada 30 ladang penternakan babi akan tetapi tidak satu pun dilesenkanlah. Sebentar tadi juga dalam ucapan Yang Berhormat Menteri ini dikatakan memang langkah-langkah telah diambil untuk membangunkan atau mengawal tentang industri ini.

Saya ingin tanya Menteri, adakah sebarang rancangan kerana 36 ladang penternakan ini ada di Kampung Paya Mengkuang iaitu berpusat di sana? Adakah sebarang rancangan membenarkan satu program untuk menjadikan ladang-ladang ini sebagai satu PFA yang tadi dikatakan? Ada sebarang rancangan untuk melesenkan atau memusatkan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sudah faham Menteri, Yang Berhormat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Sebelum kita hendak melesenkan dan seperti yang masuk PFA ini, kandang-kandang babi ini kena memenuhi beberapa syarat seperti amalan baik penternakan haiwan, *good animal has a boundary practice*. Kemudian ladang ternakan babi mesti diakreditasi dan diberi Sijil Skim Amalan Ladang Ternakan. Ini untuk kita menjaga persekitaran di kawasan tersebut.

Banyak masalah yang kita hadapi pada hari ini, yang sudah masuk dalam televisyen pun ada. Ini ialah kerana masih banyak ladang-ladang babi ini yang beroperasi tanpa lesen. Kalau mengikut peraturan kita boleh mengambil tindakan untuk menutup, akan tetapi beberapa perkara sensitiviti kawasan-kawasan tertentu ini yang sedang kita membuat lawatan.

Saya telah minta Yang Berhormat Timbalan Menteri saya untuk membuat lawatan menyeluruh mengenai kawasan ladang ternakan babi dan melaporkan semula kepada pihak kementerian supaya kita boleh mengambil tindakan-tindakan positif untuk mengatasi masalah ini. Yang akhirnya ialah Yang Berhormat Bagan Serai...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sudah sebut yang akhir tadi Yang Berhormat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ya, tadi air bukan akhir, air. Mengenai menaik taraf dan mengkaji semula sistem pengairan dan infrastruktur di ladang-ladang pertanian yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat daripada Bagan Serai. Saya ingin memaklumkan bahawa dalam Rancangan Malaysia Kesembilan sejumlah RM111.7 juta telah diperuntukkan di bawah program menaikkan sistem saliran pengairan. Sejumlah RM8.4 juta telah diperuntukkan kepada negeri Perak di bawah program ini.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya rasa itu sahaja yang ingin saya sentuh, yang saya jawab mengenai isu-isu yang telah pun dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Bagi pihak kementerian saya mengucapkan terima kasih di atas pandangan-pandangan yang telah pun diberikan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya ingin lagi sekali mengingatkan Ahli-ahli Yang Berhormat, kita akan adakan perbahasan usul pada jam 4.30 dan satu jam lagi tercicir. Sebentar tadi kita telah keciciran satu jam lapan minit. Kita masih ada 11 kementerian. Jadi dalam keadaan sedemikian, dalam keadaan kita menggulung sedemikian ini, mungkin tidak boleh habislah pukul 10.30 malam ini. Sila Yang Berhormat Menteri Pertahanan.

3.26 ptg.

Timbalan Menteri Pertahanan [Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad]: Tuan Yang di-Pertua, ada tiga Ahli Yang Berhormat yang mengambil peluang dalam perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan yang menyentuh mengenai hal-hal kementerian. Iaitu Yang Berhormat Sri Gading, tidak ada, Yang Berhormat Sungai Siput pun tidak ada dan Yang Berhormat Telok Kemang. Tuan Yang di-Pertua yang saya amat hormati, boleh tidak saya cadangkan supaya saya menjawab secara bertulis?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat saya bukan membuat satu keputusan yang baru. Pada penggal 1999 dahulu, banyak Menteri kalau Yang Berhormat yang telah membahaskan tidak ada dalam Dewan, Menteri tidak jawab pun. Jadi dalam keadaan sedemikian atas budi bicara Yang Berhormat sendirilah itu, terima kasih.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Tuan Yang di-Pertua ini berkaitan sedikit, mengambil peluang sedikit boleh? Saya ingin mengambil peluang ini untuk mengucapkan berbilang-bilang terima kasihlah, oleh kerana kerajaan dan Kementerian Pertahanan baru-baru ini telah melantik seorang Iban. Saya pun dari kaum bangsa Iban, untuk dilantik sebagai *one star general* lah, Brigedier Jeneral iaitu Stephen Mundaw.

Beliau dinaikkan pangkat 1 November. Jadi saya menggunakan peluang ini untuk merakamkan setinggi-tinggi penghargaan. Ini kerana sekarang tiba masanya dan tepat masanya juga dan beliau ini pun layak juga, itu yang penting. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasihlah, Menteri belum cakap sudah ada ucapan terima kasih itu. Saya juga sambung terima kasihlah Yang Berhormat. Sila Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: [Bangun]

Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad: Saya tidak boleh ucap terima kasih kerana saya sebahagian daripada yang membuat keputusan pada Majlis Angkatan Tentera. Akan tetapi saya tahu anak Iban itu memang layak menjadi Brigedier Jeneral dan *performance* dia mungkin lebih daripada itu jika diberi peluang. Ya, jadi saya cadangkan Tuan Yang di-Pertua ketiga-tiga isu yang dibangkitkan ini dijawab secara bertulis. Sekian, terima kasih.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, saya ada bantahan Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad: Mana boleh bantah!

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua saya amat risau ya, sebab Yang Berhormat Menteri kata ada tiga orang sahaja. Walaupun tiga orang Ahli tidak hadir saya risau akan ada *precedent* sedemikian. Kalau selepas ini Menteri yang lain juga menyatakan ada yang membangkitkan tiada, juga mengikut dan kata bagi jawapan bertulis, saya rasa itu *precedent* tidak baik.

Kalau tiga orang Ahli sahaja yang bangkitkan perkara, biar teruskan untuk menjawab secara lisan dalam Dewan. Kami ada di sini dan kami juga berminat untuk mendengar jawapan Tuan Yang di-Pertua. Jangan kerana kesuntukan masa kita buat secara tergesa-gesa sedemikian Tuan Yang di-Pertua.

Itu kerisauan saya. Kalau *we start this precedent*, Menteri selepas ini mungkin akan kata yang lain tidak ada dekat sini, bertulis. Ikut dengan Menteri yang lain juga. Saya pohon dipertimbangkan semula tiga orang Ahli yang membangkitkan sahaja boleh Yang Berhormat Menteri teruskan dengan memberi jawapan secara lisan. Saya pohon Tuan Yang di-Pertua.

■1530

Kalau sedemikian apa makna Tuan Yang di-Pertua, mesyuarat dalam Dewan yang mulia ini Tuan Yang di-Pertua? Kami rela duduk sini sampai pukul 10.30 malam mengikut, mematuhi usul yang dibangkitkan. Ini Yang Berhormat Menteri jawab tiga orang punya perbahasan yang dibangkitkan Yang Berhormat Menteri pun enggan, kata jawab bertulis. Itu saya rasa kurang munasabah, tidak wajarlah. Ini fungsi Parlimen akan digagalkan sedemikian.

Tuan Jeff Ooi Chuan Aun [Jelutong]: [Bangun]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau tiga orang tidak hadir, Yang Berhormat Menteri kata jawab bertulis. Apa *precedent* yang akan kita set dalam Dewan yang mulia ini?

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: [Bangun]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau Yang Berhormat Menteri tidak ada dalam Dewan ini, kita boleh *excuse*kan dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Datang sini kata jawab bertulis.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Jeff Ooi Chuan Aun [Jelutong]: Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Kadangkala semasa kita bahas kerana tidak cukup masa, oleh itu kadangkala Tuan Yang di-Pertua juga menasihatkan kita bahawa apa-apa sahaja yang telah dibangkit oleh rakan-rakan kita, tidak perlu lagi bangkit. Biarkan. Semasa Yang Berhormat Menteri jawab, kita boleh mencelah. Kalau *precedent* macam ini disetkan di sini, lain kali semua Ahli-ahli di sini harus berbahas mengenai semua isu. Kalau tidak, orang yang bahas tetapi dia juga minat tetapi orang yang bahas itu tidak ada hadir di Dewan, Yang Berhormat Menteri tidak perlu jawab. Saya fikirilah, saya mohon Tuan Yang di-Pertua pertimbang semula.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya.

Tuan Jeff Ooi Chuan Aun [Jelutong]: Tuan Yang di-Pertua, saya pun berpegang kepada pendapat yang sama kerana saya rasa – dengan nada yang merendahkan diri saya rasa segala jawapan oleh Yang Berhormat Menteri itu harus dimasukkan kepada Hansard sebagai integritinya. Itu yang penting supaya rujukan oleh anak-anak generasi akan datang kita dapat satu benda yang bersifat bersejarah. Itu yang pertama.

Kedua, ramai kami yang ingin berdebat semasa perdebatan dasar tetapi kerana kesuntukan masa tidak terhingga, jadi kita terlepas peluang. Kalau dalam ucapan, jawapan daripada Yang Berhormat Menteri dapat kita celah, apa yang kita tertinggal semasa perbahasan itu barangkali kita akan dapat menyempurnakan lagi perbahasan mengenai topik-topik yang tertentu mengenai kementerian yang tertentu.

Salah satu lagi, saya rasa seseorang Yang Berhormat Menteri itu, beliau tidak sahaja bertanggungjawab kepada mereka ataupun Ahli Parlimen kita yang mengutarakan soalan. Yang Berhormat Timbalan Menteri dan Yang Berhormat Menteri harus bertanggungjawab kepada Dewan Rakyat dan juga Tuan Yang di-Pertuanya. Jadi saya rasa jawapan dari Yang Berhormat Menteri dan Yang Berhormat Timbalan Menteri bukan sahaja dihalakan kepada Ahli Parlimen yang menyoalkan soalan tetapi harus diingatkan soalan itu ditujukan kepada Dewan Rakyat. Jadi, haruslah kita tangani perkara itu dalam sesi dan proses yang sempurna Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat. Terima kasih Yang Berhormat.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya mendengar semua ulasan Yang Berhormat daripada Batu Gajah, Bandar Kuching. Soalan jangan mengulangi hujah-hujah lain. Kepada Yang Berhormat Bandar Kuching, itu dalam peraturan Yang Berhormat, bukan satu fatwa dan bukan satu keputusan yang dibuat di luar peraturan. Perkara yang disebut oleh Yang Berhormat daripada Jelutong pun memang daripada asasnya memang ada asas kita hendak mahu juga benda itu dalam Hansard.

Jadi, saya tadi pun tidak ada buat apa-apa. Saya kata terserah kepada budi bicara Yang Berhormat Menteri. Jadi kalau itulah budi bicara Yang Berhormat Menteri, jadi saya pun terimalah dengan budi bicara Yang Berhormat Menteri. Jadi, kalau Yang Berhormat Menteri hendak ada percakapan lagi, bolehlah sebut sedikit.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Maaf ya Tuan Yang di-Pertua. Saya pohon masa Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, berapa muka sahaja. Berapa muka sahaja. Lebih baik bacalah.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, saya pohon masa Tuan Yang di-Pertua...

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua. Boleh?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Di manakah ada peraturan mesyuarat...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik, baik Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Maaf Tuan Yang di-Pertua. Saya pohon masa Tuan Yang di-Pertua. Di manakah dalam peraturan mesyuarat yang memberi budi bicara sedemikian kepada Menteri langsung untuk tidak menjawab dan menyatakan hanya berikan jawapan bertulis. Di bawah peraturan mesyuarat mana? Kalau kata kesuntukan masa, beliau jawab sebahagian, sebahagian, saya masih boleh *give and take* lah. Akan tetapi kalau langsung enggan menjawab walaupun tiga orang Ahli Parlimen yang bangkitkan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya. Sudah, sudah Yang Berhormat.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Bawah peraturan mesyuarat mana ya? Saya pohon nasihat Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat. Baik Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: *This is very dangerous precedent.*

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya Yang Berhormat Jasin.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya rasa sekarang ini adalah peringkat Yang Berhormat Menteri menjawab ke atas perbahasan bajet, jadi terpulang kepada budi bicara Yang Berhormat Menteri. Kalau wakil rakyat yang menyoal soalan tidak ada di sini, terpulang kepada budi bicara Yang Berhormat Menteri sama ada mahu menjawab atau sebaliknya.

Saya rasa, apa yang Yang Berhormat Menteri telah buat tadi memang sudah cukup, sudah *complete* sudah. Ini kerana beliau akan menjawab secara bertulis apa juga persoalan yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat yang menyoal. Sekarang Yang Berhormat yang menyoal tidak ada, terpulang kepada budi bicara Yang Berhormat Menteri sekarang kerana pada peringkat Yang Berhormat Menteri menjawab ke atas perbahasan, bukan peringkat jawatankuasa. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat Jasin tidak berminat, boleh keluar dari Dewan. *[Ketawa]* Saya rasa itu bukan cara untuk...

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Salah Yang Berhormat – saya berminat. Oleh kerana saya berminat saya duduk di sini.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Mematikan fungsi Dewan Rakyat berjalan.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Saya berminat, saya duduk di sini. Saya fikir itu tuduhan tidak bagus itu. Tidak baik tuduhan itu.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Peraturan mana membenarkan Yang Berhormat Menteri ada budi bicara ini Tuan Yang di-Pertua? Tidak ada langsung! Tuan Yang di-Pertua, saya pohon nasihat. Tuan Yang di-Pertua, bawah peraturan mesyuarat mana?

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua, saya minta kalau boleh Yang Berhormat Batu Gajah sebutkan saya mana peraturan yang disebutkan patut Yang Berhormat Menteri perlu jawab. Sebutkan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Boleh saya jawab Tuan Yang di-Pertua?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, tidak perlulah Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya akan jawab selepas Yang Berhormat kata bawah peraturan mana memberi budi bicara kepada Yang Berhormat Menteri untuk tidak menjawab...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, sudah, sudah Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Selepas itu saya akan beritahu bawah peraturan mesyuarat mana Yang Berhormat Menteri mesti jawab. Yang Berhormat boleh jawab dahulu bawah peraturan mana?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kita sudah membuang masa banyak Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya bukan hendak buang masa. Saya hendak membetulkan sistem dalam Parlimen ini. *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Duduklah Yang Berhormat kalau saya kata duduk! Kalau saya minta Yang Berhormat duduk, Yang Berhormat tidak duduk. Jadi bagaimana – tanya saya peraturan. Jadi peraturan mana yang hendak diikuti? Apabila mengikut peraturan ini, keputusan Tuan Yang di-Pertua itu muktamad. Kalau tidak bersetuju dengan keputusan, peraturan 43 buatkan usul. Kita boleh terima usul macam itu. Kalau lepas itu, buatlah keputusan dalam Dewan. Saya tidak ada buat keputusan Yang Berhormat sebenarnya. Keputusan saya ialah - pernah di amal di Dewan ini dan pernah di Dewan ini diamalkan Yang Berhormat Menteri tidak perlu jawab. Jadi tidak ada pun di sini memaksa Yang Berhormat Menteri mesti menjawab.

Jadi kalau itulah jalan yang diambil oleh pihak Yang Berhormat Menteri, saya perlu terima. Saya tidak boleh paksa Yang Berhormat Menteri berdiri menjawab. Jadi, saya...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Maaf Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kalau perkara ini dibawa lagi, bawalah dalam peringkat jawatankuasa Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Maaf Tuan Yang di-Pertua, benarkan saya menjelaskannya. Tuan Yang di-Pertua, adalah – saya bukan mengajar Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin menarik perhatian Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua adalah mempengerusikan Mesyuarat dan mempengerusikan Mesyuarat mengikut peraturan mesyuarat. Peraturan Mesyuarat 66(3) jelas menyatakan diperuntukkan tidak kurang daripada dua hari hendaklah diuntukkan bagi jawapan-jawapan daripada Menteri-Menteri. Sekarang Yang Berhormat Menteri enggan langsung menjawab dalam Dewan yang mulia ini.

Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya pohon *precedent* yang tidak baik kita jangan set, *precedent* yang sebelum ini kalau dapat kita jangan ikut. Saya pohonlah Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri tidak akan jawab...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya pohonlah Yang Berhormat Menteri, demi nama baik pihak eksekutif juga.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri sudah cakap - Yang Berhormat Menteri kata bertulis. Bertulis! Saya mohonlah Yang Berhormat Menteri Kerja Raya...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya pohonlah Yang Berhormat Menteri, demi nama baik pihak eksekutif juga dan Dewan yang mulia ini Tuan Yang di-Pertua.

3.39 ptg.

Menteri Kerja Raya [Dato' Shaziman bin Abu Mansor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, Ahli-ahli Yang Berhormat, terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan ribuan terima kasih kepada 30 Ahli-ahli Yang Berhormat iaitu Yang Berhormat Sarikei, Yang Berhormat Sepanggar, Yang Berhormat Tanjong Piai, Yang Berhormat Lanang, Yang Berhormat Sekijang, Yang Berhormat Parit, Yang Berhormat Lubok Antu, Yang Berhormat Sibuti, Yang Berhormat Bagan Serai, Yang Berhormat Petaling Jaya Utara, Yang Berhormat Bachok, Yang Berhormat Machang, Yang Berhormat Kuala Krai...

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Minta penjelasan.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Yang Berhormat Sibui, Yang Berhormat Sungai Petani, Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Tangga Batu, Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Ledang, Yang Berhormat Kuala Nerus, Yang Berhormat Maran, Yang Berhormat Puchong, Yang Berhormat Kuala Terengganu, Yang Berhormat Telok Kemang, Yang Berhormat Bintulu, Yang Berhormat Putatan, Yang Berhormat Hulu Langat, Yang Berhormat Kota Melaka, Yang Berhormat Limbang dan Yang Berhormat Padang Besar yang sudi berkongsi pandangan dan cadangan menyentuh bidang tugas dan tanggungjawab Kementerian Kerja Raya ketika perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2011 peringkat dasar di Dewan Rakyat yang telah berlangsung dari 18 hingga 28 Oktober 2010 baru-baru ini.

■1540

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Minta penjelasan.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Biar saya habis. Nanti saya bagi ruang.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Satu ayat sahaja.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Pelbagai isu dan cadangan-cadangan bernas telah diutarakan dalam sesi perbahasan yang lalu. Saya ucapkan terima kasih atas keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh isu-isu berkaitan kementerian ini semasa sesi perbahasan tersebut. Secara keseluruhannya antara isu-isu berkaitan kementerian yang telah menarik minat Ahli-ahli Yang Berhormat. Kalau boleh saya rumuskan adalah merangkumi status cadangan projek, khususnya projek-projek jalan persekutuan, isu-isu keselamatan lebuhraya, isu-isu projek sakit dan terbengkalai, isu-isu melibatkan industri pembinaan dan isu penyelenggaraan bangunan di bawah bidang kuasa kementerian ini.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menyentuh perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat tersebut, izinkan saya menjelaskan beberapa perkara berhubung pelaksanaan pembangunan rangkaian jalan raya utama di negara kita di dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10). Di dalam penyediaan perancangan projek Rancangan Malaysia Kesepuluh, Kementerian Kerja Raya menggunakan Pelan Induk Pembangunan Rangkaian Jalan Raya ataupun *Highly Network Development Plan* (HNDP) iaitu HNDP Fasa 1 bagi negeri-negeri di Semenanjung Malaysia, manakala HNDP Fasa 2 bagi negeri-negeri Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan.

HNDP ini digunakan sebagai rujukan utama dalam perancangan pembangunan rangkaian jalan raya dan lebuhraya di negara ini. Perancangan ini dibuat dengan mengambil kira projek-projek yang boleh memberi impak dan kesan berganda kepada sosioekonomi. Di samping itu, keutamaan juga diberikan kepada projek-projek yang telah diberikan komitmen oleh kerajaan, khususnya projek-projek yang sedang berjalan dan

projek-projek yang dijanjikan oleh kerajaan untuk dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Langkah yang diambil ini adalah selaras dengan garis panduan penyediaan RMKe-10 yang dikeluarkan oleh agensi pusat di mana matlamat utamanya ialah untuk memastikan projek-projek yang dilaksanakan ini akan memberikan pulangan optimum dan mencapai *outcome* yang disasarkan oleh kerajaan. Di samping itu dalam proses penyediaan projek-projek RMKe-10 ini, Kementerian Kerja Raya juga telah berunding dan mendapatkan pandangan daripada semua kerajaan negeri melalui JKR negeri dan Unit Perancang Ekonomi Negeri menerusi bengkel dan platform perbincangan berkaitan dengan keutamaan projek RMKe-10.

Hasil daripada konsultasi tersebut, senarai projek RMKe-10 ini telah disusun mengikut keutamaan senarai projek HNDP yang digariskan oleh kementerian ini di samping mengambil kira senarai keutamaan projek yang diutamakan oleh kerajaan negeri yang terlibat bagi dikemukakan untuk kelulusan agensi-agensi pusat iaitu Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri dan Kementerian Kewangan Malaysia. Sehubungan itu kelulusan projek RMKe-10 ini adalah tertakluk kepada pertimbangan secara makro oleh Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri dengan mengambil kira faktor kewangan kerajaan secara keseluruhannya.

Walau bagaimanapun, ingin saya maklumkan bahawa projek-projek yang telah diluluskan setakat ini ialah untuk *rolling plan* yang pertama RMKe-10 iaitu merujuk kepada dua tahun yang pertama, 2011 sehingga tahun 2012. Manakala projek yang tidak tersenarai dalam *rolling plan* pertama akan dibincangkan dan dicadang semula dalam *rolling plan* kedua Rancangan Malaysia Kesepuluh, 2013 dan 2014. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya amat prihatin terhadap saranan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai keperluan untuk menaik taraf dan membina jalan-jalan baru bagi menyediakan kemudahan infrastruktur yang lebih baik kepada rakyat, khususnya di kawasan luar bandar.

Di antara projek-projek baru yang dicadangkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat semasa sesi perbahasan baru-baru ini adalah seperti berikut;

- (i) Yang Berhormat Sarikei memohon supaya kerajaan mempercepatkan projek naik taraf jalan Betong-Sarikei;
- (ii) Yang Berhormat Sepanggar memohon pelaksanaan jalan Tuaran;
- (iii) Yang Berhormat Tanjong Piai memohon pelaksanaan projek jalan raya baru menghubungkan Pontian ke Johor Bahru;
- (iv) Yang Berhormat Lanang memohon supaya dipertimbangkan cadangan projek menaik taraf jalan Sibu-Bintulu;
- (v) Yang Berhormat Sekijang memohon dipertimbangkan cadangan pembinaan jalan pintas Segamat *bypass* Johor;
- (vi) Yang Berhormat Parit memohon dipertimbangkan pembinaan jalan baru dari Seputih ke Parit;
- (vii) Yang Berhormat Lubok Antu memohon empat projek jalan raya iaitu projek jalan raya di Ulu Terang-Hilir Engkili, Engkili-Lubok Antu dan Ulu Lemanak-Sarawak;
- (viii) Yang Berhormat Sibuti memohon cadangan menaik taraf jalan raya di kawasan Parlimen Sibuti-Sarawak; dan
- (ix) Yang Berhormat Bagan Serai memohon supaya menaik taraf jambatan Sungai Bogak di Bagan Serai, Perak.

Ahli-ahli Yang Berhormat, untuk makluman Dewan yang mulia ini, cadangan-cadangan projek oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tersebut sememangnya diberi perhatian oleh Kementerian Kerja Raya dan sebahagiannya ada termasuk dalam *rolling plan* pertama Rancangan Malaysia Kesepuluh. Walau bagaimanapun, bagi projek-projek yang tidak

tersenarai, kementerian ini akan berusaha mengemukakan rayuan dan cadangan kepada agensi pusat untuk disenaraikan dalam *rolling plan* kedua Rancangan Malaysia Kesepuluh, projek-projek jalan persekutuan.

Yang Berhormat dari Petaling Jaya Utara meminta penjelasan mengenai peratusan jalan persekutuan berturap di Sabah dan Sarawak yang jauh ketinggalan berbanding di Semenanjung Malaysia. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan tidak pernah meminggirkan pelaksanaan projek jalan persekutuan di negeri Sabah dan Sarawak. Ini kerana dalam setiap Rancangan Malaysia lima tahun, kedua-dua negeri tersebut lazimnya antara negeri-negeri yang mendapat peruntukan pembangunan terbesar di bawah kementerian ini.

Perancangan bagi pembinaan jaringan jalan raya dan lebuhraya di seluruh negara termasuk Sabah dan Sarawak dilaksanakan dengan mengambil kira keutamaan projek-projek yang digariskan di bawah HNRP di samping faktor keupayaan kewangan kerajaan. Sehubungan itu, kajian semula HNRP bagi Sabah dan Sarawak bagi tahun 2010 telah menggariskan cadangan dan keutamaan bagi membina dan menaik taraf rangkaian jalan raya di kedua-dua negeri itu, khususnya jalan Pan Borneo yang menghubungkan bandar-bandar utama di Malaysia Timur. Pelaksanaan projek ini akan dilaksanakan secara berperingkat-peringkat dalam setiap rancangan pembangunan lima tahun kerajaan. Ini kerana ia melibatkan kos yang tinggi dan jarak yang panjang iaitu melebihi 2,300 kilometer.

Yang Berhormat Bachok memohon supaya kerajaan meningkatkan rangkaian jalan raya di negeri-negeri Pantai Timur, khususnya jalan yang menghubungkan Pantai Barat dan Pantai Timur yang mengalami kesesakan semasa musim perayaan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya sememangnya prihatin dengan masalah kesesakan yang dihadapi oleh pengguna, khususnya semasa musim perayaan. Kementerian ini telah mengenal pasti terdapat 24 laluan utama di Semenanjung Malaysia yang mengalami kesesakan semasa musim perayaan tersebut. Daripada jumlah tersebut, tiga laluan utama telah dikenal pasti di negeri-negeri Pantai Timur iaitu seperti berikut:

- (i) sepanjang laluan tiga di bandar Kuala Terengganu dan Bukit Kuang;
- (ii) sepanjang laluan lapan di jalan Gua Musang-Kuala Krai-Kota Bharu, Kelantan; dan
- (iii) sepanjang laluan tiga dari Pasir Puteh-Kota Bharu-Pasir Mas-Rantau Panjang, Kelantan.

Sehubungan itu Kementerian Kerja Raya telah mengambil pelbagai langkah jangka pendek bagi mengurangkan kadar kesesakan di laluan tersebut iaitu seperti berikut:

- (i) memaklumkan kepada pengguna jalan raya supaya menggunakan laluan alternatif untuk ke destinasi-destinasi utama bagi menyuraukan trafik dan mengurangkan kesesakan di laluan utama;
- (ii) kementerian ini juga melalui JKR negeri dan daerah turut membuat rondaan semasa musim-musim perayaan bagi memastikan kes kemalangan dan kecemasan ditangani segera untuk mengurangkan impak kesesakan lalu lintas; dan
- (iii) penyelarasan pengurusan lalu lintas di setiap daerah bertujuan melancarkan perjalanan trafik di lokasi-lokasi yang mengalami kesesakan menerusi koordinasi lampu isyarat dan bantuan polis di simpang-simpang jalan utama.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya juga telah melaksanakan perancangan komprehensif bagi mengenal pasti pelan pembangunan rangkaian jalan raya untuk jangka sederhana dan panjang melalui HNPD Fasa 1 dan HNPD Fasa 2. Kajian HNPD ini antara lain telah mengenal pasti projek menaik taraf, membina jalan baru, membina jalan pintas dan membina *missing link* yang dikategorikan sebagai projek berkeutamaan untuk dilaksanakan sehingga tahun 2025.

Menerusi perancangan komprehensif HNPD, masalah kesesakan jalan raya akan dapat dikurangkan melalui pembinaan dan naik taraf jalan raya yang akan dilaksanakan secara berperingkat-peringkat dengan mengambil kira keupayaan kewangan kerajaan secara keseluruhannya.

■1550

Yang Berhormat Machang dan Yang Berhormat Kuala Krai memohon penjelasan mengenai status projek pembinaan jalan baru menghubungkan Kota Bharu ke Kuala Krai, Kelantan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh dan status surat niat yang dikeluarkan oleh Jabatan Kerja Raya kepada kontraktor terbabit. Seperti mana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, cadangan membina jalan baru dari Kota Bharu ke Kuala Krai, Kelantan ialah antara projek yang telah diluluskan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9). Cadangan jajaran ini merupakan alternatif kepada Jalan Persekutuan 8 (FT8) antara Kota Bharu hingga Kuala Krai yang sering mengalami kesesakan terutama pada musim perayaan.

Skop asal projek ini ialah membina jalan baru empat lorong, dua hala sepanjang 73 kilometer dengan standard piawai JKR R5. Pada masa kini, JKR telah menyiapkan pelan reka bentuk dan pelan pengambilan balik tanah. Walau bagaimanapun pelaksanaan projek ini akan diambil kira sebagai sebahagian daripada cadangan projek pelebaran *central spine* yang akan dibina secara berperingkat-peringkat oleh kerajaan melibatkan negeri Kelantan, Pahang dan Negeri Sembilan. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, surat niat ataupun *letter of intent* adalah hanya merupakan surat tunjuk minat kerajaan terhadap kontraktor untuk melaksanakan sesuatu projek. Sehubungan itu, proses perolehan dan pemilihan kontraktor hanya akan ditentukan setelah projek ini mendapat kelulusan sepenuhnya oleh kerajaan.

Yang Berhormat Sibu memohon penjelasan...

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Laluan Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Sila.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri atas jawapan yang membabitkan perkara khusus yang saya bangkitkan yakni jalan sepanjang 73 kilometer. Ada beberapa perkara yang saya mohon penjelasan. Terima kasih pertamanya kerana memaklumkan tentang status surat niat yang sekadar melahirkan hasrat kerajaan untuk memberikan kepada *AKN Construction*. Cuma saya hendak maklumkan kepada Yang Berhormat Menteri, sebelum daripada surat niat kepada *AKN Construction* dikeluarkan, sebelum itu pun sudah ada satu syarikat lain yang telah pun diberikan surat niat.

Sekarang dah ada dua syarikat, tidak apalah, syarikat itu tolak tepi. Cuma kita hendak tahu, kalau Rancangan Malaysia Kesembilan, projek itu dah tak jadi. Rancangan Malaysia Kesepuluh, jawapan menteri tadi, akan dimasukkan sebagai projek yang akan dilaksanakan secara berperingkat. Hujah saya ialah keperluannya adalah keperluan yang mendesak yang harus diberikan keutamaan. Secara khusus saya ingin bertanya;

- (i) sejauh manakah *progress* rundingan yang membabitkan lebih 2,000 hak milik apabila ianya membabitkan proses pengambilalihan tanah?
- (ii) berapakah peruntukan yang dikhususkan untuk tujuan pembayaran pampasan ini?
- (iii) sudahkah dibuat penilaian ke atas harga atau nilai pampasan kepada tuan-tuan punya pemilik tanah sebab dalam mana-mana

proses membangunkan jalan raya, kalau ia membabitkan pemilik tanah, ia melibatkan satu proses perundingan yang memakan masa, apakah ini yang menjadi punca kepada kelambatan ataupun kelambatan itu disumbangkan oleh ketidakupayaan kewangan kerajaan,

- (iv) pada ketika surat tawaran kepada syarikat yang awal, yang asal dari Perak, yang merupakan sahabat baik kepada bekas Perdana Menteri yang lepas, itu nilainya cuma sekitar RM600 juta, tidak melebihi RM700 juta. Akan tetapi angkanya sekarang sudah mencecah lebih daripada RM1 bilion. Semakin ditangguh, semakin meningkatlah kos pelaksanaannya.

Jadi, terhadap perkara-perkara khusus yang saya bangkitkan ini, sudikah Yang Berhormat Menteri berkongsi sama penjelasan bagi memudahkan kita memahami dan berkongsi sama maklumat ini dengan rakyat di kawasan kita. Terima kasih.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat daripada Machang. Sebagaimana yang saya nyatakan sebentar tadi bahawa pada setakat ini, projek itu, Jabatan Kerja Raya hanya dapat menyiapkan pelan reka bentuk dan juga telah menyatakan kepada kerajaan negeri laluan mana yang hendak dilalui, elemen jalan dengan kata ringkas dan meminta supaya kerajaan negeri membekukan pembinaan sepanjang jalan itu. Akan tetapi dalam masa yang sama, saya juga menerangkan kepada Yang Berhormat tadi bahawa projek ini, kerajaan mengambil kira sebagai sebahagian daripada projek *central spine* yang melibatkan pembinaan jalan daripada negeri Kelantan, Pahang dan Negeri Sembilan yang mana ianya akan bermula daripada Pahang dan dibawa ke Kelantan.

Pada masa yang sama, saya juga pernah berkata dengan Yang Berhormat bahawa kementerian ini sentiasa memantau perkembangan projek ini kerana memang terdapat keperluan dari segi menyediakan laluan ini kerana ia akan memberi banyak pembangunan ekonomi di kawasan Pantai Timur apabila jalan ini siap kelak. Cuma kerajaan juga melakukan secara berperingkat-peringkat terutamanya pada kali ini dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, kerajaan mengamalkan *rolling plan* dua tahun. Tidak semestinya kalau projek Kota Bharu – Kuala Krai ini tidak ada dalam *rolling plan* dua tahun pertama, ia tidak dapat dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Kita akan berusaha untuk melihat projek ini diteruskan di masa akan datang. Terima kasih.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Kalau diizinkan Tuan Yang di-Pertua, pelan reka bentuk yang telah disiapkan, saya difahamkan telah dilakukan oleh syarikat yang awal mendapat projek tersebut. Apabila surat niat itu kemudiannya dikeluarkan kepada *AKN Construction*, saya ingin tahu apakah ada bayaran daripada pihak kerajaan kepada syarikat awal yang telah menyempurnakan pelan reka bentuk. Kalau ya, berapakah nilai bayaran ganti rugi yang kerajaan terpaksa belanjakan. Yang ketiga yang belum lagi Yang Berhormat Menteri singgung terus ialah apakah *progress* perundingan nilai pampasan dan bayaran pampasan yang telah dikeluarkan. Terima kasih.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat. Sebagaimana yang saya nyatakan tadi bahawa pelan ini telah ada di pihak Jabatan Kerja Raya, cuma saya tidak ada maklumat terperinci pada masa ini sama ada pelan asal itu dibeli daripada syarikat Yang Berhormat sebutkan tadi. Walau bagaimanapun saya akan beri Yang Berhormat jawapan bertulis berhubung dengan daripada mana pelan itu dan kalau ianya dibeli daripada syarikat Yang Berhormat katakan tadi, saya akan maklumkan kepada Yang Berhormat berapakah kos yang dibeli oleh kementerian ataupun kerajaan berhubung dengan pelan yang ada itu.

Untuk makluman juga, mengapa Yang Berhormat kata mungkin ada dua *letter of intent*, surat niat. Sebenarnya surat niat juga ada tarikh luput, lepas sesuatu masa ia mempunyai tarikh luput dan maka secara automatik terbatal dan boleh diberikan surat niat kepada syarikat-syarikat lain, ini yang lazim menjadi praktis dalam kerajaan. Terima kasih.

Untuk makluman Dewan yang mulia, Yang Berhormat Sibuloh Hassan memohon penjelasan mengenai isu penyelenggaraan dan masalah kesesakan di Parlimen Sibuloh Hassan. Untuk

makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya sememangnya sedar dan mengambil maklum mengenai kualiti Jalan Persekutuan di Sibu yang menimbulkan rungutan pengguna jalan raya. Keadaan ini disebabkan oleh struktur lapisan jalan telah lemah berikutan peningkatan trafik khususnya bilangan kenderaan-kenderaan berat melebihi had muatan yang melalui jalan tersebut.

Untuk tempoh dari tahun 2005 hingga 2009 sahaja, Kementerian Kerja Raya telah membelanjakan peruntukan RM67.1 juta di Sibu meliputi kerja-kerja rutin seperti pemotongan rumput dan mencuci longkang, menampal jalan, kerja-kerja menaik taraf bahu jalan serta pembersihan perabot jalan. Ia juga termasuk kerja-kerja penyelenggaraan berskala (*periodic*) yang melibatkan skop kerja penyelenggaraan turapan (*pavement*) dan kerja-kerja penyelenggaraan bukan turapan (*non pavement*).

Mengenai masalah kesesakan di Sibu, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya telah dan sedang melaksanakan dua projek jalan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan iaitu projek naik taraf jalan Kuching – Sibu dari Simpang Julau ke persimpangan Lapangan Terbang Sibu dan jalan Sibu Bawang - Asan Serinding. Projek naik taraf jalan Kuching – Sibu telah disiapkan pada tahun ini dengan kos RM186.9 juta. Manakala projek jalan Sibu Bawang – Asan Serinding sedang dilaksanakan dengan kos sebanyak RM376.2 juta. Pada masa kini, kemajuan di tapak ialah 90% dan projek ini dijangka dapat disiapkan pada pertengahan tahun 2011.

■1600

Selain itu, masalah kesesakan *bottleneck* yang dihadapi di Jambatan Durin sedang dalam penelitian dan tindakan kementerian ini. Skop pelebaran jalan tuju ke Jambatan Durin Sibu akan dilaksanakan pada *rolling plan* kedua Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Yang Berhormat Sepanggar dan Yang Berhormat Limbang telah membangkitkan isu kelewatan menerima peruntukan oleh JKR bagi melaksanakan kerja-kerja penyelenggaraan jalan raya. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat tiga jenis kerja penyelenggaraan yang dilaksanakan oleh Kementerian Kerja Raya iaitu rutin, berkala dan kecemasan. Bagi penyelenggaraan rutin, kerja-kerja penyelenggaraan jalan persekutuan dibuat berdasarkan kepada pusingan kerja *time based*. Peruntukan pembayaran bagi penyelenggaraan ini dilakukan pada setiap bulan mengikut kadar harga per kilometer sebagaimana yang telah termaktub di dalam Kontrak Penswastaan Penyelenggaraan Jalan Persekutuan.

Manakala bagi penyelenggaraan berkala dan kecemasan, ianya memerlukan peruntukan khas daripada agensi pusat memandangkan kerja-kerja ini tidak termaktub dalam Kontrak Penswastaan Penyelenggaraan Jalan Persekutuan dan di luar jangkaan kementerian. Walau bagaimanapun, terdapat keadaan di mana peruntukan yang telah diluluskan ini melepasi anggaran sebenar disebabkan faktor-faktor di luar jangka seperti kejadian bencana alam – antaranya banjir dan cerun runtuh, yang memerlukan tindakan baik pulih terhadap kerosakan infrastruktur yang berlaku. Sehubungan itu, kementerian perlu mendapat kelulusan daripada agensi pusat untuk membiayai kerja-kerja kecemasan tersebut menerima peruntukan tambahan di luar jangka.

Yang Berhormat Sungai Petani memohon disemak semula kontrak yang diberikan kepada syarikat konsesi Belati Wangsa (M) Sdn. Bhd. dengan alasan syarikat terbabit tidak menunjukkan prestasi yang memuaskan. Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, kerajaan telah melantik Syarikat Belati Wangsa (M) Sdn. Bhd. untuk tempoh kontrak selama 15 tahun iaitu dari tahun 2001 sehingga tahun 2016 bagi menyelenggarakan jalan-jalan persekutuan di negeri Perak, Pulau Pinang, Kedah dan Perlis. Kerja-kerja penyelenggaraan yang dijalankan adalah berdasarkan *cycle based* atau rutin yang melibatkan skop pemotongan rumput dan mencuci longkang, menampal jalan, kerja-kerja menaik taraf bahu jalan serta pembersihan perabot jalan.

Bagi memastikan syarikat ini sentiasa melaksanakan kerja-kerja penyelenggaraan seperti mana yang termaktub dalam Kontrak Penswastaan Penyelenggaraan Jalan Persekutuan, pihak JKR mengadakan Audit Kualiti Penyelenggaraan Jalan Persekutuan yang diadakan pada setiap bulan. Sekiranya berlaku sebarang ketidakpatuhan, amaran

dalam bentuk *non compliance report (NCR)* akan dikeluarkan dan pemotongan bayaran akan dikenakan jika syarikat ini gagal mengambil tindakan terhadap NCR tersebut. Berdasarkan kepada laporan audit dan maklum balas terhadap NCR yang dikeluarkan, secara keseluruhannya, prestasi Syarikat Belati Wangsa (M) Sdn. Bhd. ini masih lagi memuaskan dan memenuhi syarat-syarat yang termaktub dalam perjanjian kontrak.

Yang Berhormat Padang Besar memohon penjelasan mengenai garis panduan pemasangan papan iklan di lebuh raya dan jalan raya persekutuan di negara ini. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebelum sesuatu paparan iklan diluluskan, ianya perlu mematuhi beberapa syarat seperti mana yang terkandung dalam Garis Panduan Pemasangan Paparan Iklan Di Dalam Rezab Lebuhraya/Jalan Persekutuan 2004. Ini bagi memastikan supaya keselamatan dan keselesaan orang awam tidak dikompromi, di samping memastikan keadaan persekitaran jalan berada dalam keadaan selamat dan tidak berbahaya kepada pengguna jalan raya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian ini sedar bahawa masih terdapat sebilangan paparan iklan yang dipasang di kawasan rizab jalan raya dan lebuh raya yang tidak mematuhi dan mendapat kelulusan kementerian ini. Sehubungan itu, kementerian ini melalui agensi JKR daerah dan LLM sentiasa bekerjasama dengan pihak berkuasa tempatan bagi memastikan penguatkuasaan undang-undang dilaksanakan terhadap struktur paparan iklan yang dipasang secara tidak sah dan mengelirukan pengguna jalan raya.

Yang Berhormat Jasin...

Tuan Haji Taib Azamuddin Md. Taib [Baling]: Minta penjelasan Yang Berhormat. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat sahabat saya. Menteri, berhubung dengan papan-papan iklan. Sekarang ini kalau kebanyakan tempat kalau kita lalui jalan-jalan raya, ada papan-papan iklan ataupun arah tuju perjalanan yang dipasang memang cantik, tetapi apakah Yang Berhormat sedar masih ada sebahagian daripadanya dilindungi oleh *signboard* atau iklan-iklan yang lain? Jadi keadaan itu tidak jelas untuk dibaca. Begitu juga ada yang dilindungi oleh pokok-pokok yang menyulitkan untuk dibaca, sehingga kita sampai dekat baru boleh baca. Jadi, apakah Yang Berhormat setuju bahawa pemantauan terhadap keadaan-keadaan ini perlu dipertingkatkan daripada semasa ke semasa supaya kesejahteraan dan kestabilan pengguna jalan raya ini adalah lebih terjamin? Terima kasih.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Yang Berhormat Menteri, satu sahaja. Menyambung kepada apa yang Yang Berhormat Baling bangkitkan tentang papan iklan ini. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih banyak. Yang Berhormat Menteri, saya tertarik dengan apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Baling ini, kerana papan-papan iklan ini kita sedia maklum selain daripada JKR sahaja yang menyediakan papan-papan iklan terutama dalam kawasan-kawasan bandar, pihak berkuasa tempatan juga menyediakan papan-papan iklan mereka dan kadang-kadang kita selaku pengguna keliru bila kita nak lihat kepada petanda pada papan iklan utama tempat-tempat yang perlu dituju. Kita menghadapi kekeliruan bila papan tanda iklan JKR itu bersamaan dengan papan tanda pihak berkuasa tempatan. Jadi kita nak dapatkan maklumat cepat untuk kita bertindak menentukan destinasi kita, kita menghadapi masalah.

Jadi saya nak tanya dengan Yang Berhormat Menteri, adakah pihak kementerian akan mengadakan perbincangan kah atau penyelarasan kah dengan pihak kerajaan tempatan terutama pihak berkuasa tempatan untuk memudahkan peletakan papan-papan tanda jalan dan sebagainya supaya memudahkan pengguna jalan raya? Terima kasih banyak.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Menteri, sambung sedikit. Berkaitan perkara yang sama. Kadang-kadang, ia menjejaskan pandangan. Oleh sebab itu, adakah usaha pihak kementerian bersama dengan jabatan dan kementerian-kementerian lain di samping kita akan lihat pemandangan menarik dan juga menjimatkan perbelanjaan, kementerian boleh tidak selain daripada lebuh raya, di jalan-jalan persekutuan ini mensyaratkan ada standard tertentu? Tidakkah kadang-kadang di simpang-simpang tertentu, berpuhul papan kenyataan – FELDA dengan FELCRANYA dan itu ini. Kita nak tengok yang penting pun tak dapat. Apakah kementerian boleh mensyaratkan kita buat

suatu standard yang cantik, pelancong tengok lawa dan memudahkan maklumat dapat disampaikan terutama sekali kepada pengguna. Terima kasih.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat Baling, Yang Berhormat Tenggara dan Yang Berhormat Lenggong. Memang benar kata Yang Berhormat Baling, kadang-kadang ada papan tanda yang seolah-olah terlindung. Sebenarnya berhubung dengan paparan-paparan iklan ini, kadang-kadang ada di kalangan paparan-paparan kita ini ia tak dipasang dalam *right off way* ataupun rizab jalan kerana tapaknya itu dipasang dalam tanah sendiri. Ia terjulur sahaja iklannya itu, kepalanya terjulur ke luar. Maknanya, tidak dapat dilakukan sesuatu oleh Kementerian ataupun kalau lebuhraya oleh lembaga lebuhraya, kerana tapak dia itu tidak dalam kawasan lembaga lebuhraya. Oleh sebab itu pada hari ini, Kementerian sebenarnya sedang dalam proses penghujung garis panduan baru paparan-paparan iklan yang perlu dibangunkan terutamanya di jalan-jalan persekutuan milik Kementerian Kerja Raya.

Ini dalam peringkat penghujung dan *insya-Allah* dalam penghujung tahun ini kita akan ada sedikit garis panduan yang baru untuk memudahkan lagi pengguna-pengguna jalan raya berhubung dengan paparan-paparan iklan yang ada.

Saya juga bersetuju dengan Yang Berhormat Lenggong dan Yang Berhormat Tenggara yang mana kadang-kadang papan iklan itu terlalu hampir dengan sesuatu simpang dan akhirnya agak menyukarkan pengguna-pengguna jalan itu membuat tindakan. Oleh sebab itu kita melihat semula perkara ini dan *insya-Allah* kita akan memperbaiki dalam masa terdekat ini.

Kita juga meminta supaya mendapat kerjasama yang baik daripada kerajaan-kerajaan tempatan kerana sekiranya paparan-paparan iklan itu berada di kawasan-kawasan perbandaran ataupun pekan-pekan, lazimnya ia perlu mendapat kebenaran daripada *local council* ataupun kerajaan tempatan yang ada di kawasan berkenaan. Terima kasih.

■1610

Hal ehwal lebuhraya, Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Tangga Batu, Yang Berhormat Arau telah membangkitkan isu-isu mengenai ciri-ciri keselamatan khususnya melibatkan aspek kejuruteraan jalan dan lebuhraya. Sememangnya adalah sesuatu yang amat menyedihkan kita apabila mendengar berita-berita kemalangan ngeri di jalan raya yang berlaku hampir setiap masa di negara ini khususnya yang melibatkan kehilangan nyawa.

Sebagaimana Dewan yang mulia sedia maklum, faktor atau punca utama berlaku kemalangan di negara ini adalah disebabkan oleh kecuaiannya manusia sendiri. Walau bagaimanapun Kementerian Kerja Raya sedar dan sentiasa mengambil usaha dan langkah-langkah berterusan untuk mempertingkatkan lagi ciri-ciri keselamatan lebuhraya di negara ini. Ini bagi memastikan struktur dan keadaan jalan di negara kita sentiasa berada dalam keadaan baik dan selamat kepada para pengguna jalan raya.

Sehubungan itu, bagi meningkatkan ciri-ciri keselamatan lebuhraya dan jalan raya, Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM) dan Jabatan Kerja Raya (JKR) telah dan sedang mengambil tindakan-tindakan seperti berikut:-

- (i) meningkatkan lagi ciri keselamatan pengadang ataupun *railing* daripada TL 3 kepada piawaian TL 5 ataupun TL 6 mengikut piawaian dan spesifikasi antarabangsa iaitu American Association of States Highway and Transportation Official;
- (ii) Program Audit Keselamatan Jalan Raya - Road Safety Audit (RSA) dan Program Penambahbaikan Kawasan Kerap Berlaku Kemalangan (Black Spots Treatment Program);
- (iii) Program Membina Lorong-Lorong Khas bagi pejalan kaki dan juga motosikal; dan
- (iv) Program Mass Action seperti menyediakan bahu jalan berturap, lorong memotong, lampu jalan, pembaikan selekoh berbahaya dan kemudahan lintasan bagi pejalan kaki.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Yang Berhormat Menteri. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya membangkitkan perkara ini kerana terlalu banyak kemalangan jiwa yang telah berlaku di sepanjang lebuh raya kita. Walaupun sebenarnya apa Yang Berhormat Menteri sebut tadi adalah satu daripada faktor tentang kecuaiannya manusia tetapi kita perlu terima hakikat bahawa keadaan alatan keselamatan jalan raya kita yang tidak mengikut piawaian yang sepatutnya. Ini kerana apa yang kita ada sekarang, *railing* yang sedia ada di lebuh raya bukan sahaja telah lanjut usia bahkan mendatangkan banyak dan memang berbahaya kepada pengguna jalan raya.

Sebagai pengguna jalan raya kita mahu kalau boleh PLUS yang mengutip banyak duit daripada pengguna seharusnya menyediakan ciri-ciri keselamatan yang boleh menjamin keselamatan kita. Apa yang berlaku di Melaka baru-baru ini, yang 13 orang meninggal itu, perkara ini patut boleh dielakkan kalau sekiranya *railing* ini mengikut spesifikasi seperti yang disebutkan tadi. Sekarang kita ada TL 2. Bukan sahaja TL 2 tetapi *railing* yang sedia ada ini memang telah lanjut usia. Ada yang skrunya sudah tercabut pun. Jadi kalau ada sistem yang lebih tinggi lagi dan ada sistem lantunan, bahkan ia tidak akan terpelanting ke seberang jalan lain.

Yang keduanya, kita lihat kita ada 350 jambatan sepanjang lebuh raya PLUS kita. Banyak kemalangan maut di mana kereta terhumban ke bawah kerana spesifikasi alatan keselamatan yang tidak mengikut piawaian dan masih lagi menggunakan TL 2. Kita ada TL 5 sekarang di tempat-tempat yang kemalangan maut dahulu berlaku seperti di Perak. Itu sudah ada dipasang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, ringkaskan Yang Berhormat.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Akan tetapi kita mahu kalau boleh, kita pasang banyak-banyak. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat daripada Jasin.

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: Sekali.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Paya Besar.

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: Paya Besar.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Menteri, tentang kemalangan lain, sekali.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Lebuh raya. Saya percaya Yang Berhormat Menteri pernah melalui jalan Lebuh raya Pantai Timur daripada Kuantan ke Kuala Lumpur. Saya rasa lebuh raya ini yang paling teruk dalam negara ini kerana jalannya bergelombang. Ada tempat di mana jambatan, jalan itu lebih kurang setengah inci bawah daripada jambatan. Jadi mintalah kalau dapat pihak Kementerian Kerja Raya mengkaji balik jalan raya Lebuh raya Pantai Timur ini supaya dapat diperbaiki. Ini sebab jalan ini adalah jalan berbayar, kalau jalan *free* itu, inilah Yang Berhormat. Terima kasih.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Menteri. Kalau ikut Forum Pengangkutan Antarabangsa Paris, 30 buah negara menunjukkan penurunan daripada segi kadar kemalangan jalan raya pada tahun 2000 hingga tahun 2009. Hanya tiga buah negara merekodkan kadar yang paling tinggi iaitu Malaysia, Argentina dan Kemboja. Malaysia nombor satu. Daripada rekod keseluruhan negara pun, Malaysia nombor satu yang melibatkan seseorang nisbahnya 1:100,000 orang penduduk. Soalnya apabila kemalangan ia melibatkan kerosakan *infra*, saya difahamkan kos yang terpaksa ditanggung oleh kerajaan sehingga kini mencecah angka RM9 bilion. Betul atau tidak tentang perkara ini? Saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan kos yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Lenggong, saya tidak ada datanya secara terperinci pada masa ini. Akan tetapi saya bersetuju dengan Yang Berhormat daripada Jasin dan Yang Berhormat daripada Paya Besar bahawa tiada siapa pun yang ingin melihat

berlakunya kejadian kemalangan terutamanya kemalangan yang meragut jiwa seperti yang berlaku di Lebuhraya Utara-Selatan dan tidak ada gunanya pun kita menuding jari di antara satu sama lain. Pihak pemandu kata jalan tidak bagus, *safety system* tidak bagus, kemudian yang dikata pemandu tidak sesuai ataupun kenderaan tidak selamat. Apa yang penting bagi negara kita, semua pihak ada kesedaran. Sama-sama mempunyai kesedaran, sama-sama mencari jalan untuk memastikan tahap ataupun kadar kemalangan di dalam negara kita ini dapat kita kurangkan.

Bagi pihak kementerian, saya bagi jaminan bahawa setiap kali kita akan berusaha mencari jalan-jalan yang kita rasakan boleh memberi punca berlakunya kemalangan. Oleh sebab itu, kita kenalkan Program Black Spot. Jalan-jalan yang kita tengok dalam masa tiga tahun sering berlaku kemalangan, kita cari kewangan untuk perbaiki *alignment* jalan itu, jajaran jalan itu. Kalau selekohnya tajam, kita kurangkan. Kalau bukitnya tinggi, kita kurangkan. Malah ada di kawasan-kawasan di Lebuhraya Utara-Selatan, kalau kawasan itu bukitnya terlalu curam untuk dituruni, kita buat ram tambahan. Sekiranya sudah terlajak sangat, sudah tidak boleh ke mana, *you* panjatlal ram itu. Ini yang kita lakukan. Ini kerana akhirnya kerana kita tidak hendak berlakunya kemalangan. Kita tidak mahu kehilangan nyawa orang yang kita sayangi. Tidak ada makna kita tuding menuding jari. Begitu juga dari segi aspek keselamatan *railing*. Kita minta syarikat-syarikat konsesi, saya maklumkan kepada Lembaga Lebuhraya Malaysia, pastikan kita punya *safety* untuk *railing* ini ditingkatkan. Oleh sebab itu, kalau dahulu sebagaimana Yang Berhormat Jasin kata, TL 2, TL 3, hari ini kita telah meningkat. Dari semasa ke semasa kita pastikan syarikat-syarikat yang mempunyai lebuhraya ini yang milik syarikat-syarikat konsesi ini perbaiki, tingkatkan, gunakan wang yang mereka dapat untuk meningkatkan keselamatan-keselamatan, ciri-ciri keselamatan pada lebuhraya-lebuhraya yang ada dalam negara kita. Itu yang penting.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Yang Berhormat Menteri, mohon laluan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri, boleh habis sebelum jam 4.30 petang. Jam 4.30 petang, betul atau tidak?

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Saya Tuan Yang di-Pertua, saya maklumkan kepada Tuan Yang di-Pertua, saya akan jawab sampai pukul 4.30 petang. Di mana saya tidak dapat jawab, saya akan jawab secara bertulis sebab masih banyak lagi perkara. Terima kasih.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Menteri, cuma berkaitan angka tadi. Oleh sebab selain melibatkan nyawa, juga melibatkan perbelanjaan kerajaan yang tinggi. Kalau tidak dapat secara lisan, boleh atau tidak beri secara bertulis?

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Saya akan beri secara bertulis, *insya-Allah*.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Yang Berhormat Menteri boleh?

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Ya, silakan.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri. Saya sebagaimana Yang Berhormat Menteri kata tadi, kita perlu melihat balik jalan-jalan yang kita bina ini. Saya hendak merujuk balik jalan daripada Gemas ke Yong Peng ini yang mana kita sendiri buat dan JKR sendiri menyeliannya. Kita lihat dekat situ, jambatan yang dibina memang tidak sesuai langsung, berpecah kepada dua. Boleh dikatakan tiap-tiap minggu, mesti ada korban nyawa di situ yang berlaku di kawasan ini.

Jadi, kalau Yang Berhormat Menteri kata hendak tengok, hendak tengok, saya ingat kalau tidak buat tidak jalan. Akan tetapi saya minta dia buat tindakan segera sebab ini melibatkan nyawa dan ramai yang terlibat. Baru-baru ini, dalam kawasan saya tiga orang meninggal dunia akibat daripada sistem laluan ini. Jadi kalau keadaan ini berlaku, rakyat pun kurang kepercayaan kepada kita sebab kita yang buat jalan ini. Tidak tahu *drawingnya* daripada mana pun saya tidak tahu. Boleh buat seperti itu dan ini saya rasa kalau kita hendak menjimatkan kos tetapi sebenarnya kita membawa orang kepada

kesusahan ataupun kepada kemalangan pun susah juga Yang Berhormat Menteri. Saya mintalah kepada Yang Berhormat Menteri, terima kasih.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat Ledangkah? Daripada Segamatkah?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sekijang.

■1620

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Yang Berhormat Sekijang. Sebenarnya saya tahu jalan Yang Berhormat sebut itu sebab itu bersempadan dengan kawasan saya daripada Gemas ke Segamat. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat dan insya-Allah sekiranya kita tidak dapat lakukan dalam *rolling plan* yang pertama dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh ini. Itu antara jalan-jalan yang kita boleh bagi *priority* kerana saya faham jalan itu tiba-tiba daripada satu jalan dia jambatannya ada dua kiri dan kanan. Ini menyukarkan pengguna-pengguna jalan raya di kawasan terutamanya daripada Gemas hendak ke Segamat menggunakan jalan itu.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Ledang minta penjelasan mengenai isu perolehan kerja-kerja pemasangan peralatan keselamatan jalan di sepanjang Lebuhraya PLUS diberikan kepada Syarikat Propel Berhad, dan dakwaan penggunaan peralatan yang diimport dari luar negara berbanding tempatan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Syarikat Propel Berhad merupakan anak syarikat kepada UEM Berhad yang ditubuhkan khusus bagi menjalankan kerja-kerja penyelenggaraan di lebuhraya, pengasingan fungsi dan tanggungjawab penyelenggaraan daripada pihak PLUS. Ini membolehkan Propel Berhad memfokuskan skop mereka kepada kerja-kerja penyelenggaraan di lebuhraya sahaja.

Skop kerja-kerja penyelenggaraan yang dilaksanakan oleh Propel ini diagihkan kepada kontraktor-kontraktor tempatan kecuali skop-skop tertentu yang melibatkan bidang kepakaran spesifik. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat hampir keseluruhan peralatan keselamatan yang dipasang dan diguna pakai di Lebuhraya PLUS menggunakan produk keluaran tempatan. Walau bagaimanapun di dalam kes-kes tertentu dan bagi tujuan untuk meningkatkan tahap keselamatan di lebuhraya, beberapa inovasi baru telah diperkenalkan di lebuhraya yang menggunakan bahan dari luar negara seperti *rock sensing* yang dipasang di cerun-cerun di sekitar kawasan Bukit Lanjan, Jalan Duta.

Sehubungan itu pihak kementerian sentiasa memantau prestasi PLUS Expressway Berhad termasuk anak-anak syarikatnya yang terlibat secara langsung dalam penyelenggaraan lebuhraya, bagi memastikan perolehan kerja-kerja yang terlibat turut diagihkan kepada kontraktor-kontraktor tempatan terutamanya kontraktor-kontraktor kecil. Yang Berhormat Kuala Nerus, Yang Berhormat Maran membangkitkan mengenai isu kelewatan pelaksanaan Lebuhraya Pantai Timur 2 (LPT2) di negeri Terengganu dan cadangan pembinaan LPT Fasa 3 di negeri Kelantan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat pihak kementerian sedia maklum mengenai masalah yang dihadapi oleh pihak kontraktor bagi projek tersebut. Terdapat beberapa pakej yang telah dibuat penamatan secara persetujuan bersama di antara kerajaan dan kontraktor.

Kontraktor tersebut menghadapi masalah untuk menyiapkan projek disebabkan peningkatan harga bahan binaan yang mendadak dalam pasaran ekonomi global yang berlaku di seluruh negara pada pertengahan tahun 2008. Beberapa siri lawatan ke tapak projek juga telah dilakukan bagi mengetahui masalah yang sebenar berlaku di tapak projek. Kementerian pada masa ini sedang dalam peringkat terakhir bagi memilih kontraktor penyelamat yang akan meneruskan baki kerja-kerja projek tersebut. Adalah dijangkakan semua kontraktor penyiap bagi pakej-pakej LPT2 yang ditamatkan ini akan ditawarkan selewat-lewatnya pada awal tahun 2011.

Untuk maklumat Dewan yang mulia ini LPT2 akan dibuka secara berperingkat-peringkat bagi pakej-pakej yang disiapkan mulai pada tahun 2011 dan dijangka siap sepenuhnya pada penghujung tahun 2012. Setakat ini kerajaan masih lagi sedang meneliti mengenai isu-isu melibatkan kadar tol dan tempoh konsesi di LPT2. Kerajaan sememangnya amat prihatin dengan pembangunan rangkaian jalan raya negara bagi

memudahkan perhubungan dan seterusnya bagi meningkatkan ekonomi negara. Sehubungan dengan itu Kementerian Kerja Raya telah menjalankan kajian kemungkinan Lebuhraya Pantai Timur Fasa 3 dan telah mengenal pasti jalan sepanjang 147 kilometer dengan anggaran kos sebanyak RM2.87 bilion yang akan menghubungkan Kampung Gemuruh di Terengganu ke Kota Bharu dan berakhir di Pengkalan Kubor, Kelantan.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Menteri.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Cadangan pelaksanaan ini akan dipertimbangkan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh di mana

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Menteri.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Di mana kerajaan telah meluluskan peruntukan sebanyak RM105 juta bagi melaksanakan kerja-kerja awalan seperti reka bentuk dan pengambilan alih tanah.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Terima kasih Menteri. Saya hendak dapat kepastianlah sama ada siap LPT fasa yang kedua itu pada penghujung tahun 2012 ataupun 2011. Sebab selama ini kita telah hebohkan bahawa akan dapat digunakan sepenuhnya bermula awal tahun 2012. Kedua, saya ingin pastikan, hendak tahu kenapakah projek-projek yang dilaksanakan oleh pihak MTD dapat disiapkan lebih cepat berbanding yang diberikan kepada kontraktor-kontraktor yang lain.

Tuan Haji Mohd. Abdul Wahid bin Endut [Kuala Terengganu]: Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Kuala Terengganu sedikit sahaja tambahan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Berhubung dengan LPT2 (Lebuhraya Pantai Timur 2) semua kita tahu bahawa kos perbelanjaan untuk membina LPT2 itu RM3.8 bilion lebih kurang, 50% daripadanya melibatkan duit dana khas Kerajaan Negeri Terengganu. Jadi dalam perkiraan untuk menentukan kadar tol dan sebagainya adakah Kerajaan Negeri Terengganu juga ada bahagian dia. Ini kerana duit 50% kos pembinaannya daripada Kerajaan Negeri Terengganu. Terima kasih.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat daripada Yang Berhormat Kuala Nerus...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ada empat minit lagi. Yang Berhormat Hulu Terengganu.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Yang Berhormat Hulu Terengganu dan juga Yang Berhormat daripada Kuala Terengganu yang mana ingin saya nyatakan di sini bahawa sebagaimana yang saya nyatakan tadi. Bahawa LPT2 ini akan dibuka secara berperingkat-peringkat dan pembukaan yang awal akan dilakukan sebelum pertengahan tahun 2011. *Insyallah* ia akan siap sepenuhnya pada penghujung tahun 2012. Berhubung dengan soalan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat daripada Kuala Terengganu tadi. Sebab itu bila saya jawab tadi, bahawa pada hari ini kerajaan masih lagi meneliti mengenai isu-isu yang melibatkan kadar tol. Ini kerana sebagaimana Yang Berhormat nyatakan bahawa sebahagian daripada kos asalnya adalah ditanggung melalui bayaran wang ihsan milik Kerajaan Negeri Terengganu. Ini yang ingin saya nyatakan.

Yang Berhormat Puchong pula memohon penjelasan mengenai isu kesesakan di Lebuhraya Damansara-Puchong (LDP) khususnya di kawasan Puchong. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya sememangnya sedia maklum mengenai isu kesesakan di Lebuhraya Damansara-Puchong (LDP) khususnya pada waktu puncak. Keadaan ini berpunca dari peningkatan jumlah aliran trafik di laluan berkenaan berikutan pertumbuhan pesat pusat-pusat komersial dan kawasan perumahan baru di sepanjang koridor lebuhraya berkenaan seperti di Puchong dan Bandar Sunway.

Di samping itu kesesakan ini turut disebabkan oleh terdapat banyak jalan keluar masuk *ingress* dan *out gress* dari dan ke lebuhraya berkenaan. Memandangkan LDP mengamalkan sistem tol secara terbuka ataupun *open system toll*. Untuk mengatasi masalah kesesakan ini Kementerian Kerja Raya menerusi LLM dan syarikat konsesi Lingkaran Trans Kota Sdn. Bhd., telah melaksanakan beberapa langkah proaktif bagi

mengurangkan masalah kesesakan tersebut. Antaranya dengan memperkenalkan sistem laluan kontra, *contra flow* pada waktu-waktu puncak dengan kerjasama dari Polis Diraja Malaysia (PDRM). Sistem laluan kontra ini telah dilancarkan pada 8 Mac 2010 dan setakat ini telah dapat mengurangkan banyak masalah kesesakan khususnya dari Plaza Tol Petaling Jaya Selatan menghala ke Puchong.

Di samping itu pada masa ini pihak syarikat konsesi juga sedang giat menjalankan kerja-kerja menaikkan taraf LDP seperti dari persimpangan bertingkat Puchong Intan ke persimpangan bertingkat Kampung Baharu-Puchong, persimpangan TTDI dan persimpangan Surian. Pelaksanaan kerja-kerja menaik taraf ini apabila disiapkan kelak akan dapat mengurangkan kesesakan di lebuh raya berkenaan. Berhubung dengan isu kadar tol perkara ini sedang diteliti oleh Jawatankuasa Penswastan di Unit Kerjasama Awam Swasta, Jabatan Perdana Menteri.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat perancangan pembangunan jalan raya dan lebuh raya di negara ini dibuat berdasarkan kajian HNBP yang turut mengambil kira faktor pembangunan koridor dan anggaran trafik di sepanjang jalan tersebut.

Walau bagaimanapun berikutan pertumbuhan ekonomi...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Satu minit lagi Yang Berhormat.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Walau bagaimanapun berikutan pertumbuhan ekonomi yang pesat akibat daripada kemajuan guna tanah menyebabkan berlakunya isu ketepuan sesuatu jalan yang dibina. Tuan Yang di-Pertua, saya ada lagi lebih kurang lapan muka surat dan bagi persoalan-persoalan yang dibangkitkan yang tidak sempat saya jawab, saya akan jawab secara bertulis. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Bakri.

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH P.M. 18(1)

SURUHANJAYA DIRAJA MENYIASAT PUNCA KEMALANGAN BAS EKSPRES

4.29 ptg.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua memberikan saya peluang untuk mengemukakan usul ini di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1).

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya mengemukakan pada usul berkenaan saya minta kerajaan menubuhkan satu Suruhanjaya Diraja terhadap tragedi-tragedi yang berlaku baru-baru ini. Iaitu kemalangan maut yang berlaku pada 14 Oktober 2010 dan 29 Oktober 2010 sejumlah 19 orang umum telah terkorban dalam kedua-dua kemalangan tersebut.

■1630

Sebelum saya meneruskan ucapan saya, saya ingin memperingatkan rakan-rakan saya di Dewan yang mulia ini insiden-insiden yang terkorban nyawa sejak tahun 2005. Tahun 2007, kemalangan jalan raya mengorbankan 20 nyawa dan enam orang tercedera. Tahun 2008, dua insiden iaitu sebuah bas ekspres telah jatuh ke gaung mengorbankan nyawa dua orang dan 17 orang tercedera. Satu insiden lagi melibatkan bas ekspres terlanggar pokok besar mengorbankan 10 nyawa dan 10 orang cedera. Tahun 2009, dua insiden iaitu sebuah bas ekspres terbabas ke dalam parit mengorbankan enam nyawa dan tiga orang cedera. Satu insiden lagi berlaku kerana pemandu membawa melebihi had laju dan telah mengorbankan 10 nyawa.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Mesyuarat**]

Dalam hujah-hujah yang dikeluarkan oleh pihak kerajaan, sejak insiden-insiden tersebut berlaku saya tidak pernah nampak apa-apa perkataan dari kerajaan mengenai apakah tindakan terhadap pegawai-pegawai yang terlibat. Seolah-olahnya semua kesalahan berpunca dari individu-individu yang melakukan kemalangan. Malangnya kerajaan melarikan diri dari tanggungjawab mereka. Saya ingin meminta penjelasan dari kerajaan dalam kemalangan maut yang saya...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Bakri. Bila kerajaan melarikan diri?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, biarkan sahaja Yang Berhormat.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak mengapa, saya siapkan ucapan saya. Dari tahun 2005 sehingga kini, berapakah pegawai telah didakwa dalam mahkamah dan berapakah pegawai-pegawai telah diambil tindakan disiplin kerana kemalangan ini? Sila senaraikan nama-nama pegawai tersebut dengan pecahan tahunan dan sebab-sebab pendakwaan, hukuman yang diberi dan tindakan yang diambil terhadap pegawai-pegawai tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, bagi pendapat saya tiga sektor perlu diambil perhatian untuk mengatasi isu ini. Pertama, saya ingin menyentuh tentang gaji pemandu bas ekspres. Seperti yang dimaklumkan ketika pemandu lori dan trak boleh membawa pulang RM4,000 atau RM5,000 sebulan, pemandu-pemandu bas yang tidak berpersatuan cuma memperoleh gaji bulanan serendah RM500. Gaji pemandu bas ekspres di Perhentian Bas Johor Bahru cuma mendapat RM17.50 sehari. Ekoran itu mereka bekerja lebih masa dan memandu lebih banyak *trip*. Ini bermakna mereka mengabaikan masa tidur mereka, malah sesetengahnya mengambil dadah untuk mengelakkan diri daripada mengantuk. Ramai berpendapat kekurangan tidur merupakan punca sebenar kemalangan maut bas ekspres berlaku.

Persatuan Pengusaha-pengusaha Bas SeMalaysia (PMBOA) dan Kesatuan Pekerja-pekerja Pengangkutan Semenanjung Malaysia (TWU) mengeluarkan satu kenyataan pada 29 Disember 2009 bahawa kira-kira 2,000 pemandu yang tidak berpersatuan berbanding lebih 4,000 pemandu yang berpersatuan. Kenyataan dari TWU juga berkata, rekod menunjukkan kebanyakan kemalangan yang berlaku melibatkan pemandu-pemandu yang tidak berpersatuan ini. Bermakna dalam keseluruhan jumlah pemandu bas ekspres di jalan raya di Malaysia, satu pertiga daripadanya adalah pemandu tidak berpersatuan. Angka ini amatlah serius kerana peratus kemungkinan kemalangan untuk setiap penumpang bas ekspres adalah 33.33%. Saya minta kerajaan mempertimbangkan supaya gaji pemandu bas ekspres, tidak kira ia berpersatuan ataupun tidak sepatutnya selaras dan ketetapan gaji seharusnya disesuaikan mengikut kadar inflasi tahunan.

Kedua, isu penyelenggaraan bas ekspres. Mengikut berita *Bernama* berikutan dakwaan bahawa kenderaan yang terlibat dalam kejadian yang berlaku di Genting Sempah, sekumpulan pegawai dari PUSPAKOM semalam melakukan pemeriksaan terhadap bas yang terlibat dalam kemalangan. Saya cuma bertanya...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Minta penjelasan boleh?

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Okey.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih Yang Berhormat Bakri. Yang Berhormat Bakri sedar atau tidak bahawa masalah-masalah kemalangan di jalan raya ini mengenai bas ekspres kerana masalah penguatkuasaan – *enforcement* oleh JPJ. Ini kerana ramai pegawai JPJ yang tinggi ini lebih berminat dalam kontrak-kontrak dan projek-projek seperti *automated enforcement system*. Hendak lantik syarikat ini, hendak lantik

syarikat itu yang mungkin mereka ada kepentingan atau tidak saya tidak tahulah - sebelum Akta Trafik itu diluluskan oleh Dewan ini.

Ini menunjukkan bahawa pegawai JPJ ini lebih berminat dengan projek-projek daripada penguatkuasaan supaya tidak ada kemalangan sebegini berlaku. Akan tetapi nampaknya, setiap musim festival mesti ada nyawa rakyat terkorban kerana apa? Kerana tiada penguatkuasaan. Itulah *keyword*, sama ada Yang Berhormat Bakri setuju ataupun tidak. Penguatkuasaan - masing-masing semua tidur. Projek – wah, bangun semua! Ya, terima kasih.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Wangsa Maju. Saya memang sokong Yang Berhormat Wangsa Maju. Ucapan Yang Berhormat Wangsa Maju masuk dalam ucapan saya.

Saya cuba tanya rakan-rakan saya di Dewan yang mulia ini. Sekiranya seorang suspek yang kononnya telah melakukan satu kesalahan, adakah anda biarkan suspek tersebut melakukan siasatan diri sendiri? Adakah anda akan percaya hasil siasatan tersebut? Kalaulah begitu apa gunanya kita mengadakan pentadbiran kerajaan? Lebih baiklah kita menswastakan seluruh kerajaan, termasuk Jabatan Perdana Menteri dan biarkan syarikat-syarikat swasta ini menjalankan siasatan mereka. Kita tidak perlu lagi kerajaan ini!

Peranan kerajaan ialah memantau dan menjaga supaya mekanisme pentadbiran negara kita dapat dijalankan dengan lancar. Saya ingin memperingatkan Kerajaan Barisan Nasional, penswastaan tidak bermakna anda boleh melarikan tanggungjawab anda dalam isu ini! Apabila kemalangan maut berlaku kerajaan menyalahkan semua pihak tetapi bukan dirinya sendiri. Saya cuba tanya, siapakah majikan pemandu bas ekspres ini? Mereka ialah subkontraktor dari syarikat-syarikat yang memegang lesen-lesen bas ekspres. Siapakah yang mengeluarkan lesen bas ekspres ini? Lesen-lesen ini dikeluarkan oleh LPKP. Siapakah yang menguruskan LPKP? LPKP ini di bawah tanggungjawab Jabatan Perdana Menteri.

■1640

Siapakah yang mengetuai jabatan ini? Ianya Perdana Menteri. Sekiranya kerajaan kita menubuhkan satu kerajaan yang bertanggungjawab terhadap rakyat. Perdana Menteri seharusnya letak jawatan! [Ketawa] [Tepuk] Ini kerana pejabat Perdana Menteri yang menilai dan menguruskan lesen-lesen tersebut malahan gagal memberikan pemantauan yang mencukupi. Saya ingin memperingatkan kerajaan dalam konteks ini, jikalau Jabatan Perdana Menteri rasa mereka sanggup mengambil alih tanggungjawab pengeluaran lesen kenderaan awam dari Kementerian Pengangkutan mereka seharusnya bertanggungjawab atas isu-isu yang berkaitan dengannya.

Tuan Yang di-Pertua, ketiga saya ingin menyentuh tentang penguatkuasaan ke atas kenderaan jalan raya. Pada masa dahulu kita hanya nampak polis trafik sahaja yang mengeluarkan kompaun atas kesalahan pengguna jalan raya. Kini kita boleh lihat berbagai-bagai pihak terlibat dalam isu ini. LPKP adalah anggota penguat kuasa sendiri. JPJ pun ada anggota penguat kuasa sendiri. LPKP, Kastam Diraja Malaysia dan PDRM pula ada anggota penguat kuasa sendiri.

Perkara ini bukan sahaja mengelirukan pengguna jalan raya, malangnya menyusahkan rakyat kerana pembayaran kompaun ini datang dari pihak yang berlainan. Apabila satu kemalangan maut berlaku, tidak pernah sekalipun kerajaan ada menyentuh tentang tanggungjawab penguat kuasa seperti yang saya sebutkan di atas, kesalahan-kesalahan ini semua dari pihak lain.

Apa yang saya dengar cuma ubah undang-undang ini, ubah undang-undang itu, menubuhkan lembaga ini, menubuhkan lembaga itu. Masalahnya bukan dari undang-undang kita akan tetapi masalahnya ialah penguatkuasaan. Kuasa penguatkuasaan adalah daripada pentadbiran kerajaan. Hujah ini bukan kali pertama saya bangkitkan di sini.

Rakan-rakan saya dari sebelah sana terutamanya saudara Yang Berhormat Sri Gading juga sering kali menekankan tentang hal ini. Sekali lagi saya ingin memperingatkan kerajaan, penguatkuasaan merupakan peranan yang paling penting dalam pentadbiran.

Sekiranya kerajaan gagal dalam aspek ini bermakna kerajaan Barisan Nasional sudah gagal dalam pentadbiran. Bukankah kita sering dengar bahawa lesen pemandu kopi.

Baru-baru ini seorang sahabat saya baru memperoleh lesen memandunya di kawasan Batu Caves. Beliau berkata mengikut pasaran terkini calon-calon yang mengambil peperiksaan di institut-institut memandu di kawasan tersebut terpaksa menerima tawaran pakej rasuah penuh sebanyak RM200. Di sesetengah kawasan di Malaysia, institut memandu membenarkan calon-calon pemandu memberi rasuah dalam sebahagian daripada pemeriksaan. Adakah ini cerita yang mengejutkan rakan-rakan saya di Dewan yang mulia ini? Adakah rakan-rakan saya di Dewan ini berani menafikan fenomena ini yang sudah berpuluh-puluh tahun berlaku di negara kita?

Tuan Yang di-Pertua, perkara ini sudah lama berlaku sampai kita tidak perasan lagi. Inilah kita sebut *open secret* dengan izinnya. Apakah tindakan SPRM terhadap isu ini? Berapakah pegawai yang berpangkat tinggi didakwa sejak tahun 2000? Sekiranya SPRM gagal dalam pencegahan rasuah, dalam isu lesen pemandu kopi ini. Siapakah yang sepatutnya bertanggungjawab? Bukankah Ketua Pengarah SPRM dipilih oleh Perdana Menteri? Sekiranya SPRM gagal menjalankan tugas mereka untuk menghapuskan lesen kopi, lesen yang membanjiri negara kita. Sebagai pihak yang memilih Ketua Pengarah SPRM iaitu...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Bakri, tidak bagi peluang untuk kawan lain berucap kah Yang Berhormat?

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Perdana Menteri sepatutnya letak jawatan. Kerajaan seharusnya memberitahu Ahli-ahli di Dewan yang mulia ini, berilah senarai nama-nama pegawai yang didakwa atas perkara rasuah ini dengan pecahan nama pegawai, pangkat mereka, kawasan pegawai tersebut berkhidmat sebab pegawai tersebut didakwa –berikan senarai nama-nama ini mengikut pecahan tahun, dari tahun 2000 sehingga kini.

Akhirnya saya minta kerajaan menubuhkan satu Suruhanjaya Diraja untuk menyiasat perkara tersebut dan saya harap ketiga-tiga perkara yang saya bangkitkan dalam ucapan saya boleh dimasukkan dalam agenda Suruhanjaya Diraja tersebut. Sekian terima kasih.

4.46 ptg.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan takziah kepada keluarga mangsa-mangsa yang terkorban dalam kemalangan di Simpang Ampat beberapa minggu yang lepas dan juga beberapa hari yang lepas di Genting Sempah. Lebih kurang 20 nyawa telah terkorban di atas jalan raya dalam dua kemalangan ini, yang tidak sepatutnya berlaku sama sekali dalam negara kita. Ini kerana pengangkutan awam, darat sepatutnya satu *mode* pengangkutan yang lebih selamat tetapi nampaknya ia telah mengorbankan banyak nyawa di atas jalan raya.

Kedua saya ingin menyokong usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Bakri dan saya ucapkan tahniah kepada Yang Berhormat Bakri kerana begitu prihatin terhadap keselamatan pengguna-pengguna jalan raya, terhadap keselamatan rakyat kita. Saya menyokong sepenuhnya usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Bakri termasuk saranan beliau untuk menubuhkan satu Suruhanjaya Diraja untuk menyiasat punca kemalangan yang telah berlaku.

Akan tetapi saya juga ingin menambah Suruhanjaya Diraja ini sepatutnya ditubuhkan bukan sahaja menyiasat apakah punca yang menyebabkan dua kemalangan ini berlaku tetapi yang lebih penting ialah satu siasatan ataupun satu kajian yang lebih menyeluruh untuk mengkaji keselamatan bas-bas pengangkutan awam negara kita. Saya rasa terlalu banyak kemalangan telah berlaku di negara kita yang melibatkan bas-bas awam ini. Setiap kali kemalangan berlaku, kita pernah dengar banyak langkah-langkah yang telah diberitahu oleh pihak Kementerian Pengangkutan, pernah kata hendak wajibkan dua pemandu dalam bas, hendak buat *black box*, buat *break system* dan sebagainya.

Banyak yang pernah diumumkan tetapi semuanya tidak menampakkan satu tindakan penguatkuasaan dan tindakan untuk melaksanakan langkah-langkah tersebut,

untuk dijadikan satu langkah untuk menjaga keselamatan pengguna jalan raya kita. Saya rasa kajian perlu dibuat, langkah perlu diambil tetapi yang lebih penting ialah bukan sahaja cadangan tetapi kita hendak melihat tindakan diambil. Kita hendak melihat pelaksanaan itu dilaksanakan bukan setakat bercakap sahaja, setakat setiap kali kemalangan berlaku heboh dua tiga minggu dalam surat khabar berbagai-bagai langkah, berbagai-bagai cadangan dibuat tetapi selepas itu tidak ada tindakan dan tidak ada pelaksanaan. Itu yang kita harap akan diambil tindakan.

Satu perkara lagi yang saya ingin juga bangkitkan di sini ialah Kementerian Pengangkutan dengan pihak mungkin Lembaga Lebuhraya Malaysia dan juga operator-operator lebuhraya juga perlu melihat satu lagi aspek dalam kemalangan jalan raya. Setiap kali kemalangan jalan raya berlaku, terutamanya baru-baru ini di lebuhraya Utara Selatan, di Simpang Empat itu menyebabkan kesesakan lebuhraya yang begitu teruk sekali. Ramai pengguna lebuhraya tidak tahu bahawa kemalangan itu berlaku dan mereka terus pergi ke arah itu. Tidak ada satu sistem penyampaian maklumat kepada pengguna-pengguna lebuhraya ini supaya *divert traffic* mereka, supaya tidak menyebabkan kesesakan yang lebih teruk berlaku di kawasan itu.

■1650

Saya rasa ini perlu dibuat oleh pihak Lembaga Lebuhraya dan mungkin Kementerian Pengangkutan boleh menyarankan kepada operator-operator. Kita nampak sekarang ini banyak teknologi canggih yang boleh diguna pakai yang tidak akan melibatkan apa-apa kos pun. Sekarang kita ada Twitter, ada Facebook dan ramai pengguna lebuhraya kita, ramai rakyat kita ada Smartphone, ada Blackberry dan sebagainya. Kalau ada satu sistem komunikasi yang lebih efektif katakan Twitter ataupun Facebook, apabila ada sesuatu kemalangan berlaku maka pihak operator lebuhraya itu boleh menghantar satu Twitt ataupun mesej melalui Twitter ataupun Facebook supaya mereka yang mengikuti Twitter itu mereka tahu di mana kemalangan itu berlaku, di mana tempat itu. Kalau berlaku boleh ada *divert traffic*.

Katakan kalau berlaku di Simpang Empat mereka sudah tahu mereka boleh *divert traffic* di Seremban, di Senawang dan sebagainya. Jadi tidak perlu semua kenderaan masuk ke sana kerana semua kenderaan menghala ke tempat itu maka kesesakan lebih teruk dan ini akan menyusahkan lagi kerja-kerja untuk menyelamatkan. Ambulans mungkin lewat sampai, pasukan-pasukan penyelamat mungkin kalau sudah sampai sana hendak balik dan pergi ke hospital akan lambat. Jadi ini mungkin akan mengeruhkan lagi keadaan dan saya harap aspek ini juga boleh dilihat.

Yang ketiganya saya juga ingin menyarankan adakah sudah sampai masanya kita perlu ada melaksanakan kursus khas untuk pemandu-pemandu bas ekspres ini kerana setakat ini saya rasa mereka yang layak untuk menjadi pemandu-pemandu bas ekspres ini hanya perlu mendapatkan lesen daripada pihak JPJ. Apakah sudah sampai masanya kita melaksanakan ataupun mewajibkan semua pemandu bas ini menghadiri satu kursus khas yang mementingkan aspek-aspek keselamatan. Sampai sekarang kemalangan yang berlaku baru-baru ini di Genting Sempah pemandu itu tidak ada lesen pun boleh berlaku. Saya rasa itu kita perlu mewajibkan dengan lebih ketat pemandu-pemandu bas ekspres ini yang layak bukan sahaja lesen tetapi juga perlu ada kursus khas daripada pihak JPJ dan sebagainya.

Yang terakhir sekali sebelum saya menyerahkan kepada Yang Berhormat Kepong. Baru-baru ini kerajaan telah menubuhkan Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat. Seperti apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Bakri tadi saya rasa dalam sektor pengangkutan awam di negara kita terlalu banyak agensi. Terlalu banyak agensi yang mentadbir isu-isu berkenaan dengan pengangkutan awam darat. Contohnya sekarang kalau bas ekspres lesen untuk bas itu dikeluarkan oleh LPKP.

LPKP itu akan dimasukkan dalam Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD) bukannya dalam Kementerian Pengangkutan walaupun hal itu bersangkut-paut dengan pengangkutan awam darat tetapi Kementerian Pengangkutan tidak ada kuasa. Ini dimasukkan ke dalam SPAD. SPAD di bawah Jabatan Perdana Menteri bukan di bawah Kementerian Pengangkutan. Pemandu itu perlu mendapatkan lesen daripada JPJ di bawah

Kementerian Pengangkutan. Jadi penguatkuasaan itu agak keliru kerana terlalu banyak agensi. Ada JPJ, ada LPKP, ada polis trafik dan sebagainya.

Saya rasa ini perlu dilihat bagaimana kita dapat menyelaraskan lagi penguatkuasaan kita dan sepatutnya agensi-agensi ini perlulah ada lebih banyak hubungan, lebih banyak integrasi supaya penguatkuasaan itu dapat dijalankan dengan lebih efektif dan efisien. Saya harap perkara-perkara ini dapat dilihat dengan lebih terperinci dan saya menyokong penuh cadangan yang telah dibawa oleh Yang Berhormat Bakri untuk menubuhkan satu Suruhanjaya Diraja untuk menyiasat dan mengkaji langkah-langkah keselamatan untuk memastikan keselamatan pengguna-pengguna jalan raya di negara kita. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Baling.

4.54 ptg.

Tuan Haji Taib Azamuddin bin Md. Taib [Baling]: *Bismillaahir Rahmaanir Rahiim. Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh.* Terima kasih Tuan Yang di-Pertua atas kesempatan yang diberikan untuk turut sama membahaskan usul yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat Bakri.

Tuan Yang di-Pertua, kebelakangan ini memang tidak dinafikan sesuatu yang agak ngeri dan menakutkan. Berita-berita yang seolah-olah memperlihatkan bahawa lebuh raya-lebuh raya di Malaysia telah pun menjadi lebuh maut dan jalan-jalan raya di Malaysia telah tidak begitu terjamin dengan keselamatannya terutama sekali yang kita fokuskan dalam perbahasan ini ialah antara lain mengenai dengan pengangkutan-pengangkutan awam yang ada yang masih beroperasi dalam negara kita seolah-olah satu macam yang tidak boleh memberi jaminan kepada keselamatan.

Saya pada petang ini lebih fokuskan kepada tragedi yang berlaku kepada sebuah bas pada 29 hari bulan baru-baru ini yang melibatkan kematian tujuh orang dan sekarang masih ada kritikal ataupun dalam bahasa lain ialah rawatan rapi di hospital Selayang dan juga di *general hospital* seramai 11 orang. Tujuh orang meninggal dunia dalam usia yang muda. Ada usia 17, 16 dan yang agak tua sedikit 28 tahun. Yang lain yang masih di hospital ada 13 orang. Keadaan mereka cukup parah dan ada yang hancur tangan, ada yang terpaksa potong kaki, dan begitu juga ada yang masih dalam keadaan yang tidak menentu. Ini semua adalah terdiri daripada golongan belia dan sebahagian besar daripada mereka adalah pelajar-pelajar. Semuanya tadi adalah daripada kawasan saya sendiri dan saya terpanggil untuk turut serta membahaskan ini kerana kedudukan itu bukan sahaja daripada kawasan saya bahkan yang terlibat beberapa orang adalah daripada keluarga saya sendiri.

Saya ingin menyentuh mengenai dengan pertama sekali bas yang seusia itu yang difahamkan platnya pun RC. Maknanya tidak kurang daripada hampir 20 tahun masih dibenarkan beroperasi di atas jalan raya dan mempunyai lesen untuk buat pengangkutan awam yang digunakan untuk *chartered* atau untuk disewa lebih-lebih lagi untuk ke Genting Highlands. Genting Highlands ini kita tahulah kalau hendak naik hendak turun kalau kereta tua biarlah tidak naik dan kalau naik tidak turun. Ini yang ada. Dengan sebab itu kita tidak boleh terjemah dengan sebab brek, sebab apa sudah memang bas itu sendiri pun bas tua. Tua ini macam-macam boleh berlaku.

Begitu juga dalam keadaan di mana yang paling ralat sekali ialah apabila didapati pemandu tidak ada lesen memandu dan saya difahamkan bahawa bukan sahaja tidak ada lesen memandu, pemandu itu sendiri pun mempunyai kecacatan tangannya. Ini semua kelemahan yang dapat kita lihat lebih-lebih pula pihak yang menganjur menjanjikan sebuah bas yang baru dan tiba-tiba yang datang bas tua. Ada di kalangan mereka yang masa hendak menaiki bas itu sudah cuba tarik diri tidak hendak naik tapi oleh kerana ramai yang menjemput juga naik, maka naik. Jadi dalam perjalanan itu sendiri yang begitu lama daripada Baling hendak pergi ke Genting Highlands hendak turun balik ini memanglah sesuatu yang tidak sepatutnya berlaku dan tidak dibenarkan bas seusia ini dengan keadaan pemandu yang macam itu beroperasi di jalan raya.

Yang saya ralat juga ialah apabila hampir semua mangsa adalah masih pelajar. Ada yang sedang hendak ambil SPM. Baru tengah hendak ambil SPM peperiksaan yang akan datang. Jadi inilah yang memperlihatkan bagaimana kecuaiannya ini kalau kita tidak atasi kita akan dipaparkan selepas ini dengan entah berbagai-bagai kemalangan yang lain pula. Sebab itu dalam kesempatan yang singkat ini saya merayu minta sangat kepada pihak berkuasa seperti JPJ, PUSPAKOM dan pelesenan kenderaan awam dan pihak-pihak keselamatan jalan raya dan sebagainya yang mempunyai kuasa dalam bidang ini agar memperketatkan kedudukan dan begitu juga saya merayu dan minta supaya oleh kerana keluarga ini di kalangan orang-orang susah, ada yang masih trauma ibu bapanya sampai hari ini memohon supaya dipertimbangkan sedikit pampasan kepada mereka dan ganjaran kepada keluarga-keluarga yang menghadapi keadaan ini.

Begitu juga saya minta supaya pihak-pihak yang terlibat terutama sekali pihak penganjur, pihak pengusaha bas atau syarikat berkenaan diambil tindakan yang sewajarnya supaya menjadi pengajaran kepada pengusaha-pengusaha lain selepas ini semoga kecuaiannya yang sebegini tidak berlaku lagi. Terima kasih.

■1700

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ledang.

5.00 ptg.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya juga rasa ralat di atas kemalangan yang berlaku di Genting Highlands dan juga Lebuhraya Utara-Selatan di Rembau. Jadi saya mengambil kesempatan hari ini dalam Dewan yang mulia ini untuk mengucapkan takziah kepada semua keluarga yang terlibat yang kehilangan anggota keluarga, yang cedera, dan sebagainya. Ini saya ambil kesempatan pada petang inilah.

Tuan Yang di-Pertua, kemalangan yang melibatkan bas ini cuma 0.46% daripada keseluruhan *fatality by road user* dengan izin yang dilaporkan oleh MIROS. Walau bagaimanapun Tuan Yang di-Pertua, kepada saya walaupun satu nyawa tidak ada galang ganti atau tidak boleh diganti walau dengan apa sekali pun. Inikan pula 13 atau pun 20 nyawa, dan banyak lagi. Akan tetapi saya tidak setuju kalau Yang Berhormat Bakri hanya menjurus kepada bas sahaja kerana ia hanya mewakili tidak sampai pun 1% daripada keseluruhan kemalangan yang pada tahap fatal dengan izin di seluruh Malaysia. Umpamanya motosikal 60.34% dan kereta 20.9%. Oleh sebab itulah Tuan Yang di-Pertua, BNBBBC sering berhujah dalam Dewan Rakyat ini tentang perlunya kita sentiasa serius dan istiqamah. Maknanya kita konsisten di dalam menangani setiap masalah kemalangan jalan raya yang berlaku saban waktu. Kita perlukan kerjasama daripada semua pihak dan pihak pembangkang.

Saya tidak setuju apabila Yang Berhormat Bakri menyebut kerajaan perlu diswastakan, Yang Berhormat Perdana Menteri perlu letak jawatan. Saya fikir, Ketua Umum PKR sebagai Ketua Pembangkang perlu letak jawatan dahulu kerana dia gagal menjadi Ketua Pembangkang yang positif dan proaktif pada saya. Kalau mahu kira sampai ke tahap itu tetapi tidaklah sampai kepada tahap mahu diswastakan pula kerajaan. DAP boleh swastalah tetapi Yang Berhormat Bakri mungkin boleh masuk PKR kalau DAP diswastakan. Mahu diswastakan perlu tender dahulu. Ini cadangan daripada Yang Berhormat Bakri tadi.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, kita sangat serius dalam bab ini. Saya juga menuntut kepada pihak Kementerian supaya dapat melaporkan dengan sejelas-jelasnya tentang insiden atau kemalangan jalan raya yang serius tersebut terutamanya di Lebuhraya Utara-Selatan kilometer 233 dan juga di Genting Highlands baru-baru ini. Mungkin Kementerian Pengangkutan boleh bentangkan di sini berapa peratus sebenarnya faktor manusia yang menyebabkan kemalangan, faktor jentera - *machine*, faktor kaedah, faktor mungkin gaji pemandu tadi yang disebutkan, faktor lain-lain seperti pengurusan had laju, dan sebagainya. Ini perlu kita kongsi maklumat Tuan Yang di-Pertua supaya kita dapat sama-sama menjana satu penyelesaian yang paling positif untuk kita menyelesaikan masalah ini secara jangka masa panjang. Umumnya Tuan Yang di-Pertua, mempersoalkan pemandu.

Oleh sebab itu Tuan Yang di-Pertua, yang berlaku baru-baru ini jelas pemandu tidak ada lesen. Sudahlah tidak ada lesen kerana digantung, banyak lagi melakukan kesalahan, dan salah satu saman yang dilaporkan itu adalah kerana memalsukan lesen. Betapa seriusnya pemandu tersebut. Ini pada saya sangat serius. Bukan lagi soal gaji. Gaji kalau RM2,000 pun kalau ada lesen tipu tidak ada maknanya. Maknanya kita perlu mengambil tindakan yang tegas kepada tuan punya syarikat tersebut. Saya setuju cadangan daripada beberapa rakan tadi, saya setuju. Oleh sebab itu Tuan Yang di-Pertua, kita perlu ada *data profiling system*. Saya mahu tanya Yang Berhormat Menteri Pengangkutan pada waktu itu, pernah menyebut tentang *data profiling system* itu atau pun DPS.

Kita mahu tanya sejauh mana kemajuannya, pengaplikasiannya, dan kerjasama daripada semua kementerian yang terlibat. Kita ada tidak kurang daripada 11 agensi yang terlibat. Ini perlu kita *combine* kan dan selaraskan supaya kita dapat rumusan yang terbaik. Begitu juga saya pernah cadangkan dalam Dewan Rakyat ini supaya satu kajian juga dibuat tentang lesen vokasional dan kaitan antara lesen vokasional dengan soal kemalangan jalan raya yang berlaku beberapa tempoh yang terdekat ini yang melibatkan semua kenderaan bukan sahaja bas. Kita jangan menjurus kepada bas sahaja. Pada semua aspek motosikalnya, basikalnya, *pedestriannya* dengan izin dan lain-lain. Ini kerana kita mahu cari jalan penyelesaian. Saya yakin di peringkat JPJ pun ada SOP sendiri. Sejauh mana tentang pengurusan had laju, bagaimana kemajuan tentang KEJARA, bagaimana tentang senarai hitam pemandu-pemandu. Akhirnya Tuan Yang di-Pertua yang paling penting kepada saya ialah *appreciation* atau pun satu pengiktirafan yang kita berikan kepada pemandu-pemandu yang selama ini memang cemerlang.

Rumusan saya Tuan Yang di-Pertua ialah salah satu penekanan NKRA ialah soal keselamatan jalan raya. Dalam hal ini, NKRA telah pun menjurus kepada MKRA di mana setiap Yang Berhormat Menteri ada tanggungjawab. Jadi dalam hal ini saya mencadangkan supaya Yang Berhormat Menteri Pengangkutan sendiri mengetuai MKRA tersebut supaya jalan penyelesaian nanti dapat dirumuskan dengan baik.

Tahniah juga kepada MIROS yang telah pun banyak membuat cadangan kepada pihak kerajaan dan saya ingin tahu sejauh mana kerajaan menerima cadangan-cadangan daripada MIROS yang selama ini telah pun dibuat kajian secara menyeluruh. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Hulu Selangor.

5.07 ptg.

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana sudi memberi peluang kepada saya untuk melibatkan diri dalam perbincangan tentang usul ini. Terlebih dahulu saya ingin merakamkan takziah saya kepada keluarga mangsa-mangsa yang meninggal dunia dalam kemalangan jalan raya di Rembau pada 10 Oktober dan juga di Genting Sempah baru-baru ini pada 29 Oktober. Banyak punca mengapa kita sedang mengalami kemalangan-kemalangan yang meragut bilangan nyawa rakyat khususnya kemalangan yang melibatkan bas awam. Masalah ini sebenarnya boleh diperbaiki jika kedua-dua belah pihak kerajaan, agensi-agensi yang berkenaan, dan juga orang awam bekerjasama untuk memastikan bahawa keselamatan jalan raya menjadi tanggungjawab bersama.

Punca utama kemalangan sebegini berleluasa adalah kerana sikap pengguna jalan raya tidak mematuhi peraturan jalan raya sedangkan kita menggunakan telefon bimbit walaupun dilarang. Ini juga merupakan aspek-aspek mengapa kemalangan berlaku. Kerajaan menetapkan had laju lebuhraya selepas menyelidik dengan dalam apakah had laju yang paling selamat. Akan tetapi had laju ini tidak diikuti maka kemalangan adalah kesudahannya. Saya mencadangkan kepada pihak kerajaan untuk mengenakan hukuman yang paling berat, seberat-berat yang boleh untuk memastikan bahawa yang terlibat memecahkan kelajuan ini mematuhi undang-undang lalu lintas.

Saya juga ingin mencadangkan kepada pihak kerajaan untuk meningkatkan ceramah-ceramah, kempen-kempen untuk meningkatkan kesedaran tentang betapa pentingnya sikap...

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Yang Berhormat...

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Mematuhi undang-undang

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Yang Berhormat menceleh sedikit sahaja. Terima kasih Yang Berhormat dan Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mencadangkan kalau kita lihat di mana-mana had laju telah pun ditetapkan oleh pihak kerajaan tetapi pemandu terus memecut dan kadang-kadang berlumba. Apa kiranya kita cadangkan supaya kenderaan itu sendiri dihadkan supaya kelajuannya tidak melebihi daripada had yang dibenarkan. Kita buat satu mekanikal supaya kenderaan-kenderaan itu tidak boleh memecut lebih daripada 90 kalau bas umpamanya atau pun tidak lebih daripada 110 atau 120 di lebuh raya supaya kalau ditekan minyak macam mana sekali pun kenderaannya hanya setakat itu sahaja. Bagaimana Yang Berhormat?

■1710

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Cadangan yang baik. Mungkin ia boleh dikuatkuasakan kepada kenderaan-kenderaan seperti bas. Memang cadangan yang baik, mungkin boleh masukkan dalam ucapan saya juga. Satu lagi punca kemalangan jalan raya amat memudaratkan adalah keadaan bas awam yang tidak diperiksa dan tidak dalam keadaan yang baik.

Di sini saya rasa Jabatan Keselamatan dan Kesihatan (DOSH) harus mengambil langkah yang sewajarnya. Saya dimaklumkan bahawa dalam kemalangan yang berlaku di Rembau itu, bas dua tingkat itu, atap bas itu runtuh terus. Ini merupakan sebab-sebab ramai orang yang meninggal dunia dalam kemalangan itu. Di manakah perginya tanggungjawab DOSH untuk memastikan bas yang ada di jalan raya itu selamat kita duduki, sangat penting.

Sistem jalan raya dan lebuh raya patut dikaji semula dan dikemaskinikan. Mungkin terdapat sesetengah jalan raya yang rawan, kemalangan yang boleh ditingkatkan kualiti dari segi kelebaran jalan raya, lampu isyarat dan lampu jalan raya. Langkah sebegini pastinya boleh mengurangkan kadar kemalangan yang drastik. Di sini saya ingin mencadangkan kepada Lembaga Lebuh raya Malaysia. Saya rasa kita sudah sampai ke tahap yang mana kita harus meningkatkan kualiti. Sekarang saya dimaklumkan *guard rail* dengan izin, yang digunakan di seluruh lebuh raya yang mana 823 km kebanyakannya menggunakan kualiti TL2.

Saya rasa sudah sampai masanya kita meningkatkan seboleh-bolehnya semua 823 km itu ...

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Minta penjelasan?

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Tidak boleh, tidak cukup masa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak ada masa Yang Berhormat.

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: 823 km itu, kita tingkatkan kepada TL3 dan *Black Spot* itu kita tingkatkan ke TL5. Saya rasa ini walaupun akan membabitkan kos yang begitu tinggi tetapi bagi kita di sini kita harap bahawa nyawa orang itu pun sangat penting dan tidak rugi kalau kita dapat memastikan benda ini dilakukan.

Satu lagi perkara yang harus ingin saya cadangkan di sini ialah saya ingin merakamkan tahniah dan terima kasih kepada PLUS kerana mereka telah berjaya menangkap gambar bas semasa kemalangan berlaku di Rembau itu, 4km sebelum kemalangan itu berlaku, mereka telah menangkap gambar bas yang memecut dan di mana satu lagi kereta memotong. Ini *road bully*lah cara dia membawa bas itu. Akan tetapi saya

rasa kamera ini harus dipasang di banyak lagi tempat. Nasib baiklah hari itu kamera itu berfungsi dengan baik. Kita harus memastikan bahawa kamera ini berfungsi dengan baik dan ini akan membaiki lagi keadaan ini.

Saya rasa kita tidak perlu mengadakan satu Suruhanjaya Diraja kerana saya rasa apa yang ada dengan kerajaan di sini saya harap Kementerian Pengangkutan akan mengambil langkah yang drastik untuk memastikan benda ini sekiranya disenaraikan dengan cara yang betul, kita boleh membetulkan perkara ini.

Akhir kata Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat, saya ucapkan terima kasih kepada cadangan-cadangan yang saya terima melalui *Facebook* dan *Twitter* kerana ramai rakan-rakan saya mendapati bahawa ini adalah satu perkara yang penting yang mana kerajaan khasnya Kementerian Pengangkutan harus mengambil langkah yang proaktif, positif untuk memastikan perkara-perkara ini dapat dikurangkan. Mungkin tidak dapat diatasi tetapi dikurangkan dalam masa yang terdekat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat.

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila Yang Berhormat Menteri.

5.13 ptg.

Menteri Pengangkutan [Dato' Seri Kong Cho Ha]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat dari Bakri, Rasah, Baling, Ledang dan Hulu Selangor yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan usul ini di bawah perkara 18(1) Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Rakyat.

Perkara ini memang menyedihkan kita semua dan kerajaan sememangnya memandang berat terhadap semua kes-kes kemalangan jalan raya dengan keseluruhannya. Ini juga termasuk yang melibatkan bas ekspres, bas *shuttle* seperti dua kejadian kemalangan bas yang berlaku baru-baru ini.

Untuk makluman Yang Berhormat, penyiasatan rapi telah dan sedang dijalankan oleh pelbagai pihak yang berkaitan seperti JPJ, PDRM, Kementerian Kesihatan, Kementerian Kerja Raya, MIROS, LPKP dan juga PUSPAKOM bagi mengenal pasti punca kemalangan-kemalangan berkaitan dari pelbagai sudut. Setelah dikenal pasti punca-puncanya tindakan seterusnya ialah mengambil tindakan berdasarkan undang-undang sedia ada serta langkah-langkah penambahbaikan bagi mengelakkan kejadian berulang lagi.

Bagi kejadian kemalangan yang berlaku di Simpang Ampat pada 10 Oktober ini yang mengorbankan 13 nyawa, laporan interim telah pun dibentangkan kepada Jemaah Menteri pada 29 Oktober ini. Sementara bagi kejadian kemalangan bas *charter* pada 29 Oktober di susur keluar Genting Sempah, siasatan telah dimulakan oleh PDRM, MIROS, LPKP, JPJ dan PUSPAKOM sebaik sahaja kemalangan berlaku dan laporan siasatan sedang disediakan.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kemalangan maut yang melibatkan semua jenis bas merupakan satu peratusan yang kecil tetapi itu juga penting. Jadi, untuk tahun 2006 sebanyak 39 nyawa terkorban dalam kemalangan bas berbanding jumlah 6,287 kes kematian kemalangan jalan raya kepada 2007 - 75 kematian yang merupakan 1.19% dari sejumlah 6,282 kes kematian. Untuk tahun 2008 - 48 kes kematian yang melibatkan semua jenis bas yang merupakan 0.74% jumlah kematian sebanyak 6,527 kes. Untuk tahun 2009 sebanyak 31 nyawa terkorban oleh kerana kemalangan yang melibatkan semua jenis bas yang merupakan 0.46% dari jumlah 6,745 kes kematian di atas yang melibatkan kemalangan jalan raya.

Sebenarnya, isu keselamatan jalan raya telah menjadi agenda utama kerajaan. Pada tahun 2006, kerajaan telah meluluskan pelan keselamatan jalan raya untuk 2006 hingga 2010 yang menggariskan...

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Sembilan strategi dan meliputi 52 untuk...

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Yang Berhormat Menteri mohon laluan.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Menjadikan jalan raya di Malaysia lebih selamat.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Yang Berhormat Menteri, boleh?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Pelan ini akan dikaji semula untuk tahun 2011 hingga 2020.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya amat bersetuju dengan Yang Berhormat Menteri tadi menyatakan bahawa keselamatan jalan raya ini adalah tanggungjawab kita secara bersama. Tidak seperti mana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bakri tadi, tuduh orang sana, tuduh orang sini. Hendak suruh letak jawatan, hendak suruh apa semua sekali.

Ini tidak menyelesaikan masalah yang ada kerana kita kalau menuding jari antara satu sama lain, kita tidak akan selesai. Ini kerana kemalangan ini bila-bila masa sahaja boleh berlaku kepada sesiapa sahaja waima dalam teman kita pun sebagai mana contoh Yang Berhormat Batu Sapi, pun terlibat dalam kemalangan jalan raya. Jadi, kita jangan menuding jari kepada orang lain seperti mana kata Yang Berhormat Bakri tadi.

Mungkin juga, balik ini Yang Berhormat Bakri pula mungkin terlibat dalam kemalangan jalan raya. [Ketawa] Jadi, ini mungkin akan menyusahkan kita semua yang terpaksa kena *by-election* dan sebagainya.

■1720

Saya mintalah perkara ini Yang Berhormat Menteri, supaya kita tidak menuding jari dengan yang lain-lain kerana kita pun sudah baca dan kita tahu bahawa kerajaan telah menyediakan bermacam-macam cara untuk mengelakkan jalan raya ini – di dalam jabatan Kementerian Pengangkutan sendiri kita ada, Jabatan Keselamatan Jalan Raya, kita ada MIROS, kita ada kempen ke sekolah-sekolah, kita ada kempen dengan orang ramai dan sebagainya, tetapi masalah ini tidak selesai juga Tuan Yang di-Pertua. Jadi, apa lagi sebenarnya yang kita hendak buat ini, kita pun tidak tahu.

Cuma, saya hendak mencadangkan kepada Yang Berhormat Menteri lah agaknya, bahawa kemalangan ini mungkin kita buat macam mana pun mungkin akan berlaku juga. Cuma, kepada mangsa-mangsa yang terlibat dengan kemalangan ini, kadang-kadang kita menghadapi masa yang agak lama untuk kita menyelamatkan. Seperti mana di Rembau dulu makan masa empat jam, lima jam baru dapat dibawa ke hospital dan sebagainya. Bila agaknya pengangkutan kecemasan udara ini boleh diadakan supaya dapat menyelamatkan mereka-mereka ini dalam masa dan tempoh yang terdekat? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: [Bangun]

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat Sekijang.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Duduk, Duduk.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak, Yang Berhormat Menteri. Saya hendak bincang dengan Tuan Yang di-Pertua mengenai Peraturan Mesyuarat 18(1).

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Menteri tidak bagi jalan Yang Berhormat.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Saya harapkan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Menteri tidak bagi jalan, tidak boleh cakap.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Bukan, saya harapkan dia boleh tarik. Jangan guna kawasan Bakri, sebab saya memang hidup sini. Guna kawasan lain macam Batu Sapi, Bukit Gantang, tidak apa. Jangan gunakan...

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat Sekijang. Saya memang bersetuju dengan Yang Berhormat Sekijang berkenaan dengan pengurusan-pengurusan selepas kemalangan itu berlaku. Memang pengurusan dari segi penglibatan PLUS, ambulan, Jabatan Bomba dan Penyelamat itu semua perlu diselaraskan. Saya juga faham bahawa kejadian kemalangan di Simpang Ampat itu memang berlaku kesesakan jalan raya (*traffic jam*) yang amat serius dan itu mungkin juga melambatkan kerja-kerja menyelamat.

Juga, benar bahawa sikap manusia menjadi satu punca utama kemalangan. Dari kajian MIROS, lebih daripada 60% kemalangan itu terjadi kerana *human factor* ataupun *human error*. Ini adalah kerana di kalangan rakyat kita, kita belum wujud lagi satu budaya keselamatan jalan raya. Jadi ini adalah satu perkara yang harus...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Minta penjelasan boleh tidak Yang Berhormat Menteri?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Kita tangani.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Minta penjelasan. Sedikit sahaja. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Memang saya faham kemalangan ini mesti melibatkan *human error* – kesalahan manusia. Akan tetapi puncanya yang penting sekali di sini, orang ini tidak layak atau tiada kelayakan untuk membawa kenderaan langsung. Bukankah ini satu masalah dari segi *enforcement* di mana syarikat-syarikat bas ekspres mereka tidak takut langsung? Mereka tidak takut dan tidak mengambil kira terhadap undang-undang dalam negara ini. Ini kerana kelemahan *enforcement* (penguatkuasaan) oleh JPJ. Pegawainya saya dengarnya ada di sini juga – Ketua Pengarahnya Datuk Solah Mat Hassan. Juga dari pandangan saya, mereka lebih minat dalam kontrak dan projek-projek tertentu. Itu kelemahan. Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Tuduhan Yang Berhormat Wangsa Maju itu memang tidak benar sekali kerana dari rekod JPJ untuk tahun 2009, sebanyak 182,000 saman dikeluarkan. Jadi ini bermakna pegawai-pegawai JPJ melaksanakan kerja juga dengan mengeluarkan saman kepada mereka yang melanggar peraturan jalan raya. Untuk tahun 2010, sehingga bulan Oktober, 272,000 saman juga dikeluarkan.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *How about the two express buses?* Yang Berhormat Menteri, bas ekspres. Ini keseluruhannya.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Untuk bas ekspres, permit-permit yang dikeluarkan oleh LPKP mempunyai syarat-syarat yang ketat dan syarat-syarat yang tertentu berkenaan dengan usia bas. Bukan seperti tadi yang dituduh bahawa bas itu berumur lebih daripada 20 tahun.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: [Bangun]

Dato' Seri Kong Cho Ha: Sebenarnya berat bas itu didaftar pada tahun 1996 sahaja dari siasatan kita dan LPKP ada satu syarat di mana bas itu tidak boleh melebihi usia 15 tahun.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Mahu bagi laluan Yang Berhormat?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Saya tidak cukup masalah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Dato' Seri Kong Cho Ha: 5.30 sudah cukup masa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, tinggal empat minit lagi.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kepong, Yang Berhormat Menteri tidak bagi jalan Yang Berhormat.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Jadi untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, strategi dan pelan selama ini yang dilaksanakan oleh kerajaan juga nampak hasilnya. Ini kerana kadar kematian akibat kemalangan jalan raya telah menurun walaupun bilangan kenderaan, bilangan pemandu, dan juga jarak perjalanan telah pun meningkat. Jadi sebagai contoh, kadar kematian bagi 10,000 kenderaan telah turun dari 4.18 kes pada tahun 2005 kepada 3.55 kes pada tahun 2009. Jumlah *injury* akibat kemalangan jalan raya juga telah menurun sebanyak 42% dalam tempoh lima tahun sejak penubuhan Jabatan Keselamatan Jalan Raya.

Jadi, tanggungjawab untuk keselamatan jalan raya melibatkan pelbagai pihak seperti agensi kerajaan, pihak pengusaha sendiri, industri pengangkutan dan juga industri kenderaan, pengguna jalan raya sendiri dan juga masyarakat keseluruhannya.

Saya ingin menarik perhatian Ahli Dewan Rakyat ini – bas ekspres dan bas *charter* adalah dua daripada jenis kenderaan perdagangan di bawah Akta Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan ataupun Akta LPKP 1987. Oleh itu, semua urusan pelesenan dan pemantauan dilakukan secara bersama oleh JPJ dan LPKP. Walau bagaimanapun, bas pelancongan adalah diletakkan di bawah Akta Pelesenan Kenderaan Pelancongan 1999.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, terdapat dua jenis penguatkuasaan iaitu penguatkuasaan hal-hal syarat permit dijalankan secara bersama oleh JPJ dan LPKP dan penguatkuasaan hal-hal peraturan kenderaan dan pemandu yang dijalankan oleh JPJ dan PDRM sebagaimana yang diperuntukkan di bawah Akta Pengangkutan Jalan 1987 dan Akta Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan 1987.

Apabila berlaku kemalangan maut yang serius, usaha-usaha untuk menyelaras aktiviti siasatan dijalankan oleh Kementerian Pengangkutan. Kementerian Pengangkutan melalui MIROS menjalankan penyelidikan dan membuat rekonstruksi kemalangan berdasarkan data yang dikumpul bagi mengenal pasti masalah dan langkah penyelesaian yang perlu dilaksanakan oleh semua pihak yang berkepentingan.

■1730

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat kena habiskan Yang Berhormat.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Tuan Yang di-Pertua, analisis terhadap kemalangan yang melibatkan bas ekspres dan bas carter mendapati bahawa terdapat beberapa masalah utama iaitu masalah integriti faktor kenderaan, pengoperasian, kompetensi pemandu bas dan sistem pentadbiran operator bas. Analisis juga mengenal pasti beberapa isu yang lain menjadi penyebab masalah keselamatan bas ekspres termasuklah penguatkuasaan yang tidak berkesan, pengusaha dan pemandu yang tidak mementingkan keselamatan dan kelemahan sistem pengangkutan awam.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat kena habiskan Yang Berhormat.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Ya. Jadi untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, jadi mulai dari tahun 2007, LPKP telah pun mengguna pakai kod amalan keselamatan, kesihatan dan persekitaran untuk melesenkan dan memberi permit kepada semua jenis kenderaan perniagaan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat terima kasih Yang Berhormat. Kita sudah tempoh masa sehingga 5.30 petang. *I cannot extend ya.*

Dato' Seri Kong Cho Ha: Okey. Jadi akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada semua pandangan dan cadangan yang disampaikan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam perbahasan sebentar tadi dan semua cadangan itu adalah untuk saya adalah bernas. Akan tetapi kita memandangkan langkah-langkah untuk mencegah kemalangan yang telah lama kita melaksanakan itu masih berkesan, jadi tidaklah perlu untuk kita menubuh suruhanjaya diraja untuk membuat siasatan atas kedua-dua kemalangan ini. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat masa sudah cukup di dalam perbahasan di bawah peraturan 18(1) dan saya dengan demikian menutup perbahasan ini. Ahli-ahli Yang Berhormat dengan ini kita menyambung semula giliran Menteri-Menteri menjawab ke atas perbahasan Bajet 2011 di peringkat dasar. Yang Berhormat Ledang boleh dengar atau tidak suara dari belakang sana? Dengar?

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Dengar, dengar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, terima kasih. Saya jemput Yang Berhormat Menteri Kesihatan.

5.33 ptg.

Menteri Kesihatan [Dato' Seri Liow Tiong Lai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih serta penghargaan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam sesi perbahasan berkaitan Belanjawan 2011 yang menyentuh tentang bidang kuasa serta usaha-usaha Kementerian Kesihatan Malaysia. Tuan Yang di-Pertua, isu kesesakan dan kekurangan tempat letak kereta di Hospital Kuala Lumpur telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Baling. Kerajaan khasnya Kementerian Kesihatan maklum akan masalah kesesakan yang dihadapi di Hospital Kuala Lumpur.

Masalah ini memang diberi perhatian yang serius oleh kerajaan sejak dari Rancangan Malaysia Ketujuh lagi dan di mana kerajaan telah membina empat buah hospital baru iaitu Hospital Selayang, Hospital Serdang, Hospital Ampang dan Hospital Sungai Buloh bagi mengurangkan kesesakan tersebut serta merangsang agihan pesakit. Walau bagaimana pun pembukaan hospital-hospital baru tersebut telah dapat mengurangkan kesesakan di Hospital Kuala Lumpur namun masalah kesesakan masih belum dapat di atasi sepenuhnya. Di antara faktor penyumbang kepada masalah tersebut adalah perkembangan di bidang rawatan perubatan yang berterusan serta peningkatan bilangan anggota dan pesakit yang menggunakan kenderaan persendirian.

Dalam jangka terdekat ini kementerian telah melaksanakan projek tempat letak kereta di Hospital Kuala Lumpur yang telah dapat menyediakan 888 petak tempat letak kereta tambahan kepada 1,466 petak yang sedia ada. Projek ini telah siap dan akan dapat beroperasi tidak berapa lama lagi. Dalam usaha yang berterusan Kementerian Kesihatan juga mempunyai perancangan dan sedang melaksanakan. Projek-projek naik taraf termasuk menambah bilangan tempat letak kereta melalui penyediaan bangunan bertingkat, sebahagian lot letak kereta disediakan dan integrasikan bersama blok klinikal melalui projek *ambulatory care centre (ACC)* dan cadangan projek hospital wanita dan kanak-kanak Hospital Kuala Lumpur adalah dijangkakan apabila siap kelak proses aliran trafik ditapak Hospital Kuala Lumpur akan lebih sistematik dan terkawal.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sabak Bernam membangkitkan berkaitan pelaksanaan dan memohon disegerakan pembangunan Klinik Kesihatan Sungai Besar dan Sabak Bernam yang telah dirancang di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat memang pada asalnya projek naik taraf Klinik Kesihatan Sungai Besar dan Klinik Kesihatan Sabak Bernam telah disenaraikan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Walaupun begitu kementerian terpaksa menangguhkan pembinaan kedua-dua projek tersebut memandangkan peruntukan Rancangan Malaysia Kesembilan kementerian ini telah dikurangkan selepas kajian separuh penggal pada tahun 2008.

Walaupun bagaimanapun, permohonan peruntukan bagi kedua-dua projek ini telah dibuat dalam *first rolling plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh dan hanya permohonan Klinik Kesihatan Jenis 3, Simpang 5 Sabak Bernam sahaja diluluskan dan dijangka dapat disiapkan pada suku tahun ketiga 2011. Permohonan naik taraf Klinik Kesihatan Sungai Besar tidak dapat dipertimbangkan oleh kerajaan buat masa ini untuk *first rolling plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh disebabkan kekangan peruntukan dan jumlah projek yang terlalu banyak.

Walaupun demikian kementerian akan memohon peruntukan pembinaan klinik Sungai Besar ini dimasukkan melalui *second rolling plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh. Bagi pembinaan pejabat kesihatan Sabak Bernam yang baru kementerian sedang dalam proses perolehan tanah. Pada masa ini penduduk Sungai Besar masih boleh mendapatkan perkhidmatan kesihatan yang ditawarkan melalui sebuah hospital dan beberapa buah klinik desa dan poliklinik komuniti yang beroperasi di Daerah Sabak Bernam iaitu melalui:

- (i) Hospital Tengku Ampuan Jemaah, Sabak Bernam 93 katil;
- (ii) sebanyak 22 buah klinik desa di Sabak Bernam, lima daripadanya terletak di Sungai Besar; dan
- (iii) enam poliklinik komuniti dan satu daripadanya terletak di Sungai Besar.

Tuan Yang di-Pertua, perhatian yang sama turut diberikan oleh Yang Berhormat Maran dan Yang Berhormat Pendang terhadap isu pembangunan hospital di daerah masing-masing serta memohon agar pembinaan Hospital Maran serta Hospital Pendang dapat dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Sukacita dinyatakan bahawa pada masa ini pihak kementerian sedang mengenal pasti beberapa tapak yang sesuai bagi Hospital Maran dan proses perolehan tanah akan dibuat setelah cadangan tapak berkenaan dimuktamadkan. Ya, Yang Berhormat Sri Gading.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Boleh saya mencelah di sini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya. Sila Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kalau kurang gula Tuan Yang di-Pertua heboh satu negara. Kalau kurang susu heboh satu negara. Akan tetapi kalau kurang darah kita akan jadi kecoh satu negara.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Banyak gula diabetes Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Kalau banyak gula diabetes.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yalah ini hendak menceritakan bagaimana negara kita tidak boleh kurang sedikit pun. Sementelah Yang Berhormat Menteri hendak memohon peruntukan tambahan saya sokong. Kesihatan adalah yang penting. Kata orang mula-mula kesihatan, kedua kejayaan, ketiga kekayaan dan keempat kebahagiaan. Ini Yang Berhormat Kepong dengarlah. Saya berharap Tuan Yang di-Pertua, saya bercakap ini kerana ada permintaan dari penderma-penderma darah di kawasan saya.

■ 1740

Di Batu Pahat yang paling popular dan rajin menderma darah ini adalah kumpulan yang diterajui oleh MCA dan orang-orang kuat MCA Bahagian Sri Gading, beratus-ratus orang, mereka menderma darah yang tiap-tiap orang kadang-kadang berpuluh-puluh kali, berulang kali. Satu sifat yang mulia, mereka memohon Yang Berhormat, saya bercakap di Dewan ini, rayulah kepada Yang Berhormat Menteri yang memang hatinya pemurah, baik, seorang yang bekerja keras untuk rakyat Yang Berhormat Menteri ini, salah seorang Menteri yang *qualified*, tidak rugilah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri lantik dia menjadi Menteri.

Ini pembangkang sibuklah Yang Berhormat, dia rasa iri hati dengan kita kerajaan Barisan Nasional, itu sebab dia kalau kita puji, kalau kita tengok. Mereka memohon untuk wujudkan pusat kumpulan darah di Batu Pahat. Sekarang ini Pusat Darah Negara ini wujud di Kuala Lumpur. Saya tidak pasti di bandar-bandar besar lain, saya tidak tahu. Jadi wujudkan pusat darah ini di Batu Pahat untuk kawasan zon, mereka mencadangkan supaya zon utara, selatan, timur dan barat diwujudkan. Tetapi kalau boleh Yang Berhormat, wujudkan pusat darah ini di Batu Pahat kerana Batu Pahat boleh hantar darah ini ke Kluang, Segamat dan Muar.

Selain daripada itu darah ini penting Yang Berhormat. Kalau kita kurang darah boleh menjadi mangsa ataupun orang yang sakit itu akan meninggal, darah ini penting dan bukan semua orang boleh masuk sebarang darah, tetapi jika bolehlah Yang Berhormat, wujudkan pusat darah ini di Batu Pahat. Jadi sementara Yang Berhormat kata hendak mohon peruntukan, kami menyokong Yang Berhormat, jadi mintalah.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Okey, terima kasih.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Mohon pencilan sekejap bersabit tadi, Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Dasar dan atas kerajaan yang prihatin dan bertanggungjawab, kerajaan Barisan Nasional, kerajaan yang ada pada hari ini tidak ada kompromi Yang Berhormat Menteri apabila kita membicarakan soal meningkatkan kualiti perkhidmatan kesihatan kepada rakyat yang ada di Malaysia ini. Jadi saya berharap di dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, tadi saya dengar jawapan Yang Berhormat Menteri tentang masalah yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sabak Bernam tidak dapat dibuat kerana bajet dipotong, syiling direndahkan dan sebagainya. Saya berharap kerajaan berikan tumpuan yang sebenar, kalau tidak ada kompromi dalam bab yang berkaitan dengan kualiti perkhidmatan kesihatan, buktikan dan tunjukkan. Jadi, tingkatan, naik tarafkan semua klinik kesihatan, klinik-klinik desa yang ada, terutama di kawasan-kawasan luar bandar, di kampung-kampung, di rancangan-rancangan FELDA dan ini akan memberikan keyakinan kepada rakyat, bahawa kerajaan benar-benar serius apabila menyebut tidak ada kompromi dalam bab yang berkaitan dengan kualiti kesihatan rakyat. Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Sri Gading dan Yang Berhormat Tenggara.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, tambah sedikit boleh?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya, sila.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, dan juga Yang Berhormat Menteri. Saya juga menyokong apa yang dibangkitkan Yang Berhormat Sri Gading dan Yang Berhormat Pengerang tadi.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Tenggara.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Yang Berhormat Tenggara, perlu difahami bahawa kita hendak meningkatkan daya saing, produktiviti, tenaga manusia, *human capital* dengan cara bukan sahaja kita meningkatkan ilmu pengetahuan dan kemahiran mereka, tetapi juga kesihatan. Ini pihak kerajaan kena melihat secara total, strategi, kaedah membangunkan sumber-sumber manusia ini ataupun *human capital* ini. Jadi dengan sebab itu, janganlah soal kesihatan ini diambil sebagai satu perkara yang tidak begitu penting.

Kalau kita sanggup berbelanja berbilion-bilion dalam bidang pendidikan, pelajaran, latihan dan sebagainya, kenapa pula dalam bidang kesihatan, kita tidak boleh mengadakan peruntukan yang begitu penting untuk membangunkannya dan apabila sihat rakyat, produktiviti tinggi, maka ekonomi negara akan membangun, ini perlu difahami. Saya tidak faham kenapa pihak-pihak pegawai yang menyediakan bajet tidak memikirkan strategik, *strategic thinking*, *strategic action* dalam membangunkan sebuah negara dan sebuah bangsa.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Pasir Salak, Yang Berhormat Sri Gading dan Yang Berhormat Tenggara yang memberikan sokongan kepada Kementerian Kesihatan untuk mendapatkan peruntukan yang lebih bagi membangunkan kesihatan negara kita. Memang penting kita memerlukan peruntukan yang lebih kerana Kementerian Kesihatan perlu berusaha hendak meningkatkan prestasi hospital-hospital kita. Di seluruh Malaysia, kita ada 131 buah hospital, 55 buah hospital spesialis dan 76 lagi hospital daerah bukan spesialis. Kita cuba hendak menaikkan, kalau boleh hospital-hospital daerah juga menjadi hospital spesialis dan memberikan perkhidmatan yang lebih baik kepada rakyat kita Tuan Yang di-Pertua dan kita memang memerlukan peruntukan tambahan.

Di samping itu, kita juga hendak menambah hospital-hospital di kawasan-kawasan, daerah yang tidak ada lagi hospital. Oleh itu bagi Maran, sekarang kita hendak cari tanah, setelah mendapat tanah, kita sekarang dalam proses perolehan tapak bagi Hospital Maran, so jangan risau, Yang Berhormat Maran cepat ini.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Saya mencelah sedikit Yang Berhormat Menteri, saya mengucapkan berbilang terima kasih kepada Menteri dan atas kesungguhan pegawai-pegawai termasuk KSU sendiri turun padang dan saya sendiri bersama. *Alhamdulillah, insya-Allah* 2010 kita mendapat Hospital Maran yang baru, terima kasih banyak.

Saya hendak tambah sedikit sahaja, hendak menyokong kepada Yang Berhormat Pasir Salak dan Yang Berhormat Tenggara tadi. Kita faham dan syabas kepada kerajaan Barisan Nasional, menyediakan banyak hospital dan sebagainya. Cuma saya minta kalau boleh Menteri, di samping *equipment* atau peralatan di hospital-hospital dan pusat-pusat kesihatan ini, kita hendak dari segi kekurangan kakitangan serta pegawai perubatan dan sebagainya.

Saya tidak berbangga kalau hospital banyak, tetapi tenaganya tidak cukup, kita hendak biar hospital kurang tetapi tenaganya cukup penuh. Saya kira di Maran, saya tidak tahu mungkin Menteri boleh beritahu saya, masih banyak lagi kekosongan pegawai-pegawai perubatan ini yang perlu kita penuhi, biarlah kalau boleh berikan perhatian. Kepada saya pendidikan dan kesihatan ini dua elemen yang cukup penting, biar kerajaan, kita akan berikan sokongan kepada Menteri, dan sebagai seorang Menteri Barisan Nasional yang baik ini, kita akan memberikan sokongan, *insya-Allah*. Terima kasih banyak.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Maran, memang kita menghadapi kekurangan doktor dalam negara kita, kerana dari segi jawatannya, kita masih lagi lebih kurang 50% yang belum lagi diisi, kerana kekurangan doktor-doktor ini dan kita terpaksa mengambil doktor kontrak daripada luar negara untuk kita mengisi kekosongan ini. Saya bersetuju kita memerlukan pakar-pakar untuk memberikan perkhidmatan yang lebih baik kepada hospital kita dan berhubung dengan pusat darah, kumpulan darah yang diutarakan oleh Yang Berhormat Sri gading tadi, saya memang akan mengkaji, memang bersetuju, kalau boleh kita lebihkan lagi *regional* mengumpul darah ini dan pusat darah ini memang penting. Kita juga dalam proses menaiktarafkan Pusat Darah Negara agar melalui sistem teknologi maklumat yang canggih untuk kita menghubungi semua hospital, agar kita dapat membekalkan darah dengan lebih cepat dan efisien.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan Yang Berhormat Sekijang. Yang Berhormat Sekijang, telah menyatakan permohonan naik taraf Hospital Segamat. Kementerian Kesihatan mengambil maklum akan keperluan menaik taraf Hospital Segamat selaras dengan pertumbuhan penduduk di kawasan berkenaan. Hospital Segamat merupakan salah sebuah hospital yang dibina berkonsepkan nukleus dengan kapasiti 314 katil. Hospital ini telah disediakan dengan perkhidmatan kepakaran bidang-bidang utama dan akan ditambah bidang perkhidmatan kepakaran selaras dengan perancangan perkembangan perkhidmatan. Dalam rancangan Kementerian Kesihatan, memang kita akan memberikan perhatian berat kepada Hospital Pakar Segamat dan kalau boleh kita

hendak menaikkan taraf Hospital Pakar Segamat ini daripada hospital pakar minor menjadi hospital pakar major.

■1750

Daripada sekarang ada enam bidang pakar, kita sudah naikkan kepada kalau boleh 15 bidang pada Rancangan Malaysia Kesepuluh ini.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan – kita akui sememangnya terdapat ruang-ruang tertentu yang agak sesak dan perlu ditambah lagi di Hospital Segamat ini. Contohnya seperti unit kecemasan, wad-wad perubatan dan kekurangan dewan bedah. Kementerian Kesihatan akan mengkaji keperluan skop cadangan naik taraf yang dinyatakan secara lebih terperinci dan akan menyenaraikan sebarang cadangan projek yang akan dipohon pada penggal kedua – *Second Rolling Plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh yang akan datang.

Kementerian Kesihatan melalui Jabatan Ketua Pengarah Tanah dan Galian sedang mendapatkan tanah tukar guna daripada Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan yang terletak bersebelahan Hospital Segamat untuk tujuan naik taraf yang diperlukan, memandangkan tapak sedia ada amat terhad bagi Hospital Segamat sekarang. Perkembangan kita memperoleh tanah di sebelah hospital ini akan dipantau dan kita susuli dengan secepat mungkin.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kesihatan sentiasa ambil maklum akan keperluan seluruh rakyat terhadap kemudahan kesihatan termasuk bagi rawatan susulan kes-kes penyakit kronik. Sehubungan itu bagi memudahkan akses rakyat kepada kemudahan rawatan yang diperlukan, salah satu strategi yang dilaksanakan adalah dengan menyediakan kemudahan klinik kesihatan di kawasan berdekatan penduduk.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Menaik taraf klinik-klinik kesihatan sedia ada serta menempatkan pakar kesihatan keluarga di klinik-klinik berkenaan. Walau bagaimanapun, langkah ini perlu dilaksanakan secara berperingkat disebabkan masalah kekangan sumber kewangan dan bilangan anggota pakar.

Bagi memenuhi permohonan dan persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Gelang Patah, berkaitan pembinaan hospital awam atau naik taraf klinik sedia ada di kawasan berkenaan. Pihak kementerian memang ambil maklum akan keperluan kemudahan yang lebih baik berbanding dengan kemudahan yang ada sekarang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Jasin bangun, Yang Berhormat.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Oleh itu pihak Jabatan Kesihatan Negeri Johor sedang mengenal pasti tapak yang sesuai bagi cadangan sebuah klinik kesihatan baru yang akan dipohon bagi pembinaan dalam tempoh *Second Rolling Plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Jasin.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Yang Berhormat Jasin.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Pertamaanya, saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi tahniah dan terima kasih kepada kakitangan Kementerian Kesihatan. Ini kerana Jasin telah menghadapi satu malapetaka semasa bulan Ramadhan yang lalu, di mana tiga orang telah meninggal iaitu kejadian ribut yang cukup besar.

Saya hendak ucap terima kasih dan tahniah kepada kakitangan hospital yang telah menunjukkan satu dedikasi yang cukup tinggi sekali dan dapat menyelamatkan nyawa-nyawa seramai 20 orang yang cedera, selain daripada mengendalikan dua orang yang meninggal dan terakhirnya tiga orang meninggal. Apa yang saya hendak sebut di sini, walaupun dalam bulan Ramadhan mereka tidak pedulikan untuk berbuka tetapi terus

menjalankan pertolongan dengan begitu dedikasi sekali. Apa yang saya hendak sebut di sini saya tidak ada masalah tentang hospital dan juga kakitangan yang cukup hebat, tetapi kekurangan sekarang apa yang saya minta kalau boleh yang telah dijanjikan oleh kementerian iaitu ambulan. Memang cukup kurang ambulan, terpaksa kita panggil ambulan daripada lain-lain tempat untuk membantu kita.

Jadi saya berharap, terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri yang telah membantu satu ambulan di Merlimau yang telah dapat sebenarnya menyelesaikan banyak masalah. Akan tetapi saya mohon kalau boleh kekurangan ambulan di Hospital Jasin ini yang cukup kritikal pada ketika ini. Ada pun satu sudah BLR. Jadi kita terpaksa pinjam tempat lain dan satu lagi di Simpang Bekoh yang kita perlukan kerana perhubungan yang cukup kritikal pada ketika ini. Saya berharap kalau boleh Yang Berhormat Menteri dapat berikan pertimbangan. Terima kasih.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Yang Berhormat Menteri, satu sahaja lagi. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Ini bersabit dengan kemudahan. Saya ucapkan tahniahlah kepada Yang Berhormat Menteri dan Kementerian Kesihatan berkaitan dengan apa yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Jasin. Memang macam-macam yang kerajaan buat, macam-macam Kementerian Kesihatan buat untuk memberikan yang terbaik. Yang Berhormat Menteri menyentuh tadi usaha-usaha untuk mempertingkatkan kualiti kemudahan dan juga peralatan yang ada di hospital dan juga di klinik-klinik kesihatan dan juga klinik desa.

Saya minta Yang Berhormat Menteri, tumpuan juga agar dapat diberikan kepada ubat-ubat yang perlu dibekalkan kepada hospital dan klinik-klinik. Sama ada klinik kesihatan ataupun klinik desa yang jelas menampakkan ketidakcukupannya, ubat tidak cukup. Ini terutama bagi pesakit-pesakit kronik yang terpaksa berulang-alik ke hospital dan klinik tetapi tidak dapat bekalan ubat - itu satu.

Keduanya, Kementerian Kesihatan untuk terus memantau supaya kualiti ubat-ubatan yang disediakan oleh pihak hospital. Juga klinik ini akan mencapai kepada kualiti yang diharapkan oleh kementerian dan kementerian tidak ada kompromi dalam bab yang tersebut. Jadi saya ucapkan tahniah dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya soalan yang sama sekali tidak ada kena-mengena dengan ucapan tahniahlah. Pertama kerana saya rasa kita di peringkat dasar ini, saya minta kebenaran untuk kita bincangkan tentang perkara yang agak menyentuh tentang dasarnya. Yang peringkat jawatankuasa itu kita bawa dalam jawatankuasa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Indera Mahkota, peringkat dasar ketika menjawab - ketika membahaskan awal itu Yang Berhormat. Sekarang kita menjawab pada persoalan-persoalan yang dibangkitkan pada peringkat dasar.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih atas peringatan itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Maknanya kita terikat dengan peraturan yang mengatakan hanya perkara-perkara yang dibawa dalam peringkat dasar, itu sahaja.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Jadi boleh saya tanya atau tidak ini?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak mengapalah, *it is up to Minister*, hendak jawab atau tidak.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Okey. Soalan saya mudah sahaja.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Singkatkan ya?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Singkatkan? Okey. Sama ada persiapan ada dibuat atau tidak oleh Yang Berhormat atau kementerian Yang Berhormat. Sebab kita tidak boleh hendak nafikan sekarang aspek *prevention* atau *preventive measurement* itu penting. Sama pentingnya dengan bekalkan ubat, bagi ambulan dan sebagainya, sama

penting. Oleh sebab itu kementerian ada cadangan untuk penyakit-penyakit atau epidemik yang agak kronik seperti denggi dan sebagainya.

Negeri Yang Berhormat Menteri dan negeri saya juga wakili, kita hendak perkenalkan kes pertama iaitu menyebarkan, melepaskan 6,000 – 6,000 atau 4,000 ekor nyamuk? Tidak tahulah kira macam mana – untuk memastikan berlakunya pengawalan dan pencegahan pada merebaknya wabak ini. Kalau boleh Yang Berhormat Menteri beritahulah macam mana mekanisme hendak dibuat. Ini kerana saya rasa perkara ini jadi tanda tanya kepada masyarakat yang berada di sekitar negeri Pahang atau negeri yang akan dipilih untuk *pilot project* ini.

Kedua saya hendak tanya, baru-baru ini pengumuman kementerian kata ada 37 barangan yang akan diimport yang ada kena-mengena dengan elemen asas untuk menghasilkan ubat-ubatan, herba, ubat-ubat untuk kecantikan dan sebagainya yang kita kecualikan daripada duti import. Adakah kementerian Yang Berhormat sudah ada garis panduan? Sebab kita tahu banyak rungutan hari ini dan semalam pun dibincangkan, bahawa industri yang berkaitan dengan ubat-ubatan ini ataupun *supplement food* ini sebenarnya agak kurang mendapat *preventive measurement*. Oleh sebab itu kita tengok banyak barangkali kerana desakan kewangan ataupun mengejar keuntungan, mereka ini agak nampak bebas sedikit.

Jadi adakah Yang Berhormat Menteri telah menyediakan satu mekanisme untuk mengawal? Antara *item* yang kita kecualikan duti import ini termasuk barang-barang asas untuk digunakan untuk industri kecantikan dan *wellness industry* ini. Adakah kementerian sedar perkara ini dan ada atau tidak *measurement* yang Yang Berhormat cadangkan? Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Okey, terima kasih. Saya dengan singkatnya kerana ia tidak ada dalam perdebatan yang awal. Akan tetapi sebagai jawapannya, untuk makluman Yang Berhormat Indera Mahkota bahawa *transgenic mosquitoes* yang hendak dilepaskan ini memang telah pun melalui pelbagai percubaan *clinical* di IMR. Sejak tahun 2006 lagi kita sudah buat percubaan ini dan memang berjaya di peringkat makmal. Sebelum kita hendak lepaskan di persekitaran kita, memang kita telah mengambil pelbagai langkah dan kita telah membuat permohonan kepada Kementerian Alam Sekitar dan mendapatkan pandangan-pandangan daripada pakar-pakar berkaitan.

■1800

Walau bagaimanapun, *most* nyamuk aedes yang kita lepaskan itu adalah di kawasan yang tidak ada orang, di kawasan '*non-inhabitant*' untuk kita melihat berapa jauh nyamuk ini terbang, berapa lama hidup dan selepas itu bagaimana kita boleh musnahkan nyamuk ini dengan kadar yang segera. Langkah-langkah yang cukup teliti yang diambil oleh pakar-pakar berkaitan. Kalau perlu, saya boleh adakan satu taklimat yang khas kepada semua Ahli Parlimen untuk mendengar pandangan daripada pakar. Saya boleh aturkan untuk...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: [Bangun]

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Membolehkan Ahli-ahli Parlimen membuat pertanyaan dan sebagainya. Sebelum itu, saya jawab semula yang cukai duti itu. Di bawah Kementerian Kewangan, kita akan selaras. Kita tidak ada maklumat berhubung dengan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Boleh bekalkan kepada saya?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Kita tidak ada maklumat berhubung dengan duti yang itu. Akan tetapi, buat masa ini kita memang bawah NKEA, Kementerian Kesihatan ini. Kita juga hendak menggalakkan Malaysia, kita eksport ubat-ubatan Malaysia ke luar negara. Memang itu dalam perancangan Kementerian Kesihatan kita.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Boleh untuk masa akan datang saya dapatkan barangkali mekanisme mengawal perkara itu? Boleh atau tidak? Ada, akan datang? Tidak mungkinlah kementerian Yang Berhormat Menteri tidak mengawal langsung. Ada 37 item ubat-ubatan...

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Memang ada dalam... Kita boleh berikan secara – kemudian. Ya, Yang Berhormat Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, penjelasan. Memang Yang Berhormat Menteri tadi ada katakan dua bulan atau tiga bulan diambil untuk mengkaji sama ada *genetically modified* nyamuk ini boleh dilepaskan, *four years*. Di sini saya hendak bertanya dan saya akan sertai kalau ada kursus, ada seminar. Pertama, pernahkah nyamuk ini dilepaskan di negara yang lain? Kedua, berapa tahun yang diperlukan untuk mengkaji daripada segi implikasi dan konsekuensinya termasuklah mungkin ini akan mewujudkan jenis nyamuk yang lebih kuat. *[Ketawa]* Lebih bahaya.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Boleh sambung?

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Boleh? Berkaitan dengan nyamuk juga, saya tertarik. Tahniah kepada kementerian kerana buat kajian ini. Kita belum ada kepastian lagi sebab saya difahamkan nyamuk ini akan terbang lebih kurang 200 meter Yang Berhormat Menteri, ya. Akan tetapi seperti kita juga. Katalah dia terbang 200 meter, selepas itu dia berhenti *relax* sekejap. Selepas itu dia terbang lagi 200 meter. Makna lebih daripada tempat jaraknya. *[Ketawa]* Jadi, walaupun mungkin kita rasa hendak gelak tetapi bermakna ada kemungkinan. Disebabkan itu, untuk makluman Yang Berhormat Menteri, di Kuantan ada satu kawasan, nyamuk ini boleh duduk di hujung ubat nyamuk yang berasap itu. Dia punya berani sekarang ini.

Jadi, satu cabaran yang cukup besar pada kita. Jadi bagi saya, Yang Berhormat Menteri kalau hendak buat eksperimen ini dengan izin, jangan hantar ke tempat saya. Hantar ke tempat Yang Berhormat Kepong tidak mengapa. Jangan hantar tempat saya. *[Ketawa]* Saya takut. Sebab dia doktor. Mungkin doktor kita ada. Hantar ke tempat doktor mungkin cepat. Kalau hantar ke tempat saya, saya tidak hendak menerima apa-apa bala daripada ini. Akan tetapi usaha itu ada dibuat, terima kasih. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat Kepong.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: *[Bangun]*

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Seperti mana yang telah dibuat. Negeri mana yang eksperimen ini telah dibuat dan ada bukti bahawa kita boleh mengatasi masalah denggi ini. Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Saya hendak menyambung pada apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat Kepong tadi. Kajian juga dijalankan mendapati bahawasanya 3% hingga 4% nyamuk jantan yang dilepaskan ke dalam lapangan ini, tujuannya adalah untuk membunuh nyamuk betina. Ini disebabkan yang menyengat orang ini adalah nyamuk betina bukan nyamuk jantan. Nyamuk jantan ini untuk *mate* betina sahaja. Ini bermakna apabila dilepaskan, ada 3% hingga 4% itu yang masih hidup. Ia tidak mati nyamuk betina ini.

Disebabkan itulah kajian menunjukkan bahawasanya apabila anak-anaknya hidup, ia akan menjadi lebih ganas, lebih *violent*. Apabila lebih *violent* inilah Yang Berhormat Maran sebut tadi, kena ubat nyamuk pun ia tidak mati. Ini yang dibimbangkan oleh rakyat kerana dua buah negeri iaitu Melaka dan juga Pahang telah dijadikan tempat untuk dilepaskan nyamuk ini. Jadi, saya rasa kementerian harus memberikan penerangan kepada rakyat. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Ahli-ahli Yang Berhormat yang prihatin tentang nyamuk *transgenic* ini. Memang kita, Kementerian Kesihatan juga amat berhati-hati berhubung dengan perancangan yang dibuat ini. Setelah empat tahun kita buat kajian, memang ia amat berjaya di peringkat makmal dan memang ada juga nyamuk yang sebegini yang telah dilepaskan di alam sekitar iaitu di Cameron Highlands. Di Cameron Highlands telah pun dibuat dan amat juga berjaya. Di Cameron Highlands dilepaskan berjuta-juta bukan satu ribu atau dua ribu, berjuta-juta nyamuk jantan dan berjaya dapat mengurangkan *breeding* nyamuk aedes di kawasan tersebut.

Akan tetapi, WHO lebih mementingkan kajian yang dibuat oleh Malaysia kerana kajian yang dibuat oleh kita adalah menepati semua skop dan juga daripada segi prosedurnya, kita semua betul. Kita mengikutinya dengan tepat prosedur-prosedur yang perlu dilakukan sebagai satu penemuan baru daripada segi *transgenic mosquitoes* ini. Apa yang dibuat di negara lain itu, ia tidak ada menepati, ada beberapa perkara *in terms of the experimental methods*. Akan tetapi di Malaysia, kita bekerjasama juga dengan WHO dalam bagaimana kita memastikan bahawa nyamuk jantan yang dikatakan oleh Yang Berhormat Pendang itu betul.

Memang hanya nyamuk betina yang akan menghisap darah manusia. Nyamuk jantan ini dilepaskan, ia tidak akan menyengat mana-mana orang. Apabila kita lepaskan nyamuk jantan *transgenic* ini, maka apabila ia *mate with the female mosquitoes*, telurnya tidak akan menghasilkan jentik-jentik. Oleh itu, ia akan putus *the cycle* kerana telur yang dihasilkan oleh *the male and the female mating, after that* telur itu tidak akan menghasilkan nyawa jentik-jentik. Kita akan dapat putus kitaran untuk nyamuk aedes dalam kawasan kita dengan cepat sekali.

Oleh itu, adalah tidak benar bahawa ada 3% atau 4% nyamuk betina yang hidup. *It is not true*, kerana *transgenic mosquitoes* ini adalah di nyamuk jantan, bukan di nyamuk betina. Apabila ia *mate with the female, the female also will not get the transgenic*, kesannya. Hanya telurnya yang ada kesannya, yang mana telur itu tidak akan menghasilkan nyawa dan tidak akan jentik-jentik. Saya...

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Boleh sedikit lagi?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya, *last one*.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Ya, okey. *Last* untuk soalan inilah.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Kita ketahui bahawasanya kajian juga menunjukkan yang dilepaskan ini adalah nyamuk jenis aedes Aegypti. Akan tetapi, kita ada satu lagi aedes Albopictus yang menyebarkan penyakit Chikungunya, yang ia akan halang adalah penyakit denggi tetapi kalau sekiranya kelompangan yang disebabkan oleh aedes Aegypti ini diisi oleh aedes Albopictus yang menyebabkan penyakit Chikungunya, saya rasa ini akan menyebabkan satu lagi masalah dalam masyarakat kita. Apakah nyamuk ini adalah satu jenis, Aegypti sahaja ataupun dua-dua jenis aedes Aegypti dan Albopictus yang dilepaskan?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Yang dilepaskan hanya aedes Aegypti. Albopictus itu lain. Ini kerana Aegypti ini yang membawa denggi yang serius dan kerana ia ada di rumah kita. Aedes Aegypti ini dalam rumah dan ia dekat dengan manusia, Albopictus di luar rumah. Aegypti ini suka di tempat-tempat redup, di kawasan-kawasan rumah, dalam rumah dan ia juga memang menyebabkan penyakit demam denggi yang serius. Oleh itu, kita perlu *handle* aedes Aegypti dahulu. Memang Albopictus adalah lain dan aedes Aegypti ini tidak akan *cross breed with Albopictus*. Ia adalah berlainan. Saya harap, saya dapat menerangkan sedikit sebanyak untuk kefahaman Ahli-ahli Parlimen. Kementerian Kesihatan akan mengambil langkah-langkah berjaga-jaga untuk memastikan bahawa perkara ini dapat manfaat kepada rakyat pada akhirnya.

Tuan Yang di-Pertua, sukacita saya hendak menjawab soalan Yang Berhormat Limbang, yang membangkitkan berkenaan kemudahan van jenazah untuk Hospital Limbang serta pembinaan klinik pakar asas dan penempatan seorang doktor pakar di Hospital Limbang.

■1810

Yang Berhormat Limbang telah memohon supaya pelaksanaan bagi perkara ini dibuat pada fasa awal Rancangan Malaysia Kesepuluh. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat Jabatan Kesihatan Negeri Sarawak telah mengeluarkan pesanan tempahan kerajaan LPO pada 28 September 2010 pada syarikat untuk membekalkan kemudahan van jenazah di Hospital Limbang.

Menurut pembekal bekalan akan diterima pada pertengahan Disember 2010. So, akan dapatlah Yang Berhormat bagi Sibuti berhubung dengan van jenazah tersebut. Kementerian Kesihatan sememangnya prihatin tentang keperluan untuk menempatkan pakar di semua hospital kerajaan termasuk di Hospital Limbang. Perkhidmatan kepakaran di Hospital Limbang pada masa ini diberikan oleh pakar pelawat, *visiting specialist* dari Hospital Miri secara berkala. Hospital telah dikenal pasti untuk dijadikan sebagai hospital daerah pakar pada masa akan datang.

Kita berharap kita akan menghantar doktor pakar secara tetap di Hospital Limbang pada masa depan. Memang dalam perancangan kita. Berhubung dengan Yang Berhormat Sibuti juga menyatakan bantuan perlu diberikan kepada pesakit-pesakit buah pinggang dari luar bandar yang tidak berkemampuan di Sarawak khususnya bagi pesakit-pesakit yang perlu ke Hospital Miri untuk menjalani rawatan dialisis yang memerlukan perbelanjaan perjalanan di antara RM50 hingga RM70 setiap kali perjalanan di samping keperluan menunggu giliran rawatan yang memakan masa sehingga setengah hari.

Yang Berhormat Sibuti telah memohon agar bantuan kenderaan atau membaiki ambulans di hospital dan klinik berdekatan untuk pesakit miskin luar bandar pergi balik ke Hospital Miri memandangkan tempoh perjalanan mengambil masa tidak kurang satu jam. Sehubungan dengan pertanyaan itu Yang Berhormat, kerajaan memang prihatin dengan keperluan pesakit buah pinggang khususnya pesakit di kawasan luar bandar. Kerajaan selalu berusaha untuk meningkatkan kemudahan untuk rawatan dialisis di kawasan bandar serta kawasan luar bandar.

Buat masa sekarang semua hospital kerajaan kita bekalkan mesin hemodialisis. Untuk membantu pesakit yang miskin, kerajaan memberikan bantuan subsidi bagi kos rawatan hemodialisis pada RM50 kepada setiap pesakit miskin dan kurang berkemampuan menjalani rawatan hemodialisis di pusat-pusat hemodialisis NGO. Sejak bulan April 2009, kerajaan mula memberi bantuan suntikan erythropoietin (e-poeitin) kepada pesakit-pesakit yang menjalani rawatan hemodialisis di pusat-pusat hemodialisis NGO dan menerima subsidi rawatan hemodialisis dari Kementerian Kesihatan, tambahan lagi bagi suntikan ini adalah sebanyak RM30 untuk setiap suntikan kepada pesakit di pusat hemodialisis.

Oleh itu Ahli-ahli Yang Berhormat sebanyak RM80 bagi setiap pesakit hemodialisis ditanggung oleh Kementerian Kesihatan. Bagi perkhidmatan kenderaan bagi pesakit-pesakit yang tidak mampu boleh mendapatkan bantuan daripada Jabatan Kebajikan Masyarakatlah. Kita memohon Jabatan Kebajikan Masyarakat membantu. Ya, Rasah.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Berkenaan dengan pusat hemodialisis. Saya ingin merujuk Yang Berhormat Menteri kepada - menarik perhatian Yang Berhormat Menteri kepada Laporan Audit Negara tahun 2009 yang baru-baru ini telah dibentangkan ke Dewan Rakyat yang mulia ini yang mengatakan bahawa di muka surat 285, ada pusat-pusat hemodialisis NGO beroperasi tanpa lesen penubuhan dan pengendalian yang telah dimaklumkan dalam Laporan Audit Negara ini.

Bukannya satu, akan tetapi ada beberapa ada banyak juga di Kuala Lumpur ada dua, di Melaka ada dua, di Sarawak ada satu dan beberapa lagi mungkin lain yang dijalankan atau beroperasi tanpa kebenaran daripada pihak Kementerian Kesihatan. Saya melihat ini satu perkara yang serius. Kalau tidak dipantau baik dengan oleh Kementerian Kesihatan, kesihatan pesakit-pesakit terjejas kerana ini sesuatu yang saya rasa perlu diberi perhatian serius oleh Kementerian Kesihatan. Kalau tidak ada lesen, Kementerian Kesihatan tahu mengapa tidak menutup pusat tersebut. Itu yang pertamanya.

Keduanya saya juga ingin menarik perhatian Yang Berhormat Menteri berkenaan dengan bantuan kepada pusat perubatan swasta. Satu isu yang telah dibangkitkan oleh Laporan Ketua Audit Negara pada muka surat 284 yang menyatakan bahawa:

“Semakan audit mendapati bantuan berjumlah RM7 juta telah diberikan kepada Mawar Renal Medical Centre iaitu sebuah hospital swasta yang dimiliki oleh pusat hemodialisis Mawar bagi tujuan perolehan kelengkapan peralatan perubatan hospital tersebut seperti Operating Theaters (OT), Intensive Care Unit (ICU), MRI System, Pacho Machine

dan peralatan perubatan lain. Bayaran berjumlah RM3 juta dan RM4 juta masing-masing telah dibuat pada 24 Julai 2008 dan 19 Jun 2009. Sungguhpun permohonan bantuan perolehan kelengkapan peralatan yang sama daripada pusat ini pernah ditolak pada tahun 2007. Penolakan tersebut dibuat setelah kementerian mendapat permohonan berkenaan tidak termasuk dalam skop pemberian bantuan kewangan di bawah aktiviti atau program”.

Saya hendak mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri sebab saya bimbang bagi pihak Yang Berhormat Menteri adakah ini ada sedikit unsur *conflict of interest*. Sebab setahu saya pusat hemodialisis Mawar ini dikendalikan atau diusahakan oleh rakan Yang Berhormat daripada parti MCA iaitu Pengerusi Badan Perhubungan MCA Negeri Sembilan, Senator Dato' Dr Yeow Chai Thiam.

Saya hendak tahu mengapa bantuan kewangan ini diberikan kepada pusat perubatan swasta Mawar Renal Medical Centre. Ia bukan diberikan kepada pusat hemodialisis akan tetapi diberikan kepada Mawar Renal Medical Centre ini yang merupakan sebuah pusat perubatan. Saya hendak tahu ialah siapa sebenarnya memiliki pusat perubatan ini sama ada ia dimiliki secara oleh sebuah NGO ataupun sebuah syarikat swasta.

Kalau dimiliki oleh sebuah syarikat swasta mengapa bantuan kewangan diberikan oleh Kementerian Kewangan yang pernah ditolak oleh kementerian sendiri pada tahun 2007. Jadi saya harap ini dapat diberikan satu penjelasan kerana pusat perubatan ini juga mengenakan bayaran kepada pihak pesakit. Jadi saya harap pihak Menteri boleh memberikan penjelasan, terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Rasah yang mengambil berat tentang pusat-pusat hemodialisis dan hospital. Yang pertama berhubung mengenai lesen memang kita melalui akta *Private Health Care Act* yang ada baru-baru yang baru kita baru hendak memberi memastikan semua pusat-pusat hemodialisis mempunyai lesen.

Akan tetapi kita membantu mereka, memang dari dahulu tidak ada akta ini memang tidak dilesenkan. Akan tetapi selepas akta ini diluluskan oleh Parlimen maka kita dalam proses memberi melesenkan agar memastikan semua pusat-pusat ini dapat dikawal dan dipantau rapi oleh Kementerian Kesihatan. Kita memang mendapat kerjasama yang baik daripada semua pusat-pusat NGO yang sedia ada. Memang kita juga sebenarnya Kementerian Kesihatan ini tidak mencukupi pusat hemodialisis, kalau kita hendak - kita hanya mempunyai 1/3 sahaja pusat hemodialisis berbanding daripada permintaan begitu tinggi. 1/3 daripada NGO, 1/3 daripada syarikat-syarikat ataupun swasta yang membekalkan perkhidmatan hemodialisis kepada pesakit-pesakit buah pinggang pada orang ramai.

Oleh itu, kerjasama yang diberikan oleh pusat-pusat tersebut kita menghargainya dan tetapi kita juga hendak memastikan kualiti mereka dijaga dengan baik. Oleh itu kita juga hendak memastikan kualiti mereka dijaga dengan baik. Oleh itu kita memastikan mereka memenuhi syarat-syarat dan mendapatkan lesen daripada Kementerian Kesihatan. Bagi pusat-pusat yang tidak ada lesen, bantuan tidak akan diberi seperti yang dinyatakan. Oleh itu apa-apa yang dimasukkan dalam *Auditor Report* itu kita telah ambil perhatian dan telah pun ambil tindakan untuk mengemaskinikan permohonan-permohonan lesen yang dipohon itu.

Berhubung dengan perkara kedua yang dibangkitkan dari segi bantuan kepada perkhidmatan hospital swasta. Saya hendak jelaskan dengan sejelas-jelasnya kepada Yang Berhormat agar tidak terpesong atau memutarbelitkan isu ini kerana kita sebagai kerajaan kita menghargai hospital-hospital NGO ataupun hospital-hospital yang *non profit organization like* Tung Shin Hospital, Chinese Maternity Hospital ataupun Mawar Hospital. *It is non profit* hospital ataupun dia sebagai satu hospital tidak bertujuan untuk mendapatkan keuntungan apa juga perkhidmatan adalah diberikan secara perkhidmatan bayaran yang rendah kepada pesakit-pesakit dalam negara kita.

Oleh itu, bantuan sebagai satu penghargaan kepada hospital-hospital berkaitan sahaja. Bukan kepada hospital swasta. Saya harap penjelasan ini adalah jelas. Dari segi *auditor* yang menyatakan dia ditolak dan kemudiannya kita lulus dan sebagainya, ia adalah dari segi perkara-perkara yang telah pun kita senaraikan dalam Kementerian Kesihatan dan kita dapati bagi hospital-hospital yang NGO yang tidak bertujuan untuk mendapatkan keuntungan, kita bolehkan mendapatkan bantuan daripada Kementerian Kesihatan.

Kita akan terus berhubung dengan Kementerian Kewangan untuk mendapatkan garis panduan yang lebih jelas pada masa akan datang untuk memastikan perkara ini adalah pihak *auditor* tidak keliru dengan garis-garis panduan yang ada dalam Kementerian Kesihatan ini. So, saya harap penjelasannya jelas.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: [Bangun]

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Saya harap Yang Berhormat tidak putar belitkan perkara ini demi...

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Sedikit lagi.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Untuk mendapatkan tujuan politik ya.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Saya tidak putar belitkan Yang Berhormat, saya beri peluang untuk Yang Berhormat Menteri untuk jelaskan sebab ini kalau tidak dijelaskan, mungkin imej Yang Berhormat Menteri terjejas juga. Saya beri peluang kepada Yang Berhormat Menteri untuk menjelaskan. Saya tidak membuat tuduhan di luar. Saya tidak membawa isu dalam media walaupun saya – kalau saya hendak bawa ini dalam media, di Negeri Sembilan telah menjadi satu isu. Akan tetapi, saya tidak berbuat demikian untuk memberi peluang kepada Yang Berhormat Menteri untuk membuat penjelasan.

Akan tetapi soalan saya ialah kerana perkara ini telah dibangkitkan dalam Laporan Audit, bukannya saya buat cerita ini. Laporan Audit, Ketua Audit Negara yang membuat. Akan tetapi persoalan saya – saya tidak membantah Kementerian Kesihatan hendak memberi bantuan kepada hospital-hospital berbentuk NGO yang bukan *profit oriented*. Akan tetapi, persoalan saya ialah apakah sistem pemantau Kementerian Kesihatan terhadap hospital-hospital yang dikatakan *non-profit oriented* ini terhadap bayaran mereka. Ini kerana bila mereka membuat hospital ini, dikatakan NGO, tidak mahu membuat keuntungan sepatutnya bayarannya lebih mampu, yang lebih rendah kepada pesakit-pesakit, membantu pesakit-pesakit.

Akan tetapi, adakah sistem pemantauan daripada Kementerian Kesihatan yang memastikan bahawa bayaran ini tidak berunsurkan keuntungan untuk memastikan satu bayaran yang rendah. Ini kerana kadang-kadang kita juga terima aduan-aduan daripada orang ramai bahawa walaupun hospital-hospital yang dikatakan *non-profit orientated* ini, mereka mengenakan bayaran yang tinggi juga. Saya tidak hanya mengatakan bahawa Mawar Renal Medical Centre ini malah beberapa hospital lain, Ns Chinese Maternity Hospital di Seremban. Juga saya menerima banyak aduan bahawa bayaran yang dikenakan oleh hospital-hospital ini sangat tinggi. Jadi saya harap Kementerian Kesihatan ada satu sistem untuk memantau bahawa hospital-hospital yang diberikan bantuan oleh kerajaan ini benar-benar membantu orang-orang yang tidak mampu. Itu sahaja saya minta. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Rasah. Memang benar kita memberi pantauan yang rapi kepada hospital-hospital yang tidak membuat keuntungan iaitu adalah bertujuan untuk membantu masyarakat. Kita tidak memberi bantuan berkala. Ini bukan bantuan berkala. Ini adalah bantuan sekadar menghargai sumbangan hospital-hospital yang membantu kerajaan dalam meringankan beban rakyat dari segi – oleh itu, bayaran itu memang kita akan terus memantau.

Buat masa ini, Kementerian Kesihatan juga memantau harga ataupun bayaran hospital swasta yang kian meningkat sekarang. Kita juga akan memanggil mesyuarat untuk memantau bayaran-bayaran hospital swasta yang kian meningkat.

Okey Yang Berhormat.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Terima kasih. Terlebih dahulu saya ucapkan terima kasih, banyak Kementerian Kesihatan dan juga pihak Yang Berhormat Menteri membantu saya sebagai Ahli Parlimen dalam membantu masyarakat kampung dan kawasan.

Akan tetapi, ada satu perkara yang saya ingin Yang Berhormat – saya ingin membawa satu cadangan. Oleh kerana walaupun pesakit untuk hemodialisis ini dirawat di tempat-tempat NGO ataupun kemudiannya kalau tiada kewangan, dia balik kepada hospital kerajaan bayaran juga tinggi. Banyak mereka tiada kemampuan. Jadi kami sebagai Ahli Parlimen terpaksa mencari jalan membantu.

Saya hendak tanya sebab saya melihat rata-rata hospital yang dibina sekarang ini, wah! Ini *five stars building*, macam *five stars hotel*. Kosnya tinggi. Bolehkah kita cari jalan membina hospital-hospital yang *basic* dari segi bangunannya sahaja dan supaya belanja yang lebih itu kita boleh *channel* kepada rakyat bagi membantu dalam rawatan-rawatan ini. Saya tidak menuduh yang Kementerian Kesihatan yang buat demikian tetapi kadang-kadang saya lihat binaan hospital yang ada sekarang ini – pada sayalah, terlalu cantik dan terlalu indah. Ia lebih indah daripada keperluan. Jadi, lebih baik wang itu kalau boleh *dichannelkan* kepada tempat yang diperlukan. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Padang Besar. Memang kerajaan amat prihatin tentang isu ini dan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengarahkan satu pertandingan reka bentuk untuk kita melihat bagaimana mengurangkan kos pembinaan hospital. Ia *follow per bit*. Satu katil, ia *go up to as highest* RM1 juta ataupun RM1.2 juta, ia punya nilai mengikut katil.

So, kita sedang mencari jalan bagaimana untuk boleh membuat hospital dengan harga satu katil *maybe* RM500,000 untuk kita memastikan bahawa apa yang dikatakan Yang Berhormat tadi, tidak terlalu mewah tetapi ia lebih praktikal untuk membantu rakyat, memberi kemudahan katil yang lebih selesa dan lebih luas kepada penduduk-penduduk tempatan. Nasihat Yang Berhormat dari Padang Besar akan kita susuli.

Ahli-ahli Yang Berhormat, berhubung dengan persoalan Yang Berhormat Pokok Sena dan Yang Berhormat Pendang berkaitan pembangunan Institut Kanser Negara. Projek ini telah ditawarkan kepada syarikat Kiara Teratai oleh Kementerian Kewangan. Anggaran awal siling projek ini adalah sebanyak RM300 juta. Ia adalah merupakan anggaran kasar Kementerian Kesihatan Malaysia berpandukan kepada kos pembangunan hospital konvensional sahaja, konvensional sebelum ini.

Projek Pusat Kanser Negara adalah salah satu projek yang kompleks dan julung kali diwujudkan oleh Kementerian Kesihatan. Perancangan projek ini perlu dibuat dengan teliti dan terperinci dari aspek skop perkhidmatan yang akan disediakan termasuk mengenal pasti keperluan, kemudahan khusus yang perlu disediakan bagi meningkatkan perkhidmatan kanser dalam negara kita.

Perancangan reka bentuk juga mengambil masa yang lama berbanding dengan reka bentuk hospital-hospital biasa bagi memenuhi keperluan projek, proses kerja dan aktiviti perawatan yang melibatkan penggunaan sinaran radiasi serta ubat-ubatan anti-kanser, Cytotec. Ruang-ruang dengan spesifikasi kejuruteraan *facilities* yang khusus adalah penting bagi memastikan aspek keselamatan sinaran radiasi dan ubat-ubatan anti-kanser tidak menjejaskan kesihatan anggota hospital serta pelawat. Kaedah pembuangan dan pelupusan sumber radiasi serta ubat-ubatan anti-kanser juga perlu diambil kira dalam penyediaan reka bentuk bangunan Pusat Kanser Negara ini berdasarkan garis panduan dan mendapat kelulusan pihak-pihak berkuasa tempatan.

Perancangan projek ini telah dimuktamadkan di mana satu surat setuju terima kepada kontraktor telah dikeluarkan pada 16 Ogos 2010 dengan tarikh milik tapak pada 1 September 2010 dengan tempoh kontrak selama 36 bulan. Kerja-kerja penyediaan tapak telah pun mula sejak 20 Oktober lepas dan projek ini dijadualkan siap kerja pada 31 Ogos 2013.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Gopeng telah bertanya dan membangkitkan persoalan sejauh mana pegawai-pegawai kementerian...

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Tentang Pusat Kanser ini. Saya tidak mempertikaikan tentang peralatan-peralatan yang akan digunakan kerana kita tahu. Saya pernah bekerja di Pusat Radioterapi, Onkology dan Perubatan Nuklear. Memang peralatan yang digunakan memang perlu pastikan ianya canggih dan juga menjaga keselamatan petugas itu sendiri.

■1830

Apakah Menteri merasakan bahawasanya mereka yang bertugas di unit radioterapi dan juga onkologi dan perubatan nuklear ini, kita terpaksa melakukan satu persediaan untuk mereka. Ini kerana mereka juga terdedah kepada radiasi yang akan berada di pusat kanser itu sendiri kerana kita pernah melihat mereka yang bekerja ini. Mereka mempunyai risiko yang agak tinggi berbanding dengan tugas-tugas di tempat lain. Misalnya, kalau kita berikan mereka peluang bekerja secara *rotation*, maknanya orang lain pun boleh bekerja di situ, terutama bagi mereka yang bukan di peringkat kepakaran. Saya rasa ini perlu diberi perhatian oleh pihak kementerian. Terima kasih.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar) mempengerusikan Mesyuarat]

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Pendang. Memang ini adalah dari segi keselamatan pegawai kesihatan kita dan kita akan mengambil langkah-langkah seperti yang dicadangkan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Gopeng bertanya dan membangkitkan persoalan sejauh mana pegawai-pegawai Kementerian Kesihatan Malaysia mematuhi *Clinical Practice Guidelines* berkaitan kawalan denggi dan adakah terdapat keperluan untuk mengkaji semula CPG tersebut. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan membuat pemantauan berterusan terhadap kualiti dan kuantiti perkhidmatan dan pengurusan pesakit termasuk pengurusan pesakit demam denggi di setiap negeri.

Pengurusan kes demam denggi oleh pegawai perubatan dan anggota kesihatan di klinik terutamanya adalah berpandukan *Clinical Practice Guidelines, Management Of Dengue Infections in Adults (2nd Edition)*. Garis panduan ini dibuat berlandaskan syor dan saranan daripada WHO. Garis panduan ini telah diterbitkan pada Januari 2009 dan disemak semula pada tahun 2010. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kita menyemak garis panduan kita tiap-tiap tahun dan secara berkala dan juga dari semasa ke semasa untuk pastikan bahawa apabila demam denggi seperti ini jika ada sedikit perubahan ataupun ada peningkatan, kita kena tengok bagaimana adakah *clinical practice guidelines* kita kena tukar juga. So, ia adalah selaras dengan perubahan masa berhubung dengan *clinical practice guidelines* yang kita keluarkan.

Bagi memastikan standard dan keseragaman dalam pengurusan kes demam denggi dipraktikkan, modul latihan berpandukan garis panduan ini juga disediakan oleh Kementerian Kesihatan. Kerajaan memandang serius kualiti pengurusan kes demam denggi yang diberikan kepada rakyat. Oleh itu, Dengue Management Team ditubuhkan di peringkat kebangsaan, negeri dan hospital-hospital bagi memastikan setiap anggota kesihatan diberikan latihan dan pengetahuan mengenai pengurusan kes demam denggi yang secukupnya.

Pemantauan mengenai pasukan dan latihan yang dilaksanakan dibuat di peringkat kebangsaan dan negeri bermula Januari hingga Mei 2010 sebanyak 281 latihan yang melibatkan anggota kesihatan termasuk pakar perubatan dan kumpulan sokongan telah dilaksanakan. Jumlah anggota yang terlibat adalah seramai 13,277 orang. Kementerian Kesihatan akan terus memantau kualiti pengurusan rawatan kes secara amnya di klinik *premier* dan hospital-hospital bagi menjamin perkhidmatan yang diberikan kepada rakyat adalah yang terbaik.

Dalam konteks yang sama, merujuk kepada soalan Yang Berhormat Pendang yang memohon penjelasan sama ada aktiviti *fogging* hanya dilakukan apabila berlakunya kes denggi. Ini tidak semestinya. Untuk makluman Yang Berhormat, mengikut garis panduan yang dikeluarkan oleh WHO dalam *Guidelines For Dengue Surveillance And Mosquito Control (Second Edition) 2003* tidak dinyatakan secara khusus *fogging* mesti dilakukan apabila indeks aedes mencapai 1% dan 5% bagi indeks *breakdown*. WHO mencadangkan *fogging* hanya digunakan dalam situasi epidemik atau wabak atau apabila berlaku kes untuk mengelakkan merebaknya virus denggi di kalangan penduduk setempat.

Perkara ini juga dinyatakan dalam *Dengue: Guidelines for Diagnosis, Treatment, Prevention and Control* yang dikeluarkan oleh WHO pada tahun 2009. Walaupun *preventive fogging* sememangnya dilakukan oleh KKM, jika indeks pembiakan denggi tinggi, perlu ditegaskan bahawa *fogging* hanya membunuh nyamuk dewasa dan tidak akan membunuh jentik-jentik aedes. Kalau indeksnya tinggi, kita buat *fogging*, kita hanya bunuh nyamuk dewasa sahaja. Jentik-jentik dan larva masih lagi hidup. Oleh itu, virus denggi masih lagi boleh merebak di kalangan penduduk.

Oleh itu, menghapuskan tempat pembiakan aedes dan jentik-jentik aedes amat penting untuk menghalang kewujudan nyamuk dewasa. WHO juga dengan tegas menyatakan bahawa pencegahan dan kawalan denggi bukan bergantung sepenuhnya kepada aktiviti *fogging* tetapi penglibatan masyarakat dalam aktiviti pencegahan iaitu mengurangkan sumber dan tempat pembiakan aedes adalah elemen utama untuk mengurangkan penyebaran jangkitan. Tindakan bersepadu diperlukan dalam mengawal denggi iaitu memastikan persekitaran yang bersih dan tiada tempat yang boleh menjadi tempat pembiakan aedes dengan mempunyai sistem pembuangan sampah yang tersusun serta masyarakat tidak membuang sampah merata-rata.

Di samping itu, masyarakat umumnya perlu memastikan sistem perparitan berfungsi dengan baik agar ia tidak menakung air dan menjadi tempat pembiakan aedes. Kerajaan akan terus berusaha meningkatkan kesedaran dan penglibatan masyarakat dalam aktiviti pencegahan denggi melalui pelbagai kaedah, termasuk meningkatkan kempen anti denggi, program-program gotong-royong dan Program Combi di kalangan masyarakat serta badan bukan kerajaan. Dalam hal ini, pemimpin-pemimpin masyarakat termasuk Ahli Parlimen diseru agar memainkan peranan aktif menggerakkan masyarakat agar menjaga kebersihan kerana ia merupakan asas kepada kesihatan, termasuk pencegahan denggi. Tanpa kerjasama masyarakat menghapuskan tempat pembiakan aedes, penularan demam denggi adalah sukar untuk dikawal.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Gopeng turut meminta Kementerian Kesihatan untuk menyatakan keperluan untuk mewujudkan sebuah agensi khas seperti CDC yang ditubuhkan di Atlanta, Amerika Syarikat untuk bertindak secara cepat dan berkesan dalam menangani isu-isu berkaitan penyakit berjangkit dan membantu mengurangkan kadar kematian di negara ini. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, semenjak akhir abad ke-20 dan permulaan abad ke-21, negara kita telah mengalami beberapa wabak penyakit berjangkit seperti Nipah, SARS dan lain-lain krisis kesihatan sama ada kesan secara langsung atau tidak langsung.

Lanjutan dari itu, Kementerian Kesihatan telah merancang menubuhkan pusat kawalan penyakit seumpamanya seperti CDC di Atlanta dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh. Pusat tersebut dinamakan CDC Malaysia, Center of Disease Control Malaysia atau Pusat Kawalan Penyakit Malaysia yang berperanan bagi memastikan negara dapat menghadapi dan menangani perubahan skop penyakit berjangkit serta penularan penyakit baru muncul serta penyakit yang muncul semula.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, panjang lagi, Yang Berhormat?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Panjang lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, kita ada sembilan kementerian lagi, Yang Berhormat.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Okey, saya singkatkanlah. Secara singkatnya, CDC kita akan diwujudkan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh dan kita berharap peruntukan

akan dapat diberi oleh Kementerian Kewangan. Memang kita tengah berusaha untuk mendapatkan peruntukan membina CDC Malaysia yang dicadangkan ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Gopeng juga menanya berkenaan penempatan pegawai perubatan di Klinik 1Malaysia dan berapakah nilai peruntukan untuk 50 Klinik 1Malaysia sehingga kini. Kementerian suka memperjelaskan bahawa pada masa ini penolong pegawai perubatan memberikan perkhidmatan di Klinik 1Malaysia. Mereka ini dibantu oleh jururawat terlatih. Cadangan untuk menempatkan pegawai perubatan hanya akan dipertimbangkan jika bilangan pegawai perubatan telah pun mencukupi.

Mengenai perbelanjaan pelaksanaan 50 Klinik 1Malaysia, jumlah peruntukan perbelanjaan tahun 2009 dan 2010 adalah sebanyak RM12.5 juta. Pecahan perbelanjaan tersebut sebanyak RM2.5 juta meliputi perbelanjaan mengubah suai klinik dan perbelanjaan pembelian peralatan perubatan dan bukan perubatan yang telah dijalankan pada tahun 2009 dan perbelanjaan operasi klinik sebanyak RM10 juta pada tahun 2010.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tebrau membangkitkan isu kekurangan doktor dan tenaga paramedik di Hospital Sultan Ismail dan klinik-klinik di Johor, khususnya di kawasan Parlimen Tebrau seperti di Ulu Tiram dan Kangkar Tebrau bagi menampung keperluan yang semakin meningkat ekoran pertambahan bilangan penduduk yang pesat. Sehubungan dengan persoalan ini, pelbagai langkah telah dan sedang diambil dalam usaha kerajaan menambahkan bilangan pegawai perubatan, pegawai perubatan pakar dan anggota paramedik bagi membolehkan penyampaian perkhidmatan kesihatan dapat dilaksanakan dengan baik.

■1840

Penambahan jawatan bagi pegawai perubatan khususnya bagi pegawai perubatan pakar dilakukan secara berkala dan pengagihan serta pengisian jawatan dilaksanakan sewajarnya dapat dilaksanakan dengan secepat mungkin.

Ada panjang ini, saya akan beri secara bertulis kepada Yang Berhormat Tebrau. *I don't need to go through the detail*, dia tanya tiap-tiap klinik berapa doktor dan sebagainya. Saya akan beri secara bertulis, tidak payah saya jawab di sini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya Yang Berhormat Tebrau, *I give you in detail because you* tanya klinik berapa doktor, hospital berapa – saya bagi secara bertulis nanti.

Tuan Yang di-Pertua, meninjau permohonan Yang Berhormat Sarikei agar – tetapi saya hendak ucap terima kasih kepada Yang Berhormat Tebrau yang prihatin tentang kekurangan doktor di Hospital Johor Bahru. Memang kita menghadapi kekurangan pakar dan kekurangan doktor dan kita sekarang hendak ambil doktor kontrak dari luar negara untuk mengisi dengan cepat. Kalau tunggu latihan kita, *it takes 4 to 5 years* – lama. Kita hendak cepat isi kekurangan doktor di Hospital Johor Bahru ini.

Meninjau permohonan Yang Berhormat Sarikei agar perkhidmatan di Hospital Sarikei dinaik taraf kepakaran kakitangannya dan perkhidmatan ditambah baik, Kementerian Kesihatan memang prihatin tentang keperluan untuk menaik taraf perkhidmatan perubatan di semua hospital kerajaan termasuk Hospital Sarikei dengan menambah bilangan pegawai perubatan dan pegawai perubatan pakar. Terdapat perancangan untuk menempatkan pakar residen secara berperingkat pada masa hadapan.

Yang Berhormat Sarikei ada? Yang Berhormat, saya juga hendak pergi ke Hospital Sarikei tidak lama lagi. Saya bagi *you* maklumat terperinci itu, saya akan bagi secara bertulis kepada Yang Berhormat Sarikei, tidak payah saya senaraikan secara panjang lebar. Yang Berhormat Sarikei tanya banyak ya, memang saya akan jawab secara bertulis kepada Yang Berhormat Sarikei.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Pendang bertanya berkaitan peratusan stok bekalan darah yang dilupuskan di Unit Tabung Darah Hospital Sultanah Bahiyah serta saranan untuk mendaftar senarai nama penderma darah daripada kumpulan darah nadir iaitu kumpulan Rh negatif B ke dalam sistem biometrik. Untuk makluman Yang Berhormat,

pada tahun 2009, peratusan stok bekalan darah yang dilupuskan di Hospital Sultanah Bahiyah, Alor Setar adalah 2.66%, 400 unit daripada 15,274 kutipan pada tahun 2009. Menurut piawaian antarabangsa, peratusan di bawah 5% dianggap sebagai berpatutan. *So we are below the 5% as mentioned.*

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Satu lagi soalan saya berhubung dengan tabung darah Hospital Sultanah Bahiyah. Apabila Hospital Alor Setar berpindah daripada Hospital Alor Setar pergi ke Sultanah Bahiyah, tabung darah masih lagi di kompleks hospital lama iaitu lebih kurang 5 kilometer daripada kompleks hospital sekarang. Jadi saya rasa lebih baik kementerian memikirkan untuk kita meletakkan kompleks tabung darah itu di dalam kompleks hospital, kerana memang ada masalah kalau kita menghadapi trafik jam untuk kita mendapatkan bekalan darah daripada tabung darah yang jauh terletak dari kompleks hospital. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Okey, terima kasih Yang Berhormat Pendang. Kita akan kaji cadangan itu dengan teliti kerana memang cadangan itu bernas dan kita akan cuba laksanakan. Memang Hospital Alor Setar sekarang sesak ya, wad pun dah penuh. Kita akan lihat dari segi penambahan dan peluasan Hospital Alor Setar selanjutnya.

Yang Berhormat Pendang juga bertanya tentang memberi kelonggaran atau membenarkan iklan barangan perubatan disiarkan di mana-mana media dengan tuntutan kesihatan yang diragui dan tidak dapat dipastikan kesihatannya. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, menurut Akta Ubat 1956, tiada seorang pun boleh mengambil apa-apa bahagian dalam penyiaran iklan bagi ubat remedi dengan tujuan merawat, mencegah atau mendiagnosis penyakit dan keadaan tubuh manusia melainkan iklan tersebut telah diluluskan oleh Lembaga Iklan Ubat, Kementerian Kesihatan Malaysia. Baru-baru ini kita longgarkan pengiklanan ini – iklan ini ada untuk *services* hospital, bukan untuk ubat. Ubat masih lagi ada peraturannya yang menyatakan ubat untuk 20 jenis penyakit – tiada ubat yang dikatakan boleh kita membuat iklan berhubung dengan 20 jenis penyakit berkaitan.

Yang Berhormat Pendang juga membangkitkan persoalan berkenaan tempoh perlindungan paten ke atas produk ubat-ubatan selama 20 tahun melalui perjanjian FTA yang dilihat sebagai menjejaskan kepentingan rakyat. Untuk makluman Yang Berhormat, tempoh 20 tahun perlindungan paten untuk ubat-ubatan adalah keperluan yang diiktiraf oleh semua negara yang telah menandatangani persetujuan paten. Sebagai ahli *World Trade Organization (WTO)*, Malaysia mempunyai obligasi untuk mengikuti standard yang sama. Pada masa ini, Kementerian Kesihatan tidak lagi terlibat dalam sebarang rundingan FTA dengan Amerika Syarikat. Pihak kementerian akan sentiasa memantau perkara ini dan memastikan sebarang keputusan yang dibuat tidak akan menjejaskan kepentingan rakyat negara ini.

Yang Berhormat Pendang turut menyuarakan perhatian terhadap isu kesukaran mendapat bantuan rawatan perubatan serta mencadangkan agar prosedur permohonan bantuan tersebut dipermudahkan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Tabung Bantuan Perubatan diwujudkan bagi membantu warganegara miskin atau kurang berkemampuan. Kita telah pun singkatkan, simpulkan – saya telah arahkan tiap-tiap seminggu atau dua minggu, Kementerian Kesihatan mengadakan mesyuarat untuk luluskan semua permohonan yang disalurkan kepada Kementerian Kesihatan. Ada saringannya di hospital, kita ada pegawai sosial di hospital untuk membuat bantuan mengisi borang kepada pemohon-pemohon pesakit tersebut. Kita memang peka dengan cadangan-cadangan Yang Berhormat untuk kita permudahkan dan percepatkan permohonan-permohonan ini.

Itu sahaja Tuan Yang di-Pertua yang saya hendak jawab. Mana-mana persoalan Ahli Yang Berhormat yang tidak dapat saya jawab ini, saya akan jawab secara bertulis.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Yang Berhormat Menteri, sikit-sikit.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dari segi Tabung Bantuan Perubatan ini, ada – masih wujud. Apabila mereka mendapatkan bantuan daripada pegawai sosial di hospital, pegawai sosial minta mendapatkan pengesahan JKK kah atau kalau di Kedah – MKK dan penghulu. Maknanya,

ini merumitkan mereka, padahal pesakit memerlukan rawatan yang segera. Saya pernah menghadapi satu kes pesakit yang patah kaki dan hendak dimasukkan besi, mereka terpaksa mengeluarkan perbelanjaan yang banyak disebabkan oleh karenah inilah – ditolak ke sana, ditolak ke sini. Saya rasa kalau jaminan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri hari ini, saya harap lepas ini tidak akan berlaku lagi perkara-perkara yang tidak menggembarakan ini. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya, memang kita hendak memudahkan ya tetapi kita juga tidak mahu ada orang yang *abuse the system* – orang kaya pun hendak minta dengan tabung ini. Kalau orang miskin ini memang kita tolong. Oleh itu, kita adakan pegawai sosial untuk menyiasat dan kita akan cuba memudahkan lagi permohonan-permohonan ini. Itu sahaja, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Sekarang saya menjemput Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah.

6.47 ptg.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah I [Dato' Haji Hasan bin Malek]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Perbekalan 2011 yang menyentuh perkara-perkara berkaitan dengan Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Seramai 22 orang Ahli Yang Berhormat telah mengambil bahagian dalam perbahasan ini.

Tuan Yang di-Pertua, isu kemiskinan telah disentuh oleh Yang Berhormat Parit, Yang Berhormat Lubok Antu, Yang Berhormat Kanowit dan Yang Berhormat Sepanggar. Mengenai peruntukan untuk baik pulih rumah-rumah rakyat, dalam pelaksanaan Program Bantuan Rumah (PBR) di bawah Skim Pembangunan Kesejahteraan Rakyat (SPKR), kementerian sememangnya telah melaksanakan dua bentuk bantuan iaitu bantuan bina baru dan baik pulih rumah. Pelaksanaan sebegini bagi memastikan penyampaian bantuan dapat diberikan mengikut keperluan kumpulan sasar dan seterusnya dapat menyediakan unit rumah yang selamat dan selesa untuk diduduki.

Berhubung dengan peruntukan pembangunan sebuah rumah seperti yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, kadar semasa bantu rumah iaitu sebanyak RM33,000 sebuah di Semenanjung dan RM40,000 sebuah di Sabah dan Sarawak dilihat masih mencukupi bagi membiayai pelaksanaan projek-projek PBR ini. Dalam konteks memastikan kadar bantuan yang diluluskan ini bersesuaian dengan kos sebenar pelaksanaan, kerajaan turut menyediakan kadar kos ekstrem dengan jumlah maksimum sebanyak RM3,000 di Semenanjung dan RM4,000 di Sabah, Sarawak dan Labuan khusus bagi menampung peningkatan kos di lokasi ekstrem.

■1850

Contoh lokasi ekstrem yang dimaksudkan adalah seperti di pulau, kawasan pedalaman yang sukar dihubungi melalui jalan biasa, tapak bermasalah dan sebagainya.

Yang Berhormat Lubok Antu pula bertanyakan peruntukan bagi Ahli Parlimen daripada RM300 juta untuk program bantuan rumah. Untuk makluman Yang Berhormat, daripada peruntukan RM300 juta di bawah program bantuan rumah (PBR), kementerian telah memperuntukkan sejumlah RM76.2 juta untuk negeri Sarawak. Secara relatifnya, daerah atau Parlimen yang mempunyai golongan miskin dan miskin tegar yang ramai akan mendapat peruntukan yang lebih tinggi. Kementerian juga memberikan keutamaan bantuan bagi golongan miskin tegar yang ditimpa musibah, kebakaran rumah termasuklah kes-kes yang melibatkan kebakaran rumah panjang.

Justeru itu, semua senarai permohonan bagi kes-kes ini perlulah diselaraskan di peringkat *focus group* pembasmian kemiskinan daerah yang mana akan melibatkan Ahli-ahli Yang Berhormat dan diselaraskan oleh Kementerian Pembangunan Luar Bandar Sarawak.

Mengenai harapan Yang Berhormat Kanowit supaya pihak kementerian turun padang untuk menentukan mereka yang benar-benar miskin sahaja mendapat bantuan rumah, kementerian merakamkan ucapan terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat terhadap isu-isu pelaksanaan projek-projek PBR. Kementerian berserta agensi-agensi kerajaan lain yang terlibat dalam pelaksanaan PBR senantiasa berusaha untuk menangani isu-isu berkaitan kelayakan peserta PBR ini. Justeru itu, mulai tahun 2010 *focus group* pembasmian kemiskinan daerah telah diberi mandat bagi memuktamadkan dan menyelaras senarai peserta PBR daerah masing-masing.

Keahlian dalam *focus group* ini meliputi penjawat awam, pemimpin politik dan pemimpin tempatan yang amat dekat dengan rakyat dan ianya dilihat sebagai platform yang tepat dalam proses mengenal pasti kumpulan sasar PBR yang paling layak. Kementerian sesungguhnya sentiasa berusaha meningkatkan usaha-usaha ini khasnya melalui pemantauan yang berterusan oleh pejabat KKLW cawangan negeri dan juga unit *flying squad* yang telah ditubuhkan oleh kementerian. Sehubungan itu juga, kerjasama Yang Berhormat adalah dipohon bagi mengemukakan maklumat yang lengkap berhubung isu-isu ketirisan bantuan ini seperti mana penerima dan alamat lokasi untuk tindakan lanjut oleh kementerian ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sepanggar membangkitkan isu kemiskinan yang membelenggu penduduk pedalaman Sabah dan apakah cara untuk mengatasi masalah ini. Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah mengambil langkah-langkah bagi menangani isu kemiskinan seperti berikut;

- (i) Memperkukuh dan memantapkan lagi pelaksanaan program-program sedia ada di bawah Skim Pembangunan Kesejahteraan Rakyat (SPKR);
- (ii) kerajaan akan meneruskan strategi pembangunan tanah yang bersepadu berkonsepkan agropolitan dan projek ladang sejahtera;
- (iii) melipatgandakan usaha bagi menyediakan infrastruktur dan kemudahan asas luar bandar seperti jalan, bekalan air dan elektrik melalui inisiatif di bawah dengan izin, *National Key Result Area (NKRA)*.

Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung atau JKKK. Yang Berhormat Kinabatangan membangkitkan isu perebutan jawatan dalam JKKK akibat daripada kenaikan elaun JKKK dan keperluan untuk melihat semula kaedah pelantikan JKKK. Untuk makluman Yang Berhormat, pada masa kini kementerian bersama kerajaan negeri sedang menilai semula bagi menambah baik proses pelantikan JKKK supaya institusi ini benar-benar dapat menjadi agen pembangunan di peringkat akar umbi dan juga bagi memudahkan pihak kementerian membuat pemantauan keberkesanan JKKK.

Yang Berhormat Hulu Terengganu meminta kerajaan menyegerakan pembinaan chalet di Kampung Buluh, Kuala Berang dengan dilengkapi kemudahan-kemudahan asas. Projek pembinaan chalet di Kampung Buluh, Kuala Berang di Terengganu adalah projek di bawah peruntukan Program Pelancongan Desa Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah tahun 2008 yang dilaksanakan oleh RISDA. Kementerian meluluskan peruntukan berjumlah RM287,777.60 sahaja yang melibatkan pembinaan tiga komponen iaitu enam unit chalet, landskap dan papan tanda projek KKLW. Manakala permohonan bagi membina bangunan seminar dan pejabat tidak dapat dipertimbangkan kerana komponen tersebut adalah di luar skop program ini. Kementerian ini menyambut baik cadangan Yang Berhormat supaya kemudahan asas tambahan yang lengkap disediakan di kawasan projek chalet berkenaan bagi memberi keselesaan kepada pengunjung ke kawasan tersebut.

Kemajuan Tanah dan Wilayah. Tuan Yang di-Pertua, mengenai harapan Yang Berhormat Sekijang supaya peruntukan diberikan kepada pekebun-pekebun kecil. Untuk makluman Yang Berhormat bagi tahun 2011, kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM136 juta untuk pembangunan dan tanam semula kelapa sawit melalui agensi pelaksana seperti FELCRA Berhad, Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Sarawak (SELCRA) dan Lembaga Kemajuan Tanah Sarawak (LKTS). Anggaran keluasan yang terlibat adalah

seluas 21,809 hektar dan akan memberi manfaat kepada 9,247 pekebun kecil sawit. Di samping itu, peruntukan ini juga meliputi aktiviti pengembangan seperti latihan, khidmat nasihat dan bimbingan kepada pekebun kecil sawit dalam usaha untuk meningkatkan produktiviti tanaman sawit yang berkualiti.

Yang Berhormat Parit bertanya mengenai apakah usaha-usaha kerajaan untuk mempertingkatkan daya pengeluaran makanan di kalangan pekebun-pekebun kecil dan penternak. Bagi meningkatkan hasil pengeluaran ternakan di kalangan pekebun-pekebun kecil, RISDA telah melaksanakan program berikut;

- (i) Program Pembiakbakaan Kambing dan Lembu dengan kerjasama Jabatan Veterinar. Program ini bertujuan untuk membekalkan anak-anak kambing Boer dan lembu kacukan Brahman terpilih untuk dibekalkan kepada pekebun-pekebun kecil yang terlibat dalam aktiviti ekonomi tambahan;
- (ii) melaksanakan program latihan kemahiran pengurusan ternakan kepada penternak;
- (iii) menyediakan maklumat berkaitan sumber makanan ternakan dan maklumat pasaran. Sebagai contoh, untuk tahun 2009 di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, kerajaan telah memperuntukkan RM8.7 juta kepada RISDA bagi membantu pekebun kecil miskin dan miskin tegar meningkatkan pendapatan melalui pelbagai aktiviti ekonomi tambahan; dan
- (iv) sebanyak 718 buah projek AET dilaksanakan dengan penglibatan seramai 886 orang peserta yang merangkumi tiga projek utama iaitu ternakan, tanaman dan ekonomi desa. Manakala bagi usaha untuk mempertingkatkan daya pengeluaran makanan ...

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Menteri, mencelah sikit.

Dato' Haji Hasan bin Malek: Saya habiskan sikit dahulu. Manakala bagi usaha untuk mempertingkatkan daya pengeluaran makanan di kalangan pekebun-pekebun kecil, kerajaan melalui FELCRA Berhad pula akan terus memperkasakan produktiviti pengeluaran padi beras hingga ke tahap 12 metrik tan per hektar setahun menerusi aplikasi mekanisasi ladang sepenuhnya menjelang 2011. Jemput.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri. Saya ucap tahniah kepada kerajaan khususnya Kementerian kerana memperuntukkan sejumlah wang yang cukup besar dalam soal membasmi kemiskinan dan juga meningkatkan pendapatan terutamanya golongan miskin di luar bandar. Cuma bolehkah Kementerian memaklumkan apakah penilaian dibuat. Contohnya saya ingin bagikan, kita memang selalu saya bangkitkan perkara ini, terikat dengan kumpulan sasar tertentu untuk kita berikan bantuan.

■1900

Kita adakan program, misalnya program ternakan burung walet. Atau aktiviti ternakan dan sebagainya. Oleh kerana kita terikat, kita terpaksa bagi. Sedangkan penerima itu tidak ada kemahiran, tidak ada kemampuan dan tidak mempunyai pengetahuan dari soal pemasaran dan sebagainya yang akhirnya juga menyebabkan pusingan pertama dia boleh buat, *second round* dia tidak mampu. Kalau tidak kena gaya, dengan kandang-kandang dia jual. Jadi, ini menyebabkan kebocoran berlaku dan menyebabkan kerugian, tidak menentu. Saya tidak kata keseluruhan tetapi barangkali ada kes-kes tertentu. Jadi, bagaimana tindakan Kementerian selain daripada pemantauan yang dibuat oleh pegawai, apakah aspek-aspek ini diberi penekanan supaya setiap sen yang kita belanjakan itu benar-benar memberi manfaat dan mendapat pulangan terbaik serta menyelesaikan masalah kemiskinan sebagaimana garis yang ditetapkan matlamat oleh kerajaan dan Kementerian. Terima kasih.

Dato' Haji Hasan bin Malek: Terima kasih Yang Berhormat Lenggong. Satu pandangan dan cadangan daripada pemimpin yang sentiasa peka kepada hal-hal kemiskinan ini. Saya akui ada satu, dua kes di mana ada sedikit kegagalan yang dari segi perancangan ini. Akan tetapi yang pentingnya saya hendak maklumkan, setiap pembangunan yang kita hendak buat ini mestilah berdasarkan kepada kerjasama semua pihak, daripada peserta sendiri, daripada pegawai dan juga daripada pihak Kementerian sendiri. Kita telah mengatasi cara ini. Di antaranya adalah melalui latihan-latihan, kursus-kursus yang kita bina ataupun kalau di RISDA ini pula kita tubuhkan jawatankuasa projek itu sendiri yang melibatkan bukan sahaja pegawai, tetapi juga pemimpin masyarakat dan peserta-peserta. Dia duduk bersama-sama mencari, melihat apa-apa masalah yang mereka hadapi. Jadi inilah usaha.

Oleh sebab itu saya di Dewan yang mulia ini juga mengesyorkan supaya Yang Berhormat sendiri juga bersama-sama dengan jawatankuasa ini untuk melihat masalah ini. Kalau kita nampak sakit sedikit, elok diberitahu kepada pihak yang berwajib untuk kita ambil tindakan yang sebenarnya. Terima kasih Yang Berhormat Lenggong.

Mengenai saranan Yang Berhormat Langkawi supaya mengadakan muzium getah atau muzium kelapa sawit di Langkawi, buat masa ini Kementerian tidak ada perancangan untuk membina muzium tersebut. Walaupun Kementerian melalui RISDA dan FELCRA Bhd., bersedia bekerjasama dengan pengusaha pelancongan untuk mengatur program lawatan ke projek tanam semula getah dan sawit bagi tujuan memberi penerangan tentang cara dan proses penanaman getah dan sawit kepada para pelancong asing yang datang ke Langkawi.

Yang Berhormat Tenom menyentuh isu pelaksanaan pelan dan rancangan pembangunan luar bandar. Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian telah melancarkan baru-baru ini pelan induk pembangunan luar bandar (PIPLB) dan pelan induk ini akan disusuli pula oleh pelan tindakan PIPLB yang akan memperincikan program-program khusus untuk menyokong 35 strategi yang telah digariskan di dalam PIPLB. Ini akan dilaksanakan melalui bengkel yang akan melibatkan keseluruhan jentera pentadbiran kerajaan di peringkat persekutuan dan negeri serta semua *stakeholders* yang mempunyai kepentingan dalam usaha pembangunan luar bandar.

Soalan Yang Berhormat Lenggong tadi telah terjawab dengan sendirinya daripada yang saya timbulkan ini tadi. Program-program ini akan digubal sebegitu rupa bagi memastikan dapat menyumbang kepada masyarakat dan pembangunan luar bandar yang progresif, berdaya saing dan berilmu. Kementerian amat yakin bahawa dengan terlaksananya PIPLB ini, maka ia akan dapat mengubah persepsi masyarakat luar bandar terhadap usaha kerajaan dalam memajukan masyarakat luar bandar. Berhubung dengan pertanyaan Yang Berhormat Kalabakan, Kementerian yakin bahawa peruntukan yang telah diberi kepada negeri Sabah untuk program infrastruktur asas luar bandar akan dapat dibelanja dan dilaksanakan sepenuhnya. Kerja-kerja awal dan proses perolehan bagi pelaksanaan projek tahun hadapan telah pun dimulakan.

Tuan Yang di-Pertua, seramai 12 orang Ahli Yang Berhormat telah menyentuh perkara-perkara yang berkaitan dengan kemudahan infrastruktur asas dan utiliti luar bandar. Masing-masing memohon itu dan sebagainya. Saya tidak hendak pergi kepada *detail*. Cumanya yang saya hendak sebut, Yang Berhormat Batang Sadong meminta penjelasan berkenaan dengan projek jalan kampung yang tidak disebut semasa pembentangan bajet. Untuk makluman Yang Berhormat, dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, program jalan kampung dikenali sebagai Program Jalan Perhubungan Desa (JPD). Perubahan ini berdasarkan tambahan skop di mana bina baru atau naik taraf jalan tidak sahaja menghubungkan rumah ke rumah dalam kampung, tetapi diluaskan skopnya kepada jalan ladang, jalan pertanian pekebun kecil.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Minta jalan, Kapit. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ini tertarik sedikitlah dan saya hendak membangkitkan satu perkara berkenaan dengan projek untuk masyarakat di luar bandar. Di kawasan saya di Kapit, dalam tahun ini untuk Projek Ameniti Sosial (PAMS) itu, RM300,000 telah diagihkan. Juga untuk projek jalan kampung, RM300,000 telah diagihkan untuk jalan-jalan kampung kecil itu. Senarai telah pun dihantar

melalui pejabat daerah. Yang kecewanya, kami telah difahamkan bahawa semua projek itu tidak dapat dilaksanakan tahun ini, mengapa? Sebab senarai itu pun dihantar saya ingat dalam bulan Ogos.

Jadi pegawai daerah di Kapit, dan pegawai daerah dari kawasan saya mengatakan setakat ini dikatakan waran ataupun surat kuasa tidak dikeluarkan. Jadi banyak kemungkinannya tidak dapat dilaksanakan tahun ini. Jadi orang sudah tunggu-tunggu bertanya. Bertanya dengan pejabat daerah dan mengatakan saya sebagai wakil rakyat. Saya hendak penjelasan. Akan tetapi kalaulah tidak dapat dijelaskan buat masa sekarang, saya mohon Yang Berhormat Timbalan Menteri bertanya kepada pegawai dan beri saya penjelasan. Yang sepatutnya bukan setakat penjelasan, sepatutnya projek ini dilaksanakan. Janganlah kita dari pejabat daerah sudah buat senarai projek itu, dihantar. Ini sebab saya dengar di kawasan-kawasan lain, projek-projek seumpama itu telah dilaksanakan. Mengapa belum diluluskan di Kapit? Sekian, terima kasih.

Dato' Haji Hasan bin Malek: Terima kasih Yang Berhormat Kapit yang menunjukkan soal keprihatinan pemimpin Barisan Nasional sentiasa melihat apa yang perlu dibantu di kawasan-kawasan kampung masing-masing. Terima kasihlah. Jadi jawapan soalan ini agak spesifik. Saya akan semak balik dan saya akan beri bantu di mana, saya akan menjawab secara bertulis dan saya akan bantu Yang Berhormat Kapit. Kerana inilah yang kita hendak, ditimbulkan dan kita akan ambil tindakan.

Soal infrastruktur di Kapit, duit sebanyak RM300,000 dan sebagainya itu *insya-Allah* kita akan membantu. Berkaitan dengan saranan Yang Berhormat Putatan supaya kerajaan menaik taraf jalan-jalan yang dibina oleh pihak pembalak dan pengusaha ladang untuk kemudahan penduduk luar bandar, kementerian sememangnya prihatin dengan masalah yang dihadapi oleh penduduk di luar bandar khususnya bagi mereka yang akan menggunakan jalan tersebut ke ladang-ladang pertanian mereka. Masalah ini akan dapat diatasi dengan peluasan skop program jalan kampung yang dikenali sebagai Program Jalan Perhubungan Desa yang merangkumi jalan ladang, pertanian, produk dan juga pekebun kecil. Walau bagaimanapun, pelaksanaan Program JPD ini tertakluk kepada peruntukan yang diluluskan dalam Bajet 2011. Yang Berhormat Tebrau memohon jalan kampung bagi Kampung Redang dan Kampung Pasir Salam iaitu sebuah perkampungan Orang Asli. Kementerian akan melihat kesesuaian jajaran dan panjang jalan yang boleh dilaksanakan dan akan mempertimbangkan pelaksanaannya di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Berhubung dengan permohonan Yang Berhormat Bagan Serai agar jalan di Parit Mat Keling dan jambatan di Sungai Bongkak dapat dinaiktarafkan dengan segera, kementerian telah menyenaraikan permohonan tersebut di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh. Yang Berhormat Sibuti menyatakan bahawa terdapat 40% jalan-jalan kampung dan jalan-jalan rumah panjang yang masih perlu diturap dan dinaiktarafkan. Yang Berhormat boleh mengemukakan permohonan keperluan Program Jalan Perhubungan Desa melalui pejabat daerah untuk disusun mengikut keutamaan skop PJK kementerian ini.

Isu jalan luar bandar telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kota Kinabalu, Yang Berhormat Sibuti, Yang Berhormat Tenom, Yang Berhormat Lubok Antu, Yang Berhormat Hulu Rajang dan Yang Berhormat Sekijang.

Berhubung dengan dakwaan bahawa rakyat pedalaman Sabah tidak ada kemudahan jalan raya, di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan sejumlah RM945 juta atau 25% dari jumlah peruntukan keseluruhan jalan luar bandar telah diluluskan bagi negeri Sabah.

■1910

Di bawah tempoh NKRA pula, sejumlah RM2 bilion telah diluluskan bagi membiayai 188 projek sepanjang 1,262.33 kilometer jalan di kawasan luar bandar negeri Sabah. Pada masa ini status projek adalah seperti berikut - yang sudah siap dan yang dalam pembinaan ini saya ingat saya akan berikan secara bertulis.

Bagi Parlimen Tenom kementerian di bawah tempoh NKRA, telah memperuntukkan sejumlah RM49.17 juta bagi membiayai lapan buah projek sepanjang 28.75 kilometer di Daerah Tenom. Merujuk kepada permohonan jalan luar bandar oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, permohonan ini akan disenaraikan di bawah Rancangan Malaysia

Kesepuluh dan akan dipertimbangkan oleh kementerian berdasarkan kepada peruntukan yang diterima dan keperluan yang mendesak.

Lampu jalan kampung. Yang Berhormat Bagan Serai mencadangkan agar beberapa jambatan diberikan kemudahan lampu jalan kampung. Kementerian sedar bahawa masih ada lagi kampung-kampung yang masih belum dipasang dengan LJK, termasuk di kampung-kampung yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat. Kita akan mempertimbangkan pelaksanaannya pada Rancangan Malaysia Kesepuluh tertakluk kepada peruntukan yang diluluskan.

Bekalan air luar bandar dan bekalan elektrik luar bandar. Seramai lapan orang Ahli-Ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan isu mengenai bekalan air luar bandar dan bekalan elektrik luar bandar iaitu; Yang Berhormat Putatan, Yang Berhormat Limbang, Yang Berhormat Kota Kinabalu, Yang Berhormat Tebrau, Yang Berhormat Tenom, Yang Berhormat Sibuti, Yang Berhormat Lubok Antu dan Yang Berhormat Ranau. Berhubung peruntukan RM18 juta untuk menyelesaikan masalah air di Sabah, sebenarnya negeri Sabah telah diperuntukkan sebanyak RM779.49 juta dalam tahun 2011 di bawah Program NKRA. Kementerian yakin peruntukan ini akan dapat menyelesaikan sebahagian besar masalah air di negeri Sabah.

Manakala kenyataan Yang Berhormat Kota Kinabalu bahawa rakyat pedalaman Sabah tidak ada bekalan air dan elektrik adalah tidak benar sama sekali. Untuk makluman Yang Berhormat, bagi program bekalan elektrik luar bandar kementerian ini kerajaan di bawah tempoh Bidang Keberkesanan Utama Negara (NKRA). Dari tahun 2010 sehingga tahun 2012 telah menyasarkan untuk mencapai liputan 95% bekalan elektrik 24 jam di negeri Sabah. Bagi mencapai sasaran yang ditetapkan ini 56,700 buah rumah di negeri Sabah perlu diberi bekalan elektrik 24 jam sebelum berakhir tahun 2012. Bagi mencapai sasaran ini, kerajaan pada tahun 2011 telah memperuntukkan sejumlah RM706.5 juta untuk pelaksanaan projek bekalan elektrik luar bandar di negeri Sabah. Peruntukan ini merupakan 51.9% diperuntukkan keseluruhan program bekalan elektrik luar bandar pada tahun 2011. Kementerian menjangkakan bahawa sejumlah 28,000 buah rumah akan disambung dengan bekalan elektrik 24 jam pada akhir tahun 2011.

Untuk Pulau Gaya dan Daerah Penampang, kementerian bercadang untuk melaksanakan projek bekalan air ke Pulau Gaya dengan peruntukan RM70 juta yang akan memberi manfaat kepada hampir 1,000 buah rumah. Manakala bagi daerah Penampang, pula kementerian merancang untuk melaksanakan lima projek dengan peruntukan RM10.25 juta dan akan memberi manfaat kepada 2,024 buah rumah. Dengan terlaksananya NKRA ini, kementerian menyasarkan sebanyak 90% liputan bekalan air di negeri Sabah dapat dicapai pada akhir tahun 2012.

Permohonan Yang Berhormat Limbang untuk projek bekalan air luar bandar dari Batu Danau ke Mendamit telah dilaksanakan di bawah projek Bidang Keberhasilan Utama Negara dan dalam proses penyediaan reka bentuk akhir. Projek ini dijangka dapat dilaksanakan pada awal tahun 2011. Bagi bekalan elektrik untuk Kampung Ledang dan Kampung Pasir Salam, kementerian telah menyenaraikannya dalam senarai projek bekalan elektrik bandar tahun 2011 yang akan dimulakan pelaksanaannya pada bulan Januari 2011.

Berhubungan dengan peruntukan sebanyak RM1.5 bilion untuk bekalan elektrik dan bekalan air luar bandar khusus bagi Parlimen Tenom. Kementerian telah memperuntukkan sebanyak RM31.4 juta dalam tahun 2011 dan tahun 2012 bagi pelaksanaan tujuh buah projek yang akan memberi manfaat kepada 1,500 buah rumah di Parlimen Tenom. Manakala bagi projek Bekalan Elektrik Luar Bandar (BELB) negeri Sabah, pada tahun 2011 sebanyak RM18 juta diperuntukkan untuk pelaksanaan 35 projek di kawasan Parlimen Tenom. Pelaksanaan projek dijangka dimulakan pada Januari 2011 dan dijangka siap pada tahun 2012.

Bagi Parlimen Sibuti pada tahun 2011, kementerian telah memperuntukkan sejumlah RM26.3 juta untuk pelaksanaan projek bekalan elektrik luar bandar di kawasan Parlimen Sibuti. Pelaksanaan projek ini telah dimulakan pelaksanaannya pada 2 Ogos 2010 dan akan siap sepenuhnya sebelum 1 Februari 2012 dan akan memberi manfaat kepada 773 buah rumah. Manakala bagi projek air luar bandar, sebanyak RM29.04 juta telah diperuntukkan sepanjang tempoh NKRA bagi pelaksanaan lima buah projek.

Yang Berhormat Lubok Antu mencadangkan supaya pekan Belaga dan kawasan penempatan semula Sungai Asap dihubungkan kepada talian grid elektrik dari Bakun. Kementerian sememangnya mempunyai perancangan untuk menyalurkan bekalan elektrik ke pekan Belaga dan rumah-rumah panjang di sekitar pekan Belaga. Pada masa kini hanya pekan Belaga - Kampung Melayu Belaga dan RH Lato Juman Long Amo telah mendapat bekalan elektrik 24 jam dari stesen jana kuasa elektrik milik *Sarawak Energy Berhad* (SEB). Kementerian telah mengadakan perbincangan bersama Sarawak Hidro pada 2 Ogos 2010 untuk menyalurkan bekalan elektrik dari empangan hidro Bakun terus ke pekan Belaga. Juga disambungkan ke 13 buah rumah panjang dan dua buah sekolah di sepanjang Sungai Balui dan Sungai Batang Rajang.

Bagi penempatan Sungai Asap pada masa kini menerima bekalan elektrik 24 jam dari stesen jana kuasa milik *Sarawak Energy Berhad*. Kementerian telah mengadakan perbincangan dengan SEB dan mendapati penyambungan bekalan elektrik secara talian grid dari pencawang masuk utama iaitu PMU Similajau terlalu jauh dan sedang mengkaji kemungkinan untuk menyambungkan elektrik dari stesen hidro Bakun ke kawasan penempatan Sungai Asap.

Yang Berhormat Ranau mencadangkan supaya peruntukan pendawaian dan pemasangan meter lampu dalam rumah dimasukkan dalam pelaksanaan projek mulai tahun 2011. Untuk makluman Yang Berhormat skop pelaksanaan projek bekalan elektrik luar bandar di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah melibatkan pembinaan talian penghantaran, talian pengagihan dan talian perkhidmatan ke rumah-rumah individu. Pengguna pula perlu menanggung kos pendawaian dalam rumah dan membayar yuran deposit penyambungan bekalan elektrik, iaitu *collateral deposit* kepada pihak berkuasa elektrik negeri iaitu *Sabah Electricity Sdn. Bhd.* di Sabah sebelum bekalan elektrik disambung ke rumah. *Collateral deposit* merupakan cagaran penyambungan bekalan elektrik yang perlu dibayar oleh pengguna dan boleh dituntut semula oleh pengguna. Sekiranya mereka berpindah atau menamatkan langganan perkhidmatan bekalan elektrik.

Di negeri Sarawak, pendawaian dalam rumah di kampung-kampung yang mendapat bekalan elektrik di bawah program BELB akan dibuat oleh Syarikat SESCO Berhad menggunakan pembiayaan *assisted wiring scheme* (AWS). Jumlah pembiayaan pendawaian dalam rumah sejumlah RM500 dan pengguna dikenakan bayaran balik secara ansuran selama 36 bulan. Walau bagaimanapun skim ini tidak dipraktikkan oleh SESB di negeri Sabah. Usaha untuk memastikan semua masyarakat menikmati kemudahan bekalan elektrik, kementerian hanya membiayai pendawaian dalam rumah dan pembayaran deposit penyambungan bekalan elektrik untuk ketua isi rumah yang miskin tegar sahaja.

Bagi Parlimen Lubok Antu, sejumlah RM7.6 juta diperuntukkan untuk pelaksanaan tiga projek bekalan elektrik luar bandar di kawasan Parlimen Lubok Antu. Pelaksanaan projek ini telah dimulakan pelaksanaannya pada 2 Ogos 2010 dan akan siap sepenuhnya 1 Februari 2012 dan akan memberi manfaat kepada 211 buah rumah. Baki rumah-rumah panjang di kawasan Parlimen Lubok Antu akan disambung dengan bekalan elektrik 24 jam pada tahun 2011 dan tahun 2012 sekiranya keupayaan bekalan elektrik dari sumber talian *Sarawak Energy Sdn. Bhd.* mencukupi. Kerajaan di bawah tempoh Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) dari tahun 2010 hingga tahun 2012 telah menyasarkan untuk mencapai liputan 95% bekalan elektrik 24 jam di negeri Sarawak.

■1920

Bagi mencapai sasaran yang ditetapkan ini, 77,800 buah rumah tambahan di negeri Sarawak akan disambung dengan bekalan elektrik. Berita gembira untuk Sabah dan Sarawak.

Majlis Amanah Rakyat – Yang Berhormat Sekijang memohon diberi keutamaan pembinaan Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) kawasan Sekijang memandangkan tapak telah dibeli oleh MARA dua tahun lepas. Cadangan pembinaan projek Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) kawasan Sekijang iaitu MRSM Segamat telah dipohon untuk dilaksanakan di dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Walau bagaimanapun projek ini tidak diluluskan untuk dilaksanakan di dalam *first rolling plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh, memandangkan pada tempoh Unit Perancang Ekonomi memberi keutamaan kepada pelaksanaan projek bersambung dan projek NKRA sahaja. Namun begitu

kementerian akan mengemukakan permohonan cadangan pembinaan MRSM Segamat ini di dalam *second rolling plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh iaitu pada tahun 2013.

Mengenai permohonan Yang Berhormat Limbang supaya MARA menambah kursus di GIATMARA di Limbang. Kementerian mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat. Perkara ini akan diperhalusi di peringkat GIATMARA berasaskan keperluan kesesuaian setempat. Untuk makluman Yang Berhormat di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh pada tahun 2011, GIATMARA Limbang telah diluluskan peruntukan sebanyak RM433,543 bagi pembelian peralatan dan penyelenggaraan bengkel sahaja.

GIATMARA Limbang dijangka akan memulakan operasi bangunan bekas pejabat lama residen bagi Limbang bagi awal tahun 2011. Kursus yang akan ditawarkan pada peringkat permulaan adalah Kursus Teknologi Kimpalan dan Fabrikasi Logam dengan pengambilan yang pertama seramai 20 orang pelatih. Mengenai harapan Yang Berhormat supaya Kompleks GIATMARA Limbang dibina dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh kementerian memohon peruntukan bagi membina bangunan GIATMARA Limbang dalam *second rolling plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh untuk membolehkan GIATMARA ini beroperasi di bangunan sendiri.

KEMAS – Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Kanowit membangkitkan isu ketiadaan bangunan atau tempat yang sesuai bagi kelas prasekolah KEMAS. Kementerian sedar bahawa masih terdapat kekurangan bagi kelas prasekolah dalam mendapatkan kemudahan tempat operasi terutama dalam memenuhi bilangan kelas yang telah ditetapkan dalam NKRA. Bangunan yang digunakan sekarang adalah bersifat sementara di mana KEMAS telah merancang untuk menyediakan kabin pada tahun 2011.

Kementerian juga telah memperuntukkan sebanyak RM151 juta untuk program prasekolah bagi tahun 2011 hingga tahun 2012.

Seterusnya Yang Berhormat Kanowit memohon agar peruntukan yang lebih banyak diberikan kepada kelas literasi dewasa. Untuk makluman Yang Berhormat pada tahun 2010, KEMAS telah melaksanakan sebanyak '53' buah kelas untuk orang dewasa di Sabah dan Sarawak dengan peruntukan sebanyak 'RM487,500'. Rancangan bagi penambahan kelas akan dibuat untuk tahun 2011 berdasarkan kepada peruntukan yang diluluskan. Fulus, duit ya.

Isu masyarakat Orang Asli telah mendapat perhatian daripada Yang Berhormat Bukit Mertajam, Yang Berhormat Ranau, Yang Berhormat Putatan, Yang Berhormat Ipoh Barat dan Yang Berhormat Lenggong. Mengenai isu peruntukan kepada masyarakat Orang Asli, kerajaan sentiasa memberi perhatian yang serius di mana peruntukan ini sentiasa dipertingkatkan dari semasa ke semasa. Sebagai contoh, peruntukan pembangunan Jabatan Hal Ehwal Orang Asli terus meningkat dari RM140 juta dalam Rancangan Malaysia Ketujuh kepada RM337 juta dalam Rancangan Malaysia Kelapan dan terus melonjak kepada RM417 juta dalam Rancangan Malaysia Kesembilan, maknanya bertambah-tambah. Sebanyak RM10.9 juta juga dalam Rancangan Malaysia Kesembilan adalah bagi tujuan pembangunan manusia dan minda di mana secara tidak langsung mewujudkan asimilasi antara masyarakat Orang Asli dan masyarakat sekeliling.

Berkaitan dengan Perkara 153 Perlembagaan Persekutuan, kerajaan memerlukan masa yang lebih panjang untuk memperhalus secara terperinci cadangan oleh Yang Berhormat Ranau memandangkan perkara ini melibatkan Perlembagaan Persekutuan. Mengenai Akta 134 Akta Orang Asli 1954, ada saya bawa bersama ini, bengkel pindaan akta ini telah diadakan di Nilai Spring, Negeri Sembilan yang turut melibatkan masyarakat Orang Asli yang terdiri daripada individu kumpulan-kumpulan pemimpin, pertubuhan bukan kerajaan, ahli akademik dan ahli perniagaan Orang Asli.

Kerajaan adalah bertanggungjawab sepenuhnya untuk memastikan yang terbaik untuk masyarakat Orang Asli. Perkara ini memerlukan penelitian yang lebih mendalam dan perlu berhati-hati supaya penambahbaikan yang dibuat memberi kesan yang positif kepada masyarakat Orang Asli untuk jangka masa yang panjang. Maknanya kerajaan Barisan Nasional mempunyai niat yang baik dan suci terhadap kumpulan masyarakat ini.

Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian menerusi JHEOA sedang dalam peringkat penyediaan draf pindaan ke atas Akta Orang Asli ke arah membentuk Rang Undang-undang Kemajuan Orang Asli yang dijangka akan dibentangkan di Parlimen pada tahun 2011. Mengenai perjawatan Orang Asli, Jabatan Hal Ehwal Orang Asli (JHEOA) seramai 284 Orang Asli sedang berkhidmat di Jabatan ini. Jumlah ini merupakan 23% daripada keseluruhan pengisian jawatan yang berjumlah 1,248 orang.

Daripada jumlah tersebut, dua orang daripadanya menjawat jawatan Kumpulan Pengurusan dan Profesional di mana salah seorang daripadanya menjawat jawatan kedua tertinggi dalam JHEOA iaitu sebagai Timbalan Ketua Pengarah Satu Pembangunan. 107 orang lagi menjawat jawatan Kumpulan Sokongan I dan selebihnya iaitu 175 orang lagi menjawat jawatan Kumpulan Sokongan II. Selain itu dalam usaha menambah baik, menambah bilangan kaki tangan Orang Asli dan memberi peluang kepada Orang Asli untuk mentadbir jabatan, kementerian turut melaksanakan urusan pertukaran sementara pegawai Orang Asli daripada Kementerian Pelajaran ke Jabatan Hal Ehwal Orang Asli untuk menjawat jawatan sebagai Pegawai Pembangunan Masyarakat Gred S48, di mana beliau berperanan sebagai Pengarah Negeri.

Selain dari itu terdapat ramai daripada pegawai keturunan Orang Asli yang bertugas dalam Kumpulan Pengurusan dan Profesional di sektor awam yang meliputi pegawai perkhidmatan pendidikan, jurutera, pegawai perubatan, hakim dan sebagainya. Sehubungan itu kementerian telah mendapatkan pandangan Jabatan Perkhidmatan Awam untuk menempatkan pegawai-pegawai tersebut secara berjawatan bersilang bagi mengisi jawatan Kumpulan Pengurusan dan Profesional di JHEOA.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Haji Hasan bin Malek: Setakat ini perkara tersebut masih dalam rundingan.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh mencelah sedikit?

Dato' Haji Hasan bin Malek: Ya.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Saya tertarik dengan usaha yang dibuat oleh kerajaan Barisan Nasional dalam kita membangunkan Orang Asli ini. Mereka ada akta khas iaitu 134 dan mereka ada penempatan khas di RPS dan sebagainya. Cuma saya meminta pandangan Yang Berhormat Timbalan Menteri, apakah usaha yang lebih bersungguh-sungguh kerana bagi saya kalau satu-satu masyarakat ini ditempatkan di antara mereka sahaja jadi sudah tentulah mereka tidak *expose*, dengan izin. Tidak terdedah kepada *mainstream* atau maknanya masyarakat umum atau masyarakat ramai yang terdiri dari pelbagai kaum ini, yang membolehkan sumber persaingan antara mereka.

Saya setuju sebab ini pengalaman kita. Apabila kita mengadakan satu jabatan khas, ada akta khas dan keistimewaan ini memang kita beri. Memang ini baik kerana kita hendak memberi mereka peluang untuk membina masa depan tetapi kadang-kadang kalau kita berikan keistimewaan yang terlalu, maknanya tidak mendedahkan mereka kepada umum, secara luas ini mungkin mereka akan bersaing sesama mereka sahaja.

Jadi apakah usaha yang lebih mencabar bagi masyarakat ini supaya kalau boleh kementerian menempatkan mereka ini bukan di kalangan mereka sahaja. Walaupun ada usaha sebahagian daripada penduduk ini berada di kawasan Melayu, China dan sebagainya tetapi masih lagi biasanya di kalangan mereka sahaja. Jadi apakah pendekatan kerajaan atau kementerian supaya masyarakat Orang Asli dalam arena sekarang ini dapat bersaing dengan masyarakat lain dalam mencapai kejayaan hidup mereka dalam seluruh bidang walaupun ada usaha yang diberikan sokongan dan bantuan yang cukup hebat oleh kerajaan? Minta pandangan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih.

■1930

Dato' Haji Hasan bin Malek: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Pandangan dan cadangan yang cukup bernas daripada Yang Berhormat Maran. Soalan yang diberikan kepada kita ialah bagaimana kedudukan Orang Asli itu sendiri di Jabatan Hal Ehwal Orang Asli. Jadi saya jawab yang itu. Berkenaan dengan perancang umum, sebenarnya hari ini

pun saya bawa beberapa naskhah berkenaan dengan kejayaan-kejayaan sebahagian kecil daripada masyarakat Orang Asli yang telah berjaya bukan sahaja dalam bidang pentadbiran tetapi juga dalam bidang majistret, pegawai tadbir dan diplomatik, doktor, pensyarah, jurutera, guru dan akauntan. Mereka ini sedang bekerja di jabatan-jabatan yang berkenaan.

Bermaksud tadi, usaha kita ini memang menyeluruh dan usaha ini kita buat bukan sahaja dengan kerjasama pihak kementerian, MARA, Petronas dan sebagainya, tetapi kita memberikan peluang kepada mereka untuk melanjutkan pelajaran di luar negara. Oleh sebab itu, pandangan Yang Berhormat tadi memang benar. Maknanya kita hendak mereka ini jangan kita hanya sebut hendakkan Orang Asli mengetuai Jabatan Hal Ehwal Orang Asli sebagai Ketua Pengarah tetapi kita hendak lebih daripada itu dan ini telah kita mulakan dan mendapatkan hasilnya. *Insyah-Allah* dengan sokongan Yang Berhormat, usaha ini akan dapat kita jayakan bersama. Inilah yang kita buat. Terima kasih.

Berhubung dengan soalan daripada Yang Berhormat Lenggong mengenai permohonan jalan sejauh enam kilometer oleh Yang Berhormat Lenggong, kementerian mengambil maklum dan permohonan ini akan disenaraikan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Berkaitan dengan peruntukan sebanyak RM100 juta, peruntukan itu sebenarnya adalah bertujuan untuk melaksanakan aktiviti-aktiviti yang telah diluluskan berdasarkan perjanjian program meliputi program pendidikan, kesihatan, pembangunan minda, bantuan kebajikan, pengangkutan dan perhubungan serta penyampaian perkhidmatan kepada masyarakat Orang Asli. Semua aktiviti yang dilaksanakan adalah ke arah memberikan perkhidmatan yang terbaik kepada masyarakat Orang Asli.

Manakala kenaikan elaun Tok Batin dan JKK Orang Asli adalah sebagai pengiktirafan kerajaan kepada Tok Batin yang berperanan untuk menjaga kesejahteraan dan keharmonian penduduk serta peranan JKK selaku ejen pembangunan sosioekonomi setempat.

Tuan Yang di-Pertua, sekali...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Panjang lagikah jawapan Yang Berhormat Menteri?

Dato' Haji Hasan bin Malek: Hendak tutup dah ini. Hendak tutup, dia buka pula. Tidak mengapa, Sri gading tidak ada masalah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Sedikit sahaja. Tuan Yang di-Pertua, boleh? Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Betulkah Orang-orang Asli di Galas ditipu soal tanah oleh pemimpin-pemimpin PAS, Kerajaan PAS Kelantan? Betulkah? Saya hendak tahu itu sahaja sebab kasihan pada Orang-orang Asli.

Tuan Ooi Chuan Aun [Jelutong]: Jangan kelentonglah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Bukan kelentong, ini kita bertanya.

Tuan Ooi Chuan Aun [Jelutong]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ini kita mahu tanya Yang Berhormat Menteri kerana Yang Berhormat Menteri ada tanggungjawab kepada Orang Asli, sebab itu saya hendak tanya. Boleh Yang Berhormat Menteri menjawab? DAP apa hal? *You* tipu PAS lah, DAP.

Dato' Haji Hasan bin Malek: Sebenarnya saya baru balik dari Galas, kasihan mereka. Pandangan Yang Berhormat tadi memang mereka Orang Asli ditipu oleh parti-parti pembangkang. Dijanjikan macam-macam tetapi tidak ada apa-apa yang mereka perolehi. Sebab itu harapan mereka ialah pada kerajaan Barisan Nasional... *[Disampuk]* Ya hidup, *insyiah-Allah*. Minta maaf dia orang semua dekat sana. Jadi, soalan itu tepat sekali. Terima kasih.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi saya merakamkan ucapan penghargaan dan terima kasih di atas keprihatinan dan cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat di atas isu-isu Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah dalam perbahasan Perbekalan 2011. *Insyallah*, dengan sokongan Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, kita akan terus membangunkan kawasan luar bandar ini demi agama, bangsa dan negara. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Dijemput Kementerian Sumber Manusia.

7.34 mlm.

Menteri Sumber Manusia [Datuk Dr. S. Subramaniam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan tentang isu-isu yang berkaitan dengan Kementerian Sumber Manusia. Lebih kurang 25 orang Ahli Parlimen telah mengambil bahagian di dalam perbahasan dan telah membangkitkan beberapa isu berkenaan dengan Kementerian Sumber Manusia.

Salah satu daripada isu yang telah dibangkitkan ialah tentang gaji minimum. Kerajaan selepas mengambil kira keadaan di mana ada gaji di dalam sektor swasta yang tidak berubah untuk beberapa tahun dan bilangan mereka yang mendapat gaji yang rendah telah memutuskan di dalam Jemaah Menteri secara dasar untuk mengamalkan sistem gaji minimum di dalam negara kita. Perkara ini akan diamalkan melalui penubuhan satu majlis kebangsaan mengenai gaji minimum yang akan dibuat selepas kita menggubal, membentangkan dan dapat meluluskan satu akta baru tentang gaji minimum di dalam Dewan ini. Selepas itu, segala isu berkenaan gaji minimum ini, tentang syarat-syarat dan kadar serta bagaimana ia akan diamalkan akan diputuskan oleh Majlis yang akan ditubuhkan selepas penggubalan sistem perundangan itu.

Lagi satu isu yang dibangkitkan ialah tentang satu program yang telah diumumkan di dalam bajet baru-baru ini iaitu tentang Skim Pemilikan Rumah Pekerja Ladang. Baru-baru ini di dalam bajet, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita telah mengumumkan sejumlah RM50 juta untuk membantu pekerja-pekerja ladang memiliki rumah sendiri. Ini adalah untuk menyelesaikan satu masalah yang sudah lama dihadapi oleh pekerja-pekerja ladang. Program ini akan dilaksanakan dengan kerjasama Bank Simpanan Nasional kepada pekerja-pekerja ladang di dalam sektor perladangan yang merupakan warganegara Malaysia yang kurang daripada 55 tahun dan pinjaman sehingga RM60,000 untuk membeli rumah-rumah kos rendah dengan kadar faedah 4% dan boleh dibayar untuk dua generasi. Syarat-syarat lain akan ditetapkan melalui perbincangan di antara kementerian saya, pihak EPU dan Bank Simpanan Nasional dan kita berharap program ini boleh dilaksanakan pada 1 Januari tahun yang akan datang.

Lagi satu perkara yang dibangkitkan ialah tentang *retrenchment fund* iaitu satu tabung untuk membantu pekerja-pekerja yang telah ditamatkan pekerjaan mereka kerana syarikat-syarikat tempat mereka bekerja telah gulung tikar atau telah menghadapi masalah kewangan. Kementerian sebenarnya ada mempunyai peruntukan sebanyak RM40 juta untuk program ini pada tahun ini dan sekarang kita di dalam perbincangan dengan Kementerian Kewangan untuk memastikan mekanisme melalui mana program ini boleh dilaksanakan.

Tujuan ini adalah untuk membantu pekerja-pekerja yang telah ditamatkan pekerjaan kerana syarikat tempat mereka bekerja sudah gulung tikar dan tiba-tiba mereka menghadapi satu keadaan di mana mereka tidak mendapat pendapatan. Cadangan kita ialah untuk memberi mereka bayaran setiap bulan untuk satu masa yang pendek untuk membantu mereka menghadapi kesusahan pada masa itu. Selepas satu mekanisme yang sesuai diperoleh dengan persetujuan daripada Kementerian Kewangan, Kementerian Sumber Manusia akan melaksanakan program *retrenchment fund*.

Ahli-ahli Yang Berhormat juga telah membangkitkan isu berkenaan dengan cuti bersalin. Selepas pengumuman yang dibuat oleh kerajaan bahawa untuk pekerja-pekerja di sektor awam cuti bersalinnya ditambah sampai 90 hari, Ahli-ahli Yang Berhormat telah

meminta supaya diluaskan untuk melibatkan pekerja-pekerja di dalam sektor swasta. Untuk berbuat sedemikian, kementerian memerlukan perbincangan yang lebih mendalam dengan majikan-majikan di dalam sektor swasta untuk mengenal pasti segala isu yang ada di dalam sektor swasta sebelum sesuatu keputusan dibuat...

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Minta laluan Yang Berhormat.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Boleh saya habiskan dahulu? Sebelum sesuatu keputusan boleh dibuat tentang implikasi melaksanakan program sedemikian di dalam sektor swasta. Ya.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya hendak bertanya tentang pembuangan kerja tadi.

■1940

Jadi ini ada seorang kawan saya dia dibuang kerja dan apabila dia berhujah dengan pengurus sumber manusia syarikat tersebut, pengurus sumber manusia tergelak sahaja bila dia mengatakan dia hendak bawa ke pengadilan dan sebagainya kerana undang-undang pekerjaan, akta pekerjaan di Malaysia ini terlalu longgar dan banyak lohong. Maknanya pekerja tidak akan boleh menang kalau mereka bawa ke mahkamah dan sebagainya. Jadi apa pendapat Yang Berhormat Menteri?

Datuk Dr. S. Subramaniam: Itu memang satu pandangan yang salah. Sebenarnya sistem perundangan di dalam negara kita memberi satu pengawalan yang begitu banyak kepada pekerja dan itulah sekarang satu isu yang telah dipertikaikan oleh banyak majikan dan majikan-majikan yang datang ke Malaysia untuk melabur di dalam negara kita isu yang selalu dibangkit ialah sistem perundangan di dalam negara kita tidak memberi kelonggaran untuk majikan manakala memberi kawalan yang begitu baik untuk pekerja-pekerja. Sebenarnya Akta Kerja di dalam negara kita memberi perlindungan yang begitu kuat kepada pekerja-pekerja. Tidak ada seorang majikan yang boleh menamatkan seorang pekerja dengan sewenang-wenangnya kerana ada banyak isu yang banyak peluang untuk pekerja boleh mengambil untuk memastikan keadilan diberi kepada mereka. Yang...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Penjelasan ya.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat Menteri, *maternity leave*. Saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri kita mengikut model negara mana yang memberi *maternity leave flexibility* sedemikian 60 hari tetapi tidak boleh ambil lebih 90 hari atau mempunyai syarat sedemikian 300 jumlah hari itu. Jadi ini mengikut negara mana model fleksibiliti sedemikian sebab kalau tengok negara Singapura mereka ada kerisauan aspek ekonomi akan terganggu seperti yang selalu dibangkitkan tapi apakah kementerian ada melihat contoh mungkin kerjasama kerajaan memberi sumbangan dan syarikat sumbangan apabila *maternity leave* ini diambil. Saya pohon.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Terima kasih Yang Berhormat. Di dalam penggubalan mana-mana dasar tidak ada keperluan untuk kita untuk mengasaskan itu kepada mana-mana model di dalam mana-mana tempat di dalam negara. Kita sebagai satu negara yang bebas mempunyai peluang untuk menetapkan dan menentukan mana-mana dasar yang sesuai dengan kehendak kita dan sebelum itu kalau ada yang kita ikut adalah apa yang sudah ditetapkan di dalam Akta Kerja untuk sektor swasta dan yang ditetapkan oleh sektor awam melalui apa-apa peraturan yang ada dalam sektor awam. Pada masa sekarang selepas ada permohonan dan permintaan daripada banyak pihak, satu keputusan dibuat untuk membolehkan sektor awam untuk melanjutkan cuti itu.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: [Bangun]

Datuk Dr. S. Subramaniam: Sekarang ada permohonan supaya perkara ini diluaskan kepada sektor swasta tetapi di dalam sektor swasta sebelum kita boleh membuat keputusan...

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Yang Berhormat Menteri, mohon penjelasan lagi.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Nanti. Saya boleh tamatkan jawapan saya. So, untuk sektor swasta kerana dia melibatkan majikan, melibatkan pekerja dan isu-isu berkenaan dengan mereka kita mesti mengambil kira pandangan mereka sebelum buat apa-apa keputusan. Oleh itu, walaupun ada cadangan walaupun ada permohonan apa yang diperlukan adalah perbincangan yang lebih dalam untuk memastikan bahawa apa yang kita buat adalah sesuai dan selaras yang telah dipersetujui oleh semua pihak. Ya Yang Berhormat Lipis.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Okey. Yang Berhormat Menteri, sebenarnya saya pun keliru dengan kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat Menteri tadi. Sebab sahabat saya ini sudah dibuang kerja, sudah diberi notis kerja dan tidak ada apa boleh dibuat. Beliau pergi ke jabatan kerja atau IR saya pun tidak pastilah apa yang dia kata tapi mereka menjawab tidak ada apa yang boleh dibuat untuk membantu sahabat saya ini. Jadi saya mohon penjelasan yang benar-benar ikhlas daripada Yang Berhormat Menteri.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Ahli Yang Berhormat, apa yang saya telah terangkan memang ikhlas dan benar. Tiap-tiap tahun kita telah mendapat aduan lebih kurang 3,000 lebih aduan oleh pekerja-pekerja yang telah ditamatkan kerja, yang membuat aduan kepada jabatan-jabatan perhubungan perusahaan yang ada di seluruh negeri di dalam negara kita. Tiap-tiap tahun banyak kes telah dirujuk kepada Mahkamah Perusahaan supaya kes-kes boleh dikendalikan dengan segera.

Oleh itu, sistem untuk menangani masalah ini sudah ada di dalam sistem kita. Di dalam Jabatan Tenaga Kerja kita mempunyai sistem aduan dan kes-kes yang dibawa. Kalau ada apa-apa isu yang menganiaya pekerja boleh dibawa kepada Mahkamah Buruh yang ada dalam Jabatan Tenaga Kerja dan tentang perkara-perkara berkenaan dengan kes-kes yang ditamatkan pekerjaan kalau tidak ada asas kepada penamatan ini maka tiap-tiap pekerja di dalam negara kita mempunyai hak untuk membuat aduan dan membawa kes mereka ke kerajaan supaya mereka dipulih balik di dalam kerja asal mereka kalau perkara ini tidak dibuat secara adil.

Sistem kita sudah mengatakan kalau ada apa Yang Berhormat cakap bahawa pegawai atau jabatan di dalam Kementerian Sumber Manusia telah beritahu bahawa tidak ada hak untuk pekerja itu adalah satu perkara yang salah. Tolong beritahu saya nama pegawai itu dan jabatan dan pejabat di mana pegawai itu ada kita memang boleh buat siasatan dan ambil tindakan yang sewajarnya tetapi kalau sebenarnya seseorang pegawai sudah lakukan sedemikian ini adalah satu perkara yang tidak bertanggungjawab.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Saya akan beri pada Yang Berhormat Menteri nanti.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Terima kasih. Lagi satu isu yang telah dibangkitkan ialah...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan. *Maternity leave* sektor swasta, *maternity leave* sektor swasta.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Ya, saya sudah cakap tadi.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya hendak tanya apakah tindakan susulan tadi Yang Berhormat kata akan menelitinya. Apa tindakan susulan, apakah akan ada satu jawatankuasa sebab saya rasa kita telah ketinggalan. Kalau Singapura boleh empat bulan, dalam sektor swasta mereka empat bulan. Saya dimaklumkan dua bulan sumbangan kerajaan, dua bulan sumbangan pihak swasta.

Jadi Malaysia nampaknya lain dari yang lain. Singapura sektor awam boleh bagi empat bulan tapi Malaysia kata fleksibiliti 60 hari hingga 90 hari tetapi tidak boleh lebih 300 hari. Jadi bukankah kita selalu mesti belajar *best practices* dari negara lain. Saya pohon penjelasan.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Terima kasih. 20 tahun dahulu kalau ada orang yang mempunyai lebih daripada dua anak di Singapura mereka tidak boleh mendapat belajar di dalam sekolah-sekolah mereka. Itu ialah sistem yang ada di dalam satu-satu negara yang berbeza mengikut keperluan-keperluan mereka yang berbeza. Di negara China lebih daripada satu anak sudah jadi satu masalah. Kalau Ahli Yang Berhormat mahu mengikuti negara-negara yang lain itu ialah kebebasan untuk Ahli Yang Berhormat untuk ikut contoh-contoh yang ada di dalam negara-negara yang lain.

Apa yang saya mahu beritahu Ahli Yang Berhormat ialah bahawa di dalam negara kita, kita buat perkara-perkara asas kepada keperluan di dalam negara. Saya sudah jawab bahawa cara macam mana kita akan menangani permohonan yang dibuat oleh pihak sektor swasta ialah untuk mengadakan perbincangan kepada semua pihak yang terlibat di dalam hal ini khasnya majikan sebelum kita boleh mencadangkan satu cadangan yang sesuai untuk melanjutkan lagi bilangan hari cuti untuk cuti bersalin. Biarlah saya teruskan dengan isu-isu yang lain.

Satu isu yang sentiasa dibangkitkan ialah perkara berkenaan pindaan Akta Perhubungan Perusahaan di mana melalui satu pindaan yang telah dibuat pada tahun 2008 *back pay* untuk mereka yang telah ditamatkan pekerjaan dihadkan kepada 24 bulan. Ini adalah satu amalan yang dibuat di dalam negara kita dengan mengambil kira keadaan di dalam negara kita dan untuk memastikan segala keputusan yang dibuat adil bukan sahaja untuk pihak pekerja tetapi pada masa yang sama adil kepada pihak majikan.

Untuk memastikan perkara ini boleh diamalkan di dalam satu sistem yang baik Kementerian sudah mempunyai satu KPI untuk memastikan segala kes penamatan pekerjaan yang telah dirujuk kepada Jabatan Perhubungan Perusahaan daripada masa yang dirujuk kepada peringkat negeri sampai dirujuk kepada peringkat Mahkamah Perusahaan boleh diselesaikan dalam sembilan bulan. Kita sedang mewujudkan beberapa sistem untuk memastikan perkara ini boleh dibuat dan kita berharap semua kes kalau boleh diselesaikan daripada masa aduan sampai keputusan dibuat Mahkamah Perusahaan di dalam 24 bulan. Kalau itu boleh dicapai, isu berkenaan untuk melanjutkan lagi *back pay* yang dibuat selepas untuk mereka yang menghadapi penamatan pekerjaan lebih daripada 24 bulan itu tidak akan wujud.

■1950

Satu lagi isu yang dibangkitkan ialah tentang pindaan kepada Akta Kerja 1955. Walaupun ada cadangan daripada beberapa pihak bahawa beberapa perkara di dalam Akta Kerja dipinda dengan mengambil kira keadaan ekonomi yang ada pada masa sekarang. Dengan ambil kira keadaan globalisasi yang ada pada masa sekarang dan mengambil kira cara-cara bagaimana kita boleh menarik pelaburan ke dalam negara kita tetapi apa-apa pindaan yang akan dibuat, akan dibuat selepas mengambil pandangan daripada semua pihak. Sekarang kita mempunyai perbincangan secara *tripartite* dengan pihak agensi-agensi yang lain dan tentang cadangan-cadangan pindaan yang telah dibuat. Selepas perbincangan ini dan dengan mendapat persetujuan, kita akan membuat pindaan ini melalui membentangkan pindaan di dalam Dewan yang mulia ini.

Ahli-ahli Yang Berhormat telah pun memberi beberapa cadangan untuk mengurangkan kebergantungan negara kita kepada pekerja asing dan Kementerian saya, Kementerian Dalam Negeri dan Kementerian-kementerian yang lain memang sentiasa prihatin tentang isu ini. Kita mahu mengurangkan pekerja asing, baru-baru ini di dalam satu inisiatif yang telah dibuat oleh Kementerian Dalam Negeri ada satu makmal tentang pelaburan asing di mana pelbagai isu berkenaan pekerja asing telah dibincangkan. Satu sistem telah dicadangkan bagaimana kita boleh menyelesaikan masalah yang kita menghadapi tentang isu-isu pekerja asing.

Salah satu daripadanya ialah untuk mewujudkan sistem biometrik selepas itu mengenal pasti semua orang pekerja asing yang ada di dalam negara kita termasuk mereka yang sah dan tidak sah. Selepas memastikan bilangan yang ada untuk mewujudkan satu sistem yang baik untuk memastikan cuma keperluan di dalam industri sahaja boleh kerja di dalam negara kita. Ini kerana kita tidak boleh lari daripada perkara bahawa ada industri-industri tertentu di dalam negara kita yang masih memerlukan pekerja asing. Oleh itu, kita mahu satu sistem pengurusan yang baik di mana cuma keperluan

diisikan dan kita tidak dibanjiri dengan lebih bekerja asing daripada yang diperlu. Satu lagi isu yang dibangkit ialah tentang insurans pekerja asing ialah satu cadangan baru yang dibuat oleh Kementerian Kesihatan untuk mengenakan semua pekerja-pekerja asing yang akan datang ke dalam negara kita untuk mempunyai insurans kesihatan dan memastikan bahawa kalau mereka jatuh sakit semasa ada di dalam negara kita, mereka boleh mendapat rawatan di dalam hospital-hospital kerajaan dan sistem insurans ini akan membuat bayaran kepada mereka.

Daripada dasar perkara ini telah diluluskan di dalam Jemaah Menteri dan sekarang Kementerian Kesihatan di dalam proses untuk memastikan bagaimana program ini akan dilaksanakan. Saya fikir jikalau semua perkara boleh diselesaikan, rancangan ini akan dilaksanakan pada Januari tahun akan datang. Tentang Program Latihan 1Malaysia yang telah diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita, beberapa rancangan baru telah dicadangkan. Salah satu daripada rancangan ialah untuk membolehkan orang dewasa dan mereka yang kerja untuk mengikuti kursus pada waktu petang.

Untuk orang-orang yang kerja untuk mengikut kursus kemahiran pada hujung minggu dan untuk meninggikan lagi taraf pencapaian dan kemahiran di dalam kalangan pekerja yang sedang kerja pada masa sekarang. Ada dana-dana tertentu yang telah di peruntukan dan sekarang kita di dalam proses untuk mengadakan perbincangan dengan semua agensi-agensi di dalam kerajaan kita iaitu Kementerian Pengajian Tinggi, Kementerian Belia dan Sukan dan Kementerian Kewangan untuk memastikan program-program yang telah diumumkan ini boleh dilaksanakan daripada tahun yang akan datang. Kerajaan sentiasa memberi tekanan yang besar untuk memastikan pihak OKU dan pihak wanita mendapat peluang-peluang pekerjaan.

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Beberapa program telah dirancang untuk mereka seperti Program Homeworking di mana melalui usaha kerajaan lebih daripada 2,005 orang perempuan sedang kerja di tempat-tempat perumahan masing-masing dengan kerjasama beberapa majikan. Baru-baru ini kita telah meluluskan peraturan pekerjaan separa masa untuk membolehkan golongan wanita yang mempunyai pendidikan yang tinggi supaya mereka boleh kerja di dalam majikan, kalau tidak untuk jangka masa yang panjang, untuk satu jangka masa yang sesuai dengan kehidupan mereka. Kita berharap program-program ini akan menerima sambutan daripada pihak majikan dan melalui program ini semua ini boleh dijayakan. Itulah beberapa daripada isu-isu yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tentang Kementerian Sumber Manusia. Saya ucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat telah dibangkitkan isu-isu ini dan...

Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil]: Yang Berhormat Menteri, boleh satu lagi atau tidak? PERKESO.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Okey. Ini tiada dibangkitkan dahulu, ya?

Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil]: Ya, tetapi tidak sempatlah.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Okey, baik.

Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil]: Saya ada satu kes – PERKESO. Tuntutan faedah hilang upaya di Melaka ini, di kawasan saya. Di mana pesakit ini telah mencarum beberapa tahun, bekerja dengan swasta. Akan tetapi pada tahun ini dia bekerja 24 jam kemudian dia menemui kemalangan pada hari Ahad walaupun dia bekerja. Kemudian, dia mengalami kecederaan tulang belakang dan lumpuh kedua belah kaki dan hilang kawalan pundi kencing dan usus besar. Taraf neurologi beliau ialah T-10.A atau paraplegia. Bagaimanapun setelah membuat tuntutan daripada PERKESO malangnya ditolak. Katanya, oleh sebab tahun ini dia kerja hari Ahad itu dua hari sahaja, maka dia katanya bukan bencana kerja. Jadi, apa jadi orang ini selama beberapa tahun mencarum dalam PERKESO? Akhirnya dalam keadaan dia tidak berupaya langsung kehidupannya, maka dia

tidak dapat tuntutan faedah hilang upaya daripada PERKESO. Minta Yang Berhormat Menteri.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Terima kasih. Ahli Yang Berhormat, tolong beri saya kes ini supaya saya boleh minta pihak PERKESO untuk buat siasatan. Akan tetapi daripada dasar PERKESO, walaupun pihak pekerja membuat caruman tetapi perlindungan untuk mereka ialah:

- (ix) masa apa-apa kemalangan yang berlaku semasa bekerja; atau
- (x) apa-apa kemalangan yang berlaku semasa mereka datang dari rumah ke tempat kerja; atau
- (xi) apa-apa kemalangan yang berlaku semasa mereka balik daripada tempat kerja ke rumah.

Kalau kemalangan berlaku di luar keadaan itu memang ini tidak diberi perlindungan daripada pihak PERKESO melainkan keadaan di mana penyakit ini disebabkan oleh pekerjaannya sendiri, kadang kala apa yang dipanggil *occupational diseases*. Akan tetapi tolong beritahu saya kes itu, saya boleh minta pihak PERKESO membuat siasatan yang lebih dalam dan memastikan bahawa keadilan diberi kepada pekerja itu. Dengan itu Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dan memberi pandangan-pandangan yang bernas tentang aktiviti dan rancangan-rancangan Kementerian Sumber Manusia. Kalau ada apa-apa soalan yang saya tidak jawab, kita akan jawab secara bertulis, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya jemput Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi, dan Kepenggunaan.

7.58 mlm.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi, dan Kepenggunaan II [Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih saya kepada Ahli-ahli Yang Berhormat iaitu daripada Indera Mahkota, Batang Sadong, Sibuti, Tangga Batu, Bandar Tun Razak, Kuala Terengganu, Kota Melaka, dan Wangsa Maju yang telah menyentuh beberapa isu yang berakut rapat dengan kementerian semasa perbahasan bajet tahun 2011. Sehubungan itu, saya akan memberikan maklum balas sebaik yang mungkin ke atas isu-isu serta pandangan yang telah dibangkitkan. Sebagai usaha untuk memperkukuhkan peranan kementerian dalam melaksanakan tanggungjawab yang telah diamanahkan.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh mengenai isu kenaikan harga barang pengguna di Malaysia dan isu harga barangan dan perkhidmatan di Sarawak yang lebih tinggi. Masalah penjualan barang-barang perlu yang melebihi harga ditetapkan oleh kerajaan telah disuarakan oleh wakil-wakil rakyat hampir dari keseluruhan kawasan pedalaman terutama di Sabah dan di Sarawak. Di mana alasan yang sering kali diberikan oleh peniaga atau peruncit ialah kos yang perlu ditanggung oleh mereka dalam memperoleh barangan daripada pengedar atau pembekal yang rata-rata berada di luar bandar atau pekan yang jauh daripada kawasan pedalaman.

■2000

Penglibatan banyak lapisan orang tengah di dalam sistem pengedaran juga memberi impak perbezaan harga barangan yang agak tinggi jika dibandingkan dengan harga yang ditetapkan oleh kerajaan. Kerajaan amat prihatin terhadap kesukaran yang dihadapi penduduk di luar bandar dan pedalaman untuk mendapatkan bekalan barangan perlu dan terpaksa membayar harga yang mahal disebabkan sistem pengedaran yang kurang berkesan, dan kegagalan pemborong-pemborong menunaikan tanggungjawab dalam pengedaran barangan keperluan asas seperti beras, gula, tepung gandum, kegunaan am, gas, petroleum cecair serta petrol dan diesel.

Bagi meringankan beban penduduk di kawasan luar bandar dan pedalaman terutamanya di Sabah dan Sarawak, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan telah melaksanakan program memperbaiki sistem pengedaran barangan di kawasan luar bandar dan pedalaman di seluruh negara. Program ini telah mula dilaksanakan sejak 15 Januari 2009 bermula dengan pelaksanaan di kawasan Saratok di Sarawak dan Sipitang di Sabah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Boleh tidak saya mencelah?

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Silakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Yang Berhormat Timbalan Menteri ini dia tidak bimbang kalau kita soal, sebab dia di antara Timbalan Menteri yang hebat menjawab di Parlimen ini. Itu lah, kita puji Yang Berhormat Timbalan Menteri yang terbaik. Mudah-mudahan naik pangkat lah jadi Menteri selepas pilihan raya akan datang sebab kita akan tetap mempertahankan Putrajaya. Yang sebelah sini dia bermimpi siang hari lah.

Saya hendak tanya Yang Berhormat. Benarkah kerana kempen di Galas, di bawa cerita-cerita oleh orang PAS hendak memburukkan Kerajaan Barisan Nasional dan hendak menaikkan kemarahan orang kepada Kerajaan Barisan Nasional, hendak menimbulkan rasa benci orang ramai, pengundi-pengundi Galas kepada Barisan Nasional, dengan harapan kalau semua orang benci, menanglah dia.

Akan tetapi nampaknya kempunan PAS kali ini di Galas, dan juga di Batu Sapi pun nampaknya *insya-Allah* laporan yang kita terima – esok *final* nya kan. Betulkah apa yang didakwa oleh orang PAS, yang ditabur kepada pengundi-pengundi di Galas bahawa kerajaan yang menaikkan harga minyak RON 97 ini, naik 5 sen itu, betulkah? Boleh Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab? Bagaimanakah sebenarnya kenaikan itu? Apakah kerajaan atau sebab-sebab yang lain.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat dari Sri Gading. Inilah yang selalu digunakan. Semalam pun saya sudah menjawab dan saya telah memaklumkan bahawa harga minyak RON 97 ini tidak ada kena mengena dengan apa tindak tanduk kerajaan. Ini adalah fitnah semata-mata yang di bawa oleh pembangkang khususnya PAS di Galas. Siap dengan poster, siap mengatakan inilah Kerajaan Barisan Nasional, naik harga dan sebagainya.

Ini adalah satu tindakan yang tidak bertanggungjawab. Satu fitnah. Satu lagi hendak beritahu pula, kebetulan warna minyak RON 97 ini hijau. Jadi, saya hendak memberitahu minyak hijau ini adalah terbuka kepada harga pasaran dunia mulai 16 Julai tahun ini Yang Berhormat. Jadi, ianya diapungkan. Akan tetapi semenjak daripada ianya diapungkan sehingga semalam, tidak ada berlaku kenaikan harga kecuali – semalam pun tidak diumumkan sebab kerajaan memang tidak ada langsung kena mengena sebab ini adalah terpulang kepada harga pasaran dunia di mana ianya naik 5 sen semalam.

Akan tetapi minyak RON 97 ini atau minyak hijau ini bukan untuk kegunaan ramai. Apa yang kita kawal adalah RON 95, warnanya kuning. Jadi, yang ini memang tidak mengalami kenaikan harga termasuk juga diesel, di mana RON 95 dan juga diesel majoritinya adalah digunakan oleh rakyat kita termasuk rakyat kita yang berada di Galas dan juga di Batu Sapi. Jadi, ini yang mengelirukan, yang tidak bertanggungjawab, yang sewenang-wenangnya. Sebab yang dikatakan naik minyak tidak sebut pula minyak apa tetapi sebut inilah Kerajaan Barisan Nasional. Jadi, saya berharap kepada semua pengundi yang ada di Galas dan juga di Batu Sapi, janganlah mendengar fitnah ini sebab itu fakta yang salah.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Kempen sampai Dewan kah?

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Bukan Yang Berhormat, Yang Berhormat Kota Melaka saya hendak memberitahu bahawa ...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Tidak bolehlah. Ini Dewan, mesti tidak bolehlah.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: ...itu fitnah.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Kempen semasa Dewan.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Itu fitnah sebab fakta yang salah di mana fakta yang salah, kita kena beritahu bahawa itu fakta yang salah. Yang Berhormat, kalau *gentlemen, level playing field* lah dengan izin. Ini tidak, menggunakan fakta yang salah. Jadi, RON ...

Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Ya, mana?

Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil]: Bukit Katil.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Oh, Yang Berhormat Bukit Katil.

Datuk Md. Sirat Abu [Bukit Katil]: Pasa naik, pasa apung ini, saya hendak cakap pasa lambak pula. Ini pasa naik harga dan saya dimaklumkan adanya kambing biri-biri dari Australia yang telah diambil *wool* nya itu, bulu-bulunya, kemudian daging-dagingnya semua di hantar ke Malaysia ini secara lambak. Ia begitu banyak dan menjejaskan peniaga-peniaga tempatan dan juga kambing-kambing tempatan.

Mungkin agaknya Yang Berhormat Menteri boleh memberikan penjelasan bagaimana agaknya boleh membantu pengusaha-pengusaha tempatan ini? Mungkin agaknya institusi-institusi kerajaan ini boleh ambil jadikan menu makanan dan sebagainya. Itu pandangan saya. Harap Yang Berhormat Timbalan Menteri memberikan penjelasan. Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat, saya tadi tengah seronok hendak menerangkan RON 97 ini tidak ada kena mengena dengan kerajaan dan ia adalah atas harga-harga pasaran dunia iaitu pada masa ini tengah naik 5 sen. Akan tetapi ada masa nanti *insya-Allah*, ia akan turun sebab ia mengikut turun naik pasaran dunia.

Untuk makluman, kebanyakannya RON 97 ini adalah untuk kereta-kereta yang berkuasa tinggi dan juga di mana RON 97 ini dibenarkan untuk dibeli oleh orang asing. Mengikut rekod yang ada, hanya 13% kegunaan RON 97 tetapi 87% adalah RON 95 yang kita kawal dan kita pastikan bahawa *insya-Allah* rakyat kita akan mendapat pembelaan daripada Kerajaan Barisan Nasional. Yang Berhormat, tadi pasa kambing kan?

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Minta penjelasan.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Saya habiskan pasa kambing sekejap.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: RON 95 dan RON 97. Kita ada dengar bahawa *performance* RON 95 dan RON 97 adalah berbeza. Kereta yang sama tetapi memakai RON 95, jarak yang ia boleh pakai adalah kurang daripada kalau kereta yang sama menggunakan RON 97. Saya ingin tahu sama ada kementerian ada membuat penelitian atau *study* atas maklumat sebegitu atau *news about this*?

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat, memang kementerian ada membuat kajian terhadap dakwaan mengatakan bahawa *performance*, prestasi RON 95 kurang daripada RON 97. Sebenarnya, tidak ada kesan Yang Berhormat, tetapi ianya adalah atas kehendak atau kapasiti kereta yang dipakai. Memang ada disebutkan di situ untuk jenis kereta tertentu, ia sesuai pakai RON 95.

■2010

Ada kereta memang dia memerlukan RON97. Jadi dari segi kuasanya tidak ada beza Yang Berhormat kadang-kadang kita kalau kereta kita kapasiti pada tahap itu Yang Berhormat kita pakai minyak untuk terbang kapal terbang pun tidak boleh laju Yang Berhormat, sebab kapasiti itu hanya setakat itu. Jadi memang ada.

Akan tetapi, sebenarnya ada dalam jawapan ini akan memberi tahu mengenai apa makna RON dan apa mekanisme yang akan terjadi di dalam RON95 dan RON97 sebentar lagi. Sekejap Yang Berhormat, tadi tercelah pula cerita kambing ya. Cerita kambing ini untuk makluman kita kalau ada apa-apa yang kena mengena dengan pertanian Yang

Berhormat, kita ada jawatankuasa bersama dengan Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Kalau betul-betul Yang Berhormat mengatakan sekarang ini nampaknya ada lambakan kambing biri-biri itu di mana bulu diambil untuk kegunaan ia tetapi dagingnya dilambakkan di negara kita.

Jadi kami akan berbincang sebab pegawai saya semua ada di sini. Kalau betul-betul dakwaan ini Yang Berhormat, kita akan teliti bersama sebab kita pun memang risau sebab kita tidak mahu juga negara kita jadi tempat lambakan. Ini kerana kita memastikan bahawa kita akan...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat bukan Kementerian Pertanian lagi sekarang.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Ya, saya pengguna. Akan tetapi, secara kebetulan sebab pengguna ini dijaga kementerian yang sekarang ini tetapi apa yang kena mengena dengan pertanian kita ada jawatankuasa bersama Yang Berhormat. Jadi *insya-Allah* saya akan juga bawaan tetapi kita akan pastikan bahawa siasatan kita telah menunjukkan bahawa biri-biri dari Australia dan New Zealand telah naik secara berkala dari tahun 2009 sehingga kini.

Ini kerana sebenarnya kekurangan Yang Berhormat, kekurangan jadi saya tidak pasti kenapa pula menjadi lambakan tempat kita sebab sebenarnya ada kekurangan. Akan tetapi, Yang Berhormat biarlah kita akan membuat siasatan. Pegawai saya ada di sini tetapi inilah elokny kalau kita adakan jawatankuasa bersama. Tadi Yang Berhormat biarlah saya menghabiskan dari segi – jadi Yang Berhormat tadi dari segi RON97 tidak ada kena mengena dengan kerajaan tetapi ianya berlaku atas pasaran harga minyak di pasaran dunia.

Jadi saya menyambung tadi iaitu kementerian telah mengadakan satu perundingan dengan pembekal dan juga *transporter* tempatan supaya dapat membantu mengedarkan barang-barang keperluan tersebut di mana kos pengangkutan adalah ditanggung oleh kerajaan. Jadi pada tahun 2010 sehingga hari ini, projek pengedaran barang perlu telah dilaksanakan di 342 kawasan di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Projek penyeragaman harga LPG telah dilaksanakan di 189 kawasan. Manakala projek komuniti *drumming* iaitu untuk membawa minyak di kawasan luar bandar sebanyak 288 kawasan.

Bagi tahun 2010, RM79 juta telah diperuntukkan bagi pelaksanaan projek pengedaran barang perlu, penyeragaman harga gas petroleum cecair, serta petrol dan diesel melalui kaedah komuniti *drumming*. Bagi kesinambungan, pelaksanaan program penyeragaman harga ini demi untuk manfaat penduduk khususnya di luar bandar dan pedalaman. Di dalam bajet tahun 2011, kerajaan telah memperuntukkan sebanyak RM200 juta bagi meneruskan pelaksanaan program ini di kawasan sedia ada serta memperluaskan pelaksanaan program ini ke kawasan-kawasan lain.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin hendak memberi maklum balas mengenai isu RON95 yang dikatakan menjadi punca berlakunya kebakaran sekiranya berlaku kemalangan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, secara amnya RON ini merupakan singkatan kepada *Research Obtain Number* dengan izin yang merupakan kadar untuk menyukat ketahanan terhadap ketukan sesuatu minyak petrol di dalam enjin. Nombor yang menyusul selepas RON adalah peratusan isi padu pentana di dalam campuran isooctana dan heptana yang memberikan kapasiti anti ketukan.

Ini bermaksud RON95 mempunyai 95% kandungannya ialah isooctana dan selebihnya adalah heptana. Begitu juga dengan RON97 iaitu 97% adalah isooctana dan 3% adalah heptana. Berhubung dengan pernyataan bahawa petrol dengan RON yang tinggi mempunyai kualiti yang lebih baik, hakikatnya petrol yang baik adalah petrol yang sesuai dengan RON yang diperlukan oleh enjin kenderaan. Jadi tadi Yang Berhormat Bandar Kuching ya, saya menjawab bermakna dia bukan dari segi itu tetapi kapasiti enjin itu yang memerlukan kuasa yang mana.

Dengan menggunakan petrol yang mempunyai nilai RON minimum yang bersesuaian dengan keperluan kenderaan seperti mana yang disyorkan oleh pengeluar enjin kenderaan akan memastikan pembakaran berlaku tepat pada masanya dan

mengelakkan berlakunya fenomena ketukan enjin. Yang Berhormat sepertilah kita hanya perlu 1,000 miligram vitamin C tetapi kita bukan main kita rasa hendak kuat, kita hendak lebih atau apa-apa ubatlah. Akan tetapi, kapasiti kita setakat 1,000 kenapa kita mesti makan 3,000? Macam itulah sedikit sebanyaknyalah.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Itu kena dengar itu.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Akan tetapi, ini enjin. Jadi samalah kita 1,000, 1,000 sahajalah. Jangan pergi 3,000 macam itulah.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Oleh yang demikian... [Ketawa] sekiranya...

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Amaran keras itu.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Itu amaran keras itu.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Sekiranya enjin kenderaan dicipta dengan pembakaran RON95, penggunaan RON yang lebih tinggi tidak akan memberi kesan kepada keupayaan enjin secara optimum. Sebaliknya, jika enjin kenderaan tersebut dicipta untuk membakar dengan RON97 adalah tidak memadai bila dia mengguna RON95. Ini kerana ombok akan mengalami masalah ketukan. Bermakna kalau dia kapasiti besar bagi enjin yang kapasiti rendah dia punya ketuk itu tidak cukup.

Jadi bila ketuk tidak cukup dia tidak boleh berjalan, macam itulah. Jadi itu adalah macam kuasa kebakaran di dalam enjin tersebut [Ketawa]

Seorang Ahli: [Menyampuk]

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Pernyataan bahawa RON95 menjadi punca berlaku kebakaran sekiranya berlaku kemalangan adalah tidak tepat. Petrol RON95 adalah bahan bakar yang mematuhi spesifikasi Euro 2M yang mana ia dapat mengurangkan pencemaran udara akibat pelepasan sulfur. Di bawah spesifikasi Euro 2M ini jumlah maksimum penggunaan benzin adalah 5% sahaja. Benzin yang terkandung di dalam RON95 berfungsi sebagai *obtain booster* yang sebelum ini menggunakan plumbum.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin pergi pula kepada isu langkah kerajaan mengurangkan subsidi untuk barangan asas yang digunakan oleh semua lapisan masyarakat tanpa menghiraukan peningkatan beban yang terpaksa dipikul oleh golongan berpendapatan rendah. Ini adalah dakwaan yang disebutkan di dalam perbahasan. Kerajaan melalui Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan sentiasa mengkaji dan menyemak harga barangan kawalan dari semasa ke semasa.

Ini bagi memastikan harga sesuatu barang selaras perubahan harga bahan mentah komoditi di pasaran dunia. Oleh itu sekiranya harga komoditi import menunjukkan trend meningkat maka secara tidak langsung harga barangan asas turut akan meningkat. Sebagai langkah meningkatkan daya dan kecekapan pasaran serta memastikan penggunaan sumber lebih *optimal*, kawalan barang dan subsidi perlu dirasionalkan secara berperingkat-peringkat untuk menghapuskan *market distortion* dengan izin dan juga penyelewengan.

Harga barangan bersubsidi tidak menggambarkan harga sebenar dan susah sampai masanya untuk rakyat memahami bahawa subsidi tidak boleh diteruskan.

■2020

Pelarasan semula subsidi juga dapat mengurangkan jurang perbezaan harga barangan asas di Malaysia berbanding negara-negara jiran dengan perbezaan harga yang kecil ketirisan atau aktiviti penyeludupan barangan subsidi dapat kita kurangkan.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung isu mengenai pertambahan bilangan pasar raya besar yang tidak terancang, yang memberikan kesan negatif kepada peniaga kecil, pengusaha, pengedar, pemborong dan peruncit tempatan. Untuk makluman Ahli-ahli Yang

Berhormat kementerian mengawal selia pertumbuhan *hypermarket*, *superstore* dan *department store* asing di Malaysia melalui garis panduan penyertaan asing di dalam sektor perdagangan, pengedaran di Malaysia melalui pindaan tahun 2010 iaitu di dalam garis panduan.

Semua cadangan dan permohonan untuk membangunkan *hypermarket*, *superstore* dan *department store* asing di Malaysia diputuskan di dalam Mesyuarat Jawatankuasa Perdagangan Pengedaran (JKPP) yang diurusetikan oleh kementerian ini dan dianggotai oleh Kementerian Kewangan, Kementerian Dalam Negeri, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perancang Bandar dan Desa, pihak berkuasa tempatan dan lain-lain agensi yang relevan.

Kelulusan hanya diberikan setelah permohonan yang diterima menepati syarat-syarat yang telah ditetapkan di dalam garis panduan. Selain mengguna pakai syarat-syarat yang terkandung di dalam garis panduan, antara perkara-perkara lain yang dipertimbangkan untuk kelulusan pembangunan *hypermarket*, *superstore* dan *department store* asing di Malaysia adalah keperluan penduduk di kawasan sekitar, ulasan daripada PBT yang berkenaan dari segi kesesuaian lokasi, tapak cadangan *hypermarket*, *superstore* dan *department store* dan pelan perancangan pembangunan kawasan oleh PBT.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan supaya kementerian mengkaji semula atau mengadakan lain-lain insentif untuk bersama-sama menggalakkan produk Malaysia yang berkualiti berbanding dengan produk import. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat 300 barang yang terlibat dengan pemansuhan duti import merupakan barang-barang berjenama. Pemansuhan duti import tersebut antara lain bertujuan untuk menarik pelancong asing datang dan berbelanja di Malaysia.

Selain daripada itu langkah ini dapat menggalakkan golongan elit di negara ini untuk membeli barangan berjenama mewah di dalam negara dan seterusnya dapat mengelakkan aliran keluar wang. Kempen beli barangan Malaysia telah dilancarkan pada 16 Januari 2009. Ia diadakan dengan objektif untuk memperkenalkan barangan buatan Malaysia yang bermutu dan berjenama kepada masyarakat umum dan peniaga. Ia juga sebagai satu platform pemasaran dalam dan luar negeri selain mewujudkan semangat patriotik rakyat Malaysia terhadap produk keluaran tempatan.

Tema bagi kempen beli barangan Malaysia tahun 2010 adalah, "*Produk Malaysia Kebanggaan Kita.*"

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Hasil analisa maklum balas pempamer yang dibuat ke atas 178 syarikat pempamer mendapati 87.6% pempamer menyatakan...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan. Yang Berhormat Timbalan Menteri saya ingin memohon penjelasan berkenaan pengurangan duti import untuk barangan jenama yang menggunakan alasan untuk menarik pelancong asing ke Malaysia dan menjadikan Malaysia sebagai destinasi membeli-belah. Saya hendak tahu barangan berjenama yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat itu adalah barangan yang dibuat dalam negara atau luar negara? Setahu saya kalau barangan *handbag* contohnya Coach, mereka boleh membeli lebih murah di luar negara. Mereka ada *factory outlet* macam di US yang jauh lebih murah daripada negara ini. Sana jual mungkin lebih RM300 sahaja dan sini jual RM1,000 lebih.

Jadi yang dimaksudkan barangan berjenama ini adalah keluaran dalam negara atau luar negara. Oleh sebab sini kata duti import, import maksudnya dari luar negara. Jadi saya pohon penjelasan isu ini dan saya hendak tanya pelancong asing yang boleh dikatakan boleh ditarik masuk ke negara ini, pelancong asing dari negara mana yang suka *shopping* barangan berjenama ini di dalam negara ini? Terima kasih.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Yang Berhormat Timbalan Menteri saya sambung sedikit. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya menyokong sepenuhnya usaha kerajaan untuk mempromosikan

barangan keluaran negara. Saya telah membangkitkan satu isu tentang barangan yang dikeluarkan oleh para penyelidik kita iaitu *seismic bearing* hasil daripada getah asli dan juga *rubberize bitumen*. Akan tetapi setakat ini nampaknya minat pengguna yang sepatutnya datang daripada pihak kementerian begitu dingin sekali. Seharusnya kalau kita betul-betul mahu mempromosikan produk negara, produk dalam semua kementerian mesti memberikan sokongan. Pertama.

Keduanya kita dapati pada ketika ini, kita mahu menjaga kepentingan pengguna. Kenaikan ringgit Malaysia berbanding dengan mata wang asing utama, pada ketika ini memang membuktikan bahawa kita telah dapat memberikan keyakinan kepada pasaran dan sekali gus memberikan keuntungan kepada para pengimport. Sebenarnya para pengeksport sekarang merasalah kesakitannya akibat daripada kekukuhan ringgit. Jadi saya hendak tanya kementerian adakah barang-barang import ini, kerana mereka mendapat keuntungan daripada kekukuhan ringgit Malaysia akan menurunkan harga barangan yang dijual di pasaran.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Timbalan Menteri tajuk yang sama. Jangan mengantuk. Saya *declare* yang belum pasti lagi. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya sependapat dengan Yang Berhormat yang membangkitkan tentang hapuskan cukai 300 jenis barangan import. Saya hendak tanya Yang Berhormat Timbalan Menteri ini program kementerian tentang "*buying Malaysia products*" ini. Adakah 300 jenis barang ini kita juga ada produk 1Malaysia yang setanding dengan kualitinya? Saya ingin tanya sebab pada satu tangan kita *promote* untuk beli barangan tempatan katakan beg tangan, kasut yang buatan Malaysia seperti jenama *Bonia*, *Larrie*, *Crocodile*. Ini semua jenama tempatan yang berkualiti tinggi, adakah 300 jenis barangan ini bersama dengan yang kita ada produk juga. Bukankah ini menjejaskan usaha kementerian untuk Program *Buying Malaysia Products*? Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat-Yang Berhormat daripada Batu Gajah, Jasin dan juga Kota Melaka. Satu, terima kasihlah semangat patriotik ini yang kita kehendakkan Yang Berhormat. Jadi terima kasih juga sebab bolehlah saya dapat menjelaskan. Yang Berhormat satunya barangan 300 *items* ini yang nanti tidak lama akan disenaraikan secara terperinci adalah barang-barang daripada luar negara yang berjenama. Jadi Yang Berhormat satu kita hendak menarik pelancong-pelancong datang.

Yang Berhormat tadi katakan pelancong-pelancong ini dia boleh pergi mana-mana *factory outlet* dan sebagainya, memang betul Yang Berhormat. Akan tetapi di sini kita hendak juga satu tarikan dan bila dikurangkan duti import ke atas barang-barang ini, jadi ia memberikan satu *competitive edge*. Di mana barang-barang berjenama ini harganya berlainan di negara-negara seperti di Singapura harga lain, di Indonesia lain dan di Thailand lain untuk jenis barang ini yang berjenama.

■2030

Jadi untuk kita hendak memberi satu daya tarikan kepada pelancong-pelancong yang datang, kita juga harus mengadakan harga barang-barang ini dan harga yang lebih menarik dan kompetitif.

Yang Berhormat, ia tidak langsung menjejaskan barangan buatan Malaysia. Saya memberikan satu contoh. Kasut *Bally* - harga untuk kasut *Bally* lelaki, kalau kasut *Gucci*, *Bally*, *Louis Vuitton*. Harga sepasang kasut adalah dalam RM3,000, kalau dikurangkan juga duti import ia mungkin turun RM2,000. Siapa orang kita yang hendak membeli RM2,000 ini? Masih tidak mampu. Akan tetapi jika kita bandingkan juga dengan kasut yang sama - *Larrie* seperti Yang Berhormat Kota Melaka kata. Harga kasut *Larrie* RM200 - memang ia mampu dibeli oleh rakyat kita.

Pada masa yang sama mungkin harga kasut *Bally* tadi dengan mengurangkan duti import, lebih murah daripada harga yang ada di Singapura. Itu akan menjadi satu tarikan kepada pelancong. Mereka akan *spread the word* dengan izin, bahawa di Malaysia harganya lebih baik, elok daripada di Singapura. Mari kita ke Kuala Lumpur dan kita beli. Ini tarikan Yang Berhormat. Kami semua ini patriotik tetapi kita tidak boleh menyekat cita rasa pelancong yang datang. Pelancong yang datang Yang Berhormat, orang-orang Jepun.

Yang Berhormat tengok mereka sanggup berbaris, bersusun untuk pergi ke kedai berjenama. *Larrie* adalah khas untuk kita, kita ada juga *standards* kita. Akan tetapi untuk kita menarik pelancong daripada luar negara, kita mesti ada satu yang khusus untuk menjadi tarikan kepada mereka.

Yang Berhormat Batu Gajah - *factory outlet* ini tadi. Untuk makluman Yang Berhormat, kita juga hendak mengadakan *factory outlet* di Iskandar. *Factory outlet* ini adalah digunakan untuk barang-barangan berjenama yang *out season*, jadi memanglah harganya murah. Akan tetapi, *insya-Allah* kita juga nanti akan mengadakan di sini tetapi ini adalah permulaannya. Apa yang saya hendak maklumkan di sini, bahawa sasaran itu lain. Sasaran ini adalah kepada pelancong asing yang hanya berminat kepada jenama-jenama seperti ini dan juga kumpulan elit-elit yang ada di dalam negara. Jadi daripada wang kita mengalir ke luar negara dengan *shopping* di Paris dan sebagainya, kenapa tidak kita beli di dalam negara kita sendiri dan mungkin harganya jauh lebih murah. Terima kasih.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri masih tidak boleh meyakinkan saya dengan mengeluarkan duti import ini boleh menarik pelancong.

Pada pendapat saya, hendak mendapatkan barangan berjenama mereka boleh beli di *airport*. Mereka tidak akan datang ke Malaysia disebabkan barangan berjenama ini. Daya tarikan kepada Malaysia...

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: [Menyampuk]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ke negara ini, melawat negara ini...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Bila DAP yakin sama BN...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Bukannya dengan menggunakan, pada pandangan saya bukan menggunakan dengan mengurangkan duti import untuk barangan berjenama. Akan tetapi sebaliknya menarik mereka ke negara ini dengan mempromosikan kekuatan negara ini iaitu kita ada bukit, gunung, pantai, pulau...

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kita tidak boleh - pandangan saya itu bukan strategi yang munasabah. Pada pendapat saya juga, kementerian sepatutnya mengambil kesempatan ini mempromosikan barangan jenama buatan tempatan.

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Yang Berhormat...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Jadi pelancong yang kaya-raya ini datang apabila mengetahui dan memahami ada *Larrie*, ada *Bonia*...

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Yang Berhormat, saya...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Itu pandangan sayalah.

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Saya tidak habis beri jawapan. Selepas ini Yang Berhormat, saya hendak sebut satu-persatu jenama-jenama kita yang mula-mula kita ingatkan jenama ini jenama luar negara.

Saya hendak memaklumkan bahawa kita ada jenama-jenama kita yang gah. Yang Berhormat, saya tidak habis cakap apabila Yang Berhormat mencelah. Jadi saya berilah jalan. Akan tetapi Yang Berhormat - terima kasih Yang Berhormat, gunung-ganang, laut dan sebagainya itu memang sudah ada. Main golf, main itu. Akan tetapi ini memang adalah satu kehendak pelancong, kita jangan menyekat juga. Kalau pelancong datang untuk melihat, mereka berkemampuan jadi mereka akan beli. Akan tetapi Yang Berhormat saya hendak masuk ke jenama kita, ya? [Ketawa] Hendak masuk jenama kita ini.

Tadi mengenai *rubber bitumen* itu daripada Yang Berhormat Jasin. Memang itu adalah sesuatu yang baik, sebab itu di dalam apa-apa ekspo yang kami jalankan - 'Belilah Barangan Malaysia', kita jua meminta kementerian-kementerian yang lain juga mengadakan

ekspo-ekspo. Ini kerana *bitumen* itu adalah barang berat, termasuk bitumen untuk buat jalan bukan? *Rubber bitumen - rubberised bitumen* untuk membuat jalan...

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Boleh, hendak tambah sedikit sahaja?

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Ya. [Ketawa]

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Sebenarnya yang saya sebutkan tadi, barangan hasil daripada komoditi kita sendiri yang telah mendapat tempat di negara-negara luar. *Seismic bearings* sekarang digunakan di Amerika, Iran, Algeria, Indonesia, dan akhir sekali baru-baru ini apabila kita membuat jambatan kedua Pulau Pinang. Itu pun mungkin kerana kontraktor utama adalah dari negara China - satu sistem untuk menahan gegaran.

Apa yang saya hendak sebutkan di sini, kenapa pihak kementerian seperti Kementerian Kerja Raya dan Kementerian Kesihatan tidak mahu menggunakan barangan tempatan yang sebenarnya ada di dalam negara kita. Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Satu Yang Berhormat - pandangan saya Yang Berhormat. Akan tetapi tidak mengapa, kementerian-kementerian lain pun ada.

Kadang-kadang Yang Berhormat, barangan-barangan ini pengusahanya lebih suka menjualkannya ke luar negara dengan harga yang lebih mahal, daripada ia hendak menggunakannya di dalam negara ini. Ini juga adalah satu *economies of scale* dan sebagainya. Yang Berhormat, ini *business*. Daripada ia jual di dalam Malaysia dengan harga yang murah, mungkin ia hendak jual ke China dan Jerman. Jadi tidak mengapalah. Kita berbangga bahawa barangan kita juga berada di seantero dunia, kita berbangga itu. Semangat patriotik juga Yang Berhormat. Berbalik kepada jenama ini...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Sedikit...

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Saya belum jawab jenama.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Okey. [Dewan riuh]

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Saya masuk kepada jenama. [Dewan Riuh] [Ketawa]

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Yang Berhormat Batu Gajah, saya masuk...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Jadi kita mengadakan pelbagai insentif dan bantuan kepada pengusaha-pengusaha tempatan yang mengambil bahagian di dalam ekspo-ekspo. Yang mana kita memberikan mereka sewaan *booth* yang murah dan juga publisiti percuma, melalui aktiviti promosi kempen dan juga ekspo. Melalui publisiti tersebut, jenama-jenama Malaysia yang sebelum ini mungkin disangka sebagai jenama asing kini lebih dikenali.

Yang Berhormat Kota Melaka dan Yang Berhormat Batu Gajah, contohnya jenama seperti *Padini*. Sebelum ada ekspo kita banyak mempromosikan, kita ingat jenama *Padini* daripada luar negara. Selain *Padini*, jenama *British India*. Mula-mula saya pun ingat *British India* ini daripada luar, rupa-rupanya jenama kita. Jadi *that is why* dengan izin, kita mengadakan banyak lagi ekspo dan pameran. Selepas itu kita ada *Bill Keith*, *Secret Recipe*, *Cavenzi*, *Dr. Cardin*, *John Master*, *Axel*, *Forest Secret*, *Cheetah*, *VOIR*, Anakku, *Lewre* dan bermacam-macam lagi termasuk Yang Berhormat katakan tadi - *Sembonia* dan *Bonia*. Akan tetapi *Bonia* Yang Berhormat, ia dihantar ke Singapura. Ia barangan Malaysia tetapi *business* didaftarkan di Singapura. Mungkin ia hendak mempunyai nama yang lebih global, tetapi *Bonia* dan *Sembonia* adalah barangan Malaysia termasuk *Crocodile* seperti Yang Berhormat cakapkan.

Yang Berhormat, analisa yang kita buat kepada beberapa maklum balas pengunjung iaitu kita mendapati bahawa responden mengatakan 99.29% pengunjung telah mengubah persepsi mereka terhadap barangan buatan Malaysia setelah mengunjungi ekspo tersebut. Yang Berhormat, ekspo ini juga didatangi oleh pelancong-pelancong tadi.

Mereka pun sama membeli dan sebanyak 98.84% pengunjung menyatakan mereka menyokong barangan buatan Malaysia. Sebanyak 98.67% pengunjung pula bersetuju supaya ekspo tersebut perlu dijadikan aktiviti tahunan.

■2040

Melalui kempen ini juga kementerian telah memberi promosi besar-besaran terhadap logo buatan Malaysia yang menjadi penandaan di produk-produk tempatan. Penggunaan logo dan promosi secara meluas akan memastikan produk buatan Malaysia dikenali ramai dan ini akan membantu para pengguna untuk membuat pilihan bijak dengan membeli produk buatan Malaysia semasa membeli-belah di mana-mana premis perniagaan.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, kita memilih jenama-jenama tempatan yang tertentu, yang memang kita rasakan berpotensi, kita bawa keluar negara dan kita mengadakan ekspo-ekspo pula di luar negara. Jadi ini adalah satu usaha kita untuk kita memastikan bahawa jenama kita juga pergi keluar negara dan lebih global.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri sebab ucapan bajet ini menyatakan bahawa memansuhkan duti import ke atas 300 barangan ini adalah dikuatkuasakan dengan serta-merta mulai jam 4.00 petang 15 Oktober. Boleh beritahu senarai itu atau dibekalkan setiap Ahli Parlimen senarai-senarai barangan jenama yang akan dibatalkan atau dimansuhkan duti import sebab lampiran di belakang hanya menyatakan item-item sahaja tapi tidak ada jenama. Mohon penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat Batu Gajah. Satu, saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat bahawa senarai-senarai ini bukan datang daripada kementerian ini. Ia daripada kementerian yang lain tetapi ia adalah untuk dimaklumkan kepada kita semua bahawa dimansuhkan duti-duti import dan ia adalah melibatkan barangan kegemaran pelancong dan barangan harian tertentu sahaja. Kita dimaklumkan sedemikian dan kita difahamkan bahawa ia berbentuk beg tangan, dompet, begasi, beg bimbit, pakaian, kasut dan topi di mana duti-dutinya di antara 5% hingga 30%.

Kami pun juga akan hendak mendapatkan senarai itu, bermakna belum ada. Kami juga hendak mengetahui senarai itu sebab kita juga hendak memastikan bahawa kita mengetahui senarai ini dan pada masa yang sama kita akan lebih lagi dengan secara lebih aktif juga...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: [Bangun]

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: [Bangun]

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Hendak mempromosikan barang-barang, belilah barangan Malaysia. Jadi Yang Berhormat Batu Gajah, kalau dapat Yang Berhormat tanyalah ini kepada kementerian yang lebih berkaitan.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, mencelah sedikit.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Maaf ya, kementerian yang mana ya? Saya rasa sangat aneh sebab telah mula kuat kuasa 15 Oktober, Yang Berhormat Timbalan Menteri dari kementerian ini langsung tidak ada maklumat lagi.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Kewangan.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Boleh saya mencelah?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kenapa Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak ada maklumat lagi, walaupun dikuatkuasakan serta-merta? Ini *something is not right here*. Yang Berhormat Timbalan Menteri datang sini jawab, tadi menyatakan menjawab berkenaan perkara ini tetapi Yang Berhormat sendiri tidak ada senarai.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat Batu Gajah kan...
[Disampuk]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Perkara ini dikuatkuasakan dengan serta-merta.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, Yang Berhormat Batu Gajah banyak kali cakap dah Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat Batu Gajah kan di belakang itu semua, kita ada...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tidak apa saya akan tanya Kementerian Kewangan, tidak apa.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Saya mohon mencelah Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Maknanya tunggulah di Kementerian Kewangan.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Ya, sama terima kasih. Terima kasih.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Baru rasa lega. Hari ini Yang Berhormat Timbalan Menteri buat penjelasan, kalau tidak selama ini dalam pemikiran rakan-rakan kita di Pakatan Rakyat, dia ingat 300 barang itu hanya seluar dalam sahaja. Rupa hari ini Yang Berhormat Timbalan Menteri telah senaraikan sebahagian daripadanya. Jadi itu menunjukkan bahawa... *[Disampuk]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua peraturan mesyuarat. *[Ketawa]* Ini sangat jahat. Kita ada baca teks ucapan. Ini muka surat 16.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Nanti dululah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat Lenggong mohon tarik balik. *[Dewan riuh]*

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Duduklah dulu!

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Itu sangkaan sangat jahat!

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Seluar dalam memang masuk Yang Berhormat.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Ini...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, sangat-sangat jahat.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Ini kalau Yang Berhormat Batu Gajah, dia angkat tangan kiri dia sudah marah. Duduk dulu.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kami risau barangan buatan dalam negara. Ini sangkaan jahat Tuan Yang di-Pertua, saya mohon dia tarik baliklah. Kita semua ada baca ucapan ini berulang-ulang kali.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Saya tidak tarik balik, sebab saya tahu yang sebut selama ini Pakatan Rakyat, dia turun ke Batu Sapi, dia turun ke Galas dia kata 300 barangan itu hanya seluar dalam sahaja. Hari ini dah kerajaan jelaskan sebahagian kecil. Ini menafikan apa yang mereka sebut. Oleh sebab itu sebelum kerajaan membuat penjelasan dengar dulu, ini belum dengar lagi dah bantai sebagainya.

Seorang Ahli: Dengar dulu baru melatah.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Ha, dengar dulu barulah melatah.

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: *[Bangun]*

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Akan tetapi Yang Berhormat Timbalan Menteri 300 barangan itu...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tidak ada sangkaan jahatlah, Yang Berhormat ya.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Senaraikan juga, biar orang kampung juga boleh beli barangan tersebut. Itu yang saya hendak minta. *[Ketawa]* Terima kasih.

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Jadi apa sangkaan jahatnya sangat seluar dalam ini Tuan Yang di-Pertua?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Seluar dalam pun sangkaan jahat. Kan benda baik itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ada orang tidak pakai seluar dalam Yang Berhormat. *[Ketawa]*

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat. Jadi sebenar Yang Berhormat, kalau kita hendak mengetahui itu, kita boleh dapatkan maklumat. Akan tetapi memandangkan kita hendak mendapat *shortcut*, kita sebut sahaja. Kadang-kadang kita pun risau sebab tidak eloklah kita mempermainkan dan 'memperlekehkan' bajet kita dengan mengatakan bajet seluar dalam. Akan tetapi untuk makluman Yang Berhormat, seluar dalam itu pun ada jenis tahu? Ada jenis dia, beribu tahu! Ha! Seluar dalam, bermakna seluar dalam yang elok-elok. Jadi Yang Berhormat, terima kasihlah Yang Berhormat tadi, mengenai itu adalah isu yang berkenaan dengan harga-harga atau kempen untuk kita berkempen dari segi belilah barangan Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua sebagai akhirnya, adalah isu yang telah dibangkitkan mengenai siasatan di bawah Suruhanjaya Syarikat Malaysia iaitu di bawah Akta Syarikat 1965 terhadap beberapa isu yang dibangkitkan mengenai pemegang saham *minority* Paxelent Corporation Berhad. Pihak SSM telah menjalankan siasatan menyeluruh terhadap aduan yang dibuat. Walau bagaimanapun masa yang lama telah diambil untuk melengkapkan siasatannya disebabkan oleh beberapa faktor-faktor berikut.

Pertama, siasatan pihak SSM melibatkan usaha-usaha untuk mendapatkan keterangan dokumen, *documentary evidence* dengan izin daripada negara Singapura. Keterangan *documentary evidence* tersebut ialah seperti perintah-perintah mahkamah berkaitan sabitan kesalahan jenayah dan juga perintah perlepasan yang dikatakan telah diperolehi dari mahkamah Singapura. Pihak SSM telah membuat permohonan untuk mendapatkan keterangan-keterangan dokumentar tersebut, namun sehingga kini pihak mahkamah Singapura masih belum membekalkan dokumen-dokumen tersebut bagi membantu siasatan pihak SSM.

Kedua, pihak SSM menghadapi kesukaran untuk mengesan beberapa orang saksi penting yang dapat membantu siasatan pihak SSM berhubung aduan yang dibuat. Pihak SSM telah mengambil semua langkah yang sewajarnya seperti mendapatkan kerjasama daripada agensi-agensi penguatkuasaan yang lain di Malaysia. Kertas siasatan kes ini sedang disemak oleh seksyen pendakwaan SSM bagi mendapatkan nasihat dan arahan lanjut. Pihak SSM telah melaksanakan usaha-usaha yang sewajarnya untuk melengkapkan siasatan kes ini dengan mengambil kira kes-kes lain yang turut disiasat.

Tuan Yang di-Pertua, akhir kata. *[Disampuk]*

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Minta penjelasan boleh tidak? Minta penjelasan. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri dan terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua. Berkenaan perkara itu ada satu kes yang saya sebutkan tadi mengenai dengan hal itu, mengenai dengan Ong Soon Kiat ini. Telah buat siasatan dan setelah dua tahun dan tiada apa-apa tindakan terhadap syarikat Paxelent Berhad dari dulu dan telah *delisted* menjadi syarikat yang biasa. Mereka telah jual satu *subsidiary* kepada syarikat Konsortium Multimedia Swasta Sendirian Berhad, menjualkan syarikat ini kepada Max

Global Success Sendirian Berhad tanpa melalui AGM. Tanpa dapat kelulusan daripada pemegang saham.

■2050

Ini adalah satu kesalahan yang besar di bawah seksyen 130, dan seksyen 132 di bawah Akta Syarikat, yang amat jelas dan mengapakah gunakan masa dua tahun dan tiada tindakan? Satu.

Kedua, Ong Soon Kiat ini adalah salah seorang yang telah melakukan kesalahan di Singapura. Telah ada semua bukti sudah, sampai di Suruhanjaya Sekuriti pun telah menulis sepucuk surat yang saya petik di sini, "*With regard to Ong Soon Kiat the SC (Security Commission) took the necessary action as soon as be discovered that he had submitted a false declaration relating to his previous conviction. In this regard, we will note that he is no longer Director of Paxelent or any listed company in Malaysia*". Sudah jelas. Bukti semua cukup. Mengapakah SSM sampai hari ini tidak ada apa-apa tindakan terhadap Ong Soon Kiat ini sedangkan Singapura dengan Malaysia ini bukan jauh sangat.

Kita boleh menggunakan Interpol. Satu laporan polis dibuat oleh SSM terhadapnya. Kita perlu faham di sini, puak-puak *Singapore* itu, warga negara *Singapore* ini di negara mereka dan mereka tidak berani hendak melakukan apa-apa kesalahan kerana penguatkuasaan di sana amat tegas. So, mereka datang ke sini menggunakan Malaysia ini sebagai satu tempat seperti *playing field* untuk mereka bermain. Kalau kita tidak ambil tindakan, kecohlah dalam negara kita. Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat Wangsa Maju, saya bukan peguam tetapi Yang Berhormat yang peguam. Akan tetapi, saya juga tadi telah menerangkan ada dua sebab mengapakah proses ini telah memakan masa sedikit. Jadi, saya telah memaklumkan tadi. Mungkin Yang Berhormat *on the way* masuk. Saya kata pihak SSM telah menjalankan siasatan menyeluruh terhadap aduan yang telah dibuat. Walau bagaimanapun, masa yang lama telah diambil untuk melengkapkan siasatan disebabkan dua faktor yang penting.

Pertama, siasatan pihak SSM melibatkan usaha-usaha untuk mendapatkan keterangan *documentary evidences* daripada Singapura. Keterangan *documentary evidences* ini seperti perintah-perintah mahkamah berkaitan sabitan kesalahan jenayah, Ong Soon Kiat dan juga perintah pelepasan yang dikatakan telah diperoleh dari mahkamah Singapura. Pihak SSM telah membuat permohonan untuk mendapatkan keterangan-keterangan *documentary evidences* tersebut. Namun sehingga kini pihak mahkamah Singapura masih belum membekalkan dokumen-dokumen tersebut bagi membantu siasatan ini.

Kedua, pihak SSM menghadapi kesukaran untuk mengesan beberapa orang saksi penting yang dapat membantu siasatan pihak SSM berhubung aduan yang dibuat. Pihak SSM telah mengambil semua langkah yang sewajarnya seperti mendapatkan kerjasama daripada agensi-agensi penguatkuasaan yang lain di Malaysia. Jadi, kertas siasatan kes ini sedang disemak oleh Seksyen Pendakwaan SSM bagi mendapatkan nasihat dan arahan lanjut. Pihak SSM telah melaksanakan usaha-usaha yang sewajarnya untuk melengkapkan siasatan kes ini dengan mengambil kira kes-kes lain yang turut disiasat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: [Bangun]

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Jadi, itu Yang Berhormat Wangsa Maju. Sudah dua ini sudah memang - ia sudah sampai peringkat memang sudah di seksyen pendakwaan tetapi dua keterangan yang begitu penting ini yang diperlukan, Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Boleh kah saya minta satu penjelasan yang ringkas? Kes ini bukannya daripada segi laporan palsu sahaja. Apa yang penting itu syarikat Paxelent ini telah menjualkan anak syarikatnya yang nama yang saya berikan tadi iaitu Konsortium Multimedia Swasta Sdn. Bhd dan tidak melalui kelulusan daripada pemegang saham iaitu AGM. Itu satu bukti yang senang didapati. Tidak perlu pergi ke *Singapore*, ke Amerika Syarikat atau ke mana-mana hanya pergi ke syarikat itu minta adakah kelulusan melalui AGM? Senang. So, apa Yang Berhormat Timbalan Menteri

katakan tadi, saya rasa tidak berapa benar, tidak berapa tepat. Ini kerana kes yang lebih penting ialah syarikat dikawal di bawah SSM ini telah melakukan satu kesalahan yang besar di bawah seksyen 130 dan seksyen 132. Itu yang penting.

Mengapakah hendak menunggu sehingga pergi ke Singapura hendak mendapatkan maklumat? Sedangkan pegawai-pegawai di bawah SSM pergi ke syarikat itu meminta minit-minit dan sebagainya dan dapatkan minit ini juga. Kalau tiada minit, boleh ambil tindakan. Yang Berhormat Timbalan Menteri perlu faham bahawa kes ini tidak melibatkan satu orang atau dua orang tetapi 5,000 orang pemegang saham warga Malaysia. Kalau SSM tidak memainkan peranan yang tegas, penguatkuasaannya yang tegas, memang ada banyak lagi syarikat yang sama sebegini. Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh ambil tindakan, meminta SSM mengambil tindakan dengan secepat mungkin. Dua tahun untuk menyiasat kes sebegini, saya rasa terlampau lamalah. Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat Wangsa Maju. Pihak SSM akan melakukan yang terbaik untuk memastikan bahawa kes ini dapat diselesaikan dengan secepat mungkin. Jadi, kalau dapat Yang Berhormat, kalau Yang Berhormat dapat juga bersama memberikan lagi fakta-fakta yang penting untuk membantu, itu sangat kami alu-alukan, Yang Berhormat Wangsa Maju.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Fakta apa yang hendak diminta. So, saya akan cuba dapatkan.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Kalau adalah Yang Berhormat sebab ini...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Saya pun tidak ada fakta.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Ini Singapura Yang Berhormat kadang-kadang dalam negara...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Ia bukan Singapura, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ini kes di Malaysia. Syarikat Konsortium Multimedia Swasta Sdn Bhd ini...

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Saya kata tadi...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Di Malaysia bukan di Singapura.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Tahu, Yang Berhormat Wangsa Maju. Saksi penting itu belum kami dapatkan untuk membuktikan bahawa isu ini Yang Berhormat, ia bukanlah semudah yang kita katakan Yang Berhormat. Atas sebab itu, pada mulanya *statutory declaration* dan sebagainya, semua *in order*. Akan tetapi, daripada segi *search* yang dibuat di SSM, tidak mengatakan bahawa keadaan apa yang berlaku di Singapura. Jadi, banyak yang telah dilakukan Yang Berhormat jadi kita juga harus menjalankan dengan seadil-adilnya supaya apa tindakan yang akan diambil adalah yang sebenarnya yang harus diambil kepada mereka ini. Yang Berhormat Wangsa Maju, memang lah kami rasa apa Yang Berhormat hendak rasakan itu. Tadi saya pun *offer* kepada Yang Berhormat, kalau dapat Yang Berhormat sama-samalah memberikan lebih lagi maklumat sebab nampaknya Yang Berhormat lebih mengetahui maklumat-maklumat yang ada sebab dari semalam saya dengar Yang Berhormat banyak maklumat. Jadi, mengapa tidak kongsi maklumat itu supaya kita akan memastikan bahawa bukti-bukti yang diperlukan juga dapat daripada sumber-sumber Yang Berhormat Wangsa Maju.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya telah berkongsi, telah memberikan semua maklumat dan sekarang pun saya memberikan maklumat. Saya sentiasa menjunjung keadilan seperti Yang Berhormat Timbalan Menteri katakan.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Bukan sokong KEADILAN?

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Keadilan ini pun...

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Bukan sokong KEADILAN?

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Tidak [*Ketawa*]. Keadilan ini mesti diberikan kepada 5,000 orang pemegang saham. Yang Berhormat Timbalan Menteri mesti faham.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Kita faham Yang Berhormat Wangsa Maju. Oleh sebab itu, sebab 5,000 orang pemegang saham inilah kita mesti ambil langkah-langkah yang penting iaitu – saya telah memberitahu tadi dua *documentary evidences* dari Singapura. Keduanya, saksi penting itu belum di – tidak datanglah orang kata. Kita panggil dan sebagainya saksi, saksi penting Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Timbalan Menteri mesti faham bahawa kes ini berlaku di bawah Paxelent Sdn. Bhd. di Malaysia juga. Syarikat Konsortium Multimedia Swasta Sdn Bhd ini di Malaysia juga. Max Global Success Sdn.Bhd.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Wangsa Maju.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Di Malaysia juga.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Wangsa Maju, dengar tidak? Saya rasa ada masalah mikrofonlah. *Can you hear me?*

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Tidak. *No problem.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Okey.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Ketiga-tiga...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Wangsa Maju, Yang Berhormat perlu jelaskan, Yang Berhormat merujuk pada dua kes. Satu kes di Singapura yang dijawab secara panjang lebar.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Ya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Satu kes di Bursa Saham Malaysia.

■2100

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Saya jelaskan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, itu yang perlu dijelaskan.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Ini terhadap... Tuan Yang di-Pertua saya menjelaskan bahawa kes ini terlibat Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM). Ini bukan mengenai dengan *Securities Commission* ataupun Suruhanjaya Sekuriti. Ini kes terlibat SSM, di mana sebuah syarikat Paxelent Berhad terdahulu dan telah *listed*, jadi Paxelent Sdn. Bhd. sekarang ini dikawal bawah SSM.

Kedua, syarikat Paxelent ini ada anak syarikat yang bernama Konsortium Multimedia Swasta Sdn. Bhd., amat jelas senang sahaja. Syarikat Paxelent ini menjual anak syarikat ini Konsortium Multimedia Swasta Sdn. Bhd. ini kepada sebuah syarikat Max Global Success Sdn. Bhd. di bawah nombor 800040-M. Ini jelas bahawa semasa penjualan anak syarikat ini, Konsortium Multimedia Swasta Sdn. Bhd. ini yang mempunyai *e-government* melalui JPJ dan sebagainya untuk buat ujian *test, driving test*.

Jual syarikat ini tanpa kelulusan daripada pemegang saham Paxelent Sdn. Bhd. ini...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya rasa Yang Berhormat telah sebut lima kali sudah...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: So, ini amat jelas. So, kita tidak perlu *witness* daripada *Singapore*. Semua *document evidence* ini amat senang dapat daripada itu syarikat dan juga di bawah itu rekod-rekod SSM. So, janganlah mengelirukan saya. Sekarang ini saya dalam kekeliruan juga atas penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri ini. So, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri perelaskan...

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat, itulah yang saya katakan kadang-kadang di dalam Dewan ini pun bertekak sampai pagi esok pun masih Yang Berhormat mempertahankan di sana, saya mempertahankan di sini. Jadi Yang Berhormat saya sudah *offer*, pelawa Yang Berhormat marilah datang ke SSM, kita duduk kita bincang atau kalau Yang Berhormat hendak nanti Yang Berhormat Menteri pun ada *maybe that lawyer to lawyer maybe better*. Sebab mungkin Yang Berhormat memikirkan saya tidak faham apa Yang Berhormat katakan sebab Yang Berhormat, saya memberitahu bahawa *documentary evidence from* Singapura Yang Berhormat kata tidak perlu.

Akan tetapi Yang Berhormat siasatan yang dijalankan adalah siasatan jenayah yang memerlukan penyiasatan secara terperinci. Bukti kukuh harus dicari di mana saya *keep on* memberitahu kepada Yang Berhormat saksi penting perlu dicari bagi membuktikan bahawa kes jenayah terhadap Ong Soon Keat. Untuk makluman Ong Soon Keat yang berasal dari Singapura ini masih juga dicari oleh pihak SSM. Itulah saksi penting itu.

Jadi Yang Berhormat sudahlah Yang Berhormat, *I thing* kita...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *Very quickly* Yang Berhormat Timbalan Menteri. Dalam kes ini kalau kita dapat Ong Soon Keat kita boleh dapat tuduh beliau atas *false declaration* di mana beliau telah dituduh di Singapura dengan *false trading*, sembilan kali, *nine counts* dan apa yang berlaku...

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Tengok Yang Berhormat pun sebut Singapura juga.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *No*, itu...

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim:... dan apabila kita tadi sebut Singapura, Yang Berhormat kata apa kena mengena dengan Singapura.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *No*, itu...

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Hendak mencari orang inilah Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Itu, itu...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Wangsa Maju, saya rasa boleh...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Itu kes berasingan, kes *false declaration*.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat janganlah buat ini sebagai mahkamah Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat boleh kemukakan kes ini kepada kementerian Yang Berhormat secara bertulis.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Sebab kita buat segala-galanya secara terperinci. Jadi Yang Berhormat tidak ada apa-apa yang kita hendak sorok, hendak kita tutup dan sebagainya. Saya telah *repeatedly* dengan izin, memaklumkan dua perkara penting ini. Jadi selepas kita dapat dua perkara penting ini, kita berharaplah kes ini dapat kita selesaikanlah Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat, Yang Berhormat...

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Saya akan memberikan segala bantuan kepada SSM.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Ya, terima kasih Yang Berhormat, terima kasih. Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan isu berkaitan dengan tugas dan peranan kementerian ini dan saya yakin saranan-saranan yang dikemukakan akan dijadikan panduan oleh kementerian ini di dalam membentuk dasar dan pelaksanaan program yang lebih baik untuk rakyat yang kita utamakan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya jemput Kementerian Pengangkutan.

9.05 mlm.

Menteri Pengangkutan [Dato' Seri Kong Cho Ha]: Tuan Yang di-Pertua terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-Undang Perbekalan 2011 yang menyentuh bidang tugas Kementerian Pengangkutan di Dewan yang mulia ini.

Yang Berhormat Langkawi telah membangkitkan isu jeti Kuala Perlis yang memerlukan pengerukan bagi mendalamkan kawasan jeti tersebut dan meminta agar pihak kementerian membuat peninjauan. Untuk makluman, pihak kementerian sentiasa menjalankan pemantauan di jeti Kuala Perlis. Projek pengerukan di Kuala Perlis telah dimulakan pada 23 Ogos 2010 dan ianya dijangka berakhir pada 22 Februari 2011 dengan kos sebanyak RM9.2 juta.

Yang Berhormat Labuan bercadang supaya perkhidmatan feri di Labuan ditingkatkan. Cadangan Yang Berhormat Labuan agar satu laluan laut baru di antara Labuan dan Menumbok di Sabah diwujudkan supaya masa perjalanan perkhidmatan feri satu setengah jam dapat disingkatkan. Sukacita dimaklumkan bahawa Jabatan Laut Malaysia sedang menjalankan kajian hidraulik dan pemendapan bagi menentukan keperluan pengerukan di beberapa laluan navigasi dan antaranya adalah Terminal Ro-Ro Labuan dan Terminal di Menumbok, Sabah.

Fokus utama kajian adalah untuk meneliti laluan navigasi yang lebih efektif untuk pelayaran selain dari laluan sedia ada. Kajian ini telah dimulakan pada 6 Oktober 2008 dan akan berakhir tidak lama lagi. Untuk projek pelabuhan bersepadu Labuan yang turut dibangkitkan oleh Yang Berhormat Labuan, projek telah pun di cadang untuk dilaksanakan secara *public private partnership*. Pihak swasta yang berminat untuk melaksanakan projek ini adalah dipelawa untuk memohon kepada kerajaan.

Yang Berhormat Pendang bercadang supaya pembinaan jejambat di Bukit Pinang dilaksanakan bagi memudahkan akses jentera pertanian ke kawasan tersebut. Kerajaan sentiasa mengambil berat tentang aspek keselamatan dan kemudahan penduduk-penduduk di sekitar kawasan projek lintasan kereta api berkembar. Sungguhpun demikian pembinaan jejambat di kawasan tersebut tidak boleh dilaksanakan dan tidak boleh dipertimbangkan kerana faktor kekangan teknikal di tapak itu.

Di mana laluan kereta api landasan berkembar itu adalah terlalu dekat dengan laluan PLUS Highway. Oleh kerana itu juga jaraknya adalah terlalu jauh dan kalau dibuat jejambat itu perlu adalah terlalu tinggi. Oleh kerana itu, memerlukan *gradient* jejambat yang terlalu curam dan jejambat itu tidak akan mesra pengguna. Pada masa yang sama juga terdapat bahawa ada dua alternatif lintasan yang boleh digunakan oleh penduduk bagi membawa masuk jentera pertanian dan hasil tanaman iaitu melalui jejambat Jenun dan jejambat Kuba.

Yang Berhormat Pendang turut menyarankan agar pihak kementerian menyiasat kes kecurian minyak di Lapangan Terbang Subang yang mana dipercayai sebanyak 800,000 liter minyak telah hilang. Adalah dimaklumkan bahawa semakan telah dibuat dan pihak polis Subang mengesahkan sehingga setakat ini tiada sebarang laporan diterima berhubung kejadian tersebut.

■2110

Jadi, tuduhan itu adalah tidak benar sama sekali. Yang Berhormat Kuala Terengganu membangkitkan...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat, minta penjelasan sedikit boleh? Yang Berhormat Menteri, minta penjelasan sedikit. Terima kasih Yang Berhormat Menteri Pengangkutan dan juga terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua.

Tadi saya dengar ada – saya tertariklah dengan jawapan Yang Berhormat tadi mengenai dengan marina dan juga jeti-jeti ini. Nampaknya daripada laporan Ketua Audit Negara di mana Jabatan Laut telah membina sembilan marina pada tahun 2009 melibatkan kos berjumlah RM253.06 juta dan juga syor-syor di sini, penemuan audit pada 15.4 di muka surat 148 di mana Ketua Audit Negara mengatakan, “Pengauditan yang dijalankan antara bulan Jun hingga Oktober 2009 mendapati...

Dato’ Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat baca soalan laju...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Bahawa kelemahan dalam aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap projek-projek pembinaan dan pengurusan marina awam. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah marina yang telah lama disiapkan masih tidak beroperasi dan dimanfaatkan mengikut objektif pembinaan itu. Kemudahan yang dibangunkan melebihi keperluan serta bangunan, kemudahan dan peralatan tidak diselenggarakan dengan baik.” Ini adalah satu kelemahan Yang Berhormat, besar di mana...

Dato’ Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: RM253 juta telah dibazirkan. Bolehkah Yang Berhormat Menteri memberikan penjelasan? Terima kasih.

Dato’ Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat, itu bukan maksudnya jeti yang saya sebutkan tadi. Ini perkara baru yang Yang Berhormat...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Akan tetapi lebih kurang sama. marina, marina.

Dato’ Seri Kong Cho Ha: ...Bangkit merujuk kepada Laporan *Auditor General*.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Ya, telah dibangkitkan di sini.

Dato’ Seri Kong Cho Ha: Ya. Memang ada pada tahun 2007 Kementerian Pengangkutan ada buat beberapa marina yang disebut dalam laporan itu dan ada beberapa marina itu menghadapi masalah kerana tidak boleh digunakan dan menghadapi masalah pengoperasian. Pada masa sekarang, kita telah pun mengambil langkah-langkah untuk menangani masalah itu yang telah lama wujud seperti untuk memberi sewaan kepada pengusaha yang berminat dan juga untuk bawa jabatan kerajaan untuk mengguna tempat-tempat itu.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: [Bangun]

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Menteri bolehkah memberi penjelasan bahawa dari segi sembilan marina ini, semua marina ini telah beroperasi ataupun salah satu sahaja. Juga dengan syor-syor daripada Ketua Audit Negara ini adalah satu - boleh dikatakan *damming report*, laporan yang amat teruk terhadap kementerian. Dengan laporan sebegini, apakah tindakan yang telah diambil oleh kementerian terhadap kecuaiannya oleh pegawai-pegawai atau sesiapa pun di bawah kementerian Yang Berhormat ini? Ini kerana kecuaiannya ini terhadap sembilan marina yang tidak beroperasi di dalam buku laporan Ketua Audit Negara ini amat serius dan tindakan mesti diambil. Yang Berhormat jangan kata dahulu sebab ini adalah masalah negara kita, wang rakyat.

Dato’ Seri Kong Cho Ha: Saya faham.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Kita hendak tahu apakah tindakan yang telah diambil...

Dato' Seri Kong Cho Ha: Saya faham.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terhadap kecuai orang tertentu? Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat duduk. Sebenarnya selepas Laporan *Auditor General* itu dikeluarkan, saya telah pun panggil pegawai-pegawai saya untuk memberi satu taklimat kepada saya berkenaan dengan semua perkara itu tetapi maklumat itu saya tidak ada di sini sekarang. Saya boleh beri secara bertulis tentang setiap – tetapi ada beberapa marina itu telah digunakan tetapi ada sebahagiannya tidak digunakan. Itu kita boleh mengaku tetapi bukan semuanya tidak digunakan sebab...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih. Terima kasih dan saya meminta nanti jawapan daripada Yang Berhormat.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Boleh. Ini kerana sudah ada dalam Laporan *Auditor General*...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: No. Jawapan...

Dato' Seri Kong Cho Ha: Jadi tidak ada masalah kita beri keterangan kepada Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Okey. Terima kasih.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Yang Berhormat Menteri...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak perlu Yang Berhormat.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Marina Awam di Marina ada 52 bot tetapi baru dua bot sahaja pergi sana.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Apa itu?

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Di Marina Awam Muar.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Mana?

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Muar.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Muar?

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Muar pun ada. Saya hendak tanya satu soalan yang pendek. Didapati sistem *Bilge Water Reclamation Facilities (BWRf)* yang bernilai RM1.5 juta yang berfungsi sebagai penyedut air sisa buangan dari bot untuk dirawat masih tidak beroperasi. Apakah puncanya? Adakah sistem BWRf di Marina Muar masih berfungsi lagi? Sila nyatakan bilangan jurutera pakar penyelenggaraan sistem BWRf di Marina Muar khasnya dan di marina-marina lain di seluruh Malaysia amnya.

Soalan terakhir saya ialah mengikut hasil Laporan Audit, pemilihan tapak Marina Muar adalah tidak sesuai memandangkan pemilihan tapak tidak dikaji dengan teliti bersesuaian dari segi tanah, arus angin, hakisan, kedudukan, mengubah bakal pelanggan dan pelanggan pelaut tempatan. Minta pandangan...

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat Bakri, cukuplah. Jangan susah-susah sangat. *[Ketawa]*

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Daripada Yang Berhormat Menteri bahawa projek Marina Muar yang menelan perbelanjaan sebanyak RM27.34 juta telah menemui kegagalan dan merupakan projek gajah putih. Tolong beri jawapan bertulis. *[Ketawa]*

Dato' Seri Kong Cho Ha: Tidak perlulah. Saya sendiri telah pun membuat satu lawatan kepada marina di Muar. Memang kita juga mengaku bahawa - tapak itu tapak cantik, bangunan pun semua cantik, lengkap semua, sahaja di tempat meletak bot marina itu ia menghadapi pemendapan iaitu *siltation* yang serius. Kita juga faham bahawa tidak munasabah untuk kita menggunakan banyak duit untuk buat pengerukan setiap dua tahun sekali kah macam itu.

Jadi, kita telah pun mencari kaedah yang lain untuk menggunakan bangunan marina itu untuk jangka masa yang panjang. Itu yang menjawab soalan Yang Berhormat Bakri.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri. Tuan Yang di-Pertua, bolehkah saya tanya Yang Berhormat Menteri. Adakah Yang Berhormat juga ada lawat Marina Bay di Melaka yang menghadapi masalah yang sama? Adakah *siltation* yang disebutkan Yang Berhormat Menteri juga berlaku di Melaka?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat Kota Melaka, saya tidak ada maklumat tentang marina di Melaka. Ini kerana saya tidak tahu itu adalah dimiliki oleh Kementerian Pengangkutan atau tidak. Itu saya boleh pastikan dahulu.

Jadi, Yang Berhormat Kuala Terengganu membangkitkan persoalan mengapa operasi kereta api Kuantan-Kertih untuk mengangkut petroleum diberhentikan baru-baru ini selepas beroperasi selama enam tahun. Untuk makluman, keputusan itu bukan dibuat oleh pihak kementerian ataupun Keretapi Tanah Melayu Berhad tetapi ia dibuat oleh syarikat MISC Berhad dan landasan kereta api dari Kuantan ke Kertih itu dibina dan dimiliki oleh Petronas. Keputusan untuk memberhentikan operasi laluan kereta api ini oleh syarikat MISC Berhad adalah disebabkan kos operasi melebihi hasil pendapatan yang dijana melalui operasi di laluan tersebut.

■2120

Yang Berhormat Johor Bahru mencadangkan agar kajian mendalam dilakukan ke atas Projek Keretapi Laju Kuala Lumpur-Singapura bagi memastikan projek tersebut memberi manfaat yang sewajarnya kepada semua pihak dan tidak hanya bergantung kepada sesetengah pihak sahaja. Untuk makluman, adalah menjadi dasar kementerian untuk melaksanakan kajian terperinci ke atas mana-mana projek infrastruktur agar ianya dapat memberi impak positif dari segi ekonomi dan sosial rakyat secara umumnya. Kajian ini dapat menentukan tahap kebolehlaksanaan dan daya maju projek ini dari aspek kewangan. Kajian ini juga dapat menentukan jajaran landasan yang bakal dibina supaya memberi pulangan maksimum terhadap sektor ekonomi dan sosial penduduk negara.

Yang Berhormat Permatang Pauh telah membangkitkan persoalan harga penjualan tanah KTMB kepada Pelaburan Hartanah Bumiputera Berhad dan mendakwa bahawa syarikat itu memperoleh tanah tersebut pada harga RM50 juta walaupun penilaian Jabatan Perkhidmatan Penilaian Hartanah adalah lebih tinggi. Untuk makluman, tanah itu dijual kepada Pelaburan Hartanah Bumiputera Berhad dengan harga RM200 juta dan bukan RM50 juta sebagaimana yang didakwa.

Yang Berhormat Sungai Siput mempersoalkan kenapa Kementerian Pengangkutan meneruskan perolehan EMU dari China setelah SPRM menjalankan siasatan mengenai harga perolehan. Untuk makluman, Kementerian Pengangkutan perlu meneruskan perolehan 38 set EMU dari China bagi meningkatkan kapasiti KTMB serta untuk meningkatkan penggunaan pengangkutan awam di Lembah Klang mengikut sasaran NKRA. Perolehan EMU tersebut telah dijalankan secara telus dengan penglibatan wakil-wakil pelbagai agensi serta memenuhi skop teknikal dan spesifikasi pada harga yang bersesuaian. Dakwaan harga perolehan yang mahal sedang disiasat oleh pihak SPRM.

Yang Tumpat membangkitkan status pemanjangan landasan Lapangan Terbang Pengkalan Chepa dan mendakwa projek tersebut masih belum dimulakan. Kerja-kerja menaik taraf serta pemanjangan landasan Lapangan Terbang Sultan Ismail Petra, Pengkalan Chepa, Kota Bharu, Kelantan telah pun bermula pada 14 Jun 2010. Peratus kemajuan projek sehingga 25 Oktober tahun ini adalah 29.62% dan dijadualkan siap pada penghujung tahun 2011.

Yang Berhormat Seremban mencadangkan supaya lapangan terbang KLIA membuat pengumuman dalam bahasa Tamil memandangkan jumlah pelancong dari India yang semakin ramai memasuki negara kita. Untuk makluman, pengumuman di lapangan terbang KLIA pada masa ini dibuat dalam tiga bahasa iaitu bahasa Malaysia, bahasa Inggeris dan bahasa Mandarin, manakala pengumuman di dalam bahasa Arab dibuat mengikut musim. Berhubung dengan cadangan supaya pengumuman turut dibuat dalam bahasa Tamil, Kementerian Pengangkutan mendapati bahawa bukan semua pelancong

yang datang dari India adalah dari puak Tamil kerana ada di antara mereka yang bercakap dalam loghat Hindi, Urdu, Malayalam, Telegu dan lain-lain dan bukan semua Tamil. Oleh kerana itu, pada masa sekarang, KLIA tidak bercadang untuk membuat pengumuman dalam bahasa Tamil.

Yang Berhormat Lanang membangkitkan isu kenaikan taraf Lapangan Terbang Sibu...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan, Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya. Hendak bagi, Yang Berhormat?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ya, saya tidak bangkitkan perkara ini semasa perbahasan tetapi saya hendak ambil kesempatan tanya Menteri, apakah ada rancangan untuk lapangan terbang di Ipoh? Keadaannya? Akan jawab nanti?

Dato' Seri Kong Cho Ha: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ya, bagus, bagus, terima kasih ya.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat Lanang membangkitkan isu penaiktarafan Lapangan Terbang Sibu agar setanding dengan lapangan terbang utama yang lain di negeri Sarawak iaitu di Kuching, Miri dan Bintulu dari segi kemudahan dan kelengkapan. Untuk makluman, kemudahan dan kelengkapan yang ada di Lapangan Terbang Sibu adalah setanding dengan lapangan terbang utama yang lain di negeri Sarawak iaitu di Kuching, Miri dan Bintulu. Malahan, usaha-usaha sedang dibuat untuk menaik taraf lapangan terbang berkenaan yang meliputi pembesaran bangunan terminal sedia ada daripada 6,300 meter persegi kepada 15,240 meter persegi, pembinaan empat buah *passenger boarding bridge* yang baru, pembesaran parkir apron, pembinaan jalan masuk utama dan penambahan parkir kereta serta pengubahsuaian bangunan DCA bagi peningkatan keupayaan dan kecekapan pengurusan di lapangan terbang tersebut ekoran daripada peningkatan jumlah penumpang. Kerja-kerja penaiktarafan Lapangan Terbang Sibu telah bermula pada 13 September 2010 dan dijangka siap pada 12 September 2012.

Yang Berhormat Kinabatangan mendakwa bahawa...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, tentang naik taraf lapangan terbang, boleh saya bangkitkan sedikit?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Lapangan terbang?

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Naik taraf lapangan terbang, *airport upgrading*.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Di mana?

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Bukan. Saya dengar dengan jelas bahawa Menteri terang tentang untuk menjalankan kajian untuk menaiktarafkan lapangan terbang di Sibu dan lain-lain. Saya ingin tanya, bagaimana hendak pastikan selepas membelanjakan berpuluh atau beratus juta ringgit untuk naik taraf satu-satu lapangan terbang, jika tiada *airlines* hendak mendarat, apa akan terjadi? Ini kerana ada satu contoh yang amat jelas iaitu di Lapangan Terbang Batu Berendam, Melaka yang telah berbelanja hampir RM200 juta lebih untuk naik taraf sebagai satu lapangan terbang antarabangsa tetapi hanya satu *flight* sehari datang ke Lapangan Terbang Batu Berendam.

Oleh sebab itu saya hendak tanya. Tadi dikatakan sudah dijalankan kajian atau kerja naik taraf tetapi bagaimana hendak pastikan ia tidak akan dijadikan satu "*white elephant*" seperti Yang Berhormat Labuan katakan tadi? Labuan pun sama juga. Lapangan terbang di Labuan sudah belanja naik taraf tetapi *diunderutilize* dengan izin, Tuan Yang di-Pertua. So, bagaimana hendak pastikan selepas naik taraf lapangan terbang ini, ia tidak akan jadi keadaan seperti di Labuan dan di Melaka? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat Kota Melaka. Kementerian kita peka tentang perbelanjaan untuk menaik taraf lapangan-lapangan terbang

di seluruh negara kita. Kita juga dapati bahawa ada lapangan terbang yang memerlukan landasannya dipanjangkan dan ada yang terminalnya perlu dinaikkan taraf. Semua ini dibuat mengikut keperluan semasa. Kadang-kadang kita juga mendapat cadangan dan permohonan daripada kerajaan negeri supaya sesebuah lapangan terbang itu dinaikkan taraf demi kepentingan pembangunan ekonomi negeri-negeri itu.

■2130

Satunya adalah seperti di Melaka, lapangan terbang itu dibuat dan pada masa sekarang Ketua Menteri Melaka memang sedang berusaha untuk mempelawa pesawat-pesawat dari negara lain dan juga dari dalam negara kita untuk terbang dari Lapangan Terbang Melaka.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Tuan Yang di-Pertua, saya tahu Yang Berhormat Menteri ini memang ikhlas hendak bantu. Apa yang saya bangkitkan iaitu tentang *chicken and egg*, dikatakan kita siapkan infra dulu, lepas itu kita baru pergi cari *airlines* yang hendak mendarat di negeri Melaka. Bukankah lebih baik kita buat satu kajian menyeluruh supaya kita tidak akan belanjakan wang yang begitu besar dalam satu projek yang tidak pasti lagi akan berjaya. Saya dapati dikatakan stesen minyak untuk kapal terbang pun tidak ada. Sekarang baru kata ini mungkin satu sebab *airlines* yang ingin mendarat di Lapangan Terbang Melaka. Oleh sebab itu adakah lain-lain lapangan terbang, semua ini sudah diambil kira supaya tidak akan menghadapi masalah yang sama.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, kita cuma ada satu jam lagi dan satu kementerian lagi. Jadi *stick* kepada perkara-perkara yang telah dibangkitkan.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Okey, kementerian walau bagaimanapun mengambil kira pandangan dari Yang Berhormat Kota Melaka dan kita di sini boleh mengatakan bahawa bila kita buat cadangan untuk meningkatkan taraf semua lapangan terbang, satu kajian yang lengkap juga telah dibuat sebelum projek itu dijalankan. Jadi isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kinabatangan tentang LCCT baru diberi percuma kepada AirAsia. Untuk makluman, dakwaan yang mengatakan bahawa LCCT baru diberi percuma kepada AirAsia itu tidaklah benar.

Yang Berhormat Kinabatangan juga turut meminta kementerian mengkaji balik akan perkhidmatan AirAsia di mana terdapat caj-caj tersembunyi yang membebankan rakyat. Untuk makluman...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Menteri, sikit.

Dato' Seri Kong Cho Ha: / habiskan dulu ini. Untuk makluman, caj-caj perkhidmatan yang dikenakan oleh AirAsia telah pun dipaparkan di laman web AirAsia. Oleh yang demikian, dakwaan bahawa AirAsia mengenakan caj-caj tersembunyi adalah tidak tepat sama sekali. Senarai caj-caj perkhidmatan ini boleh didapati di laman web AirAsia dan boleh dilayari oleh orang awam. Jadi sebelum beli tiket AirAsia, tolonglah *check* dulu.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: [Bangun]

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat Wangsa Maju, *I'm answering your question.*

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *No, no AirAsia.*

Dato' Seri Kong Cho Ha: *Yes.*

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Oh, sudah tahu soalan saya. Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat Wangsa Maju membangkitkan isu berhubung hutang AirAsia dengan kerajaan bernilai beratus-ratus juta ringgit dalam bentuk *airport tax* dan menunjukkan bahawa AirAsia tidak mampu dari segi kewangan untuk menjalankan perniagaannya. Untuk makluman, dakwaan yang menyatakan bahawa AirAsia berhutang dengan kerajaan adalah tidak benar. Ini adalah kerana setakat bulan

September 2010, AirAsia tiada hutang *airport tax* tertunggak dengan Kerajaan Malaysia mahupun Malaysia Airport Holding Berhad.

Yang Berhormat Wangsa Maju turut mempersoalkan berhubung jaminan kerajaan sekiranya syarikat penerbangan gulung tikar untuk rakyat mendapatkan balik wang yang telah dibayar secara *online* khususnya kepada AirAsia. Untuk makluman Yang Berhormat, sekiranya sesebuah syarikat penerbangan menjadi mufli, penumpang mempunyai pilihan seperti berikut; membuat tuntutan kepada pemegang amanah ataupun dengan izin *official assignee* yang mengambil alih aset syarikat tersebut dan mentadbirnya. Walau bagaimanapun, amaun yang akan diperolehi adalah bergantung pada lebih nilai aset syarikat penerbangan tersebut.

Pembelian tiket penerbangan dengan menggunakan kad kredit mempunyai mekanisme pembayaran balik kepada penumpang oleh syarikat kad kredit tersebut. Syarikat kad kredit akan menuntut amaun tersebut daripada insurans yang dibelinya. Pembelian insurans penerbangan bagi melindungi penumpang apabila syarikat penerbangan diisytihar mufli.

Yang Berhormat Simpang Renggam...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Minta penjelasan mengenai dengan AirAsia Yang Berhormat Menteri. Ini adalah satu, saya amat tertarik dengan apa yang disebut oleh Yang Berhormat Menteri mengenai AirAsia ini. Memang saya tahu semua perkara ini di dalam *website* mengenai caj-cao ini. Apa yang penting Yang Berhormat Menteri mesti sedar bahawa AirAsia ini telah hutang kepada MAHB bukan setahun tetapi lapan tahun, beratus-ratus juta ringgit.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat, tadi saya sudah jawab, dia tidak ada hutang.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Nanti, nanti.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Saya tidak mahu bagi laluan sebab dia tidak ada hutang lagi.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Masih *floor* saya sekarang ini. Mengenai dengan *official assignee*, masalah mufli atau gulung tikar, itulah masalah yang penting di mana jika satu syarikat telah gulung tikar seperti Oasis Hong Kong Airlines di Hong Kong yang gulung tikar, di Amerika, mereka yang membeli tiket ini semua jadi mangsa. Kalaulah sesebuah syarikat telah gulung tikar itu bermakna bahawa *it is not a going concern* dengan izin, di mana liabilitinya melebihi asetnya. Dalam keadaan yang sedemikian, mereka tidak akan dapat apa-apa wang yang mereka telah bayar setahun atau lima bulan dahulu.

Kedua, Yang Berhormat mengatakan kalaulah mereka menggunakan kad kredit untuk membeli tiket-tiket penerbangan mereka ini, mereka tidak akan dapat balik wang *refund* daripada syarikat kad kredit kerana syarikat kad kredit telah membayar bagi pihak mereka. Ini adalah satu fakta yang tidak berapa benar. Dari segi pengalaman saya yang amat terhad, saya pun tahu bahawa bila kita telah bayar untuk satu perkhidmatan dan perkhidmatan itu bukannya pecah atau sebagainya, kita tidak ada hak untuk meminta *refund* daripada kad kredit. So kita kena jaga kepentingan pelanggan dalam negara kita yang mungkin beratus ribu orang pada masa menghadapi masalah AirAsia gulung tikar ini, mereka mesti akan menjadi mangsa. Oleh sebab itu saya meminta Yang Berhormat Menteri memberi ...

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih atas cadangan Yang Berhormat. Cukuplah cukup.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Saya mahu meminta Yang Berhormat Menteri memberi satu jaminan bahawa kerajaan akan...

Dato' Seri Kong Cho Ha: Siapa boleh bagi jaminan? Duduklah, duduk.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Duduk apa pula sebab belum habis lagi. Berikan satu jaminan supaya kalaulah AirAsia gulung tikar...

Dato' Seri Kong Cho Ha: Siapa boleh beri jaminan?

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Apakah jaminan yang kerajaan akan beri kepada pembeli-pembeli tiket ini? Kad kredit, *no way you won't get it, you won't get the refund* dengan izin. Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Kerajaan tidak ada apa-apa jaminan ke atas pembeli tiket dan semua tiket itu, ini adalah satu kaedah perniagaan yang baru untuk semua bajet *airline* juga. Untuk makluman Yang Berhormat, AirAsia pada masa sekarang keadaan kewangannya masih kukuh lagi. Apa yang saya...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *Creative accounting, creative accounting.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Wangsa Maju.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Apa yang saya kata tadi adalah pengurusan ataupun pentadbiran yang biasa kalau sesebuah syarikat menjadi mufli. Saya bukan kata AirAsia jadi mufli tetapi itu kaedah yang ada untuk menangani pungutan, itu sahaja.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang kita hendak ini ialah sebab ada ramai pembeli tiket ini yang secara online, ini adalah satu keadaan yang berbahaya. Kita sudah nampak keadaan telah berlaku di Hong Kong dan Amerika di mana pembeli-pembeli ini menjadi mangsa.

■2140

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Menteri dah jawab Yang Berhormat.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak bagi laluan kepada Yang Berhormat Wangsa Maju. Yang Berhormat Labuan mengatakan bahawa bahan binaan di lapangan terbang KKIA tidak dibersihkan dan dibuang sekitar kawasan lapangan terbang tersebut. Untuk makluman, tiada bahan binaan yang dibuang di sekitar kawasan lapangan terbang kerana projek masih lagi berjalan dan kita juga faham bahawa ada bahan binaan yang dimaksudkan mungkin adalah di luar kawasan lapangan terbang, dan ini adalah berkenaan dengan projek menaik taraf jalan raya di hadapan lapangan terbang di bawah kontraktor yang dipantau oleh JKR negeri Sabah dan Yang Berhormat Labuan juga bercadang bahawa Lapangan Terbang Labuan dinaik taraf kepada lapangan terbang antarabangsa. Untuk makluman Yang Berhormat, buat masa ini Kementerian Pengangkutan belum mempunyai cadangan untuk menaik taraf Lapangan Terbang Labuan kepada lapangan terbang antarabangsa.

Yang Berhormat Gopeng bertanya tentang rancangan untuk Lapangan Terbang Sultan Azlan Shah ataupun Lapangan Terbang Ipoh. Untuk makluman, Lapangan Terbang Ipoh tidak akan ditutup malahan ianya dalam proses dinaik taraf. Antara skop kerja projek menaik taraf Lapangan Terbang Ipoh adalah pemanjangan landasan daripada 1,798 meter kepada 1,998 meter dan pengubahsuaian bangunan terminal penumpang. Projek ini adalah dalam peringkat terakhir proses tender dan dijangka bermula kerja pada awal tahun 2011. Beberapa Ahli Yang Berhormat juga sentuh berkenaan dengan kemalangan seperti Yang Berhormat Arau ...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan Lapangan Terbang Ipoh dengan naik taraf. Ekoran daripada rancangan untuk naik taraf Lapangan Terbang Ipoh, selepas ini apakah lebih banyak syarikat penerbangan akan diberi untuk menggunakan Lapangan Terbang Ipoh tersebut, dan saya juga diminta untuk membangkitkan berkenaan Lapangan Terbang Pulau Pinang. Apakah pihak kerajaan ada apa-apa rancangan untuk menaik taraf lapangan tersebut sebab saya diminta sampaikan keadaan trafik di sana telah meningkat? Ada apa-apa *expansion plan*, dengan izin bagi menampung peningkatan pengguna lapangan terbang di Pulau Pinang tersebut. Selepas itu saya nak tanya, apakah Yang Berhormat Menteri akan pergi ke isu kereta api? *After airport, will you be answering on isu kereta api?*

Dato' Seri Kong Cho Ha: Kereta api tadi saya sudah jawab tentang... *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Itu sahaja? Okey, tak apa.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat. Peningkatan taraf Lapangan Terbang Ipoh itu juga adalah penting khasnya pemanjangan landasan itu. Ini adalah untuk menampung pesawat yang lebih besar untuk mendarat di Lapangan Terbang Ipoh, kerana pada masa sekarang terdapat permintaan daripada syarikat penerbangan yang hendak terbang dari lapangan ini, tetapi ia tidak boleh terbang kerana *runway* itu tak cukup panjang. Oleh kerana itu kita perlu memanjangkan *runway airport* Ipoh dulu dan kita juga harap syarikat-syarikat penerbangan yang dulunya janji nak terbang kalau kita memanjangkan *runway* akan terbanglah bila siapnya kerja itu. Untuk Lapangan Terbang Pulau Pinang, kerja menaik taraf telah pun bermula dan pada masa sekarang *earthwork* untuk kerja itu telah pun bermula dan ia akan diikuti dengan kerja-kerja pembangunan untuk terminal dan sebagainya.

Berkenaan dengan kemalangan yang saya kata tadi, Yang Berhormat Arau, Tebrau, Ledang dan beberapa orang lagi telah pun bangkit dengan masalah kemalangan dan dalam usul yang kita bahaskan pada pukul 4.30 petang tadi, kita juga telah mendengar banyak cadangan yang dibuat dan kita semua mendapati bahawa satu sistem penguatkuasaan yang lebih efektif perlu dilaksanakan dan kementerian akan mengambil tindakan terhadap perkara itu.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Menteri, minta penjelasan mengenai dengan kes Yang Berhormat nyatakan tadi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Dia tak bagi Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Mengenai dengan kes bas ekspres ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tak bagi Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Itu saya rasa Yang Berhormat Menteri mesti ...

Dato' Seri Kong Cho Ha: Masa sudah cukuplah.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Batalkan permit bas ekspres ini untuk satu pengajaran terhadap syarikat-syarikat bas ekspres ini supaya mereka takut tak akan cuai seperti begini. Memberi kebenaran kepada seorang *driver* yang tidak berlesen, dan ini sudah ada satu bukti yang jelas di mana kementerian mesti ambil tindakan tegas supaya kita boleh menjamin lain kali syarikat-syarikat ini akan ambil tindakan yang sewajarnya untuk menjaga nyawa rakyat, satu nyawa pun kita tak boleh korbankan dalam masalah yang sedemikian. Batalkan permit mereka dengan segera. Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat Wangsa Maju. Memang kita mengambil berat tentang semua jenis kemalangan yang berlaku dan mereka yang didapati bersalah, tindakan sekeras-kerasnya akan diambil tetapi tindakan itu bukan sahaja boleh diambil oleh pihak JPJ, tetapi tindakan oleh pihak polis, oleh LPKP juga adalah penting, dan apakah jenis tindakan yang bila kita ambil juga perlu melalui sistem undang-undang yang ada pada masa sekarang. Kita pasti bahawa mereka yang bersalah akan didakwa dan dihukum dalam mahkamah.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Minta penjelasan.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Jadi...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Puchong.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Minta penjelasan Menteri kalau boleh berkenaan isu yang sama. Dua soalan yang ingin saya bangkitkan, pertama berkenaan dengan kemalangan yang berlaku. Apabila kita dapat tahu bahawa lesen ataupun pemandu bas tersebut tidak berlesen, isu yang dibangkitkan adalah sama ada pihak insurans akan

juga membayar pampasan kepada mereka yang tercedera dalam kemalangan sedemikian. Saya nak tahu sama ada kerajaan ingin pantau keadaan tersebut dan sekiranya tidak, adakah kerajaan akan mengambil sebarang tindakan untuk memastikan bahawa mereka yang tercedera itu diberi pampasan dan juga sama ada tindakan berkenaan dengan perkara ini akan diambil terhadap syarikat bas. *That's* yang pertama.

Keduanya Yang Berhormat Menteri, kita sering dengar berkenaan dengan kemalangan yang ngeri di seluruh Lebuhraya Utara Selatan dan apa yang berlaku seperti mana semua kami tahu, apabila terdapat kemalangan memang banyak kereta yang berhenti khususnya juga di lorong kecemasan, dan ini menyebabkan satu masalah kepada pihak-pihak ambulans dan sebagainya untuk sampai ke tempat kemalangan tersebut.

■2150

Kebanyakan kali kita lihat bahawa mereka terpaksa datang dengan menaiki motosikal, dalam keadaan mana mereka memang tidak mempunyai *facility* yang mencukupi untuk merawat khususnya pesakit-pesakit yang tercedera ataupun mangsa yang tercedera di kawasan tersebut. Kadang-kadang ini menyebabkan kecederaan lebih teruk dan juga kadang-kadang membawa kepada kematian.

Saya hendak tahu sama ada kerajaan akan mengambil tindakan untuk pastikan bahawa terdapat sistem pengangkutan udara khususnya ambulans helikopter. Ini untuk memastikan bahawa untuk kemalangan-kemalangan sejenis ini di lebuhraya, memang bantuan dapat sampai kepada mereka yang tercedera dalam masa yang tersingkat. Bolehkah dapat penjelasan? Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat. Memang pemandu tanpa lesen - jadi ini semua ada peruntukan-peruntukan di bawah akta pengangkutan jalan. Juga di dalam Akta LPKP mempunyai peruntukan untuk membuat dakwaan dan membuat caj kepada mereka yang berbuat salah. Semua ini hanya boleh disiapkan selepas siasatan polis atau JPJ atau LPKP buat caj mereka terbabit dalam kemalangan itu.

Saya juga bersetuju dengan Yang Berhormat berkenaan dengan apabila berlakunya kemalangan serius, selalu terjadi kesesakan lalu lintas. Sebentar tadi dalam perbahasan usul, kita juga bersetuju bahawa suatu sistem pengurusan kemalangan yang lebih efektif perlu ada. Berkenaan dengan sistem *air transport* ataupun helikopter servis untuk membantu dalam kemalangan yang serius. Jadi untuk maklumat Yang Berhormat, jabatan bomba dan penyelamat juga mempunyai helikopter. Satu daripada tujuan dan tugas helikopter itu juga adalah untuk membantu dalam menyelamatkan pada masa kemalangan jalan raya.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: [*Bangun*]

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Boleh saya minta penjelasan berkenaan dengan pertamanya - insurans.

Yang Berhormat Menteri, insurans menjadi satu isu khususnya di mana kalau kita lihat pemandu bas tidak mempunyai lesen. Saya hendak tahu sama ada kerajaan hendak pantau keadaan ini? Oleh sebab apa yang perlu mungkin dibuat adalah untuk memastikan bahawa syarikat bas tersebut dalam apa jua keadaan perlu ada insurans. Jadi walaupun seorang pemandu bas itu didapati tidak berlesen, maka melalui insurans syarikat tersebut penumpang memang dapat ataupun penumpang dan mangsa yang tercedera dapat membuat *claim*. Itu yang saya hendak tahu sama ada kerajaan memberi penekanan kepada perkara ini, kerana kita tidak hendak lihat perkara ini berlaku dalam masa hadapan.

Isu kedua berkenaan dengan helikopter. Saya bersetuju memang bomba dan sebagainya ada. Akan tetapi isunya adalah ada ataupun tidak kerajaan akan cadangkan? Kalau misalnya kita ada ambulans yang keluar daripada hospital. Ambulans itu memang lengkap dengan peralatan yang perlu, misalnya kalau sesuatu pembedahan di perlukan di tempat kejadian. Ini adalah satu aspek yang lain di mana *there is the expertise on board* dengan izin, Tuan Yang di-Pertua.

Jadi apa yang saya hendak tahu adalah sama ada hospital ataupun pihak Kementerian Pengangkutan dan juga PLUS ataupun mana-mana konsesi jalan itu akan ada rancangan untuk juga *provide services of this nature in future*. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kepong sudah bangun, Yang Berhormat.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya kerja-kerja penyelamat itu adalah di bawah jabatan bomba dan penyelamat, dan ambulans itu juga di bawah kementerian kesihatan. Baru-baru ini Yang Berhormat Menteri Kesihatan juga ada buat cadangan dengan kaedah yang baru untuk membuat *rescue* pada masa kejadian kemalangan. Saya juga berharap satu sistem yang lebih lengkap itu akan dibuat dan untuk saya penyelarasan ataupun *coordination* dengan izin, adalah lebih penting. Ini kerana bagi saya, banyak peralatan kita ada tetapi *coordination* mungkin kekurangan.

Berkenaan dengan insurans. Adakah syarikat insurans perlu bayar dan tidak bayar, saya ingat itu adalah satu masalah kita perlu lihat dari segi undang-undang. *I think that is a legal matter* untuk *insurance company* ada bayar ataupun macam mana. Yang Berhormat seorang peguam, mungkin lebih faham tentang undang-undang.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Ya, di situ kalau saya boleh bantu. Dari segi undang-undang kalau memang tidak ada insurans memang terdapat masalah, atau tidak ada lesen memang kita dapat lihat masalah berkenaan dengan *insurance claim*. Akan tetapi soalan yang saya hendak majukan ialah kalau perkara ini betul, kalau didapati bahawa pemandu adalah tidak berlesen, ini menjadi halangan kepada *insurance claim*.

Adakah kerajaan khususnya kementerian bersetuju untuk melihat kepada satu sistem di mana syarikat bas tersebut perlu dilindungi insurans, dalam apa jua keadaan untuk memastikan bahawa mangsa-mangsa yang tercedera itu dapat pampasan? Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat, sebenarnya permit semua jenis kenderaan komersial termasuk bas, bas ekspres, lori dan sebagainya dikeluarkan permit oleh LPKP. Jadi LPKP ada juga kaedah sendiri di mana pengusaha syarikat-syarikat pengangkutan itu disyaratkan untuk menentukan bahawa pemandu mereka adalah pemandu yang sah. Jadi kalau terbabit didapati bahawa adalah kecuaihan pihak syarikat, tindakan boleh diambil oleh LPKP terhadap pengusaha syarikat pengangkutan tersebut. Jadi Yang Berhormat Wangsa Maju...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, hendak bagi Yang Berhormat Kepong, Yang Berhormat?

Dato' Seri Kong Cho Ha: *What do you want?*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, penjelasan. Saya tunggu lama dengan Yang Berhormat Menteri Pengangkutan. Oleh sebab itulah sistem pengangkutan tidak begitu baik. *[Ketawa]*

Berbalik kepada jawapan tadi mengenai kesesakan kerana kemalangan. Kebetulan pada 10 Oktober saya kembali dari Muar. Saya memang mengalami kesesakan. Saya dapati bahawa walaupun ada kita dengar ada helikopter dan sebagainya, seolah-olahlah ini tidak berguna juga. Ini bermakna selepas begitu hampir tiga dekad dengan lebuh raya, kita pun tidak ada sistem untuk mengawal.

Walau bagaimanapun jawapan, tiap-tiap kali ada kemalangan ada jawapan seumpama Yang Berhormat Menteri tadi. Jawapan memang ada tetapi jika kesesakan terus berlaku, jadi saya pun tidak boleh terima. Ini kerana saya dengar dengan begitu panjang sudah berapa dekad. Hampir tiga dekad. Itulah masalah kita. Apakah tindakan yang lebih berkesan yang boleh diambil? Ini kerana, walhal di simpang empat itu tidak ada kena mengena orang langsung tetapi ada kesesakan. Saya tunggu berjam-jam di situ. Saya juga mangsalah itu Yang Berhormat Menteri dan memang saya ada banyak perkara lagi yang hendak dibangkitkan. Saya akan bangkitkan di masa hadapan kerana tidak ada masa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, tidak boleh bangkit sekarang Yang Berhormat.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat. Perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi kita pun sudah bincangkan, berkenaan dengan kesesakan lalu lintas pada masa kejadian kemalangan lalu lintas jalan raya.

■2200

Saya juga tadi sudah mengaku bahawa pada 10 Oktober itu memang menjadi satu masalah untuk pihak penyelamat ataupun pihak penyelamat untuk sampai ke tapak kejadian itu. Tadi saya juga jawab bahawa satu sistem koordinasi yang lebih baik dan lebih efektif perlu diadakan. Terima kasihlah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, panjang lagi Yang Berhormat?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Tidak, satu isu lagi. Yang Berhormat Wangsa Maju membangkitkan persoalan mengapa tender bagi AES tidak dijalankan secara terbuka. Untuk makluman, kerajaan telah bersetuju supaya pemilihan syarikat untuk pelaksanaan projek AES dipelawa kepada syarikat-syarikat yang layak. Kelayakan syarikat-syarikat tersebut adalah berdasarkan kepada pengalaman syarikat tersebut di luar negara, keupayaan sistem dan kedudukan kewangan. Walau bagaimanapun hanya tujuh buah syarikat telah mengemukakan cadangan teknikal. Bagi membolehkan pelaksanaan projek AES berjalan dengan berkesan, kementerian ini telah menubuhkan jawatankuasa bagi membuat penilaian ke atas sistem yang dicadangkan. Mengenal pasti kaedah yang sesuai digunakan di negara ini, keperluan pengguna, kaedah-kaedah perolehan dan pelaksanaan projek.

Peringkat pemilihan syarikat untuk pelaksanaan Projek AES melalui dua peringkat penilaian iaitu penilaian dokumen, cadangan teknikal dan ujian *life demonstration*. Ujian *life demonstration* perlu memenuhi modul sistem AES iaitu modul pengesanan, modul penghantaran, modul pemprosesan dan modul pengurusan penguatkuasaan *back office*. Berdasarkan penilaian-penilaian di atas cadangan teknikal dan ujian *life demonstration* yang dijalankan, kerajaan telah bersetuju supaya AES dilaksanakan di bawah kaedah *outsourcing*. Untuk makluman, projek AES masih belum dilaksanakan kerana ia tertakluk kepada pindaan undang-undang yang akan diluluskan. Untuk makluman juga, sistem ini telah digunakan di lebih daripada 60 buah negara di seluruh dunia ini.

Tuan Yang di-Pertua, akhir kata sekali lagi saya ingin mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Masa habis Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Sedikit! sedikit. Sedikit lagi Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Sudah tutup.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, perkara yang saya mahu bahas nombor plat kenderaan yang bermotor, MCA di Melaka. Masih saya tidak dapat satu keterangan atau satu jawapan. Saya sudah bangkit semasa saya ambil bahagian dalam perbahasan.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Menteri, yang tadi Yang Berhormat Menteri mengatakan mengenai dengan AES ini. Saya amat tertariklah dengan jawapan itu dari segi penilaian kewangan kepada syarikat-syarikat ini. Apa yang saya, saya telah membentangkan di dalam Dewan ini bahawa Beta Tegap Sdn. Bhd. ini adalah satu syarikat yang tidak... Beta Tegap adalah satu syarikat yang telah dipilih termasuk *Commercial Circle* ini. Apa yang saya tahu, Beta Tegap Sdn. Bhd. ini tiada laporan kewangan yang telah difailkan kepada syarikat SSM kita, Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Ini menunjukkan bahawa syarikat ini tidak ada apa-apa latar belakang dari segi kewangan. Jadinya bagaimanakah Syarikat Beta Tegap ini boleh kata telah dapat satu.... Dari segi kewangan dengan izin.

Kedua, kata juga dari peringkat dokumen. Saya nampaknya tidak ada dokumen-dokumen yang boleh menyokong kepada Syarikat Beta Tegap ini dan juga *Commercial Circle*. Memang saya tahu sistem AES ini amat baik...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat ringkaskan Yang Berhormat kita ada satu kementerian lagi.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Sedikit, sedikit sahaja. Saya tahu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya sedikit, banyak sedikit itu Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Dua minit sahaja. Saya tahu sistem AES ini adalah baik, saya tahu. Saya dapat berbincang dengan pegawai-pegawai JPJ dan juga termasuk Menteri di Jabatan Perdana Menteri. Saya tahu bahawa ada sedikit kekeliruan di mana saya menuduh kepada Ketua Pengarah JPJ, Datuk Solah Mat Hassan dan saya ingin menggunakan kesempatan ini ingin menarik balik apa yang saya tuduh terhadap beliau. [*Tepuk*] Kalau kita salah, memang kita setuju, kita tidak boleh kata tuduh sahaja. Salah, kita tarik balik tetapi yang dari segi kes-kes Beta Tegap ini kita tidak boleh terima kerana mereka dilantik tidak melalui tender terbuka. Kenapa kita mesti menggunakan *request for tender*? Itu yang penting. Terima kasih.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat. Seperti saya katakan tadi, ini adalah satu tender di mana melibatkan tujuh syarikat yang mengambil bahagian. Di mana semua cadangan, dari segi teknikal, peralatan dan juga *life demonstration* semua dibuat. Di mana satu jawatankuasa pemilihan yang terdiri daripada pegawai dari Kementerian Kewangan, Polis Diraja Malaysia, JPJ, JKR, MACC dan AG juga hantar wakil untuk bersama dalam jawatankuasa ini untuk membuat penilaian yang telus dalam proses penilaian semua syarikat. Lepas itu satu keputusan baru dibuat terhadap pelaksanaan sistem AES itu, yang hanya akan dilaksanakan selepas pindaan Rang Undang-undang Akta Pengangkutan Jalan. Mungkin kita jangka pada bulan Disember tahun ini.

Jadi Tuan Yang di-Pertua akhir kata sekali lagi saya ingin mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, MCA punya tidak mahu? MCA punya. Jawablah.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Okey, Yang Berhormat Kota Melaka, MCA belum sampai, sekarang MBY sahaja.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Sudah mahu sampai, awal Januari sudah sampai.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Saya berterima kasih kepada Yang Berhormat Kota Melaka yang begitu berminat tentang nombor plat MCA.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Saya mahu tukar kereta.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Bila sampai masa Yang Berhormat tenderlah untuk nombor itu.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Saya hendak tahu ada bekukah? Adakah MCA itu beku?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Belum sampai macam mana beku?

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Tidak mungkin Menteri tidak tahu ada beku atau tidak? Satu keputusan, sebab ini adalah satu keraguan.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Saya sudah jawab belum sampai.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Satu keraguan di antara Menteri dan bekas Menteri sebab itu...

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: DAP sudah bekulah.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Sekarang baru...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: DAP sudah habis jangan takut. Habis diambil semua.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Sekarang *you* tunggu depan pintu JPJlah. Bila dia buka *you* pergi tanya...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Tidakkan Menteri tidak boleh bagi jawapan.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: MCA punya orang mahulah, DAP punya siapa pun tidak mahu.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: MCA tak ada orang mahu?

Dato' Seri Kong Cho Ha: DAP *you* tidak mahu?

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: DAP punya plat, siapa mahu beli?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Sekarang baru sampai MBY RM4,000 lebih sahaja, okey.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Saya difahamkan bulan Januari sudah sampai MCA sebab itu kalau orang hendak tukar kereta untuk Tahun Baru Cina mungkin. Sebab itu mengapa tidak bagi satu jawapan? Adakah ada? Kalau tidak ada, kata tidak ada.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat saya banyak kali bertanya. Yang Berhormat saya banyak kali bertanya, *microphone* saya ini berfungsi kah tidak, kerana banyak kali saya menegur, Yang Berhormat tidak endahkan.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Kalau Yang Berhormat hendak boleh tenderlah bila sampai masa.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat Menteri apa susah hendak jawab soalan Yang Berhormat Kota Melaka? Jawablah.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Apa susah? Siapa susah? Dia susah-susah, dia malam-malam tidak boleh tidur sebab hendak itu nombor MCA. [*Menunjuk ke arah Yang Berhormat Kota Melaka*]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Apakah akan dibekukan atau tidak? Dia tanya baik-baik, apakah tidak akan dibekukan? Oleh sebab sebelum ini sedikit pertelingkahan di antara Yang Berhormat Menteri dengan bekas Menteri.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Itu tidak melibatkan DAPlah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kita hendak satu penjelasan yang teliti.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat sudah habis Yang Berhormat?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Okey.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Menteri jangan takutlah, Menteri kena jawab soalan bukan? Soalan pun cukup senang.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ya, di bawah tanggungjawab Yang Berhormat. Jawablah Yang Berhormat.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Tugas Menteri Pengangkutan adalah untuk jawab dalam Parlimen. Soalan dibangkitkan dalam Parlimen, tidak mungkin Menteri tidak boleh jawab, apa masalah dia? Adakah Menteri takut untuk jawab ataupun Menteri ini memang hendak halang jawapan itu masuk dalam Dewan ini, itu yang kita hendak tahu. Kenapa tidak boleh jawab? Soalan mudah bukan?

Dato' Seri Kong Cho Ha: Yang Berhormat saya tidak pernah takutlah.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Tidak perlu. Itu kita tahu. Jadi jawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat tungguilah..

Dato' Seri Kong Cho Ha: Saya sudah jawab tapi belum sampai masa.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Belum sampai masa atau tidak, soalnya adalah beku ataupun tidak? Adakah arahan diberi oleh Yang Berhormat Menteri Pengangkutan? Itu yang kita hendak tahu.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Itu saya tidak perlu jawab sebab belum sampai masa, giliran, kerja lagi.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Kenapa tidak jawab? *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat, cukuplah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Beku atau tidak beku?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sebenarnya lebih baik beku kerana orang di Melaka...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat saya minta yang lain duduklah Yang Berhormat. Yang Berhormat Menteri sudah jawab. Jawapan Yang Berhormat Menteri belum sampai.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Mengelak!

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Dia tidak mahu jawab.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Kalau beku mesti beku sekaranglah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya Yang Berhormat tidak terima jawapan Yang Berhormat Menteri.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Datang ke Parlimen tetapi tidak hendak jawab soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat mahu jawapan apa? Yang Berhormat Menteri sudah jawab.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Apa masalah dia, kalau betul-betul tiada masalah.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Yang Berhormat Menteri sudah jawab. Tidak faham prosedurkah? Dia sudah jawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tidak adalah. Tipu sahaja. *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Kementerian Belia dan Sukan.

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Sudah jawab soalan.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Ada udang di sebalik batu ini memang, udang besar udang MCA.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat Menteri demi nama MCA dan Yang Berhormat Menteri saya rasa Yang Berhormat jangan elak soalan itu.

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Yang Berhormat Menteri sudah jawablah. Diamlah.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Jadi Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Sudahlah Yang Berhormat Batu Gajah.

Dato' Seri Kong Cho Ha: Akhir kata saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang memberikan pandangan dan cadangan mengenai isu-isu yang berkaitan dengan Kementerian Pengangkutan. Segala cadangan dan pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat akan diambil perhatian serta tindakan sewajarnya oleh pihak kementerian dan akan mengambil kira. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Kementerian Belia dan Sukan.

10.12 mlm.

Timbalan Menteri Belia dan Sukan II [Tuan Gan Ping Sieu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat di atas segala pandangan, pertanyaan dan cadangan yang dikemukakan mengenai Kementerian Belia dan Sukan sepanjang tempoh perbincangan Bajet 2011 yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam sesi sidang Parlimen Dewan Rakyat pada kali ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Kinabatangan menyarankan agar Kementerian Belia dan Sukan bekerjasama dengan lain-lain kementerian dan agensi kerajaan bagi memastikan gejala sosial di kalangan belia negara tidak terus berleluasa. Begitu juga dengan Yang Berhormat Maran yang mencadangkan agar pihak NGO dan Persatuan-persatuan Belia menjalankan program dan aktiviti-aktiviti dengan lebih menyeluruh dalam menangani isu ini. Suka dimaklumkan bahawa kerajaan telah pun menubuhkan Jawatankuasa Kabinet Pembangunan Belia yang dianggotai oleh 12 buah kementerian dan dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri. Jawatankuasa ini akan bermesyuarat dua kali setahun dan bertindak sebagai badan induk, badan perunding, penyelarasan dan penasihat kepada kerajaan untuk pembangunan belia negara.

Hasil daripada mesyuarat pertamanya yang telah diadakan pada 3 Ogos 2010 yang lalu, kementerian telah melaksanakan Makmal Transformasi Pembangunan Belia yang bermula pada 1 November 2010 dan akan berakhir pada 10 Disember 2010. *Outcome*, dengan izin daripada makmal ini nanti akan dijadikan sebagai *road map*, dengan izin ataupun garis panduan kepada pihak kementerian, pertubuhan-pertubuhan belia dan NGO dalam melaksanakan Program Pembangunan Belia dengan lebih menyeluruh dan berkesan. Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Belia dan Sukan juga terlibat sama dalam Majlis Sosial Negara untuk menangani isu-isu sosial yang berkaitan dengan belia.

Seterusnya pertanyaan daripada Yang Berhormat Arau mengenai Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) Tanah Merah yang dikatakan telah setahun terbengkalai. Dimaklumkan bahawa proses tender telah pun selesai dan akan dibawa ke dalam Mesyuarat Lembaga Perolehan JKR tidak lama lagi.

Tuan Yang di-Pertua, mengulas pandangan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Jerai mengenai Bajet 2011 yang disifatkannya sebagai tidak mesra belia. Di sini kementerian ingin menegaskan bahawa golongan belia bukan sahaja dipertanggungjawabkan kepada Kementerian Belia dan Sukan. Sebenarnya sekurang-kurangnya 12 buah kementerian adalah terlibat. Kerajaan telah pun menyediakan dana yang besar dalam usaha untuk membangunkan dan memperkasakan belia negara di mana dana ini diagihkan kepada kementerian-kementerian dan agensi-agensi kerajaan yang lain selaras dengan fungsi dan bidang tugas masing-masing umpamanya..

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Lenggong, Lenggong belakang. Boleh?

Tuan Gan Ping Sieu: Ya, sila.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tadi Yang Berhormat sebut bahawa tanggungjawab belia bukan terletak di bawah

Kementerian Belia dan Sukan sahaja. Ada 12 buah kementerian lagi. Oleh sebab itulah kementerian telah pun bersetuju mewujudkan Jawatankuasa Kabinet Pembangunan Belia.

Apabila Yang Berhormat sebut tadi terlibat dengan Jawatankuasa Sosial Negara, itu jawatankuasa kecil kalau hendak dibandingkan dengan Jawatankuasa Kabinet. Kenapa jawatankuasa ini tidak lagi pun berfungsi sedangkan ianya telah pun diputuskan dan dipersetujui untuk ditubuhkan kerana agenda negara sekarang ini akan banyak tersekat jika isu-isu sosial masalah remaja ini tidak ditangani dengan lebih baik dan tersusun. Saya mohon pandangan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih atas pandangan yang dibawa oleh Yang Berhormat Lenggong. Sebenarnya memang betul tugas-tugas pembangunan belia di negara kita ini bukan sahaja di bawah tanggungjawab Kementerian Belia dan Sukan sahaja. Ia adalah melebihi 12 kementerian dan sebentar tadi Yang Berhormat Lenggong sebut perkara Jawatankuasa Sosial Negara. Sebenarnya itu bukan sahaja Jawatankuasa Sosial Negara tetapi ia adalah Majlis Sosial Negara juga bekerjasama dengan Jawatankuasa Kabinet yang berkaitan dengan perkara-perkara sosial negara.

Saya minta keizinan untuk teruskan dalam jawapan saya yang berkaitan dengan apa dia sumber-sumber kewangan yang telah disalurkan kepada agensi-agensi kerajaan berkaitan. Dana yang diagihkan kepada kementerian..

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat sedikit sahaja. Saya sebut tadi Jawatankuasa Kabinet Pembangunan Belia, kenapa ia tidak lagi dilaksanakan dan dijalankan oleh kementerian? Jawatankuasa Kabinet Pembangunan Belia.

Tuan Gan Ping Sieu: Jawatankuasa?

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Kabinet Pembangunan Belia.

Tuan Gan Ping Sieu: Oh, Jawatankuasa Kabinet Pembangunan Belia..

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Itu melibatkan 12 kementerian.

Tuan Gan Ping Sieu: Ya, terima kasih Yang Berhormat. Jawatankuasa Kabinet Pembangunan Belia itu sebagaimana saya jawab sebentar tadi telah mengadakan mesyuarat pertamanya pada 3 Ogos 2010 di mana jawatankuasa ini telah mengadakan *terms of reference* sebagai badan perunding, penyelaras dan penasihat kepada kerajaan. Salah satu pendekatan ataupun tindakan yang diambil serta-merta atau selepas mesyuarat itu ialah mewujudkan Makmal Transformasi Pembangunan Belia yang telah bermula bermesyuarat pada 1 November 2010.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana saya kata tadi dana kerajaan diagihkan kepada kementerian-kementerian dan agensi-agensi kerajaan yang lain selaras dengan fungsi dan bidang tugas masing-masing. Umpamanya sebanyak RM29.3 bilion telah diperuntukkan kepada Kementerian Pelajaran di bawah belanja mengurus dan RM10.2 bilion pula kepada Kementerian Pengajian Tinggi manakala sejumlah RM1.3 bilion telah diperuntukkan khusus untuk mempergiatkan dan memperkasakan golongan belia negara dalam aspek latihan dan kemahiran yang bakal dilaksanakan secara bersepadu dengan lain-lain agensi kerajaan.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Yang Berhormat Menteri.

Tuan Gan Ping Sieu: Antaranya adalah Program Latihan 1Malaysia dengan dana peruntukan berjumlah RM500 juta.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Hulu Terengganu di belakang Yang Berhormat.

Tuan Gan Ping Sieu: Oh ya, saya jemput.

Tuan Haji Mohd. Nor Othman [Hulu Terengganu]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Rungutan Persatuan Belia sekarang ini bahawa mereka sangat kekurangan peruntukan sehingga kegiatan-kegiatan dan aktiviti-aktiviti tidak dapat dilaksanakan.

■2220

Malah kalau selama ini persatuan belia ini diberi sekurang-kurangnya RM1,000 untuk pengurusan tetapi sejak akhir-akhir ini tiada lagi peruntukan yang diberikan sehingga aktiviti belia menjadi lesu dan gambarannya kementerian ini lebih menumpukan kepada aktiviti sukan sehingga kita dapati bahawa gejala-gejala sosial tidak dapat kita bendung kerana kurangnya aktiviti belia disebabkan oleh kekurangan peruntukan. Jadi macam mana penjelasan daripada Menteri. Terima kasih.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih atas pertanyaan yang dibawa oleh Yang Berhormat Hulu Terengganu. Memang benar dalam tahun ini iaitu tahun 2010 sebab potongan bajet untuk tahun ini berkaitan dengan Kementerian Belia dan Sukan sejumlah 21% bajet kewangan telah dipotong dalam 2010 kalau dibandingkan dengan tahun 2009.

Itulah yang telah membawa sekatan ataupun beberapa masalah kepada permohonan atau permohonan bantuan daripada NGO-NGO ataupun persatuan-persatuan belia di mana saya sebut 21% itu adalah lebih kurang dalam jumlah wang sebanyak RM80 juta.

Oleh sebab itu Kementerian Belia dan Sukan memang menghadapi masalah tetapi Yang Berhormat, suka juga saya maklumkan bahawa selepas Bajet 2011 yang baru diumumkan ini Kementerian Belia dan Sukan telah menerima balik lebih kurang RM85 juta tambahan berbanding dengan tahun ini. Maksudnya dengan kewangan pengurusan sebanyak RM450 juta tahun ini saya yakin lebih banyak bantuan kewangan dapat disalurkan kepada persatuan-persatuan belia di negara kita.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: *[Bangun]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan

Tuan Gan Ping Sieu: Sila Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya tertarik dengan program latihan 1Malaysia yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi di mana ada dinyatakan tiga komponen, salah satunya yang pertama adalah RM200 juta untuk latihan sambilan sebelah malam, ada kursus bahasa. Saya hendak tahu, siapakah kumpulan sasar bagi latihan ini, berapa umur mereka. Adakah belia atau mereka lepasan SPM yang masih menunggu keputusan peperiksaan atau suri rumah tangga. Saya hendak tahu kumpulan sasarannya dan di mana pihak kementerian akan mendapatkan mereka atau menyampaikan maklumat ini kepada mereka.

Sebab saya rasa walaupun saya masih belia di bawah umur 40 tahun tetapi saya rasa wakil rakyat pun sentiasa kekurangan maklumat dan tidak dilibatkan bersama dalam merangka program, melaksanakan program untuk kepentingan belia-belie masa depan. Walaupun Menteri tadi memulakan dengan kerjasama semua orang untuk membantu belia-belie kita. Pohon penjelasan. Terima kasih.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Yang Berhormat Menteri, mohon laluan Tuan Yang di-Pertua. Berkaitan juga yang lain-lain tadi punya persoalan. Saya hendak tanya dengan Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri sebutkan kejayaan-kejayaan program-program yang telah pun dilaksanakan untuk masyarakat belia yang ada, generasi harapan negara pada masa akan datang, sebelum program 1Belia 1Malaysia program-program yang lain agaknya bagaimana kementerian menilai prestasi kejayaan program-program yang ada ini dalam usaha untuk membentuk jati diri kepada belia-belie yang ada supaya belia-belie yang ada ini dapat menjadi belia-belie yang cemerlang pada masa yang akan datang.

Saya hendak tahu bagaimana kementerian mengukur prestasi kejayaan program-program yang ada. Adakah ia telah benar-benar berjaya merubah sikap dan membangkitkan sikap yang lebih positif di kalangan belia supaya mereka tidak terlibat dengan gejala-gejala yang tidak sihat. Terima kasih banyak.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih Yang Berhormat Tenggara. Mungkin saya jawab Yang Berhormat Tenggara dahulu iaitu untuk mewujudkan belia cemerlang di negara kita ini Yang Berhormat tanya tadi berkaitan sama ada apa program, apa juga program yang telah dijalankan adanya bukan sahaja setakat outputnya apa, apa dia *outcome* sama ada *outcome* itu memuaskan hati atau tidak.

Suka saya hendak maklumkan bahawa segala program-program ataupun aktiviti-aktiviti yang dijalankan oleh Kementerian Belia dan Sukan, penilaian memang ada dijalankan dan kajian juga telah dibuat oleh institut penyelidikan di mana merupakan salah satu agensi penyelidikan daripada Kementerian Belia dan Sukan dan saya juga mengalu-alukan apa juga pandangan atau komen yang membina daripada Yang Berhormat Tenggara.

Berkaitan dengan soalan yang dibawa oleh Yang Berhormat Batu Gajah sebentar tadi ialah berkaitan dengan kumpulan sasaran. Suka saya hendak maklumkan Yang Berhormat, kumpulan sasaran bagi Kementerian Belia dan Sukan telah lama *define* iaitu kumpulan di antara umur tahun 15 ke 40. Itulah program-program yang dijalankan oleh Kementerian Belia dan Sukan melibatkan belia-belie di antara umur itu.

Mungkin rancangan-rancangan latihan 1Malaysia itu merupakan satu rancangan yang baru yang secara butirannya akan dikeluarkan tidak lama lagi tetapi saya mengalu-alukan juga sekiranya Yang Berhormat Batu Gajah ada cadangan yang baik untuk belia-belie kita. Sebenarnya makmal yang sedang dijalankan ini, sekiranya Yang Berhormat hendak melapangkan enam minggu tanpa elaun dan memberi pandangan bolehlah juga Yang Berhormat buat permohonan kepada Kementerian Belia dan Sukan.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Lagi berkenaan belia. Sedikit sahaja.

Tuan Gan Ping Sieu: Sila jemput.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Yang di-Pertua, ada lagi dua tiga minit, bagi saya satu minit. Saya rasa Yang Berhormat Menteri yang paling serius sekarang ialah pihak satu lagi cuba hendak menyelewengkan konsep Gagasan 1Malaysia ini dan kumpulan sasaran yang mudah nampak yang diselewengkan dan terikut-ikut dengan rentak mereka ialah kumpulan sasar utama belia.

Jadi saya lihat tidak ada program yang khusus ataupun yang bersemarak dan boleh kita fokus kepada kumpulan belia supaya mereka benar-benar faham tentang konsep 1Malaysia tetapi dengan cara yang mudah, bukan dengan cara yang *complicated*, 10 perkara. Paling mudah misalnya semangat gotong-royong, susah sama susah, senang sama senang, semangat sukan dan sebagainya.

Akan tetapi nampaknya ia masih lagi tertinggal. Jadi kalau boleh kita lebihkan peruntukan yang menarik untuk kumpulan belia tetapi menjurus kepada Gagasan 1Malaysia supaya mereka lebih faham. Sekian terima kasih.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih Yang Berhormat Ledang. Saya ucapkan terima kasih di atas cadangan itu. Sebenarnya berkaitan dengan program-program yang dijalankan oleh Kementerian Belia dan Sukan khasnya dalam memupuk semangat patriotisme ataupun *understanding* berkaitan dengan 1Malaysia, itulah juga tanggungjawab Kementerian Belia dan Sukan.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak teruskan dengan jawapan saya. Yang Berhormat Jerai turut menyarankan agar pihak kementerian memperbanyakkan program dengan kerjasama pihak JAKIM dan kementerian mengucapkan terima kasih di atas saranan tersebut. Untuk makluman Yang Berhormat, program-program pembangunan sahsiah oleh pihak kementerian sememangnya dilaksanakan dengan kerjasama pihak JAKIM serta Jabatan Agama Islam Negeri. Antara program-program yang dilaksanakan adalah seperti Seminar Pemantapan Akidah Generasi Muda, bengkel Israk Mikraj...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua, saya harap Menteri jawab bertulis sahajalah. Banyak yang hendak dijawab orangnya tidak ada. Jadi bertulis sahajalah.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Saya setuju sangat.

Tuan Gan Ping Sieu: Atau izinkan saya singkatkan.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: *[Ketawa]* Perlu juga? Saya setuju sangat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya teruskan Yang Berhormat. Hanya dengar Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua...

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Jawapan bertulis.

Tuan Gan Ping Sieu: Tuan Yang di-Pertua telah meminta saya teruskan.

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Jawapan bertulis.

Tuan Gan Ping Sieu: Tuan Yang di-Pertua telah minta saya meneruskan jawapan saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, panjang lagi Yang Berhormat? Boleh habis dalam masa 15 minit?

Tuan Gan Ping Sieu: Boleh kalau tanpa pencelahan.

■2230

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat kalau boleh habiskan dalam masa 15 minit, habiskan Yang Berhormat. Kalau tidak, tamatkan di sini.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Kalau mahu balik, baliklah. Kami mahu dengar lagi.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Gan Ping Sieu: Baiklah terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, untuk 10 hingga 15 minit ini saya tidak benarkan pencelahan Yang Berhormat.

Tuan Gan Ping Sieu: Izinkan saya teruskan. Antara program-program yang dilaksanakan adalah seperti seminar, pemantapan akidah generasi muda, bengkel Israk-Mikraj, ziarah Maulidur Rasul dan kem bina insan dan komuniti. Selain itu, kementerian turut mengadakan program dengan kerjasama pihak Kementerian Dalam Negeri seperti Program Kem Generasi Bebas Jenayah. Kementerian juga dari semasa ke semasa akan sentiasa membuat penambahbaikan ke atas program-program sedia ada dan yang akan dirancang pelaksanaannya kelak dari segi pengisian yang menyentuh elemen pembangunan sahsiah.

Selain itu, pendedahan latihan yang diterapkan di institut...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang di belakang itu jangan Deepavali dahulu Yang Berhormat.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Duduk dahulu.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Izinkan saya. Boleh izinkan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya sudah buat keputusan tidak ada pencelahan Yang Berhormat.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk mencadangkan kerana kita menghormati masa kerana kita telah buat keputusan tadi Mesyuarat kita pada malam ini 10.30. Jadi saya mencadangkan kalau boleh Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab secara bertulis sahaja. Itu cadangan saya.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Setujulah, setuju. Setuju!

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Saya menyokong.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Saya menyokong. Biarlah Yang Berhormat Kepong duduk situ lama-lama.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Yang Berhormat...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Yang Berhormat Kepong bersetuju itu.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya boleh *extend* sampai 15 minit Yang Berhormat.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya akan teruskan sahaja. Tidak lama lagi Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya habiskan, habiskan. *[Dewan riuh]*

Tuan Gan Ping Sieu: Ahli-ahli Yang Berhormat, Tuan Yang di-Pertua sudah arahkan saya teruskan.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Eh, kita sudah tolong pun tidak hendakkah?

Tuan Gan Ping Sieu: Pendedahan latihan yang diterapkan di Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) serta kurikulum latihan adalah bersifat pendekatan bersepadu (*integrated approach*) dengan mengambil kira...

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, kalau hendak cakap saya hendak tanya lagi Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya putuskan tidak ada pencelahan Yang Berhormat.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Sedikit sahaja. Sedikit sahaja Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Gan Ping Sieu: Biar saya teruskan, terima kasih. Dengan mengambil kira elemen vokasional dan juga pembangunan modal insan. Tuan Yang di-Pertua, mengulas mengenai pembinaan kompleks sukan komuniti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Paya Besar, pada asasnya kementerian memang merancang untuk membina 50 buah kompleks sukan komuniti di seluruh negara. Namun memandangkan kos pembinaan yang tinggi iaitu RM3 juta untuk satu bangunan dan hanya...

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Mohon laluan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Mohon laluan. Saya ini Yang Berhormat Timbalan Menteri, dengar jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri ini cukup bagus tetapi program yang disebut ini di atas kertas sahaja bagusnyanya. Dari segi pelaksanaan di bawah ini kosong. Jadi saya ingin bertanya dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri cuba turun ke bawah agar semua program yang dicadangkan yang disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri ini betul-betul boleh memantapkan generasi muda di bawah di luar bandar.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih teguran daripada Yang Berhormat Kuala Krau. Sekiranya Yang Berhormat dari Kuala Krau ada maklumat-maklumat di mana pegawai-pegawai Kementerian Belia dan Sukan ataupun Jabatan Belia dan Sukan tidak menjalankan program dengan baik ataupun ada cadangan-cadangan dan saranan yang baik, kementerian sedia menerimanya.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Mohon laluan.

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Ini Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya hendak sebut gelanggang futsal yang telah diberikan, sampai sekarang tidak berjaya. Kerja-kerja tidak disiapkan. Padang-padang bola sudah tidak ada.

Gelanggang-gelanggang, kemudahan untuk takraw dan badminton sudah juga tidak diselenggara, mini stadium juga tidak diselenggara, kompleks-kompleks sukan di Jengka juga tidak diselenggara. Jadi banyak perkara yang kita sebut daripada dahulu sampai sekarang yang dikatakan peruntukan tambahan untuk pembangunan telah ditambah berjuta-juta tapi habuk pun tidak ada. Ini dikatakan cakap tidak serupa bikinlah.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tuan Yang di-Pertua, saya pun minta sedikit tambahan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya cadangkan agar Yang Berhormat Timbalan Menteri sambung hari Isnin.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Saya bersetuju apa yang dicakapkan oleh Yang Berhormat Kuala Krau tadi Tuan Yang di-Pertua. Saya pun hairan juga...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, sambung hari Isnin Yang Berhormat.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Ada daripada pejabat-pejabat kementerian. Dahulu ada beri saya...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sekijang, ada masalah tak *mike* ini, pasal tidak dengarlah di belakang.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tak dengar ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya banyak kali bercakap, tak dengar di belakang.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tak dengar ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya katakan tidak ada pencelahan, di belakang tidak dengar. Saya katakan sambung hari Isnin, tak dengar juga. Ada masalah *mike* kot? *[Ketawa]*

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tak dengar, tak dengar.

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Pasal kita sudah bagi cadangan Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak dengar. Jadi kita pun tidak dengar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya tanya tadi, Yang Berhormat Kuala Krau *confirmkan* ada suara. Tadi awal-awal saya tanya, ada suara tak...

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Kurang dengar, kurang dengar. Yang Berhormat Timbalan Menteri pun kurang dengar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baiklah. Yang Berhormat, duduk dahulu Yang Berhormat. Sabar. Saya putuskan agar Yang Berhormat Timbalan Menteri kementerian ini menyambung jawapan hari Isnin.

Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga pukul 10 pagi hari Isnin 8 November 2010.

[Dewan ditangguhkan pada pukul 10.36 malam]